מעריב

היום 36 עמודים

יום ה'
כ"ד באייר תשל"ד
16.5.74
גליון 9076
שנה כ"ו

50 אג'

העתון הנפוץ ביותר במדינה • MAARIV

המיסד והעורך הראשון ד"ר ע. קרליבך ז"ל

שגריר צרפת יבקש הבהרות מאבן; אומר: „מילת הצופן" היתה צריכה להגיע לידיעתי אחרי הגעת המחבלים ששוחררו לדמשק

„ממשלת ישראל ידעה על תנאים אלו" ✶ היתה אי־הבנה בענין מילת הצופן ✶ לשגריר לא איפשרו לפנות למחבלים ✶ מקור בצרפת: תנאי „מילות הצופן" לא הובהרו מייד בהתחלה

מאת אורי דן

השגריר הצרפתי, מר ז'אן הרלי, ביקש להתקבל אצל שר החוץ, אבא אבן, עוד היום כדי „להבהיר כ-מה צדדיים" הנוגעים למאו-רעות יום אתמול במעלות. נראה שהשגריר רוצה לב-רר היכן וכיצד אירע ה„קצר" בין ההבנה והנתו-נים שהיו לו על המצב אתמול לבין מה שמצא ו-ראה במעלות.

„כאשר הגעתי בשעה 5 אחה"צ למעלות עמדתי על העובדה שקיימת אי הבנה קשה ביחס לעלולה להיות בעלת תוצאות חמורות בק-שר למה שנקרא „מילת הצופן" — זאת אמר יו השגריר הצרפתי מר ז'אן הרלי אמש בראיון מיוחד ל„מעריב".

בראיון, שנערך אמש בלש-כתו בשגרירות צרפת בתל-אביב, נתברר כי קיימים ני-גודים וסתירות בין תאור ה-מאורעות בפי מר הרלי לבין מה שנמסר בהודעתה של רה"מ הגב' גולדה מאיר, ב-כל מה שקשור להפקידה ו-פירושה של „מילת הצופן" במהלך מעשה הטרור הפ-לשתינאי.

להלן הראיון המלא עם ה-שגריר:

שאלה: מה הגירסה שלך, כבוד השגריר, לגבי הבאו-רעות?

תשובה: הגירסה שלי היא כמובן גירסה חלקית. הגעתי למעלות רק בשעה 5 אחה"צ. מכיוון שלפני כן היה צורך בהבהרות בפאריס ובירושלים. קיימנו מגע רצוף עם משרד החוץ בירושלים. העברנו ל-שם כל אשר הודיעו לנו מצרפת לגבי כל התנאים ש-קיבלנו מהפלשתינאים.

כאשר הגעתי בשעה 17.00 למעלות עמדתי על העובדה שקיימת אי־הבנה קשה ביו-תר, העלולה להיות בעלת תו-צאות חמורות, בקשר ל„מילת הצופן".

תפקידי צריך היה להיות מתווך: כלומר תפקיד המת-מצה בהגשת „שרותים טובים" ובמתן ערבות לביצוע ההי-לופים.

בשבה מוקדמת של אחר הצהרים, אמרו לנו המחבלים — ואנו העברנו זאת לירו-שלים — כי „מילת הצופן" תועבר אלי רק לאחר שה-אסירים הפלשתינאים יהיו מ-גיעים לדמשק. רק אז היו צריכים הבריות לבמור את „מילת הצופן" כדי להעביר אותה להמחבלים במעלות.

__הגירסה השניה__

שאלה: ובכן מהיכן באה הגירסה שאתה צריך היית להצטייד ב„מילה צופן" ל-

(סוף בעמ' 2, טורים 6, 7, 8, 9)

חיילים נושאים פצועים מבנין בית הספר במעלות (תצלום: שלמה כהן־צדק)

הלוויות 22 הרוגי מעלות ייערכו היום בצפת, מעלות וחצור; חלה הטבה במצב הפצועים

מאת מנחם רהט

הלוויותיהם של 18 הנע-רות והנערים, קרבנות הטבח במעלות, והלוויותיהם של שלושת בני משפחת כהן וחייל צה"ל שנהרגו בידי ה-מחבלים אתמול במעלות — תתקיימנה היום בצפת, ב-מעלות ובחצור־הגלילית, ב-שעה 4 אחה"צ. ההלוויה תהיינה במתכונת ממלכתית מלאה, וישתתפו בהן שרי הממשלה, קציני צה"ל, אי-שי ציבור ונציגי משפחת ר-ארגונים. את ההלוויות תנהל הרבנות הצבאית הראשית.

אלון לצפת

בצפת ייצג בהלוויה הממ-לכתית שתיערך היום לקרבנות התקפה במעלות, תושבי צפת, את הממשלה שר החינוך והת-רבות יגאל אלון, שחזר את-מול מחופשה בלונדון ארצה, בשל האירועים במעלות. עי-ריית צפת החליטה בישיבה שקיימה אמש ושנסתיימה אחר חצות, כי הקרבנות יובאו ל-מנוחות בחלקה משותפת ליד חלקת הקברים של 11 היל-דים ומלוויהם מאביבים, ש-נרצחו בהיותם בדרכם ל-ביה"ס, בכביש הצפון, ע"י מחבלים, לפני 4 שנים.

משטרת צפת תיגבורה את כחותיה לקראת ההלוויה. עם זאת פנתה המשטרה למאות מבני המישובים והמעסקים ב-עיר ובסביבה, ויעצה להם ש-לא לצאת היום לעבודתם ו-לא להימצא בחוצות העיר, ב-השש להתקפות זעם נגדם.

על פי החלטת עיריית צפת, יהיו סגורים היום כל העסק והמפעלים בעיר, בשעה שיע-בור מסע ההלוויה בדרכו מ-ביה"ח הממשלתי לבית העל-מין בעיר.

בחצור הגלילית תתקיים ב-4 אחה"צ הלוויה ממלכתית לשתי הרוגות הרצח במעלות.

עד כה נודע בוודאות שבי-קרב שהתנהל בבנין ביה"ס בעלילות „הורגה התלמידה לי-לי כוראל, בת חצור, שלמדה בביה"ס התיכון־הדתי בצפת. תלמידה שניה מחצור בצדרה נמסר כי בביה"ח ינסו ה-בוקר לזהות את גופותיהן של שתי נערות שהורגו אתמול.

מצב הפצועים

מבתי החולים בנהריה ו-בצפת נמסר הבוקר, כי מצבם של מרבית הפצועים ממעלות המאושפזים בהם השתפר במ-שך הלילה, אם כי מצבם של כמה מהם מוסיף להיות קשה.

כמה מהפצועים נותחו שעות ארוכות, ויצאו מחדר הניתו-חים רק לפנות בוקר. חלק מה-פצועים מוגדרים כפצועי חזה וראש. הבוקר נמסר מביה"ח בנהריה, כי רק 3 עד 4 מצב-עים שרויים במצב קשה, בעוד שהשאר מוגדרים כמקרים ק-לים ובינוניים. כמה מהמפצ-עים שלקו בשברים בגפיהם, עקב קפיצתם מן הקומה ה-שניה, ישוחררו בימים הקרו-בים, להמשך הטיפול בבתיהם.

הטבה כללית חלה הבוקר במצבם של 17 מתוך 21 ה-פצועים אשר אושפזו אתמול בבית חולים רפביב בחיפה. הפצועים, שרובם תלמידי בית הספר התיכון הדתי בצפת, ממצולי מתקפת המחבלים, במעלות במצבם של חמישה נוספים, הפצועים קשה. לא חל כל שינוי ונמסר לגבי שניים מהם, כי מצבם חמור.

כל הפצועים נותחו הלילה. מן המשטרה נמסר הבוקר, כי כמה מבני המשפחות ה-שכולות לנו הלילה במשרדי המשטרה בהר־כנען, אחר ש-סירבו לחזור לבתיהן. המשט-רה פינתה כמה ממשרדיה ל-קליטת המשפחות. במקום גם שהה צוות רפואי של ביה"ח, שהגיש עזרה ראשונה לרבים מבני המשפחות השכולות, ש-לקו בהלם או התעלפו מדי פעם.

לנו במשטרה

עשרות מתושבי העיירה מעלות, שהתגודדו אמש החל בשעות הערב המוקדמות, ב-משרדי המועצה המקומית ב-תביעה לשיפור מצב הבטחון בעיירה — הסכימו לעזוב את המקום אחר חצות ולחזור ל-בתיהם, אחר שבאישור אלוף הפיקוד נשלחו לבתיהם ללינת לילה חיילים וחיילות ביחידת שונות של צה"ל באזור, להגב-רת הרגשת הבטיחות בקרב ה-תושבים.

בסך הכל לנו הלילה כמה עשרות חיילים וחיילות בבתי-הן של המשפחות שביקשו זאת. נמסר כי חיילים וחיילות אלה יישארו במחיצת המשפחות ש-אצלן התארחו הלילה, כל עוד יבקשו זאת המשפחות.

אמש תבעו התושבים, ש-התכנסו במשרדי המועצה ה-מקומית, להגביר את סידורי הבטחון בעיירה. התושבים גי-

(סוף בעמ' 2, טורים 8, 9)

אלה נפלו בידי המרצחים במעלות

תלמידי ביה"ס התיכון הדתי בצפת:
אביבה סעדה, בת 15, מכתה י', מבאר־שבע אליפלט.
יונה סבג, בן 15, מכתה י', מצפת.
צביה מורי־יוסף, בת 15, מכתה ט' מצפת.
שושנה כהן, בת 17, מכתה ט', מצפת.
יוכבד מזוז, בת 15, מכתה י', מצפת.
תמר דהן, בת 16, מכתה י', מצפת.
רחל אפוטה, בת 16, מכתה י', מצפת.
יהודית מדאר, בת 16, מכתה י', מצפת.
אילנה נאמן, בת 17, מכתה י"א, מצפת.
לילי כוראל, בת 16, מכתה י', מחצור הגלילית.
יעקב קבלה, בן 17, מכתה י"א, מצפת.
יעקב לוי, בן 17, מכתה י"א, מצפת.
יפה כהן, בת 17, מכתה י"א, מצפת.
יונה כהן, בת 15, מכתה ט', מצפת.
שרה בן־שמעון, בת 15, מכתה ט', מצפת.
שרה מדאר, בת 15, מכתה ט', מצפת.
שרה כהן, בת 15, מצפת.
מלכה אמריוסי, מצפת.

שלושת בני משפחת כהן, ממעלות:
אב — יוסף (ז'וז'ו) כהן, בן 45.
ואשתו — פורטונה כהן, בת 38; צפויה ללדת בשבוע הבא.
ובנם — אליו, בן 4.

וחייל צה"ל, שנפגע מצליפת אחד המחבלים כאשר שהה ליד מגדל המים, בהיותו בחופשה, וביקש לצלם את ה-ארועים:
ב"ט זרח סלוואן.

בעקבות אירועי מעלות ומרו"מ ההפרדה:

ב„עבודה" פועלים לממשלת חירום

אבל בינתיים יש רוב נגד הקמתה

מאת ב. שמריהו

בקרב חוגים שונים ב-מפלגת העבודה הועלתה אתמול הצעה לשקול אפ-שרות של הקמת ממשלת חירום לאומי לאור המצב בעקבות הגברת פעולות הטרור והמו"מ על הפרדת הכוחות עם סוריה, אך הת-ברר, כי הרוב במערך מ-דיין מתנגד בתוקף להת-פתחות כזו.

ח"כ מהדכי פורת מחטיבת רפ"י אף כינס מספר חברי המרכז של מפלגת העבודה מכל החטיבות, כדי לדון ב-אפשרות של הקמת ממשלה על בסיס הרחב ביותר לאור הכבב שנוצר. סגן הדהות ד"ר יצחק רפאל פנה אתמול לכמה מראשי מפלגת העבו-דה בהצעה לשקול מחדש אפשרות של הקמת ממשלת חירום לאומי. (ראה עמ' 11)

פרס: מלת־הצופן היתה תנאי לפתיחת כל מו"מ

מאת סופר „מעריב"

תנאי מוקדם של שלו-שת המחבלים להיכנס לכל מו"מ על שיחרור הילדים היה, שהשגרירים הזרים יחזיקו אצלם... הלילה אמר: הצרפתי, אה"כ: הרומני — יבואו אליהם בשהם מצויידים ב„מלת צופן", שאמורה הי-תה להגיע אליהם מאנשי מ-ג'בהת־ערב — כפר ה-ק' שר־ההסברה שמעון פרס, בהסבירו את ענין „מלת הצופן", שכיתב אליה שוררת כנראה אי־הבנה עם שגריר צרפת.

מר פרס הוסיף, כי המחב-לים גם שינו כדי פעם את תביעותיהם בנושא זה והיו הבדלים בגירסותיהם ביחס ל-שני השגרירים.

קיסינג'ר יפסיק תיווכו; החליט: בשלב זה אין סיכוי להשיג הסדר

יעשה היום עוד נסיון בדמשק, אבל הגיע למסקנה שהאווירה שנוצרה מונעת התקדמות

מקורות בוושינגטון: מאמץ נואש לגייס תמיכת סאדאת בהפסקת הטירור בעת המו"מ להסדר

מאת יוסף חריף

שר החוץ האמריקני, ד"ר הנרי קיסינג'ר יוצא לבי-קורו האחרון בדמשק ה-יום, אך במקורות אמריק-ניים נודע כי ד"ר קיסינג'ר הגיע למסקנה כי בשלב זה: ובאווירה שנוצרה ביממה האחרונה, אין כל סיכוי ל-קרב בין עמדות הצדדים ועל כן יש לצפות, כי ה-ג'ול הפסקה בבמאמצי התיו-וך שלו לפתוח למספר ש-בועות ותוך פרק זמן זה יימשכו המגעים בין הצי-רות לשם הכשרת מיבוס נוסף שלו במזרח התיכון.

ממשלת ישראל מצידה, ל-אחר שדנה אמש עד סמוך ל-3 לפנות בוקר בנושא הפ-רדת הכוחות סבורה, כי יש-ראל ויתרה די במגבה להו-רום להסדר הפרדת הכוחות עם סוריה, אך הכל כאחדים עתה בדעה, כי אי־אפשר עוד למלא את הדרישות הסוריות בלא שהדבר יסכן את בט-חונה של ישראל באזור קר-ניירה וברמת הגולן. החי-תור האחרון של ישראל היה בהסכמה לפנות למעשה את העיירה קונייטרה כולה ול-התיר לאזרחים סוריים להת-יישב בקרבית חלקיה, אך כפי שנתברר גם דבר זה אין בו כדי לספק את הדרישות הסו-ריות. הסורים דורשים „יישור הקו" בקונייטרה עד לצמה רפיד וכן כאחז בהרכון. ב-ביקורו האחרון של ד"ר קי-סינג'ר בדמשק לא גילו ב-סייה לוותר על דרישות אלה ועל כן אין רואים בשלב זה סיכוי לגישור על פני הפער הגדול.

הממשלה בישיבתה אמש בי-הגה שוב את השאלה מכל צדדיה ולא ראתה צורך ל-שנות את עמדתה. הבוקר לפני צאתו לדמשק ייפגש ד"ר קיסינג'ר עם ראש הממשלה, גב' גולדה מאיר, לשיחה ב-ארבע עיניים. לפנ ערב עו-מד שר החוץ האמריקני ל-שוב לירושלים ומהר יצא ל-קהיר לפני שובו לוושינגטון.

אם יתברר לאחר שובו של ד"ר קיסינג'ר מדמשק הערב, כי הביא עמו משהו דבר מ-משי, שיכול לשמש בסיס ל-דיון נוסף, סוכם כי הממ-שלה תתכנס הערב לישיבה ביחודה נוספת.

שר החוץ שינה תוכניתו

מאת שמואל שנב

סופר „מעריב" בוואשינגטון בהסכמת הנשיא ניקסון, מתכנן שר החוץ האמריקני

(סוף בעמ' 2, טורים 6, 7)

שני מחבלים חדרו הלילה מגבול לבנון

תושבי קרית שמונה הסתגרו בתוך בתיהם

מאת יעקב ארז, עוד הצבאי של „מעריב"

עקבות של שני מחבלים זרו הלילה משטח לבנון בין קיבוץ מנרה למושב מרגליות, נתגלו הבוקר על ידי סיור של משמר הגבול. לישובי האזור הועברה הוד-עת כוננות ונקטו אמצעי בטחון בכל הישובים שבאזור. עקבות שני המחבלים נראו חוצים את הגבול שבהרי נפ-תלי הוליכו לכיוון הכביש שבין המושבה מטולה לקיבוץ כפר־גלעדי. אחרי המחבלים כתנהל עתה מרדף של כחות הבטחון. המשטרה הציבה מח-סומים באזור ומקביל נמ-שכת בשטח סריקות מקיפות.

בקרית שמונה, מטולה, ב-שבי וקיבוצי האזור נקטו אמצעי זהירות.

כאור הראובני, סופר „מע-ריב" בצפון, מוסר:

קרית שמונה כולה הועמדה הבוקר בכוננות מלאה. לתוש-בי העיירה הורו להשאר ככל שאפשר בבתיהם, לא לשלוח היום את הילדים לגנים ולבתי הספר ולהסתגר בדירותיהם. משמרות מוגברים של צבא, כחות משטרה הנמ"א גוייסו והוצבו בנקודות שונות בעיר ומקיימים סיורים בכל פינה ותוך.

מאז הבוקר מגיעים להנהגת המבחרה בעיר הודעות מלפר-ניות של תושבים על הבעות חשודות בסביבות בתיהם. כל ההודעות נבדקות אך עד כה

(סוף בעמ' 2, טורים 6, 7)

25 שנה לוח מעריב פרסים ב־55 אלף ל"י

מסוד עוד היום מודעת מלים ל„לוח מעריב" ותכלל אוטומטית בהגרלת הפרס החדשי הגדול:

מכונית „פיאט 126"

ההגרלה החדשית הגדולה של החודש הראשון תיערך ביום א' 19.5.74

בכל יום זוכה מוסר מודעת מלים אחד ל„לוח מעריב" ב־100 ל"י; ובכל יום ששי זוכים 5 מוסרי מוד-עות מלים ל„לוח מעריב" ב־100 ל"י כל אחד.

אתמול זכה ב־.-100 ל"י

המודעה של **מירון הרשקוביץ** ת"א, רח' לוינסקי 92

ראה עמודים 24 ו־34

הופיע! גליון חדש של את

144 עמודים

בגליון: סיפורו/ה הסנסציוני של הסופר הבריטי שהפך לסופרת

לגליון מצורפת כשי גיזרה הולמה ביבית בשיתוף ...

„ביגבי" מכונות תפירה

ראה עמוד 22

בוא ל„ספרית מעריב" בשבוע הספר העברי

מחר, יום ששי, תתפרסם ב„מעריב" מודעה מפורטת — שמות הספרים ומחיריהם ותלוש הזמנה.

הזמן — והספרים ישלחו לביתך.

מזגני אמרסון

השקטים מכולם!

אספקה מיידית • יעוץ הנדסי חינם

פאן־אל יהודה הלוי נג טל. 51466-7-8

הופיע אריך נגן „אירוויזיון — 1974"

12 מלהיטי תחרות האירוויזיון בביצועם המקורי!

בכלל את:
* „ווטרלו" — להקת „אבבא" (מקום ראשון) — שבדיה
* „ביך־גיליולה צינקווטי" (מקום שני) — איטליה

להשיג בכל חנויות התקליטים

חבר קבוץ!

מערכות סטריאו מצלמות — בהנחה מיוחדת

פוטו־סטריאו ספפורט

בן־יהודה 8 תל־אביב

הגיעו דגמי אביב/קיץ 74' של אבא חביבה

בעיצוב: גדעון אוברזון

להשיג בבתי האפנה הנבחרים

יפות יפות חולצות קיציות לגבר

בשלל צבעים ודוגמאות

שנידמן

3 קומות של אופנה
דיזנגוף 128 ת"א

מחר בגליון ערב שבת של מעריב

מיומנו של משה שרת

ראש הממשלה ושר החוץ

פרק חמישי

בחירתו כראש ממשלה תוך סערות מדיניות מבית ומחוץ

נפתחה בריכת מלון „דן־אביב"

גנים, מדשאות, מזנון, באווירת חו"ל
מתקבלים מינויים חדשים

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

יום הדמים והאש במעלות

„ילדי ישראל שילמו את המחיר"

תגובות של זעזוע והשתתפות בצער מגיעות מרחבי העולם ✶ חשש שיחובלו מאמצי השלום ✶ וילסון: זוועה נוראה ✶ האפיפיור: מעשה מאוס מבחינת המצפון

מאת סופרי „מעריב" בלונדון, פאריס, וינה ורומא

ראש ממשלת בריטניה, הרולד וילסון, גינה אתמול את פעולת הטירור במעלות וכינה את הפעולה „מעשה זוועה נורא ומשפיל". הוא אמר זאת באוזני ... לריצ'רד קרוסמן ...

הכותרות הראשיות של עתוני בריטניה זועקות: „ילדי ישראל שילמו את המחיר" או „טבח החפים מפשע". אבל פרט ל„דיילי טלגראף" אין כל זכר במאמרי המערכת. „דיילי טלגראף" הגיב כי „אין שום הצדקה להתקפה הנוראה אפילו על פי גירסתה הערבית, והיא מהווה עדות מצערת, שהענין הפלשתיני חרה לה באמת". העתון מאשים פרקים פלשתינים בלונדון שהביעו את רוצחי קרית שמונה כגיבורים וקדושים. לממשלת ישראל לא היתה ברירה אלא לנקוט פעולה בכוח". העתון הוסיף, כי ישראל תצדק אם תחדש את עונש המוות על הטרוריסטים, לשירות בכחונה.

רומא: האפיפיור „נעצב עמוקות"

ברומא הפגינו לפעולה כאלף יהודים לפני בית הכנסת, כדי להביע על סבה התלמידים במעלות. הלך הרוחה היה של זעם ושל צער.

בין הראשונים שגינו את המעשה היה האפיפיור. באיגרת תתובה על ידי מזכיר המדינה של הוותיקאן, קרדינל ז'ן וילו, לשליחה לבית השגרירות האפוסטולי בירושלים, נאמר: „האפיפיור נעצב עמוקות מהמעשה החמור של אלימות, שנעשה היום במעלות, אותו הוא גונה כמעשה מאוס מבחינת המצפון האנושי, והוא דואג במיוחד לגורלם של הצעירים החפים מפשע ומבקש להעביר לשלטונות ובאמצעותם למשפחות את הבעת השתתפותו בדאגתם ואת הבטחתו שהוא מתפלל בעדם".

פאריס: 2 המועמדים לנשיאות מזועזעים

בפאריס לא היתה אמנם שום תגובה או הבעת צער רשמית של ממשלת צרפת, אך שני המועמדים לנשיאות ... ואלרי ז'יסקאר־ד'אסטן פירסם הודעה קצרה בה אמר כי חיי ילדים אסור שיהפכו נושא למיקוח ללא התחשבות בסיבה, ובה הביע את רגשי הזעזוע ... על „המעשה הנורא".

קבוצות צעירים ערכה הפגנה בכיכר האופרה ... מארגני ההפגנה, „אגודת הצעירים לתמיכה בישראל", הודיעו, כי בכוונתם לארגן הפגנה נוספת היום לפני שגרירות לבנון.

אמצעי התקשורת הצרפתיים גילו הפעם אובייקטיביות גדולה מן הרגיל, והכם הביעו תרעום על המאורע ללא התוספת הרגילות של „הבנה" לנקודת הראות הפלשתינית. העתון „להומני" כתב, כי יש להתייחס לפעולה זו של הטרוריסטים הפלשתיניים כאל „פורענות ...".

בטאון המפלגה הקומוניסטית „ל'אומניטה", מגנה בחריפות את רצח הילדים במעלות וכותב כי בכל שתהיה מטרתם של הפלשתינים מוצדקת, אין הדבר מצדיק איום על חייהם של ילדים.

קאהיר תומכת בטבח

אמצעי התקשורת המצריים פירסמו הבוקר באמריש וההודעות של הכיכה ... במעולות המחבלים במעלות, כפי שקשר לאתר הטבח בקרית־שמונה.

שמועה: קיסינג'ר פנה לסאדאת ואסד לסייע בשיחרור התלמידים

מאת איתן היושקרוך

במשך יום אתמול התקשר כנראה שר החוץ האמריקני, ד"ר הנרי קיסינג'ר, עם מנהיגים ערביים שונים בניסיון לגייס את עזרתם בשיחרור התלמידים במעלות. בהקשר זה מזכירים את שמותיהם של נשיא מצרים, אנואר סאדאת, ונשיא סוריה, חאפז אל־אסד.

יצויין עם זאת, כי הידיעה היא בגדר שמועה, שלא קיבלה אישור רשמי. הדובר האמריקני, רוברט אנדרסון, אמר: „באמת, אינני יודע". עם זאת הודיע אנדרסון לעתונאים, שקיסינג'ר קיים במשך היום כמה כנסים עם ראש הממשלה, גולדה מאיר, הן בנושא ההתרחשויות במעלות, הן בנושא המשא־ומתן על הסכם הפרדה בגולן.

פקידי רשות אמריקנים בכירים הדגישו במשך יום אתמול, כי החלטת קיסינג'ר נחושה עתה יותר מתמיד להמשיך במאמציו להשיג הסכם בין ישראל לבין סוריה. הוא עצמו אמר — אחרי שערך אצל גולדה מאיר ביקור תנחומים אמש: „למרות הפשע, נחושה החלטתנו להמשיך בפעילותנו להשכנת שלום ושיתוף פעולה באיזור זה".

„החזית העממית הדמוקרטית": מעלות — שלב ב„מיתקפת הלם" חדשה

מאת סופר „מעריב" לענייני ערביים

„אבו לילה", דובר מטעם „החזית העממית הדמוקראטית לשיחרור פלשתין", שביצעה את הפעולה במעלות, כינס מסיבת עיתונאים בדמשק, וכה טען, כי מטרת הפעולה היתה להוכיח כי „לא יתכן שלום במזרח התיכון ללא הפלשתינאים".

אותה שעה אמר דובר של המחבלים בביירות כי הפעולה במעלות היא שלב ב„מיתקפת הלם" חדשה, שמטרתה להבטיח הכרה במטרות הפלשתינים בכל כיוון לשלום באיזור. אחד מראשי המחבלים אף הכריז, כי בוועידת הפיסגה של ראשי המחבלים בביירות השבוע הוחלט לבצע אחת לחודש „מיתקפת הלם" נגד מטרות בתוך מדינת ישראל כ„אזהרה לאלה הממהרים לרדוף אחר השלום, אבל שוכחים את הפלשתינים".

משנשאל, אם הפעולה כוונה לחבל במאמצי־השלום של ד"ר קיסינג'ר, השיב אמש „אבו־לילה" בדמשק: „אנו בסך הכל מסייעים לסוריה להבטיע מישראל הכרה בזכויותינו".

דובר „החזית הדמוקראטית" הכחיש ידיעות קודמות, לפיהן פוצצו שלושת המחבלים, שכונו „יאור", „עלי" ו„אחמד" את בנין בית־הספר. לדבריו, מרבית בני הערובה נהרגו או נפצעו מאש החיילים הישראלים. הוא אמר, כי החוליה נצטוותה אמנם לפוצץ את הבנין, אך לא עשתה כן.

דובר „החזית" טען, כי ארגונו עמד בקשר עם משרד החוץ של רומניה במהלך הפעולה. אולם ישראל הוליכה שולל את שגריר רומניה ואת השגריר הצרפתי, כאשר הבטיחה להם כי היא עומדת לשחרר את המחבלים העצורים ובה בשעה הכינה תוכניות לפרוץ אל תוך ביה"ס. „החזית העממית הדמוקראטית" עמדה בקשר עם שר החוץ שקיבל הבטחות כי המטוס ובו המחבלים העצורים יעזב את ישראל. בה בשעה, טען דובר החזית, פרצו הכוחות הישראלים אל תוך הבנין".

הדובר שב והכחיש כי חולית המחבלים באה משטח לבנון, וטען, כי שלושת האנשים עלו בתוך „השטחים הכבושים".

בהמשך טען עוד, כי המחבלים שהשתלטו על בית הספר במעלות היו נכונים להאריך את מועד האולטימאטום בשעתיים נוספות.

וינה: קרייסקי לא מצטער על הפגישה עם ערפאת

בווינה אמר ראש ממשלת אוסטריה, ד"ר ברונו קרייסקי, במסיבת עתונאים, כי התנהלות המחבלים במעלות הוא מעשה נורא, העלול לחבל במאמצי השלום הנעשים עתה באיזור.

עם זאת הוסיף הקאנצלר האוסטרי, כי מעשים כאלה יחזרו כל עוד לא ימצא פתרון לבעיה הפלשתינית.

גם לאחר פרשת מעלות סבור ד"ר קרייסקי, כי המאמצים להידברות עם הפלשתינים חייבים להימשך. הוא אישית אינו מצטער — לאור לקחי קרית שמונה ומעלות — על שנפגש עם ערפאת. „לא נפגשתי עם ערפאת במסגרת פגישה ידידותית של חברים, אלא במסגרת נסיון של האינטרנציונאל הסוציאליסטי ללמוד על בעיות האיזור. פגישה זו צריכה לסייע לשלום באיזור למען נשות וילדי קרית שמונה ומעלות, וגם למען הנשים והילדים הנמצאים בצד השני של הגבול הנמצאים בסכנה מתמדת של פעולות גמול ישראליות".

בשיחה שהתנהלה לאחר מסיבת העתונאים בין הקאנצלר לבין סופר „מעריב", מנחם אורבאום, ציין קרייסקי, כי לדעתו מנהלת עתה ממשלת ישראל מדיניות שקולה ונבונה במה שקשור להפרדת כוחות עם סוריה.

„ניו־יורק": מעשה הזוועה הגרוע ביותר

„ניו־יורק טיימס" כותב במאמר ראשי, שכותרתו: „פשע נגד השלום": „אנשי השוליים המטורפים של הפלשתינים ביצעו את מעשה הזוועה הגרוע ביותר בשורה ארוכה של פעולות רצח פחדניות. עתה, יותר מתמיד, חיוני הסכם בין עמי המזרח־התיכון. הקנאים הפושעים האשמים במעשה זוועה של אלה שאין מלים לתארם, רק יוכלו לחגוג לאחר מותם, אם אמנם יתמוטט עתה הדו־שיח שהתקדם, בשל תיווכו של מזכיר המדינה קיסינג'ר".

מועצת עיריית ניו־יורק החליטה אתמול להכריז על יום אבל בעיר, לזכרם של חללי מעלות. התאריך הסופי ייקבע בתיאום עם המוסדות היהודיים.

מועדון הנשיאים של הארגונים היהודיים עומד להתכנס היום בניו־יורק לישיבת חירום, כדי לקבוע את דרכי התגובה של יהדות ארה"ב על הרצח.

שגריר ארה"ב באו"ם, ג'ון סקאלי, אמר אתמול בבריסל: „אני חש סלידה, זעם ודיכאון, לנוכח תקרית ברברית זו. זוהי פעולה של אנשים נואשים, שניהלו מלחמה במשך זמן כה רב, עד כי הם מפחדים מהשלום. יש לגנות קיצוניות זו והאנושות חייבת לשים לה קץ".

קנדה: טרוף

שר החוץ הקנדי, מיטשל שארפ, גינה את הפשע במעלות וכינהו: „מעשה מטורף".

● מזכיר האו"ם, קורט ולדהיים, אמר כי הוא מזועזע מההתקפה במעלות. הוא הביע רגשותיו בשיחת טלפון עם השגריר הישראלי באו"ם, יעקב דורון, ואמר כי הוא מקוה שהמאורעות לא יסכנו את המאמצים הנעשים עתה למען שלום במזה"ת.

● שגרירת מכסיקו בישראל, גב' רוסאריו קסטיאנוס, הביעה אמש את צערה „כאדם וכנציגה דיפלומטית" על הטראגדיה במעלות. השגרירה אמרה את הדברים בקבלת־פנים לרגל „יום מכסיקו" בתל־אביב.

בריה"מ מתעלמת

● בבריה"מ התעלמו אמצעי התקשורת, כולל עיתוני הערב, לחלוטין מכל מה שהתרחש במעלות, על כך מסרו הלילה, בשיחות טלפוניות, ממוסקווה, פעילים יהודיים. הם העבירו בטלפון מברק תנחומים לעם ישראל מיהודי מוסקווה.

שגריר צרפת יבקש הבהרות

(סוף מעמוד 1)

צורך יצירת המיבצע עצמו במעלות?

תשובה: זוהי גירסה אותה שמעתי בחדרי בתל־אביב. במעלות כולם שאלו אותי אם יש לי „מילת צופן" אבל אני הבהרתי להם ש„מילת הצופן" נועדה רק לאחר שהאסירים יגיעו לדמשק. לכן לא היתה יכולה להיות בידי „מילת צופן" כשהגעתי למעלות. ומכיוון שהיתה זו כבר שעה חמש אחר הצהריים חשבתי שבכל מחיר צריך לעשות משהו. הצעתי לגנראל (התא־אלוף) משה לוי, אותו ראיתי שם, לומר לפלשתינאים שאנו במקום. והוא אמר לי שזה נעשה. הצעתי גם שאקים מגע ישיר עם הפלשתינאים. האומר לי שאין צורך... תודה לאל... כי באותו רגע התחילה האש: מטחי ירית והתפוצצויות.

שאלה: מדוע הגעת רק בשעה חמש? האם אי אפשר היה לזרז את פעילותך?

תשובה: לא עיכבו אותי. גם בירושלים עשו כל מה שיכלו... אבל אני עדיין תוהה מה ניתן היה לעשות בין השעות 5 ל־6 ולא נעשה...

שאלה: היכן שהית בעת הקרב?

תשובה: נשארתי באיזה משרד... כנראה של בן על־דים מקומי על הגבעה בקרבת מקום שם התרחשה הדרמה. אמרו לי שמשה דיין היה שם וכן הרמטכ"ל, אבל אני מבין שהם היו עסוקים מאוד. ביקשתי לראותם ולא הצלחתי.

לאחר מעשה?

שאלה: מה הצורך בכלל ב„מילות צופן" אם המדובר הוא כבר לאחר מעשה, כלומר רק לאחר הטסת האסירים הפלשתינאים לדמשק?

תשובה: לא עלי היה לקבוע את כללי המשחק. זה היה ענינם של הפלשתינאים. הם הציגו התנאים הללו. אם השלטונות הישראלים מקבלים או דוחים תנאים אלה — זה ענינם שלהם ולא ענייני. נאמר לי שהרשויות הישראליות קיבלו את התנאים. ואני, כמו שתקן באיאורוח, צריך הייתי להופיע באותו המערכות של הדרמה, כערב למעשה החילופין. אם הגעתי לפני כן למעלות — הרי היה זה רק כדי להרוויח זמן ולהיות במקום.

שאלה: האם קיבלת הערכה מממשלת „ישראל"?

תשובה: אמנם כן. שר החוץ אבא אבן הביע לי במלים חמות ומרגשות את הערכתו להפקיד שארצי הסכימה למלא, גם אם לשווא, בעניין זה.

✶

את השגריר הצרפתי פגשתי לראשונה אתמול במעלות בשעה 6 בערב — כלומר רבע שעה לאחר שנסתיימה הפשיטה על בית הספר. השגריר הנרגש, היה מלווה על ידי שני אנשי משרד החוץ הישראלי ויצא מיד בדרכו חזרה לתל־אביב.

מתברר ששגריר צרפת היה אתמול בבוקר בדרכו לחיפה ולעכו לביקורים שנקבעו מבעוד מועד. ברדיו שמע על המתרחש במעלות. השגריר הקים מיד קשר עם תל־אביב ועם פאריס והמתין להוראות — כי לא יכול היה לפעול כמובן לפי הודעות מקריות כמכוניות הידיעות. הוא זקוק היה להסכמת ממשלת ישראל, ולאישור מפאריס. הדבר זה נתקבל רק לקראת הצהריים בעקבות פניה של שגריר ישראל בצרפת בר אשר (צור) בדרישה ...

פני בביירות

מתברר, כי נציגים של האירגון הפלשתינאי בדמשק ובביירות פנו עם לשגרירויות הצרפתיות והעבירו את תנאיהם וכן את רשימת האסירים אותם הם דורשים לשחרר. התנהלה פעילות קדחתנית טלפונית וטלגרפית מסביב לים התיכון בין דמשק וביירות, פאריס ותל־אביב. ובמשך כמה שעות שררה אי־בהירות ביחס לתנאים שמציבים הפלשתינאים. במיוחד ביחס לצורת ביצוע החילופין ופירושה של „מילת הצופן". היו סתירות בין התנאים שהוצגו בביירות ובדמשק.

אולם בשעה אחת וחצי אחר הצהריים, ארבע שעות לפני הפשיטה על בית הספר, נתחוורו התנאים סופית לשגרירות צרפת בישראל: „מילת הצופן" תימסר רק לאחר שהאסירים הפלשתינאים יגיעו לדמשק. עובדה זאת הועברה באותה שעה על ידי השגרירות למשרד החוץ בירושלים, שהשיב כי עובדה זאת כבר ידועה לו.

השלב השני

התנאים כללו גם את המצב הבא: על הפלשתינאים שישוחררו על ידי ישראל להגיע לדמשק במטוס לקראת השעה 6 בערב ואז היו מעבירים חבריהם מדמשק לביירות את „מילת הצופן" — כלומר שהכל בוצע — לידיעת הצרפתים. השגריר הצרפתי צריך היה למסור מילה זאת למחבלים בבית הספר. אז צריך היה להתחיל השלב השני: שיחרור מחצית התלמידים. ואילו המחצית האחרת ... צריכים היו להיות מוטסים לשדה תעופה בישראל ויחד עם השגריר הצרפתי ... לעלות למטוס. שני האחרונים היו צריכים לשמש כבני ערובה אחרי שיחרור הילדים בשדה עצמו. המטוס היה ... לפי התנאים הפלשתינאים, ליעד ערבי כרצונם.

שלושה נסיונות

כשהשיחוי במעלות דובר במשך שעות ארוכות על כך שהשגריר הצרפתי כבר נמצא שם, והדבר חוזק באמצעות „קול ישראל" — בשעה שהשגריר הגיע לשם רק במחצית השעה לפני הפשיטה. נודע לי במעלות עצמה שהשגריר עשה שלושה נסיונות לפנות אל הפיקוד הישראלי במקום כדי לנסות לדבר אל הפלשתינאים. אולם לא נענה.

השגריר הצרפתי לא ראה במעלות את השגריר הרומני, שהוא מכירו היטב.

הגיעה לשלב ... אי מסירת מלת הצופן לשגרירות צרפת בדמשק שהיא שהיתה צריכה להעבירה לשגריר דרך משרד החוץ בצרפת.

בענין זה מסר מקור מהימן ביותר, כי הבעיה היתה בדרישתם של המחבלים שקבוצה של 23 האסירים תוטס לדמשק קודם שהם יחדירו את מלת הצופן אשר באמצעותה יוכל השגריר הצרפתי להתחיל למשל.

תביעה זו לא הועלתה מיד עם יצירת הקשר בין שגרירות צרפת בדמשק לבין המחבלים ועד שהועברה לישראל היתה השעה מאוחרת ולא היה כל סיכוי כי האסירים יועברו לדמשק לפני תום האולטימטום.

במשך כל יום אתמול, ... משרד החוץ הצרפתי לשגרירות ישראל בפאריס את תביעות המחבלים וזו העבירה אותם לירושלים שנענתה לכל תביעות המחבלים בחיוב.

בפאריס הובע צער על כשלון פעולת התיווך

תמר גולן, סופרת „מעריב" בפאריס, מוסרת:

מקורות בפאריס הביעו אמש צער על כי פעולת התיווך של שגריר צרפת לא ...

„לאמא ואבא — סליחה שלא שמעתי בקולכם ועל שיצאתי לטיול"...

פתק שכתבה נערה שנרצחה במעלות

מאת מנחם רהט

אמש בשעה מאוחרת, כאשר סרקו אנשי כוחות הבטחון את החדר שבו התבצרו המחבלים עם הנערים והנערות בני הערובה, גילו הסורקים פתק קטן וקמוט, כתוב בדיו אדומה וחתום ע"י נערה.

בפתק, שכתבה אחת הנערות שנרצחה בידי המחבלים בעת שירו על התלמידים באש אוטומאטית, כתבה הנערה זמן קצר לפני הסוף: „לאמא ולאבא שלום רב. סליחה על שלא שמעתי בקולכם, ועל שיצאתי לטיול למרות התנגדותכם שלכם. אני מצטערת שלא שמעתי בקולכם ומבקשת סליחה. באמת, הייתי צריכה לשמוע בקולכם ולא לצאת לטיול הזה. עכשיו אצלנו עוד הכל בסדר, ואני מקוה שהכל יסתיים בסדר ושניפגש בהקדם".

בשולי הפתק חתמה הנערה את שמה — ונראה כי התכוונה להשליך להשלים מבעד לחלון, או להעבירו בדרך כלשהי אחרת להוריה. הפתק המזעזע הוספג דם נותר בחדר. הנערה שכתבה אותו נמצאה ללא רוח חיים.

הלוויות ההרוגים

(סוף מעמוד 1)

עוד עם ראש המועצה המקומית אלי בן־יעקב, אשר המטה כי יפנה עוד היום לשלטונות צה"ל באזור ויעלה בפני האחראים את משאלות התושבים.

כבר הלילה שוטטו בחוצות העיירה מעלות כוחות מוגברים של צבא ומשטרה, ונראה כי סיורים מסוג זה יימשכו בעיירה גם בעתיד ואולי אף בהיקף נרחב יותר.

כוחות מוגברים

כוחות משטרה סיירו הלילה גם בחוצות העיירה הערבית תרשיחא הסמוכה למעלות, המנוהלת ע"י מועצה מקומית יהודית־ערבית משותפת למעלות ולתרשיחא. על עריכת הסיורים הללו הוחלט אמש, לאור שצעירים רבים — תושבי מעלות איימו אתמול אחר הצהריים, לאחר תום הפשיטה על ביה"ס, לבאת לתרשיחא ולעשות שפטים בתושבים הערביים.

בבתיה"ס היסודיים של מעלות, בהם לא התקיימו אתמול הלימודים בשל האירועים הקשים שפקדו את העיירה, עומדים הלימודים להתחדש כסדרם הבוקר ב־8. בביה"ס „נתיב מאיר", בו התרחשו המעשים, לא מתקיימים היום הלימודים, בשל האיסור שהטילו מפקדי צה"ל באיזור על כניסת אזרחים לתוך הבניין ... עליו, ואשר טרם הוסר. בדעת המועצה המקומית להתחיל בתיקון הנזקים שנגרמו לבניין מיד עם מתן האפשרות לאזרחים להיכנס לתוכו. הבוקר טרם הוחלט היכן אמורים ילדי ביה"ס „נתיב מאיר" ללמוד היום.

הגיעה משלחת

אמש הגיעה למעלות משלחת של הוועדה המרכזית של ההסתדרות, אשר דנה עם פרנסי העיירה על אפשרויות העמדת סיוע לצרכי העיירה. היום עומדת לבקר במקום משלחת מטעם ארגון יוצאי צפון־אמריקה, בראשות מר שאול בן־שמחה, בנסיון להרגיע את התושבים הנסערים של העיירה.

לסגל הרפואי במרפאת קופ"ח במעלות עמוד להצטרף היום ... רופאה פסיכיאטרית מנהריה ועוד 2 רופאים פסיכיאטריים מירושלים — כדי לטפל במקרים של ... מצוקה נפשית בקרב התושבים, כתוצאה מהאירועים הסוערים שפקדו את העיירה במשך יום אתמול.

הצעה לסדר

ח"כ מאיר כהן (ליכוד) שהגיע למעלות אתמול בבוקר ושהה בעיירה עד לסיום הדראמה העקובה מדם, אמר כי הוא יגיש הצעה לסדר היום בכנסת בעניין „חוסר תיאום משווע" בין פעולות משרד החינוך והפיקוח על פעולות הנוער במשרד, לבין שלטונות הבטחון באזור. ח"כ כהן נפגש אתמול עם מפקח ירדני, מפקד משטרת מעונה, שבתחום אחריותה נמצאה העיירה מעלות, ושמע מפיו כי למשטרת מעונה לא היה ידוע כלל כי תלמידים הגיעו ללינת לילה בביה"ס „נתיב מאיר". מר ירדני הסביר כי אילו קבלה הודעה על כך במשטרה, היה עליו להקצות כוח משטרה לשמירה באזור הבנין. לעומת זאת טען מנהל ביה"ס התיכון הדתי בצפת, ... בן לולו, כי מסלול הטיול ומועד עריכתו נקבע מתוך תיאום מלא עם כל הגורמים לאחר קבלת כל האישורים המתאימים — ... מידי כל הגורמים המוסמכים.

שמות הפצועים

הבוקר הותרו לפרסום שמות הפצועים ואלה שמותיהם:

מאושפזים בבית החולים בצפת:

מרדכי פרץ בן 16 מצפת, גבי מועלם בן 16 מחצור, ... מימון ... בן 17 צפת, דינה כהן בת 16.5 צפת, סופיה ארונה בת ... מבירה, שולה אלמסי בת ... מחצור, דליה ביסמוט בת ... מחצור, דוד ערץ בן 16.5 צפת, גד אלמרנסי בן 15 צפת, אריאל ... ירושלים. פצוע קשה, נסים בן מסעוד כהן תלמיד מצפת ... מול חורי בת 16.5 מבירה.

בחיפה ישנם 20 פצועים: דוב הוד, יעל דודן, ... גליל, תקוה תורגמן, שושנה לנזיאל, חמנה מוח, יורם לב, ציונה אלה, יעקב אבולין, פנחס בלהנס, מימון אלי, זהבה זהר, פנחס ..., שושנה יפרח, פנינה מסיס, שמואל קליין, אלפרד ..., שמעון ברגס, משה יודל, ... חק שדה. כמו כן נמצאת ... שלא זוהתה בחיפה.

בבית החולים „נהריה" גם 34 פצועים: מזל ... בת 16 מצפת, איבט בת ... בישוץ בת 15 מחצור, ... בת אליהו חליפה בת ... מצפת, מיכל סאבאן תלמידה מצפת, שולה בנימין תלמידה מצפת, עליה מרגלית תלמידה מצפת, יוסף וקנין תלמיד מצפת, חמר בת שלמה ... תלמידה מצפת, ... תלמידה מצפת, ... תלמידה מצפת, ... תלמיד מצפת, ... יצחק סטרולוביץ בת 23 ... מבני ברק, אניטה בת ... דהן תלמידה מצפת, ... שולה בת דן הניה 16 מצפת, פרחיה בת ... מצפת, רוחי בת ... נחמני בת 17 מצפת, ... בת משה נחמני בת 17 צפת, יוסף בן אלי חכו 14.5 מצפת, דליה עליה ... תלמידה מצפת, ... תלמידה מצפת, ... תלמיד מצפת, ... בת 22 מצפת, ... מצפת, רבקה אבו ... תלמידה מצפת, ... בן יששכר דב תלמיד ..., ... מצפת, מלכה בת ... בת 16 מצפת, ... בת 15 מצפת, ... בן עיאש ... תלמיד ..., ... שרה בת סיס כהן ... צפת, שמעון דדעי בן ... מחצור, שולה בת מרדכי ... תלמידה מצפת, ... בן 16 מצפת.

שני מחבלים

(סוף מעמוד 1)

לא היו שום תוצאות, כמו כן נתקבלו הודעות על קול ירי שנשמע מצפון לעיירה אך גם סיורים שיצאו לכיוון שציין לא יצרו שום מגע ולא גילו משר הקולות.

רק חלק קטן מתושבי קרית שמונה יצאו הבוקר לעבודה והרחובות בעיירה כמעט ריקים, פרט לסיורים של כוחות הבטחון. על פי הוראות גורמי הבטחון בעיר נשארו האוטובוסים של אגד המוגבות בעיר בתחנותיהם ועדיין לא הופעלו. כל מוסדות החינוך ובניני הציבור הוקפו כוחות בטחון. ניידות משטרה עם רמקולים סובבים ברחובות ומוסרות הוראות לתושבים, להסתגר בבתים ולהימנע מלשלוח את הילדים החוצה.

בקרית שמונה ומצפון לה הצטרף בבוקר לכוחות הקרקע הסורקים את האיזור גם מסוק, הנראה משייט מעל לעירה ומעל לרכסים שמצפון וממערב לה.

גם בעיירה חצור הגלילית הוכרז על כוננות, אך עד כה לא ניתנו הוראות להגביל את התנועה ברחובות וכן מתקיימים הלימודים בכל מוסדות החינוך. לעומת זאת גוייסו כבר כוחות הג"א בעיירה והועמדו במוקדים שונים וכן הועמדו בכוננות מלאה שרותי הכיבוי ומד"א.

קיסינג'ר יפסיק

(סוף מעמוד 1)

הנרי קיסינג'ר לבקר בקאהיר היום או מחר, במאמץ נואש לגייס את תמיכת הנשיא אנואר סאדאת להפסקת כל פעולות הטירור במשך המשא ומתן למציאת פתרון של שלום.

מזועזע ונדהם נוכח הטבח האכזרי שעשו המחבלים במעלות, החליט קיסינג'ר לשנות את תוכניות המסע שלו. נוסף על הביקור שהוא עומד לבקר בדמשק להמשך הדיון בהפרדת כוחות בגולן, החליט לצאת גם לקאהיר לדון בנושא זה.

פקידי רשות אמריקנים בוואשינגטון אמרו שקיסינג'ר יודע אל נכון שההתקפה הרצחנית במעלות עלולה לא רק להשפיע לרעה על מאמציו להשיג הפרדת כוחות בגולן, אלא גם לסכן את אשר כבר הושג בין ישראל למצרים.

נמסר שקיסינג'ר משוכנע כי אחרי מאורעות קרית שמונה ומעלות תקשיח ישראל בהכרח את עמדתה ולא תהיה נכונה לוותר ויתורים מהותיים.

ועתה לרשותך מכונת כביסה
המודרנית והמשוכללת ביותר בישראל

REKORD
ממשפחת
deepclean

ואלו סגולותיה-מרביתן בלעדיות:

זוהי מכונה של שנות ה־80, משוכללת יותר, טובה יותר. שומרת על הכבסים לאורך ימים ומגינה על עור ידיך. שרות פרידמן מובטח לכל חיי המכונה. זכות החזרה תוך שבועיים.

REKORD
deepclean

כי פרידמן הוא פרידמן מה יש לדבר, כי פרידמן תמיד הוא הטוב ביותר!

פרידמן
יבוא שרות ושווק

בינג ליניאל ● כרמל

כ"ד באייר תשל"ד — 16.5.74

עליכם לה...
קראו ...

הפצועים נובר

יוסף כהן ז"ל ... כהן ז"ל

...ומתן ברמקולים

...צחים דוחים פנייתו
...מחבל שהובא מהכלא

יום הדמים והאש במעלות

,עליכם להזדרז! בשעה 6 תקבלו 85 ילדים מתים!' — קראו המחבלים ברמקול מבנין בית הספר

מאת מנחם רהט

מחזה מקאברי דם נתגלה אתמול לעיני קרב עד ה־ לעיני החיילים, שהסתערו אל הקיטוני בקומה הראשונה של בית־הספר „נתיב מאיר", השוכן בצפון־מזרח העיירה הגלילית מעלות. על הריצפה, בחדר שבו הוחזקו במשך כל שעות היום שלושת המחבלים, שהחזיקו בידיהם 85 נערים ונערות כבני ערובה, היו מוטלות גוויות מנוקבות כדורים ורסיסים של הבחורים והתלמידות. כל ריצפת החדר היתה שלולית דם אחת גדולה.

חזיון־האימים זיעזע את החיילים, שלא יכלו לעצור דמעות בעיניהם. „איום ונורא", מלמל אחד החיילים ומחה את דמעותיו, „אסון גדול, אסון נורא", אמר.

השתלטותם של חיילי אחת היחידות המובחרות של צה"ל על החדר, שבו התבצרו המחבלים במשך 13 שעות רצופות, שמה קץ ליום הדמים, יום שחור בתולדות מעלות, שבו נהרגו 20 ילדים ומבוגרים, נפצעו 74 איש, רובם מתלמידי בית־הספר התיכון הדתי „הזה" בצפת, שנלכדו כבני־ערובה בידי מחבלים.

השלב האחרון בדראמה החל בשעה 5.25 אחה"צ בדיוק. אותה שעה עמדתי סמוך למרכז הפינוי, שנקבע ארעית במרחק של שני רחובות מבניין בית־הספר. רופאים, חובשים וחובשות, אלתקאים ונהגי אמבולנסים, המתינו בסמוך, אחוזי בתת.

באותו רגע נשמעו שתי יריות בודדות ומיד אחריהן צרורות בזה אחר זה, וכמה התפוצצויות אדירות. „זה מתחיל", אמר אחד המפקדים והורה לנהגי האמבולנסים הצבאיים להתניע את רכבם ולהמתין להוראת תזוזה לעבר המבנה הדו־קומתי.

השעה 5.26: היריות וההתפוצצויות נשמעות. „מי יודע מה קורה" — ממלמל בחרדה אחד ממורי בית־הספר הצפתי, שנזעק מביתו בבוקר.

שש דקות תמימות, שנראו כנצח, נמשך הקרב בתוך הבניין. ואחריהן — דממה דקה, מעיקה.

זרם הפצועים גובר

עוד בעיצומן של היריות החלו להגיע ראשוני הפצועים. ראשון — נער בן 17, שהובא בשעה 5.30, כולו שותת דם. חלפו ארבע דקות — והובאת נערה בת 16, שותתת דם מפגיעות רסיסי רימונים. הרופאים רוכנים על הפצועים, השוכבים על האלונקות, מטפלים בהם בקור רוח. הנערה שהובאה נראית המומה. פתאום התעוררה וקראה: „אני אלוהי!" — ושוב שקעה בעלפון.

בשעה 5.32 אחה"צ פסקו חילופי האש — וזרם הפצועים גובר והולך. נראה כי אין סוף לזרם האלונקות.

אני עולה אל בניין בית־הספר, שעדיין כולו אפוף עשן. במבוא פזורות [illegible] בכתלים — סימני כדורים.

כהבית מזנקים בזה אחר זה נושאי אלונקות, רצים כמטורפים לעבר נקודת הפינוי.

במרכז הפינוי ממיינים הרופאים את האלונקות. הפצועים מוסעים אל מינחת המסוקים, בקצה העיירה. משם ממריאים בזה אחר זה מסוקים עמוסי פצועים, לעבר בתי־החולים של נהריה, צפת וחיפה.

בבניין בית־הספר עדיין רבה המהומה. האלונקות מועברות באולם הכניסה — שבו נמצאים אותה עת שר הבטחון משה דיין, אלוף הפיקוד רפאל איתן וקציני מטהו — אל החצר ומשם למרכז הפינוי.

בחללה של העיירה מנסרות צפירות אמבולנסים. ממעל מרחפים מסוקים, נוחתים וממריאים בזה אחר זה.

פורטונה כהן ז"ל · יוסף כהן ז"ל

משא־ומתן ברמקולים

משא ומתן עם המחבלים, באמצעות רמקולים, נמשך עד שעה 5.15 אחה"צ. למן השעה 4 בערך חזרו וביקשו קציני צה"ל דוברי ערבית, באמצעות רמקול רב עוצמה, מורכב על ג'יפ, סמוך לבית־הספר, להאריך את מועד „עיסקת החליפין" של מחבלים תמורת ילדים". אך כל נסיונותיהם לשכנע את המחבלים לדחות את המועד הנועד לפיצוץ הבית — בשעה 6 בדיוק — עלו בתוהו.

כבר בשעות הצהריים הודיעו אנשי הבטחון למחבלים, ברמקול, כי הממשלה החליטה להיענות לתביעתם ולשחרר מהכלא 20 מחבלים, כרצונם.

המחבלים משיבים, כי על השלטונות להתייחס לרשימה ששלחו בידי החובשת נרקיס מרדכי (אחות מוסמכת, בת 22, מקרית־שמונה, שנלוותה למטיילים כאחות, לפי בקשת הנהלת ביה"ס), עוד בשעות הבוקר המוקדמות.

„ברשימה מופיעים 10 שמות בלבד — מסביר אחד המחבלים ברמקול — שני הראשונים הם מפקדים באירגון שלנו. כל אחד מהם יקבע איזה חמישה מחבלים נוספים ישוחררו על ידכם. כך ישוחררו בסך הכל 20 מחבלים. אחר שתטיסו אותם לארץ ערבית, נמסור לכם את הילדים, אחר שהשגריר צרפת או רומניה יצטרף אלינו וימריא אתנו מכאן לארץ ערבית".

רוצחים דוחים פנייתו של מחבל שהובא מהכלא

שר הבטחון, הנמצא בבוקר בצפית לעבר בניין בית־הספר, מורה להביא מיד למקום שלושה מחבלים כלואים, מבין אלה ששמותיהם ברשימה, אשר הוכנה על־פי השמות שמסרו המחבלים לאחות נרקיס.

מסוק של חיל־האוויר יוצא וחוזר כעבור שעה קלה, עם שלושה מחבלים — שני גברים ואשה. הם מובאים, כשהם באזיקים, לקירבת בניין בית־הספר, לנקודת התצפית של השר דיין.

המיקרופון נמסר לידי אחד מהם — והוא פונה בערבית אל המחבלים, מציג את עצמו ואת חבריו, ומבקש מן המחבלים המתבצרים בבניין, לאפשר לו להיכנס. הללו מסרבים — כנראה מחשש שמא מבקשים להערים עליהם.

„צריך לבוא שגריר צרפת או רומניה ובידיו מלת־הצופן. כל מעשה אחר יסכן את חיי הילדים. עליכם להזדרז. בשעה 6 בדיוק נפוצץ את הבניין" — השיב אחד המחבלים.

שלושת המחבלים מוחזרים אל המסוק, ומשם חזרה לכלא. עתה ממתינים הכל לבואו של השגריר הצרפתי, שכפי שנמסר מביתו, היה אמור לבוא במקרה בסיור בצפון.

בשעה 4 אחה"צ הגיע לסביבת הבניין השגריר, מר ז'אן הרלי. הוא פונה לאנשי הבטחון ומבקש להיכנס לבניין, כתביעת המחבלים. אנשי הבטחון מודיעים ברמקול למחבלים, כי שגריר צרפת הגיע ומבקש להיכנס לבניין. התשובה: יריה בודדת וקול אלמוני שואל בערבית, אם הביא עמו השגריר את מלת־הצופן, שרק היא תאפשר, לדבריהם, שיחרור הילדים.

בקול רגוע מנסה איש הבטחון, הדובר ערבית, להסביר, כי השגריר טרם קיבל מלת־צופן כלשהי, למרות כל המאמצים שנעשו בכיוון זה. הוא מבקש לאפשר לשגריר להיכנס לבניין, ללא מלת־הצופן — אך התשובה היא שלילה מוחלטת.

„בשעה 6 נפוצץ"

מחוגי השעון נעים לקראת השעה 6. מבקשים ברמקול מאת המחבלים ארכה להשגת מלת־הצופן, אך המחבלים בשלהם — „בשעה 6 נפוצץ את הבניין".

עתה שוקדים גורמי הבטחון על תכנית אלטרנטיבית, למקרה שהמו"מ עם המחבלים לא ישא פרי. למקום מגיעה יחידה מובחרת של צה"ל, שהוצבה בריחוק מה מן הבניין. אנשיה מתמקמים בקירבת הבניין, בין השיחים שמעבר לחצר בית־הספר. חיילים אחדים מתקרבים עד לקיר המערבי של הבניין, שבו אין חלונות. השטח שלידו הוא „שטח מת" לגבי המחבלים.

„תקבלו ילדים מתים"

המו"מ עם המחבלים נפסק. בשעה 5.15 מושמעת באוזניהם הקריאה האחרונה. התשובה, כבעבר, שלילית:

„בשעה 6 תקבלו 85 ילדים מתים" — אומר אחד המחבלים ברמקול. אחד הישיש הוא מוסיף בקול היסטרי: „אם תתקפו, לא תקבלו את הילדים, גם אם תשחררו את המחבלים שביקשנו".

בשלב זה נופלת ההכרעה — על־ידי שר הבטחון, הרמטכ"ל ואלוף הפיקוד — שהקימו מטה בדירת מגורים, בקירבת בית־הספר: לפרוץ בכוח אל הבניין, מחשש שמא יתפוצץ על כל אשר בו, בשעה 6.

אלוף הפיקוד, איתן רפאל, יוצא אל שביל האספלט המוליך לבניין, משוחח עם אחד ממפקדי היחידה, שעליה הוטל להשתלט על הבניין. ניתנות ההוראות אחרונות. האלוף משוחח גם עם החיילים, התופסים מחסה בצמחיה שבמקום.

אש אוטומטית על הילדים

מקץ דקות אחדות פוגעים שניים מצלפי צה"ל בשניים מתוך שלושת המחבלים — ואז החל הקרב. המחבלים אומנם נפגעו, אך עדיין מסוגלים לפעול.

הם חוזרים לחדר שבו רוכזו 85 הילדים — ופותחים באש אוטומאטית מטווח קצר לעבר הילדים. מדי פעם הם משליכים רימון לעברם.

שוטרים מוצבים בדרכי הגישה אל בניין בית־הספר. אביה של אחת הנערות שבתוך הבניין, בשמעו חילופי ירי, מנסה לפרוץ פנימה. השוטרים נאלצים למנעו מכך בכוח.

החיילים פורצים לתוך הבניין. חילופי אש אוטומאטית נשמעים ברציפות. מדי פעם — התפוצצויות עזות של פצצות באזוקה.

הילדים שלא נפגעו מנסים לנצל הזדמנות זו, מזנקים מחלונות הכיתה שבקומה הראשונה, קופצים מגובה של 3 מטרים לחצר.

המחבלים — שני הפצועים והשלישי שלא נפגע — יורים אחריהם, לעיתים אף משליכים רימונים על הנערים הנמלטים מן החלונות.

התלמידים, בנים ובנות, נפצעים ונאספים בידי החיילים הממתינים בחצר ומוליכים אותם לקבלת עזרה ראשונה.

חיילים נושאים פצועים מבנין בית הספר במעלות

רק בודדים מגיעים אל הקרקע ללא פגע. אחד מהם, שלמה אבורמד, בן 15, מטבריה, אף אינו מבחין בחיילים שבחצר. הוא צועד אל בית מגורים סמוך, מבקש מים, ואחר כך ממשיך לעבר בית המועצה המקומית, מתייצב לפני מודיע ואומר: „הגעתי".

בזמן הקרב עסקו חיילים גם בניתוק התילים החשמליים, שהניחו המחבלים לאורך קירות המסדרון בקומה הראשונה, ואליהם מחוברים מיטעני נפץ, שהונחו בפינות שונות. משימה זו בוצעה במהירות, כדי לסכל את כוונת פיצוץ הבניין.

חיילים נוספים פורצים לבניין. כמה מהם נפגעים, כנראה מרסיסי רימונים — ומועברים אל נקודת הפינוי.

חילופי האש בבניין נמשכים — שש דקות. תם הקרב.

התצלומים ממעלות בעמוד זה ובעמודים האחרים: אוסקר טאובר, ישראל סימיונסקי — ישראל סאן, שמואל רחמני, שמעון רפפורט, שלמה סתר י.פ.פ.א., יוסף גרינברג י.פ.פ.א., שלמה כהן־צדק.

עתה נותר לפנות את הנפגעים מן הבניין. מפנים גם את שלושת המבוגרים שנותרו עם הנערים בבניין — אחר ששאר המורים והמלווים נמלטו עוד בשעות הבוקר — והם: האחות ריק חנאי, בת 30, מצפת; המורה פנחס ועקנין, בן 27, מצפת; והמורה לספרות, עדנה סטרזלוביץ, בת 21.

המון היסטרי מתפרץ

השעה 5.45. המונים היסטריים פורצים לעבר הבניין. הם צורחים „בוז" על שר הבטחון, משה דיין, כשצאתו מהבניין, מאיימים לעשות בו לינץ'. חגורת שוטרים וחיילים מקיפה אותו ומגינה עליו.

צעקות בוקעות מפי המתרגשים: „לא רוצים את דיין פה", „אתם כולכם רוצחים מלוכלכים. לא יכולתם לגמור את העניין בשיחרור המחבלים הכלואים אצלנו?", „צריך לתת עונש מוות למחבלים", „רוצים פה את בגין" — ועוד.

מר דיין נחלץ בקושי רב מן ההמון הסובב אותו. ההמונים צרים עתה על בניין בית־הספר, נאבקים בשוטרים ובחיילים, המנסים להרחיקם.

צעירים משולהבים קוראים לאנשי הבטחון להוציא את גופות המחבלים: „צריך לטרוף אותם", „אולי בכלל לא מתו, רוצים לראות אותם מתים".

ההיסטריה ההמונית גוברת. נראה, כי החיילים והשוטרים מאבדים את השליטה במצב. מזעקה כבירה אל חצר בית־הספר — ואז מתחיל סילוקו של ההמון, החורש את גופות המחבלים.

ההמון נסוג — ומגיבים בהשלכת אבנים על הכבאית והשוטרים, הנאלצים להפנות מחסה.

פורקו מיטעני החבלה

בינתיים מוצאים מהבניין שרידי הנשק של המחבלים, רימונים שלא התפוצצו ומיטעני חבלה. קצין חבלה מפרק את המיטענים בחצר, במרחק מה מן ההמון.

אחד השוטרים קורא ברמקול: „יש סכנה שהבניין יתפוצץ כל רגע. נא לעזוב את המקום!" לשמע האזהרה, מפנים התושבים את המקום, עוברים לרחוב הסמוך, ממתינים.

מקץ רבע שעה, משלא נשמעת כל התפוצצות, חוזרים ההמונים לחצר, מבקשים לחדור לבניין.

לבסוף מושגת פשרה: שלושה מנציגיהם ייכנסו לבניין, ייראו את גופות המחבלים ההרוגים. שניים נכנסים פנימה, וכעבור דקות ספורות הם יוצאים ומודיעים: „הכלבים האלה מתו".

אט־אט מתפזר הקהל ופונה לבניין המועצה המקומית.

אחרוני החיילים עוזבים את המקום. עמם הרמטכ"ל, האומר בשיחה עם עתונאים: „היינו עד שעה מאוחרת, כי קיווינו להגיע להסכם על שיחרור הילדים. בשעה די מוקדמת החלטנו להיענות לתביעות המחבלים. ידענו, שהשעה 6 היא הקובעת — וכל דחיה תהיה מסוכנת לחיי כל התלמידים. התכנית היתה איפוא לפרוץ לבניין ולנתק את התילים של המטענים, כדי למנוע רצח כל 85 הילדים. החלק הראשון של התכנית הושלם, כאשר נפגעו שני המחבלים וכאשר חדרו הכוחות וניתקו את התילים. אז החלה לחימה, והמחבלים שלחו צרורות ורימונים לילדים. יש אומנם הרוגים ופצועים, אבל לעומת מה שצפוי היה לקרות בשעה 6, הרי זהו הרע במיעוטו — וזהו רע גדול מאוד".

מבין הנערים והנערות שקפצו מן הקומה הראשונה היו מעטים שלא נפגעו כלל. בסך הכל — ארבע בנות ושני בנים. פגשנו אותם בבית המועצה של מעלות־תרשיחא.

„אמרו שיהרגו את כולנו"

סיפרה כוכבה עמרוסי, בת 16: „הם הצמידו אותי ועוד 3 בנות ליד החלון, כאשר דיברו לפנות ערב עם החיילים בחוץ.

„הם אמרו לנו, שיודיעו לצבא, שהם רוצים שהנה השגריר יבוא לבניין. בינם לבין עצמם אמרו, שאם יבוא שגריר לבניין, יכירו את מיטעני החבלה שהצמידו לקירות, ואחר כך יהרגו את כולנו וגם אותם.

„שאלנו, למה הם אומרים לחיילים בחוץ שיהרגו אותנו, ואילו בבוקר אמרו שלא יאונה לנו כל רע. הם ענו, שזה רק כדי להרגיז את החיילים.

„פתאום החלו לפוצץ רימונים. אני הייתי עם עוד שלוש בנות בחוץ, ורצתי אל המקלחת בקומה הראשונה. בפנים היה מחנק ועשן מהתפוצצות הרימונים. פתחנו את הברז ושברנו את החלון, שייכנס אוויר. חיכינו במקלחת, עד שהחלטנו לקפוץ בחלון הצר של המקלחת. פתאום ראינו חיילים במסדרון — אז יצאנו ואמרנו, שאנחנו רוצות לצאת מהבניין. הם הוציאו אותנו החוצה".

לבשו „בגדי היפי"

כוכבה סיפרה, כי שלושת המחבלים לבשו „בגדי היפיס": מכנסי ג'ינס כחולים וחולצות צבעוניות. אחד לבש חולצה אדומה ואפודת עור כחולה: השני לבש חולצה ירוקה ואפודת עור צהובה: השלישי לבש חולצה שחורה ואפודת עור בהירה. כל האפודות היו באותו דגם — משולשלות מכנו רצועות עור דקות. כל אחד חגר חגורה ובה רימונים ורימוני נפץ.

פנינה בוצאן, בת 17, מכרם בן־זימרה, שגם היא לא נפגעה, סיפרה: „אחד מהם אמר לנו, שהיהודים הרגו לו את כל המשפחה שלו והוא נשאר לבד. לכן הוא רוצה להתנקם ביהודים. אבל הם אמרו לנו בפירוש כל הזמן, שלא נפחד ושלא יירו בנו. בשעה 5 הם נהיו עצבניים.

אחד מהם, זה שלבש חולצה אדומה, נראה ראש־כנופיה של העניין. הוא התאונן באחד החדרים: „אתם לקחתם אותי הנה בכוח. לא הייתי צריך לבוא אתכם. הסוף יהיה שיהרגו אותנו. יותר טוב שאנחנו נהרוג עכשיו את עצמנו". הם הרגיעו אותו ואמרו לו, שלא יפחד, שהכל יהיה בסדר".

מאיר טיטרה, בן 16, מחצור, סיפר: „כשהחלו הירי, התחילו הילדים לקפוץ בחלונות. המחבלים ירו עליהם וזרקו רימונים. אני לא יכולתי לקפוץ, כי ישבתי על הריצפה. ממש לידי המחבל שלא נפגע. הוא היה באותו חדר. כאשר ראה את החיילים נכנסים לקומה הראשונה, הוציא אקדח וירה לעצמו בראש".

הם ירו עלינו בתוך החדר

מאיר סיפר, כי בעת ההתקפה היו המחבלים באמצע החדר והילדים ישבו ליד הקירות שמסביב לחדר. כמה מחבריו טיפסו על השולחן ליד החלון — וקפצו החוצה. „המחבלים ירו על כל אלה שקפצו, וגם ירו עלינו בתוך החדר, וגם זרקו רימונים".

(סוף בעמוד 11)

„אמרתי לתלמידים לשיר ,התקוה' ונגמור את העניין בצורה מכובדת"

המורה פנחס ועקנין, שנשאר עם התלמידים כמבוגר יחיד, מתאר את רגעי המתח והאימה שעברו עליהם ✶ אחד המחבלים כבר הכין את לבני החבלה לפיצוץ ✶ ברגע שפרצו חיילי צה"ל הצליחו המורה וכמה תלמידים לקפוץ מגובה 7 מ'

מאת יצחק בן־חורין

„אחד המחבלים עמד מוכן להפעיל ארבע לבני חבלה. היינו על פי יאוש. השעה היתה 5.40 אחר הצהריים. הצעתי לתלמידים שננסה להימלט דרך החלון. כמה מהם סירבו, ואז החלטתי שבעוד 5 דקות נקום כולנו על רגלינו ונשיר את ,התקוה'. החלטתי שלפחות נגמור בצורה מכובדת, כשלפתע נורו הצרורות הראשונים של חיילי צה"ל הפורצים לבית־הספר".

פנחס ועקנין, המורה למלאכה בן 39, תושב חצור הגלילית, נשוי ואב לשלושה, היה הגבר היחיד שנותר עם התלמידים בכל שעות הדראמה מורטת־העצבים. אתמול מצאתיו שוכב במסדרון המחלקה האורתופדית העמוסה לעייפה של בית החולים רמב"ם בחיפה, כשהוא מנסה להסתיר את התרגשותו — דקות ספורות לפני שהועלה על שולחן הניתוחים. הוא היה פצוע בגבו ובמתניו, סובל משברים בשתי ידיו ופניו שרוטות וחבולות דם.

נשק האבטחה, שנועד להגן על חייהם של תלמידי ביה"ס, הושאר משום מה בתוך המכונית השכורה, שנלוותה לתלמידים המטיילים. בתוכה לן גם פנחס ועקנין. הוא משחזר מה שאירע.

„בשעה 4 לפנות בוקר שמעתי צרור יריות. התעוררתי ושמעתי צעקות מאחד הבתים. לא הספקתי להבין מה מתרחש ולפתע מצאתי עצמי מול קנה קלצ'ניקוב של שלושה מחבלים לבושים אזרחית. אפילו לא הספקתי להשוב על הנשק שנמצא בקרבתי. הם ביקשו ממני את מפתחות המכונית, אבל אני הייתי מבולבל ולא מצאתי אותם. הבנתי כי אלה מחבלים. ניסיתי להטעות אותם. אבל הם תיכננו כנראה בקפדנות את המיבצע ואמרו לי: אדוני, לך ישר. קדימה אל בית־הספר".

„פתח את הדלת!"

לפקודת שלושת המחבלים נקש ועקנין על דלת ביה"ס וצעק אל המורה לתנ"ך, ציון כהן: „פתח את הדלת, יש לנו עסק עם מחבלים".

הוא נדחף על ידי המחבלים פנימה, רץ אל הקומה הראשונה וצעק לתלמידים למהר בעקבותיו לקומה השניה. הכיתות כולן היו נעולות. מדריך הגדנ"ע ומפקד המסע, יונה עמרוסי, ומספר תלמידים פרצו במאמץ רב את אחת הדלתות. כך הצליחו כמה תלמידים להימלט בקפיצה דרך הדלתות, בטרם השתלטו המחבלים על הכיתה בשעה 5.45 בבוקר.

„אני לא הספקתי לקפוץ. מאוחר יותר, כשראיתי שאני המבוגר היחיד שנותרתי עם התלמידים, שמחתי. המחבלים גילו בתחילה עצבנות וריכזו את כל התלמידים בתוך כיתה אחת. אחד המחבלים שמר עלינו, שני האחרים איבטחו את המסדרון ואת הכניסה לבית הספר. חשבתי להתנפל על המחבל ששמר עלינו, אבל הסיכון הכרוך בזה היה עצום. הם היו מצויידים בקלצ'ניקובים, בארבעה רימונים ובתרמיל גב עם לבני־חבלה. היו להם גם משקפת, רמקול חדש ומצפן.

המפקד היה עצבני

„מפקד החוליה שלט היטב בעברית ובאנגלית. הוא צעק עלינו הרבה וירה מדי פעם צרורות באויר, כדי להפחידנו. הוא גילה עצבנות בולטת, אך לא ניסה לפגוע בנו. המחבל ששמר עלינו הפגין קור־רוח. הוא חייך ודיבר עברית עם כל מי שרק פנה היה להחליף עמו מלים. מדי פעם דאג להזכיר לי שיש בין התלמידות הרבה „שאפות". הזמנתי אותו לעשן אתי סיגריה.

„שאלתי אותו לשם מה הם באו. הוא הסביר לי כי ברצונם לשחרר 20 מחבלים מן הכלא הישראלי. הוא הראה לי כרוזים שנועדו להפצה בין הורי התלמידים ובהם הסבר על מטרת מבצעם של המחבלים".

„בבוקר עוד שררה בהלה בקרב התלמידים. המורה ועקנין הרגיע אותם. לדבריו היתה התנהגותם במשך כל היום למופת. המחבלים אמרו לתלמידים שאין להם ממה לחשוש. הם איפשרו להם לגשת לתרמיליהם ולאכול.

בערב גבר המתח

„החל משעה 5 אחר הצהריים גבר המתח. המחבלים דאגו להזכיר לנו כל כמה דקות את האולטימטום העומד להסתיים. הבנות החלו לבכות. אחת מהן התחננה לפני המחבלים שלא יהרגו אותנו.

„הרגשתנו היתה כלאחר יאוש. החלטתי להרים קצת את המוראל בשירת ,התקוה' ואז אירעה התפוצצות אדירה. הצרורות של חיילי צה"ל נורו הישר אל תוך החדר בו היינו. התרכזנו ליד החלון, וגם שלושת המחבלים מיהרו להתכנס בתוך החדר. הכדורים שרקו מעל הראש. נשמעו צעקות של תלמידים פצועים והחדר כולו היה אפוף עשן סמיך.

„התכופפתי ככל שיכולתי. החזקתי את ראשי בידי ולפתע הרגשתי שראשי זב דם. החלון נפתח והתלמידים החלו קופצים החוצה. נדמה לי שהמחבלים התרכזו בירי על חיילי צה"ל, בשעה שמרבית התלמידים הצליחו להימלט. רק לאחר שניגשתי לחלון הבנתי שהם מתחילים לירות גם לעברנו. הצלחתי לקפוץ החוצה מגובה 7 מטר ולגרור את עצמי לכיוון הקיר של בית הספר. אחר כך באו החיילים והובילו אותי אל המסוק, שהביא אותנו לבית החולים רמב"ם" — סיפר פנחס ועקנין.

הציבו משמרות

מרגליה עמרוסי, בת שבע־עשרה וחצי, תלמידת כיתה י"א, נפצעה מכדור בברך. היא מספרת: „במשך כל היום העמידו המחבלים 5—6 תלמידים בצורה בולטת ליד החלון, במשמרות של רבע שעה. אני הייתי במשמרת האחרונה ליד החלון. ביקשנו לשדל את המחבלים לדחות את האולטימטום שקבעו לשעה 6 בערב, ואז החלו היריות. נפצעתי ביד ובברך מכדור. שלוש חברות גררו אותי והצליחו להסתתר בחדר הנוסף. נשארנו עד שחיילי צה"ל באו.

על אמצעי השמירה במשך הלילה מספר המורה ועקנין כי היתה חלוקת שמירה בין התלמידים עד 2.30 לפנות בוקר, ליד דלת הכניסה לביה"ס וליד הכניסות. „איש לא תיאר לעצמו שיהיה צורך בדברים".

هكذا من الأصل

הליכוד
קורא
לתושבי
קרית שמונה
לעצרת עם

שתתקיים **היום** יום חמישי, כ"ד באייר תשל"ד (16.5.74)
בשעה 6.30 בערב ברחבת המרכז.

ינאמו: ח"כ **מנחם בגין**
פרופ' **רבקה שץ**

לתושבי
טבריה
לעצרת עם

שתתקיים **היום** יום חמישי, כ"ד באייר תשל"ד (16.5.74)
בשעה 8.00 בערב בככר התותח בעיר התחתית

ינאמו: ח"כ **מנחם בגין**
מר **מאיר האוס**
ח"כ **גאולה כהן**
ח"כ **אמנון לין**
ח"כ **יצחק מודעי**

נגד נסיגה מרמת הגולן
בעד התנחלות, בטחון האומה ושלום
בואו בהמוניכם

יום הדמים והאש במעלות

אלי עמר, שניצל ללא פגיעה מתאר: „אלה היו 14 השעות הארוכות בחיי"

אמרו לי שהיינו בידי המחבלים 14 שעות, ואני חשבתי שלפחות שנה" ✱ המחבלים לבשו בגדי „היפיס" ✱ המחבלים גילו עצבנות רבה וכשראו כי חיילי צה"ל מתקרבים החלו לירות בתלמידים ✱ חיילי צה"ל זרקו פצצת עשן לחדר, כדי לאפשר לתלמידים להימלט

מאת דוד זהר

„אמא, איפה אמא?" — רק זעק הנער אלי עמר, כשמדדה ופניו מגואלים בדם. [illegible] — והבחור המזל כנראה כי הוא [illegible] הבכאלית.

אלי היה הדמות הראשונה שנראתה רצה בכיוון ביה"ס „נתיב מאיר" במעלות, בדקה לאחר תום הקרב. הנער שחום הפנים ופרוע השער, כהגיעלים הבודדים שיצאו ללא פגיעה, היה המום ונפעם ולא שם לב לאנשים שהקיפוהו. „איפה אמא?" — הוסיף ושאל. השוטרים הובילוהו לבית חולים שדה, שהוקם בחצר בית בלב העיירה, שם חבשו את ידו.

כמחצית השעה לאחר מכן פגשנו שוב את אלי. עתה כבר היה חבוק בזרועותיה של אמו, שהגיעה עוד בשעות הבוקר המוקדמות למעלות. אלי כבר יכול היה לחייך. הוא גולל לפנינו את סיפור האימים שעבר עליו.

„סיפרו לי עכשיו, שהיינו בידי המחבלים 14 שעות, ואני חשבתי שלפחות שנה אחת" — אמר אלי. „אלה היו 14 השעות הארוכות ביותר בחיי".

„היה זה בסביבות השעה 4 בבוקר — מספר אלי בן ה־16, תלמיד כיתה י' של ביה"ס התיכון דתי־מקצועי בצפת — ישנתי שנוק עמוק. לפתע החל מישהו כמלמל אותי וצועק: מחבלים, מחבלים. חשבתי שמהתלים בי, אבל סביב היתה מהומה.

צעיר עם קלצ'ניקוב

„בפתח החדר ראיתי צעיר ערבי מכוון לעברנו רובה ,קלצ'ניקוב' וצועק בעברית: לקום, לקום. אחר כך הוסיף: ,לא לפחד. תעשו כמו שאומר לכם והכל יהיה בסדר'. המחבל היה לבוש כמו ,היפי': ז'אקט עור שבקצהו השתלשלו פרפרכים, שיער מגודל ומכנסי ג'ינס. דקות ספורות לאחר מכן ירדו כל הבנות בהקומה השניה ובעקבותיהן נכנסו שני מחבלים נוספים, שגם הם נראו כ,היפים'. האחד, זה שבלט מיד כמנהיג שלהם, היה מגודל פיאות עד הסנטר וגם הוא לבש ז'אקט עור. חברו לבש חולצה אדומה ומכנסי ג'ינס. הם ריכזו את כולנו בכיתה אחת והורו לנו לשבת על הרצפה, צמודים זה לזה. בנות רבות בכו בקול, הבנים היו נרגשים ונפחדים. ,שקט, אני לא רוצה לשמוע אף מלה' — הזר וצעק המחבל דובר העברית, כשהוא מכוון אלינו את הרובה.

„לאחר שכולנו התישבנו — ממשיך אלי בסיפורו — החלו המחבלים לפתוח שני תרמילים שהיו ברשותם והוציאו מתוכם לבני חבלה. אחד הוציא מתוך חולצתו חגורה עבה, שהכילה חומרי נפץ ותחמושת. כל אחד מהם היה כורע באקדח ורובה. ראינו שהאנשים האלה נושאים עמם ממש מחסן של נשק וחומרי נפץ — הכל על גופם ובשני הרמילים קטנים. בעזרת סכיני קומנדו החלו לחתוך חוטים ולחבר לבני חבלה. הבנתי שהם מתכוננים לפוצץ את ביה"ס.

מעטפה למשטרה

„לאחר שסיימו שלב זה של ההכנה, ביקש המחבל בעל הפיאות הארוכות שמישהו מאתנו יגש אליו. תלמיד בשם ג'רבי ניגש אליו והמחבל מסר בידיו מעטפה חומה ואמר לו למסור אותה למשטרה. ג'רבי יצא עם המעטפה. זמן קצר לאחר מכן מסרו מעטפה נוספת בידי גרקיס, אחות המשרתת בצה"ל, אשר נלוותה אלינו לטיול עם אחות נוספת. גרקיס לא ענדה דרגות וזה היה כנראה מזלה, אחרת היו אולי נטפלים אליה יותר כאשר לביתנו. גרקיס נצטוותה אף היא לצאת לעיירה ולמסור את המעטפה למשטרה. (מעטפה זו הכילה את דרישת המחבלים לשחרור 20 מחבריהם, ובתוכם 11 מחבלים ששמותיהם צויינו בדף שהיה בתוך המעטפה — ד.ז.).

„בינתים — נזכר אלי — הבחנתי שכמה מהאנשים המבוגרים שנהלו אלינו לטיול לא היו עמנו בכיתה. אחר כך סופר לי שהמורה ציון כהן, המנהג מיכאל גנץ, שני חיילים שנהלו אלינו וכן כמה תלמידים הצליחו לברוח.

המחבל בעל הפיאות הארוכות התבלט כמנהיג החבורה. הוא היה מאוד קשוח, מפחיד, כאיש. הוא שבסר את המעטפות למכלות. הוא חזר וביקש שקט בהקיפות. מפעם לפעם ירה צרורות החוצה. חברו דובר העברית היה לא פחות גרוע. אבל המחבל השלישי, עם החולצה האדומה, נתגלה לנו כ,בחור הטוב' בשלישיה. הוא היה מנומס, עדין, ניסה לעתים להתבדח עמנו — ד־כאשר היה מפקדו נתוך בנו או כתע מאתנו לצאת לשרותים קיה צושה בידיו תנועת התנצלות. נערה אחת שאלה אותו עד מתי הם מתכוונים להחזיק אותנו והוא השיב שעד 6 בערב.

יחס אכזרי

„בינתים החל בעל הפיאות הארוכות להתאכזר אלינו יותר ויותר. מפעם לפעם הורה לקבוצה של ששה בנים ובנות לעמוד כחומה מול החלון הפונה אל העיירה. החלון היה נמוך ונמשך לכל רוחב הכיתה. גובה החלון היה כגובה הרגלים שלנו.

לאחר מכן היה נוטל את הנשק ויורה צרורות בין הרגלים שלנו ודרך החלון, כשאנו משמשים לו כמגן. הוא גם קיווה, כנראה, שכוחותינו ישיבו באש ויירו עליהם.

דבר זה השרה על רבים מאתנו פחד ודכאון. כאשר ששיה אחת היתה מתעייפת הוא החליף אותה בששיה אחרת — ושוב ירה בין הרגלים. כך זה נמשך שעות.

היתה בינינו תלמידה אחת נפלאה, שרה מדאר שמה. בזכות אומץ לבה, קור רוחה וההומור שלה הצלחנו להחזיק מעמד ולהשתלט על עצמנו. היא התבדחה בקול רם, הרגיעה אותנו שלא יעזו לפגוע בנו ואף הצליחה בהערות עידוד להביא רבים מאתנו לראות במעשה האכזר של הירויות בין הרגלים כעין תחרות „קור רוח" בין החבר'ה. היא ממש רוממה את נפשנו וגם המחבל דובר העברית היה נוהג לפעמים למשמע הערותיה השנונות המבדחות.

מבקשים לשחרר 20

„אחרי כן — ממשיך אלי — נתן מנהיג החוליה בידי שרה, כרוז לקרוא לפנינו. איני זוכר את תוכנו במדוייק, אבל המחבלים הסבירו בו כי אין להם דבר נגדנו. הם הסבירו כי ממשלתנו היא ממשלת דיכוי, המדכאה את העם הפלשתינאי, וכי כל מבוקשם עתה הוא לשחרר חבורתנו 30 מחבריהם.

„מנהיג החוליה וחברו דובר העברית נעשו עצבניים יותר ויותר. הם ניפצו חלונות, והבטיחו לירות בין רגלינו. מפעם לפעם נטלו את הרמקול שהביאו עמם ודרשו בצעקות שיביאו אליהם את שגרירי צרפת ורומניה.

„בינתים הפך התלמיד יעקב קאבלה למעין דובר שלנו. כל פעם שביקש מי מאתנו לצאת לשרותים או לשתות, היה פונה אליו והוא היה מעביר את בקשתו למחבלים. יעקב גם ביקש לאפשר לנו לארגן לעצמנו אוכל. גם מנהיג החוליה היה פונה אליו כל פעם שרצה להגיד לנו משהו. המחבלים אכלו אפרסקים שהביאו עמם ובלעו מפעם לפעם גלולות צהובות. אני חושב שאלה היו גלולות מרץ. „האיש הטוב" שישב לידינו סיפר לנו שהם ניזונים זה ארבעה ימים רק מאפרסקים וגלולות. כששאלתי אותו מאיזו ארץ הוא, אמר כי הוא מ,ירושלים אל־קודס' ואמר כי חבריו הם מסוריה ומלבנון." הוא גם הסביר לנו כי הוא וחבריו כלל לא התכוונו לבוא לבית ספר זה, אלא לבית־ספר במקום אחר.

אזהרות ברמקול

„בערך בשעה 4 אחה"צ — ממשיך אלי בסיפורו — התחלנו להיות מודאגים מעצבנותם הגוברת והולכת של המחבלים. הם נטלו את המיקרופון כמעט כל רבע שעה וצעקו דרך החלון: „אנחנו חוזרים ומזהירים שאם עד שעה 6 לא תעשו מה שדרשנו מכם, בצרוך טבח איום יותר מזה של קרית שמונה". הם חזרו ודרשו את שחרור 20 המחבלים וביקשו ששגרירי צרפת ורומניה יובאו אליהם. הם אמרו שרק אתם ינהלו משא ומתן.

„לפתע נתקף מנהיג החוליה בפין סירוף. נראה שבאותו רגע הבחין בחיילי צה"ל המתקרבים לבנין. הוא חש לעבר יעקב קאבלה, שהיה הקרוב ביותר אליו, וירה בו צרור. אחר כך החל להטיל עלינו רימונים בעוד אנו יושבים על הרצפה. הבחור דובר העברית עשה כמוהו. הם ירו והטילו רימונים, כשהם מתרוצצים בינינו.

קמה מהומה איומה. צעקות היסטריות וזעקות כאב איומות בקעו מפי כולנו. אני התכסיתי כולי בדמם של חברי. החלה ההתרוצצות מטורפת בכיתה. אבל בתוך כל המהומה הזאת הספקתי להבחין ש,האיש הטוב' לא ירה אף ירייה אחת וכפי ששמעתי מכמה מחברי הוא ירה בעצמו.

פצצת עשן לחדר

„אותו רגע נזרקה פצצת עשן לתוך הכיתה, כנראה כדי לאפשר לנו להימלט. ואמנם חברי יעקב לוי ואני ניצלנו מעברה. פוצצנו כמה חלונות, הספקנו לעזור לכמה בנות לקפוץ החוצה ואחר כך קפצנו לבסוף, מגובה של כ־3 מטרים. עקרים נקעו רגליהם ואני נפצעתי ידי מהזכוכית.

„בהיותנו למטה ראינו את חיילינו מסתערים על הבנין. אחדים מהם החלו להקיף את הבנין ולתפוס מחסה. כאשר התרחקנו מהמקום הספקנו עוד להבחין שהמחבלים הטילו רימונים למקום שאליו קפצנו עשרה או אחד־עשרה באותו ניצלנו. עיי הקפיצה מהחלון, מקץ דקות ספורות נפסקו היריות ואני הסתלקתי מהמקום.

„אני עוד המום כולי. קשה לי, פשוט אין מלים בפי לתאר עד כמה היה אכזרי ומדהים מה שקרה באותן דקות אחרונות. אני רוצה עכשיו להסתלק מכאן לפני שאשכח את ההתרצאה".

ניצולים רחל לגזיאל (מימין) ועמר אלי

ארגוני ההורים ותלמידים קוראים לשפר האבטחה

עקב המצב שההתהווה לאחר שביתתם של התלמידים בבית ספר במעלות, נקראו חברי ועד ההורים הארצי למערכת החינוך בישראל לישיבה הדום מיוחדת, שהתקיימה היום. שילוב ההורים והיהודים במסגרת השמירה על בתי הספר ברחבי הארץ.

במוגני ועד ההורים הארצי נמסר, כי לפני כשבועיים פנה הועד במכתב ובמברק לראש הממשלה, הגב' גולדה מאיר, וביקש את סיפולה הדחוף בנושא סדרי הבטחון בבתי הספר; המופקד כיום בידי הורים מתנדבים, ברובם נשים, ואף זה רק בחלק מבתי הספר. ראש הממשלה הפנתה את חברי הועד הארצי לשר המשטרה, והם אף נפגשו עמו. נוכח החמרת המצב, עשוי ועד ההורים בישיבתו היום לתבוע מהממשלה פתרון בבעיה באופן מיידי וללא דיחוי.

ממועצת התלמידים הארצית נמסר, כי המועצה עוקבת בחרדה ובזעזוע עמוק אחרי מאורעות הדמים בצפון הארץ. הסבה בקרית־שמונה, והמאורעות במעלות, מספר ליקויים חמורים — בסידורים הבטחוניים של מערכת החינוך.

המועצה פנתה אתמול לשרי החינוך, המשטרה והבטחון והציגה כמה תביעות:

1) תנתן הגנה הולמת לבתי הספר, שתכלול גדר עם שערים עמידים בפני פריצות, שמירה של שומרים מתנדבים, מקצועיים או חיילי צה"ל על בתי־הספר, כאשר שומרים אלו (בעיקר ביישובים הקרובים לגבול או ליד ישובים ערביים) יהיו מצויידים בנשק הולם.

2. על טיולי התלמידים להיות מאובטחים ע"י מספר מתאים של שומרים מצויידים בנשק מבצעי. השומרים יהיו חייבים לעמוד בדרישות של כוחות הבטחון, ואחרי שרותם ביחידות קרביות של צה"ל.

3. מסלולי הטיולים חייבים להבחר בקפדנות בתיאום עם להרכב המשתתפים בהם, כאשר כוחות הבטחון מודיעים להמצאותם של המטיילים באזור ודואגים להגנתם [illegible] אם.

4. תלמידי שמיניה חייבים לעבור איכון בקיף [illegible] שימוש בנשק, כדי שיהיו מסוגלים להגן על שאר התלמידים בעת הצורך.

בית ספר בפ"ת מבקש לאמץ את תלמידי מעלות

בית הספר היסודי „פיקא" בפתח־תקוה החליט אמש לאמץ את תלמידי כיתות ח' בבית הספר „נתיב מאיר" במעלות. הנהלת ביה"ס פנתה לראש מועצת מעלות בענין זה.

הכוונה היא, כי ילדי מעלות יבואו לפ"ת לשבוע ימים, ילמדו בבית הספר פיקא, ישוכנו בבתי תלמידים וישתתפו איתם בפעולות חברתיות.

הרוח שהניפה את הדגל

באווירה של ניכור גמור בין הנהגת העם הרשמית להמוני העם, כשהראשונים נתונים, אפילו בימים אלה, ראשם ורובם, בדאגה אחת ויחידה: כיצד להבטיח את המשך שלטונם; באווירה ציבורית, בה אפילו תנועת המחאה של חיילי המילואים שחזרו מן החזית, התמקדה בבעיות של נהולי שלטון ולא בבעיות היסוד של המדינה, העלולות להיותתך בימים אלה, אולי לדורות; באווירה של זלילה וסביאה בללית ורביבות בלתי־פוסקות: על רמת־החיים, פרצה שביתת הרעב של אנשי רוח, מול בית ראש הממשלה, נגד הנסיגה מרמת־הגולן.

היה זה גפרור שהצית להבות. בני ירושלים נתנו לכך ביטוי בביקורי הזדהות עם שובתי הרעב, ובקרב העם, על שכבותיו השונות ברחבי הארץ כולה, הורעדו נימים סמויות, ורווחה הרגשה: שם, מול בית ראש הממשלה, מתמקד מאבקה של האומה על קיומה, על עצם קיומה. אכן, היימה שביתת הרעב לאות אזעקה.

ראשונים נזעקו המתנחלים ברמת הגולן, כאשר, כדברי אחד מהם, החליטו „להפסיק את עבודות השדה, לסגור את בתי־הספר ולבוא לירושלים עם נשותיהם וילדיהם, כדי להקים קול צעקה, מפני שממשלת ישראל ויתרה כבר על השטחים ברמת הגולן, עד לגדרות הישובים עצמם". עם בוא המתנחלים למקום הוצלה שוב הבריח בין הרוח לבין המעשה.

אך טבעי היה שמתנחלי הגולן, כמתנחלי בקעת הירדן והר חברון קיבלו את הדגל מידי שובתי־הרעב. אין, ולא יכול להיות, נושא נאמן יותר מהם של דגל ההתנגדות לנסיגה מרמת־הגולן.

הדגל לא יקופל. הוא הונף עתה במרומי הגולן (מתנחלים מכל הישובים הזרמים בקוניטרה עצמה) — והוא יזעיק את העם כולו להצלת קיומו ולהבטחת שלומו.

מתוך מאמר מערכת של „זאת־הארץ" בטאון התנועה למען ארץ־ישראל השלמה מיום 17.5.74 (מ.)

קראו ב **זאת הארץ**
עתון התנועה למען ארץ־ישראל השלמה
הרוח שהניפה את הדגל ● ה„קונסנזוס" לא הועיל
וכן: —
● **הכזב והדמים** — אליעזר ליבנה ● **הפיקניק לשלטון** — צבי שילוח ● **שטיפת מוח מסוכנת** — צביה גרנות ● **לקראת המלחמה הבאה** — עמיהוד ישראלי ● **להיות או לא להיות** — ש. שלום ● **להצית לבבות** — יוסף שילה ● **כיבוש מולדת וצדק לשני עמים** — יעקב שביט ● **השלב הראשון** — דודו ● **רחל ינאית בן־צבי אצל שובתי הרעב** ● **בתום דרכי** — בועז ● **קרחנה חיוני** — ישראל פז ● **טריבונל מוות למחבלים** — גרשון הל ● **הדים מן השביתה.**
להשיג בחנויות ססימצקי. מערכת „זאת־הארץ" נמצאת ברח' התניא 3, תל־אביב ת.ד. 6102 טלפון 231220.

מתנות קטנות
הגורמות
לחוויות, גדולות
בגלרית המתנות
של
דירון
בית האופנה לריהוט מודרני

היום
כדאי לרכוש
מכונית מצויינת
מהחברה הגדולה להשכרת רכב
AVIS

* סובארו 1400 — 1973
* פיאט 125 — 1972
* פיג'ו 304 — 1972
* פולקסווגן דבל קבינה — 1972

כל המכוניות לאחר הכנה קפדנית ונמצאות במצב מצויין

✱

נא לפנות אישית למוסך „אוויס"
ברח' גיבורי ישראל 93 תל־אביב

הודעה חשובה
פתחנו מחלקת שרות לשעוני
ORIENT
שרות „אוריינט אקספרס"
עד 7 ימים!
בני משה קרסו
רח' ריב"ל 22 טל. 33241 ת"א

ב"ה
בקרו בביתן „חב"ד"
– בשבוע הספר –
בככר מלכי ישראל בתל־אביב

סימני שאלה

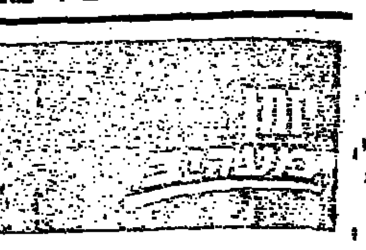

אם יש בבירור הרקע של מעלות כדי לפור הנשמה ההיבה העם, הנושא שעוד לא הובררו כל הפרטים ועוד לא נוסף עוד.

במבט ראשון נראה כי אחד הגורמים ה־יקיים בהרגדיה היה חוסר קוארדינציה. ה־בלים תפסו את בני הנוער הצעירים כדי ...ה בגבהון־דראוה גדול, לשחרר את חבריהם ...ן הכלא ולהסב השפלה ועלבון לממשלה ...ראל. ודאי היו מצוינים בהצלחה ה־מבצע, ודאי קיוו לצאת מכבו חיים ומנצחים. ...יך קרה הדבר ש„הלהבה הצעיף" לא הגיעה ...ישראל בבועד הנכון?

...תי היתה צריכה להגיע? כאין? ולידי ...?

בשאלה זו קיים עתה חוסר בהירות גמור. ...סבים הרשמיים שניתנו אתמול היו, ש־גריר הצרפתי צריך היה לקבל את הסיסמה ...משך דרך פאריס כדי שיוכל לפתוח ב־... המחבלים בבית־הספר „נתיב מאיר". ...ם השגריר עצמו לא הבין את הדברים כך. ... גורס שהסיסמה עמדה להגיע רק לאחר ...ור 20 המחבלים הכסכים לדמשק, ושהיא ...ה לשמש אות לשלושת המרצחים במעלות ...ביצעם הוכתר בהצלחה.

האמנם הייתה כאן אי־הבנה טראגית ביחס ...נאי עיסקת החליפין, שהיא שגרמה לשפיכת ...מים?

אין זה סימן השאלה היחיד המוזכר בפרשה הנוראה. [illegible] ...ויכה המיל כ־15 במאי, כשהיתה דומה כי ...ום מוקד לפורענויות. האם לא חייב ה־...ן הפיקוד לבטל את הטיול, או לפחות ...את את התוואי שלה, באופן שהילדים לא ...ו במרחק קילומטרים ספורים מגבול לבנון? ...אם כל הקריאות לערנות, כל האזהרות ...שוים מעשי דמים חדשים של המחבלים, ...אמצעי הבטחון שננקטו, לא הוליכו אל ...מסקנה שאין מקום לעריכת טיולים במקום ...מן שבהם עמד להתקיים טיול־הגדנ"ע של ...י צפת הצור?

מה, בעצם, תפקידם של מלווים ואמורים ...במה טיול כזה? האם בשעות יום, כשהסכ־...מוצטת, הם צריכים להיות ערים ומושים, ...ק בשעות לילה, כשהחשש להתקפה גב־...מוחשי, עליהם להתפרק מנשקם ולשכב ...ן בלב קל? האם איבטוחו של טיול הוא ...טקסי גרידא, ללא כל ערך מעשי? ...אין הוא בא כדי למנוע אותו דבר ממש ...ירע אתמול לפנות בוקר במעלות?

...ש עוד שאלה המנקרת במוח, וגם היא תר־...ו תשובה. שלשום, יום אחד לפני מעשה ...סם במעלות, היתה בידי „מעריב" ידיעה ...שה מחבלים הצליחו לעבור את הגבול ...בנון לישראל, שנמצאו עקבות שניים מהם ...ל שנו ויצאו משטח ישראל ללבנון, וש־...שה עוד משוטטים בגליל. הידיעה הזאת ...לה לידי הצנזורה הצבאית.

...של להבין או לא להבין את שיקוליה ...הצנזורה, שגרסה כי לא צריך להזהיר את ...יושבי הגליל מפני הסכנה המוחשית הזאת. ...צריך להודיע ברבים כי שלשה מרצחים ...נגיאלים משוטטים בשטח ישראל. ואולם ...כל ספק ששלטונות הבטחון ידעו על ...זותם של השלשה בשטחנו. האם הידיעה ...לא חייבה נקיטת אמצעים מיוחדים ...כני האזור, גיוס כוחות מוגברים, ומתן ...רה למטיילים שעמדו ללון בסביבה שהיתה ...עת סכנה?

...מה כי הציבור בארץ, המוכה הלם ודואב, ...ש לתשובה לתשובות על שאלות אלה. דומה ...זכותו היא לדעת מה נשבש כאן, והיכן ...ם השגיאה, ומה ניתן לעשות כדי למנוע ...הישנותן של פורענויות כגון אלה שפקדו ...קרית שמונה ואת מעלות.

יוסף לפיד / נמשיך לטייל

ישנם חבלי ארץ המועדים לרעידות אדמה; ישנם אזורים נרחבים ש־שטפונות פוקדים אותם; ויש מקומות חשופים לרוחות רצות — הוריקאנים, טייפונים וכיו"ב. יש אזורי בצורת ורעב, אזורי כפור, אזורים של קדחת. ויש אזורים שבהם בני אדם הורגים זה את זה.

סכסוך בין עמים הוא מכת טבע, כי מניעיו חבויים בטבע אנוש. יש מכות טבע שניתן להתגבר עליהן: מחלות למשל. ויש כאלה, כמו רעידות אדמה, שאין להן תקנה. הרי געש מתפרצים והביא לסיהגין ואין לאדם שליטה עליהם.

יתכן שנמצא, ביום מן הימים, הסדר עם מדינות ערב השכנות. אך עם הפלשתינאים לא נגיע להסדר קבע ב־עתיד הנראה לעין. כי הסדר קבע לדידי הוא האבדן לדידנו. הם לא ישלימו עם נוכחותנו כאן, עם עצם קיומנו, כי פירושו שהם מוותרים על ישותם, כפי שהם מבינים אותה. יהיו ודאי תקופות של רגיעה יחסית ותקופות של מלחמה דמים. והדבר יימשך שנים רבות מספור, כמו שהוא נמשך בין הפרוטסטנטים ה־קאתולים באירלנד הצפונית, בין ה־שבטים הדרומיים והצפוניים בסודאן, בין הקרואטים והסרבים ביוגוסלאוויה — ועוד לעד. יחסי עמים הם יחסי אנוש ובעיות אנוש לא תמיד ניתנות לפתרון. ואם הן לא ניתנות לפתרון, צריך ללמוד כיצד לחיות אתן.

לשאלות המתעוררות בעקבות הטבח המתועב במעלות — מה יהיה? ועד מתי? ואיך אפשר לחיות ככה? — אין תשובה מרגיעה. כי המתח הבטחוני, המלווה לעתים בקורבנות, הוא חלק ממציאות חיינו. זהו, אם תרצו ואם לא תרצו, ספיח ב־ברית הדמים שכרתנו עם הארץ הזאת. וכפי שאיכרים איטלקים ממשיכים לגדל גפנים למרגלות הווזוב הגועש, אנו נמשיך לעבד את כרמינו כאן. מתוך ידיעה, כי מדי פעם עלולה לפקוד אותנו — ואת בנינו הכבוד? ובנינו — פורענויה מן הסוג שפקדה אתמול את ילדי צפת הצור במעלות.

עתה מי שעשה חשבון, כי מאז ראשית העליה ועד היום נהרגו, נרצחו ונפלו בארץ ישראל, בכל הפרעות המאורעות המלחמות ומעשי הטרור גם יחד, 16,500 יהודים. זהו מספר גדול — ולהורה שאיבד אתמול ילד במעלות, גם קורבן אחד הוא קשה מנשוא. אך זהו מספר קטן בהרבה ממספר הקורבנות היהודיים בעיר זו או אחרת באירופה בזמן השואה. הקורבנות כאן לא היו קורבנות שוא — בכוחם ובמחיר חייהם הקימונו מדינה ואנחנו מחזיקים ונחזיק בה לדורות.

התודעה שאנחנו חיים עם בעיה ש־אין לה פתרון, אינה פוטרת אותנו מבדיקת אמצעים למניעת אסונות. ה... אמרה אמש ראש הממשלה, כי כה שעקרה מבלב מעלות, עוד טעון בדיקה. חובה עלינו לעשות הכל, כדי למנוע הישנותם של אסונות שניתן למנעם, וכדי להקטין את מידת הנזק במקרים שאין מנוס מהם. והכוונה איננה להתגוננות בלבד, אלא גם ליוזמה אלימה.

יחד עם זאת, אל לנו לשכוח, כי מטרת המחבלים איננה רצח לשמה. בכל שהם ברברים, רצח של ילדים הוא בעיניהם אמצעי להשגת מטרות מספר: הם רוצים לזרוע בקירבנו פאניקה ויאוש — ואנחנו לא ניבהל ולא נתיאש. הם רוצים לקלקל את היחסים בין היהודים והערבים בישראל — ואנחנו לא נשפוט את המיעוט הערבי הנאמן למדינה על פי אותה קבוצה קטנה של חלאת המין ה־אנושי, המתמחה ברציחת חפים מפשע. הם רוצים לחבל במאמצים להשכנת שלום באזורנו — ואנחנו נתיחס לגופן של השיחות ולא נכלכל את צעדינו בהשראת ארגוני החבלה.

העיקר: הם רוצים להכתיב לנו את צביון חיינו, לקבוע את מצב רוחנו, להגיע את הווייתנו כעם. לא ניתן להם. אני מצטער, שהטיול של הכיתה שבה לומד בני, שנקבע להיום, בוטל בגלל מה שקרה במעלות. אני מקווה, שהטיול יתקיים בימים הקרובים, תוך כדי נקיטת אמצעי הזהירות הדרושים — אבל יתקיים. אם הילדים שלנו יפסיקו לטייל ברחבי הארץ, יהיה זה נצחון למחבלים.

משה חזני / פרחי־הרע

מדע בדיוני הוא פרי דמיון: אין דברים כאלו במציאות, ידוע.

ותיאטרון האבסורד הוא פרי דמיון: אין דברים כאלו במציאות, זה ברור.

ברור? מנין?

מנין? איננו שאלה מפשית! הן עלינו הראות: עינינו השפויות, הבריאות, המפוכחות, הבבוכות סביב במציאות הברורה, המוצקה, האוביקטיבית, ומסיקות את המסקנות הצלולות, ההגיוניות, החד־משמעיות.

ולכן — סיפורו של וולס, „בעמק העוורים", הוא פנטזיה בלבד.

וקרנפיו של יונסקו, אינם אלא פנטזיה בלבד.

שכן אין בריות במציאות. ואין אבסורד במציאות. זה ברור.

אבל... אבל... משהו קורה כאן: האבסורד הפך מציאות!

*

תארו לעצמכם: במלון הרשמי לאורחיה של ממשלת ישראל, בבירתה ההיסטורית של ישראל, בגן התפוח לעין כל אורח ומבקר, מגדלים במשך שנים פרגים, למטרות „נוי", ואיש אינו יודע שזו תמבה של פרחי הרע, של העשיית אופיום!

מתעלה לכתירתם של שרי ישראל, המתאכסנים במלון, עולה ריח האופיום, והם — וכולנו עמם! — צוהלים ואומרים: פרחים כה יפים, פרגים להפארת!

עד שבא הילד וזעק שהמלך... לא: עד שבא גוי אמריקאי, שאינו משתתף בהזיה הישראלית, ומודיע שאין אלו פרחי־נוי, כי אם הוצי אופיום.

אם־זה־לא־אבסורד, מהו?

אם זה לא עוורון בתולם מפני המציאות האוביקטיבית, נוסח וולס, מהו?

אם זה לא תהליך התקרנפות טוטאלי, נוסח יונסקו, מהו?

*

כן, יודע אני, תאמרו: כה אתה רוצה, הן המשטרה כבר חיסלה את הנגע!

ברור. כאן היה סיום שפוי למחזה האבסורד: בדיקה מעבדה כימית שוברת את מערכת האשליות הצבעוניות, והאופיום מתגלה כאופיום.

אבל — באיזו מעבדה כימית ניתן לשבור את אשליותינו החברתיות, הכלכליות, הפוליטיות?

ומה נעשה לגוי החצוף, אשר יבוא ויודיע לנו שאין אנו מגדלים פרחי־נוי בגננו הפוליטי, כי אם פרחי־רע נוסח בודליר?

ומה נעשה לשלום רוזנפלד, יהודי חצוף שנכנס לארה"ב, תוך פרישה מהשתתפות במחזה האבסורד המקומי, ומספר לנו ש„אין הם (יהודי ארה"ב) מסוגלים להבין איך נוכח הסכנות המדיניות והכלכליות המחמירות שארצנו לנו יום־יום אין אנו מצליחים להתגבר על המחלוקות הפנימיות", וש„כאשר נזדקק לתמיכה איתנה של יהדות זו... נהיה צפויים להפתעות מרות... אין אנו מעריכים כראוי את עצמת המבוכה והתסכול שאנו מביאים עליהם". („מעריב", 10.5.74).

את הגוי החצוף צריך לגרש. ואת שלום רוזנפלד צריך לרסן. ואת הלמידים, סטודנטים יוצאי ארה"ב, המדברים בלשונו של רוזנפלד, יש ללמד לקח.

כי הם מפריעים למחזה: מחזה האבסורד שאנו כולנו שותפים לו, כשחקנים, כבמאים, שחקנים ופועלי־במה.

*

גילינו, עם זוועות המלחמה, שהמלך ערום; ומיד הלבשנוהו במחלצות־הבל חדשות.

הבינונו, בעקבות המלחמה, את חולשת מבננו ה־פוליטי; ומיד שקענו בפולחן המשא ומתן הקואליציוני.

הוכבר לנו שהתרוקנו מאד מעצמאות כלכלית; ומיד פתחנו בשביתות על העלאות־שכר.

עמדנו על הצורך החיוני בגיבוש עמדה פוליטית אחידה; ומיד עברנו להתנצחות סרק בדיאלוג של חרשים.

נוכחנו שמעולם לא הגדרנו לעצמנו יעדים לאומיים; ומיד התישבנו חזיינו לגוח־קיסינג'ר שיגדירם למעננו.

בחשבנו לרגע למציאות האכזרית, ומיד עלינו בניתור על הבמה, והמשכנו ביתר־שאת במחזה האבסורד. מחזה אשר בו החברה הישראלית, השבויה בשגרת עוורונה, חוזרת ומצעקת כי „צריך להשתנות, צריך להשתנות, צריך להשתנות...", וחוזרת לגינת פרגיה הצמחים, רווי האופיום.

עד מתי ימשך מחזה זה, רבונו של עולם?

„אתם עומדים על פרשת דרכים גורלית", אומרים תלמידי האמריקאים, „ועכשיו חובתכם להשתנות!"

סדרן! הורד את המסך, הדלק את האורות, השלך את השחקנים מהבמה! אל הרחוב, אל המציאות! עתה השעה!

אליעזר ליבנה / התהום נפערה במעלות

איזה כחול, איזה מורד, איזו אימה צריכים עוד להתרחש, כדי ש־נתעורר להכרת מצבנו ונתחיל לפעול להצלת קיומנו?!

שום דבר לא היה כאן בלתי־צפוי. מעשי טירור ותועבה „פלסטיניים" הובטחו ל־15 במאי; לאחר האסון בקרית שמונה צפויים היו היישובים בגבול לבנון להתקפות; ובתי־הספר מועדים לכך. הנה, הכל אירע — בתאם לתכנית. היכן היה שר הבטחון? האמנם התעסקות עם קיסינג'ר מיצתה את כל כוחו? את כל תשומת־ליבו? היכן היה שר־החינוך, לאחר כל האזהרות על העדר הגנה לבתי־ספר שלנו, לילדינו המכונסים בהם, בלימודים ובטיולים? שר החינוך עשה בסיור פרטי בלונדון... איני יכול להוסיף כאן מלה. המילים קופאות בפי.

*

הקשר בין האסון בקרית שמונה ו־המרד במעלות הוא ישיר, כמעט בלתי־נמנע. לאחר דלות התגובה ה־ישראלית לרצח קרית שמונה, התברר לשלטונות לבנון, שאינם מסכנים דבר על ידי מתן היתר למעשי־תועבה נוספים בשטחיהם. ואכן, התועבה במעלות תוכננה, הוכשרה והופעלה מלבנון; והארגון המבצע פירסם על פעלה, בקול תרועה גדולה, מבירות.

אחריותנו — בחולשת־דעת ואובדן עשתונות. אחריותם של אחרים — ישירה יותר. הצטרפותה של הנציגות האמריקאית בוועדת הבטחון, לפי הוראת קיסינג'ר, להכבבת התגובה הישראלית נגד הנמים, תוך התעלמות ממעשה הדמים הערבי בקרית שמונה — יש בה משום אחריות מוסרית למה שאירע במעלות: החלטת מועצת הבטחון עודדה את ה־מרצחים וחיזקה את מעשיהם.

האם זה מעשה חד־פעמי? או שמא מותר להכביד על ישראל בכל דרך ולשבור את רצונה בכל שיטת־לחץ? אסור לנו, להתעלם מסימנים אחרים. ג'וזף קראפט, כתב „כריסטיאן סיאנס מוניטור" האמריקני, שעשה בדמשק בעת שהותו של ד"ר קיסינג'ר שם, כותב ב־עתונו מ־21 באפריל: „הסורים טוענים, שהם נתנו לקיסינג'ר בדיוק את אשר ביקש מהם, היינו יפסילות צבאית מוגברת... מטרת התרגיל להביא את ישראל להסכמה להכאי הסורים בהפרדת הכוחות".

לא כל התרגילים מצליחים, אך עלינו לדעת היטב, מה נחשב אי־שם למותר ומתוחכם.

*

כל הארץ חזית; כל גבר ואשה יהודיים אנשי־מגן; כל מקום בארצנו יש לשמרו במלוא ערנותנו. אך זוהי אשלייה — עתה חובה לאמר: הטעייה מודעת! — אם נקוה למנוע מעשי־רציחה ותועבה, הרס וחבלה, על ידי הגשיית התגוננות. את הטירור ה־ערבי נגד ישראל אפשר לרוצץ רק על ידי פגיעה במרכזי הכשרתו, ארגונו ומימונו — במדינות ערב.

הטירור הקרוי פלסטיני הוא מכשיר מלחמה פאן־ערבי, מגובש, מכוון ומתואם על ידי מדינות ערב. לפנינו מכשיר־מלחמה בעל ממדים איסטרטגיים. המוצלח־ביותר והקבוע־ביותר מבין ה־מכשירים שחושלו להשמדתה של ישראל. השימוש בו עדיין בראשיתו, והשימוש ירבה ויתייעל עם כל נסיגה ישראלית. שלושה הם המקורות להצלחת הטירור:

* כל מדינות ערב, כולל קאהיר, משתתפות בצורה זו או זו בעידוד הטירור וסעדו.

* על אף אופיו הפאן־ערבי, מודבק עליו שלט „פלסטיני" — תו של „אומה קטנה".

* למרות השילוב בין פעולות־התועבה השונות (מעשה מעלות היה חלק מ־הכבית כוללת ל־15 במאי), ניתן לכל ארגון ולכל ממשלה ערבית להסתלק מאחריות ולהתחמק מתוצאות מעשה זה או זה.

כשם שהטירור הערבי הוא מכשיר איסטרטגי מכוון לשינוי יחסי הכוחות בין המימסד הערבי וישראל, כן צריכה להיות המלחמה הישראלית נגדו. עליה לפגוע במקורות הכוח הטירוריסטי ו־להכבית את יכולת התוקפנות הערבית.

*

לא ייתכן, שהטירור הפאן־ערבי, המכוון ומודרך מקאהיר ומדמשק, מבגדאד ומטריפולי, כבידות ובכוויה, יהא פוגע בערינו, באוכלוסינו ובמשאבינו, ואילו עריהם, מיתקניהם ומשאביהם יהיו חסויים. אין זו אלא הבלה עצמית! כל עוד יימשך מצב בלתי־שווה זה, ילכו ויגברו גיבוריו של הכיבוש הערבי על פלסטיה. לרדבן את הטירור ה־להתריף את אכזריותו; ואילו הבקיעים בביניהם יימצאו, ההשתלבות למכן הטירור תרבן.

בהמוני ערב תעלה. אין לוחמה טוטלרית מול הטורצת את מעלליה מסיכון. המחדל הישראלי הוא הגורם ה־עיקרי להתמדת מצב הטירור והעמקתו.

יש להפסיק מיד בחיות עצמית זו שגרמנו לה בידינו ובקוצר דעתנו. היא קשה מהעדר מיתקן אלקטרוני או טיל משוכלל. מול מיתקן אלקטרוני חדיש או טיל מתוחכם אפשר לרכוש (או לייצר) מכשיר אחר. כירסום עצמי בספירה איסטרטגית מכרעת — אין לו פיצוי.

*

קביעת מטרות הפעולה האנטי־טירוריסטית שקולינו חייבים להיות רציונליים. כלומר, להחליש את האוייב במידת האפשרות, לעורר במערכותיו התעוררות ולקרב עליו סכנות פוליטיות. מדינות ונסיכויות הנפט הערביות מהוות מבחינה זו מטרה תכליתית וראשית. מדינות אלו מממנות את המלחמה נגד ישראל והן המקור הכספי העיקרי לאירגוני הרציחה. הדבר נעשה קבל־עולם, תוך סיבות מכבד ורשמי של התועבות (כולל קרית שמונה ומעלות). התמודדות בירובון הטירור היא רציונלית בתנאים הנתונים: הסיוע לרציחה הוא פופולרי ואינו גורם כל אי־נוחות.

שותו זמן תשופנה מדינות־שייכויות אלו לאמצעים אנטי־טירוריסטיים יעילים ב־יותר. בין המיפרץ הפרסי וחולות לוב מצויים אלפי אוביקטים רגי־שים ופגיעים בעלי ערך כלכלי ו־אסטרטגי רב. כמעט שאי־אפשר להגן עליהם בעת ובעונה אחת. אהוני הנפט יואלצו להשקיע כסף־תועפות לסידורי אזהרה, שמירה והגנה, פי כמה ממה שהם משקיעים כעת בפיתוח הטירור הצבאי־יהודי. הם יוכרחו לשכור אלפי נוטרים ובריונים מקבוצי ערב. „פלסטיניים" למיני־הם, שישמשו שרידותם לשמירת משאבי־הם, ארמונותיהם והרמוניהם. ואולי, יואלצו את שליטים „בטורוונים" ו־„מתפכנים" אלה לשקול מחדש, אם תמיכתם ברצח כדאית כל כך.

*

המאבק האנטי־טירוריסטי הוא מיסודות קיומה של ישראל. יתר־על־כן: מיסודות הקיום היהודי. עלינו להשקיע בו במיטב התושיה והידע, המסירה ו־התיחכום, אלפים מטובי אנשינו ומאות מיליונים מכספי אומתנו, בארץ ובתפוצות. אם לא נעשה זאת בזמן — וכבר איחרנו לא מעט! — נהא שותתי־דם ודווי־...

...גובות מקביות

אפשר לקיים הפרדה בין מה שקרה ...ול במעלות לבין האופן שבו מגיבים ...ם ומדינות העולם על מעשי טבח ...ים. יש קשר הדוק בין הסירוב לגנות ...י רצח נתעבים ובין הישנותם של ...ים כאלה. עולם שאינו יוצר אקלים ...י של הרתיעה מוסרית ממעשי ...א מעודד מעשים ממין זה.

...שהרים את ידו במועצת הבטחון של ...ם בעד גינוי ישראל על פיצוץ בתים ...ו, ולא תבע לגנות בראש וראשונה ...הטבח בקרית שמונה, נתן גושפנקה ...כי שהיפש אתמול ניסוחים הירים ...קים, פושרים ונטולי משמעות, כדי ...על החזקת ילדים כבני ערובה, העיד ...על רמתו המוסרית.

...שלת בון נצרה בראש בתחום התגובות ...גיות. היא לא גינתה דבר; היא רק ...צער. היא לא ראתה חומרה מיוחדת, ...מיוחדת, בהפניית נשק נגד ילדים. ...נזהרה מאד להעמיד את פרשת מעלות ...ה אחת עם כל פעולה אלימה, עם ...ויה בחזית, עם כל תקרית בקווי ...ת האש.

...אנצלר האוסטרי ברונו קרייסקי הודי־...בל גם הצדיק. הוא השתמש בנוסח ...זה מקובל מאד בתגובות על מעשי ...של מחבלים פלשתינאים: „מעשים ...יוסיפו לקרות כל עוד לא ייכבא ...לבעיה הפלשתינאית". במלים אחרות: ...ם כאלה מובנים לו, לקאנצלר ה־...רי, והם צפויים, לפי דעתו. שיטות ...מוחרות, על פי תורת המוסר שלו, ...להכנע להן, על פי תפיסתו הפו־...ת.

...ית הלבן נתן ביטוי לסלידתו. הקונגרס ...ייקני גינה אף הוא את הרצח. שר ...קיסינג'ר גם הוא נתן ביטוי לזע־...זהו.

...ם שלושה הגורמים האלה צריכים ...ל את עצמם אם לא סייעו גם הם ...רת האוירה שבה מעשי פשע כאלה ...דיים ונסבלים, כאשר נתנו יד לגינוי ...יבה הישראלית על הטבח בקרית שמונה, ...שו דבר כדי להזהיר למועצת הבטחון ...הטבח עצמו צריך להיות ביקש על ידי ...ילית הבינלאומית.

האש במעלות

הרוח שהניבה את ה...

ב"צ לוריא
הצורך בהסבר

מעריב מארח

שנים אחדות לאחר קום המדינה פירסם ד"ר אברהם שרון (שבדרון) קונות מאמרים על הסדר רצוי עם הערבים, שביסודו הונח הרעיון של חילופי אוכלוסין. שרון היה פוב־ליציסט שנוי־עט אבל אדם מהיר בהליכותיו בחיי יום יום, ואולי משום כך לא נקלטו דעותיו בתודעתנו; רעיונותיו והצעותיו נראו קיצוניים ובעיני רבים נראו כבלתי צודקים. לא כן אישיותו של אליהו אילת, שגרירנו הראשון בוושינגטון, אח"כ בלונדון ובאחרונה רקטור האוניברסיטה בירושלים. לדבריו ראוי יש להתייחס בכובד ראש.

עתה פירסם אילת קטע מעבודת מחקר שהכין ב־1938 לוועדה שהקימה הסוכנות ה־יהודית לבירור האפשרויות להתיישבות חק־לאית במרחבים רחבים בארצות השכנות, ו־ביחוד בסוריה, מעין חילופי אוכלוסין.[1] לא מדובר כאן ברעיה של אנשי ימין קיצוניים, אנשי ארץ ישראל השלמה והדומה להם. חברי הועדה היו אנשים כאזר שקולים והרחוקים מכל קיצוניות, הם ד"ר יעקב טהון, יו"ר, עזבר בן־עמי, י. אפשל, ד"ר א. בונה, ד"ר א. גרנובסקי (גרנות), ד"ר דב יוסף, יוסף וייץ ויוסף נחמני. האם מצאנו שבגבורה זו של היישוב הנהגה ברעיון זה, לא נראה כל פסול בדבר אם נשוב ונעיין בו גם כיום.

אילת התעניין באופן מיוחד באזור הצפוני־מזרחי של סוריה הנקרא אל־ג'זירה והביא עתה לפני הקורא פרק כאלף על הארץ ו־יושביה. זוהי ארץ רחבת ידים, רובה מישור, בערך כ־40 אלף קמ"ר, המושקית על ידי הפרת, הבאליך והחאבור ועשרות פלגים עשי־רי מים הבאים מהאזור ההררי שבצפון. לפני שהתיישבו הערבים והמסורים היתה אסם התבואה לכל יושבי ארם נהרים. סכר הפרת ומפעל נהר חאבור, שנעשו באחרונה בסיועם של הרוסים, מחזירים לאל־ג'זירה את ה־פוריות ובכוחם היא עתידה להיות שוב מקור מחיה לרבבות משפחות.

האוכלוסיה של סוריה היא מעטה ובמשך מאות השנים האחרונות היא קלטה פליטים רבים. סוריה פתחה את שעריה לבני דת האיסלם שארצותיהם נכבשו על־ידי ממשלות נוצריות. פליטים אלה מכונים מוהג'ירין. הראשונים היו הצ'רקסים, שתחום מושבם נקבע על הספר, להגנת הארץ מפני שבטי הנודדים. הם החלו באים לסוריה כבר בשנת 1864 הגירתם נמשכה עשרים וחמש שנה. מקומם הוא במבמג'ו שמצפון מזרח לחלב ובקנסירי. כאן הקימו את כפריהם, שגם לאחר מאה שנה הם שומרים על אופיים המיוחד, על לשונם ומנהגיהם,[2] כפי שנהגו גם ב־כפריהם שבגולן. מהגירדין מכרותים השתכנו בדמשק ולהם הדבא מיוחד על מורדות הר קסיון. בשנים 1912/13 באו לסוריה פליטים מוסלמים מאלבניה ולאחר מלחמת העולם ה־ראשונה באו לכאן פליטים כהור־צור כי־נבלטו מסודאן והתיישבו בעיירה טייך סעד בבשן. מתחומי טורקיה היגרו לאל־ג'זירה כ־150 אלף כורדים.

לאחר המלחמה, כאשר סוריה היתה נתונה תחת שלטון צרפת, נקלטו כאן כ־80 אלף ארמנים, שברחו מטורקיה.

בתחומי עירק התגורר עם קטן ועתיק — האשורים, נוצרים־נסטוריינים. הם ישבו באיזור מקדמת דנא, אם כי אין לייחסם לעם האשורי הידוע לנו מן המקרא. המון ערבי מוסת, בסיוע הצבא והמשטרה, ערך בהם בשנת 1933 טבח המוני ואלה שניצלו מן הטבח ברחו וביקשו להם מפלט מחוץ לעיראק. חבר הלאומים גילה דאגה רבה לפליטים אלה וכ־10,000 נפש הושיב באל־ג'זירה. הם נקלטו יפה באזור, כי הארץ היא רחבת ידים ומימיה מרובים. אמנם, הגשמים אינם מרובים כאן — רק 250—300 מ"מ לשנה, אבל הנהרות אינם מאכזבים כל ימות השנה וביד הרוצים אפשר להגיע ליבולים טובים מאד.

האפשרויות של אל־ג'זירה נתרבו עתה, עם הקמת הסכר על הפרת ומפעלי מים אחרים על החאבור והבאליך; רצוי על־כן שנחזור להצעותיו של ד"ר שבדרון ותכניתה של הועדה המיוחדת של הסוכנות היהודית משנת 1938: — למה לא יפתו המעברות, למה לא יעברו ערביי ארץ־ישראל, שאינם רוצים לחיות אתנו יחד, לארץ עשירה זו, רחבת ידים, פוריה ותחת שלטון מוסלמי מתקדם? קליטתם שם תהיה קלה ומזיגתם עם יושבי הארץ המוסלמים תיעשה תוך שנים מועטות.

האם לא כן הראוי שנסביר לאומות העולם שיש פתרון היובי ורציונאלי לסבל הפליטים, שלא יותנה ע"י מנהיגים־מרצחים ל־מעשי רצח כמו שעשו בקרית שמונה, כי יכונו בדרך הנכונה להתנחלות במרחבי סוריה בכוח הארץ ועזרתו ובכוחן של ארצות ערב העשירות?

הסבר צודק הוא רב כוח, צריך רק לשוב ולהסביר עוד ועוד, עד שיתוכנעו כולם שזוהי הדרך היחידה, הנכונה והצודקה.

1) ראה ספרו „שיבת ציון וערב — פרקי ציון ובעצי", הוצ' „דביר", תשל"ד, ע"מ 160—175.
2) Eugen Wirth, Syrien 1971, s. 180

„קיסינג'ר! חיי ילדים במעלות זועקים אלידך!"

כרוזי מתישבי רמת הגולן, המפגינים בירושלים נגד נסיגה, נישאו אתמול נגד שר החוץ של ארצות הברית

מאת יוסף וקסמן

הפגנת מתיישבי רמת הגולן ויתר המשתתפים נגד החזרת שטחים כלשהם ל־סוריה, הנערכת מזה כש־בוע בירושלים, הפכה את־מול להפגנה בעיקר נגד הנרי קיסינג'ר ושליחותו, שלדעת המפגינים, הביאה למה שאירע במעלות — וזאת עקב הוראתו לשג־ריר ארה"ב במועצת ה־בטחון להמשיך בהצבעה הגינוי נגד ישראל אחרי הטבח בקרית־שמונה.

גם השלטים החדשים ש־הוצבו אתמול לפני הצהרים ברחבה מול משרד ראש ה־ממשלה הופנו כמעט כולם נגד הנרי קיסינג'ר.

„קיסינג'ר! חיי ילדים ב־מעלות זועקים אליך: קום ואמור די" (לאן אתה הולך) — נאמר באחת הכרזות הג־דולות.

„קיסינג'ר! אתה הורית על הבגידה במועצת הבטחון, מעלות על מצפונך" — נא־מר בכרזה אחרת.

„זכור קרית שמונה ואת בגידתך במועצת הבטחון... היום — מעלות". כרזות אלו ודומות הוצבו ע"י המפגינים על גדרות של מתוסתי הכנ־סיה.

בשל המצב נדחתה גם ע־צרת ההזדהות עם יושבי רמת הגולן, שעמד להיערך את־מול ב־5 אחה"צ על הגבעה מול הכנסת.

אחד מראשי המפגינים הכחיש באוזני סופר „מעריב" שבאילו לפי פנית השר ש. פרס הוחלט לקיים אתמול הפגנה שקטה בלבד. לדבריו הציע השר פרס ש„נתפזר ו־לא נפגין בשל פרשת מעלות. דחינו את ההצעה. את ה־החלטה שזו תהיה הפגנה שקטה בשל המצב המיוחד קיבלנו עוד לפני שהשר ש. פרס בא אלינו" — אמר.

אתמול לא הגיעו המפגי־נים מהקבוצה השניה, אנשי מפ"ם והשמאל, שעד עתה נהגו להפגין באות הזדהות עם הממשלה ונגד המפגינים־המתנחלים.

אלפי מזדהים

לעומת זאת באו במשך ה־יום, ובעיקר אחה"צ ולפנות ערב, אלפי מזדהים עם המפ־גינים נגד הנסיגה. בין היתר באו סטודנטים מאוניברסיטת בר־אילן ומת"א. ובמשך ש־עות ארוכות דיברו נציגי קיבוץ מרום גולן, רמת מג־שימים, גוש עציון והצטרף אליה ד"ר ישראל אלדד. לפני הצהרים באו הרב יהו־דה צבי קוק, פרופ' יהודה אליצור, אליעזר ליבנה ועוד. הרב יהודה צבי קוק העביר גם תדפיסי פרק תהלים ל־מען הילדים, שנמצאו אז ב־ידי המחבלים במעלות.

לעת ערב, כאשר נשמעה ההודעה על שחרור הילדים והריגת שלושת המחבלים, פרצה שמחה ספונטנית בקרב כאלף המפגינים שהיו אז ב־מקום. הם החלו לשיר. אולם כעבור דקות אחדות בא קצין בטחון מבנין ראש הממשלה ואמר כי יש הרוגים גם בין הילדים. אבל כבד ירד על כל הקהל, שהמשיך בהפגנה בדוממה.

ראשי המפגינים דרשו א־מש להפסיק את כל הדו־ב עם הסורים, באמצעות ד"ר קיסינג'ר, בעקבות מה ש־אירע במעלות.

„הסורים גילו את שמחתם הרבה כשאירע הרצח בקי"ש. קיסינג'ר עודד אותם לס־כות בעת שנתן את הוראתו למשלחת ארה"ב במועצת ה־בטחון. שני גילויים אלה מו־כיחים בבירור שאין עם מי ועל מה לדבר. מה שאירע במעלות היא הוכחה ניצחת לכך" — אמרו מנהיגי ה־הפגנה, שהמשיכה אמש ל־התנהל ברחבה מול משרד ראש הממשלה.

כוננות הוכרזה בלבנון; חוששים מתגמול ישראלי

מאת ג'ון בולוק, כתב „דיילי טלגראף" בבירות

מטה צבא לבנון הורה אמש לכל אורח במדינה ל־היזהר על כל דבר העלול לרמוז על התקפה ישראלית קרובה. פורבאי שבכפרי בדרום לבנון מחלקים ש־נים בלבנון שאתם יש ל־התקשר כדי לכבור הודעה כאלה.

לא ידוע היכן נמצא עתה נאיף חואתמה מנהיג „החזית הדימוקראטית העממית" שהיה לפני הפילוג ידידו של ד"ר ג'ורג' חבש, מנהיג „החזית העממית".

חוואתמה היה בבירות ביום שלפני ההתקפה כדי להשתתף בישיבה של הנהגת המחבלים. מטרת הישיבה היתה להגיע לידי הסכם על הקמת ממשלה בגולה. חוואתמה היה בין המצדדים במה שהקיצוניים מ־כנים „פתרון חלקי": הקמת מדינה פלסטינית חדשה בעבר הירדן לאחר שצה"ל יפ־נה את יהודה ושומרון ורצועת עזה.

העובדה שארגונו הוא ביקו־רות כספים בשל דעותיו הקי־צוניות — נסיכויות הנפט ה־עשירות מוכנות לתרום רק לקבוצה פלשתינאית „מתונה" — הביאה את חוואתמה לאח־רונה לידי התקרבות לעיראק, המתנגדת בחריפות לכל הס־דר של שלום בין ישראל ל־ערבים.

מעריב
העורך: אריה דיסנצ'יק
המו"ל: הוצאת מודיעין בע"מ
בית דפוס „מעריב" בע"מ
תל־אביב: מערכת, הנהלה, מודעות, דפוס: בית „מעריב" רח' קרליבך 2 (מיקוד: 67132) ת.ד. 20010, טל. 287211. סניף ראשי לקבלת מודעות בתל־אביב: שדרות רוטשילד 33 (מיקוד: 65123), טלפון 621994.
ירושלים: המערכת: רח' הלל 14 (מיקוד: 94581), טל. 221151.
הפצה ומודעות: רח' הלל 16, טל. 231769.
חיפה: רח' הנביאים 29 (מיקוד: 33104), טלפון 666468; 669020.
הפצה ומודעות: רח' הנביאים 32, טל. 663254; 660051.

هكذا من الأصل

כך קיבלה ה...

ההחלטה לפר...

יוסף חו...

משולח... הממשל...

[illegible]

ח"כ לבנבר... שבנו האסיף

[illegible]

ישראל השל... לשחרר 0

[illegible]

יום הדמים והאש במעלות

עם בשורת השיחרור רקדו בצפת הורה; רק אח"כ התבררו ממדי האסון

הדרמה בצפת, משם יצאו התלמידים, החלה בשש בבוקר ✱ ההורים התגודדו בתחנת המשטרה ✱ אמהות התעלפו ✱ אבות דרשו לחקור מדוע הותר לקיים הטיול ומדוע ישנו הילדים במעלות ✱ לא היו שפטים בבני־מיעוטים, אבל רבים העובדים בעיר עזבוה ✱ ראש העיריה להורים: הממשלה הבטיחה להיענות למחבלים ✱ אב אחד דרש לא לוותר למחבלים ✱ הרמטכ"ל אחרי הקרב: יכולתי להביא לכם בשורות טובות יותר אבל גם גרועות הרבה יותר ✱ הסביר את הסיבות לפריצה לביה"ס: המחבלים לא היו מוכנים לשום הסדר ללא מילת־הקוד שלא הגיעה ✱ ההורים דרשו: מוות לכל המחבלים ✱ חיפשו את מנהל ביה"ס המסתתר מאימת זעמם: האשימו אותו כי אילץ את הילדים באיומי גירוש מהלימודים לצאת לטיול

מאת מאיר הראובני

[illegible]

לשוב לכפריהם

[illegible]

גויסו מבוקר

[illegible]

עשרות הורים

[illegible]

דברי ביקורת

[illegible]

קרובי הילדים בצפת ממתינים לחדשות

אלה איפוא עריכת טיול של תלמידים בגליל העובר באיזור המסוכן שבו היה צפוי לפגוש באותם מחבלים?

„ומדוע נתנו לילדים לישון במעלות, כל כך קרוב לגבול ולא דאגו לשמירה נאותה, לאבטח את הילדים הישנים? ולמה לא ביטלו את הטיול כשנודע על פעילות גוברת של מחבלים לקראת ה־15 במאי?

„כמו שאמר השר, באמת חשוב קודם כל שישחררו את הילדים. אחר כך נשב לבירור. אני רוצה לראות את תכנית הטיול, את המסלול שהוצע ואושר. [illegible]

לא לוותר

[illegible]

הכלואים אצלנו. אפילו לא [illegible]

הכוח מסתער

[illegible]

מידע אמיתי

[illegible]

מוות למחבלים

[illegible]

הסיבה להחלטה

[illegible]

קשר עם פאריס

[illegible]

המחבלים גם בביירות, אבל ללא הצלחה.

בשעה 4.45 אחה"צ היה לנו ברור כבר שאם עד 6 [illegible]

באתי אליכם

[illegible]

הרשימות מגיעות

[illegible]

„אלוהים, זה ארוך מדי" — לחש קצין בעת שנשמעו יריות מהבנין ממול

אחת הניצולות מספרת: „המחבלים נכנסו לחדר, הציתו רימוני עשן והתחילו לירות על הילדים. נכנסתי בין הבנות, שכולן הורידו ראשו, נצמדו זו לזו. צעקות נוראות. דם ועשן סביבי"

[illegible]

עזרה ראשונה לפצועה

[illegible]

ירו כדי להפחיד

[illegible]

תנו לנו רכב

[illegible]

שידורי החדשות

[illegible]

(סוף בעמוד 11)

קום הקלקן:
יכול לחסוך לכם עשרות ל"י בחודש

יום הדמים והאש במעלות

כך קיבלה הממשלה את ההחלטה לפרוץ בכח לבנין

החלטת הממשלה על פריצת צה"ל אל תוך בנין בית הספר במעלות כדי לשחרר את מאות הילדים שנכלאו בו על ידי שלושה מחבלים, כאשר לא הוכן את המחיר של הילדים והלוחמים, נתקבלה במיסבר של רוב של הרוח ובמאבק בזמן שבסבים על מחבלי השיער.

הממשלה שעמדה להתכנס בשעה 9 בבוקר כדי לדון בהפרדת הכוחות הוצרכה להקדיש את כל יומה לבעיה שנתחוללה באותה שעה במעלות.

הידיעה על חדירת המחבלים אל בנין בית־הספר במעלות הגיעה לראש הממשלה על ידי מזכירה הצבאי, תת־אלוף ישראל ליאור, אחר השעה 4 לפנות בוקר, וכן קצר אחרי שנודע על פעולת המחבלים.

בשעה 6 בבוקר כבר היתה גב' מאיר בלשכתה והחלה עוקבת אחר האירועים במעלות. את אשר עבר על הממשלה משך יום אתמול ועל מאמציה לשחרר את הילדים בלא שיאונה להם כל רע, סיפרה ראש הממשלה בשידור שנעשה אמש בטלוויזיה וברדיו.

המגעים והצעדים הדיפלומטיים החלו זמן קצר אחרי השעה 10, כשהממשלה לאחר דיון יסודי קיבלה החלטה נגד פריצה בכח ובעד נכונות לשחרר את הילדים „באמצעים דיפלומטיים" — קרי: הסכמה לשחרר את מספר המחבלים הנמצאים בישראל כפי שדרשו שלושת המחבלים שהשתלטו על בנין ביה"ס במעלות.

להלן הפעולות, שנעשו בזו אחר זו על פי סדר התרחשותן:

1050. הרמטכ"ל מבקש אישור הממשלה לאפשר לצרפתים מתן שירותי תיווך. האישור המבוקש ניתן.

1110. שר הבטחון מדווח לראש הממשלה שהמחבלים לא מסכימים להצעה שהצרפתים יקחו חלק במשא ומתן.

1140. המחבלים מודיעים כי יסכימו לתיווך השגריר הצרפתי בתנאי שיהיה לו קוד מדמשק או בירות.

1145. ראש הממשלה אישרה לשר ההסברה להודיע ברדיו שהמגע עם המחבלים נמשך וכן על הפניה לשגריר הצרפתי.

1200. הממשלה החליטה, למען שחרור התלמידים במעלות, לשחרר את המחבלים הנדרשים. הודעה על כך נמסרה גם לשגריר צרפת בישראל.

1305. שר החוץ הצרפתי הודיע בשדר שצרפת מוכנה לתיווך השגריר, אך לא תסכים שהשגריר ישמש כבן ערובה.

1355. הרמטכ"ל, לאחר שיחה עם המחבלים, מבקש שהודעת הממשלה, בקשר להחלטתה, תשודר ברדיו. בקשה זו בוצעה.

1420. התקבלה הודעה משגריר רומניה בנוסח כדלהלן: „נציג החזית הדמוקרטית העממית לשחרור פלשתין פנה לממשלה הרומנית וביקש כי שגריר רומניה בתל־אביב ינהל את המשא ומתן על שחרור 20 המחבלים כנדרש על ידי מבצעי הפעולה במעלות. מודגש שיש לבצע את הדבר עד שעה 1800 שעון ישראל. באם לא יתבצע הדבר — יפוצצו המחבלים את הבנין על כל הנמצאים בו. נציג החזית הדמוקרטית העממית לשחרור פלשתין ציין שרק שגריר רומניה יהיה מוסמך לנהל את המו"מ. השגריר הרומני הוסיף שאם יקבל את הסכמת ממשלת ישראל לערך שחרור 20 המחבלים ולכך שהוא ינהל המו"מ ויודיע על כך לבוקרשט, הוא יקבל משם את הקוד שיאפשר לו לפתוח במו"מ עם המחבלים.

לאחר שמיעת הידיעה הזאת אישרה ראש הממשלה להודיע לשגריר הרומני כי הממשלה מקבלת את התנאים, מבקשת אותו ליטול על עצמו את המשימה, לקבל מילת הקוד מבוקרשט ולצאת למעלות.

שר החוץ הודיע לשגריר הרומני על החלטת הממשלה כנ"ל ועל בקשתה כי יקבל את הקוד ויפתח בניהול המו"מ.

1455. שר החוץ מקריא הודעה שהועברה ממשרד החוץ הצרפתי לשגריר ישראל בפריס. נוסח ההודעה כדלהלן: השדר הרצ"ב, משגרירות צרפת בדמשק. קיבלה נוסח ההודעה מאבו־עביד, חבר הלשכה הפוליטית של החזית לשחרור פלשתין.

1. ניתנו לקומנדו הוראות החלטיות וסופיות. לא ישלימו עם תרמית.
2. התנאים הם ברורים והועברו כבר לישראל ולא יכולים לשמש נושא להתמקחות.
3. כדי שהקומנדו ישחרר את בני הערובה, צריך ש־20 הפדאיינים ישוחררו ויועברו לדמשק.
4. כשיגיעו ה־20 לדמשק, הקומנדו ימסור קוד לשגרירות הצרפתית בדמשק, זו תעביר מלת הקוד לתל־אביב. משתימסר המלה לקומנדו, חצי מבני הערובה ישוחררו.
5. אחר כך הקומנדו פלוס מחצית יתר בני הערובה בלוויית השגריר הצרפתי ונציג הצלב האדום וכן השגריר הרומני יועברו באוטובוס לשדה תעופה אזרחי ומשם במטוס שיוזמן על ידי הצלב האדום, יעבירו אותם למדינה ערבית, עדיף לדמשק. חצי בני הערובה הנותרים ישוחררו כאשר השגריר הצרפתי ונציג הצלב האדום ואולי השגריר הרומני ישבו באוירון. בני הערובה צריכים לעלות למטוס והם ירדו מהמטוס רק כאשר שלושה האנשים הנ"ל והקומנדו יעלו וישבו במטוס. תנאים אלה סופיים ולא ניתנים לשינוי. כל איחור מצד שלטונות ישראל למלא התנאים האלה יגרום לאבידות בנפש ושלטונות ישראל יהיו אחראים להם.

חתום: אבו עביד, חבר הלשכה הפוליטית של החזית הדמוקרטית לשחרור פלשתין.

1515. שר החוץ מדווח שהשגריר הרומני עוד לא קיבל הקוד ומחכה לתשובה מבוקרשט.

1532. נמסר שהשגריר הצרפתי רוצה לצאת למעלות בלא הקוד. ראש הממשלה מאשרת.

1537. שר החוץ מקריא שדר רומני. ארגון המחבלים מבקש ערובות מוצקות להחזרת המחבלים ומידע על אופן העברתם. שר החוץ אישר לו הערבויות. ניתנה הוראה לראש אג"ם בטכ"ל להכין הסידורים המתאימים להעברת המחבלים.

1707. השגריר הרומני מסר לשה"ח תביעות המחבלים:

א. אינם מוכנים להארכת מועד האולטימטום.

ב. דורשים שמטוס ישראלי יביא 23 המחבלים לניקוסיה. כשיגיעו לניקוסיה ישוחררו 50 מהנערים שבביה"ס.

ג. 50 הנותרים ושלושת המחבלים יוצאו למדינה ערבית, וכשיגיעו לשם ישוחררו הילדים.

ברור היה שהשגריר הרומני כאן טרם הקים קשר ישיר עם המחבלים עצמם. לפי הדרישות הנ"ל לא ניתן היה להקים הקשר לפני השעה 1800 שבה הודיעו המחבלים כי יפוצצו הבנין על הנמצאים בו.

גולדה מאיר: זו פעולת ארגון שראשו רוצה לפתותנו לחיות אתו במדינה דמוקראטית

„אני יכולה להבטיח, שכל ממשלה בישראל, תעשה כל מה שבידה, על מנת לקצץ את הידיים, שתרצנה לפגוע ביהודי או במבוגר בישוב, בעיר או בכפר" — אמרה אמש ראש הממשלה גב' גולדה מאיר, בשידור בטלוויזיה וברדיו, בעקבות המאורעות במעלות.

„אינני יכולה להבטיח, שיתנו לנו לחיות בשלום. לכולנו נשאר רק דבר אחד, לשמור בצורה הקפדנית ביותר על כוחנו ועל רוחנו", אמרה.

בסקרה את השתלשלות המו"מ עם המחבלים, גילתה גב' מאיר כי ב־5 אחה"צ הגיע השגריר הרומני עם תכנית, שכללה בין השאר את התנאי, ש־50 אחוז מהילדים יוטסו יחד עם המחבלים למדינה ערבית.

להלן נאומה המלא של גב' מאיר:

„היה זה יום מר, יום זוועות. זה התחיל כאשר בערך ב־3 בלילה נכנסו המחבלים לבית במעלות, רצחו את האב, האם וילד, ופצעו תינוק בן 6 חודשים. אחר־כך, קצת לפני 5, הם באו לבית הספר, שבו היו ילדים מכתות ט'־י' רי"א, בטיול גדנ"ע מצפת והצור.

הם נכנסו לביה"ס, הניחו על שולחן חומר נפץ, חיברו את זה, והיה ברור לגמרי, שהם מוכנים לפוצץ את הבניין. הם נתנו לאחת המורות החובשות לצאת מביה"ס עם הדרישות שלהם וההוראות לביצוען. הם דרשו 20 מחבלים שנמצאים אצלנו במאסר. הם דרשו לנהל מו"מ אך ורק עם שגרירי צרפת ורומניה.

הממשלה התאספה ב־9 בבוקר, וישבה עד 7 בערב, עם הפסקה של שעה וחצי. העמדה בפניה השאלה החמורה מאד, וכל אחד בארץ יודע את חומרת הבעיה, האם לשחרר מחבלים. אבל הממשלה החליטה, שעל גבם של ילדים, איננו מנהלים מלחמות. החלטנו לקבל את דרישת המחבלים, לשחרר 20 מחבלים כרצונם.

במקום נמצאו שר הבטחון והרמטכ"ל כ־6.30 בבוקר, ואחר־כך הצטרף אליהם שר המשטרה. הם הודיעו למחבלים בבנין, שאנו מוכנים לשחרר את המחבלים האסירים.

השגריר הצרפתי הודיע לנו, שעל פי הודעה כממשלתו, הוא יכול להיכנס למו"מ עם המחבלים. הם לא היו מוכנים לקבל את השגריר הצרפתי, ולנהל אתו מו"מ, כל עוד אין לו הסיסמה, שהוא צריך לקבל. עד הרגע הזה אין הסיסמה לשגריר הצרפתי. הוא היה מוכן לצאת למעלות, הוא יצא למעלות לפנות ערב ואחה"צ, אבל הם לא היו מוכנים להחליף אתו מלה ולהיכנס למו"מ אתו.

ש: האם הממונים על המחבלים לא דאגו להעביר את מילת ה„קוד"?

ת: זאת אינני יודעת, אבל זוהי עובדה. אנחנו הודענו למחבלים במקום ולשגרירי צרפת ורומניה, שריכזנו את 20 המחבלים (אחר־כך הם הגדילו זאת ל־23) והם יהיו מוכנים לצאת.

לפני 3 אחה"צ הודיע לנו השגריר הרומני, שקיבל הודעה מממשלתו, שנציג הארגון של חוואתמה בבוקרשט, הודיע לממשלת רומניה, שהשגריר שלה הוא היחיד, שהמחבלים יהיו מוכנים לנהל אתו מו"מ.

והיה, אם ממשלת ישראל תודיע, שהיא מוכנה לשחרר את המחבלים האסורים, הוא השגריר יקבל את מילת „הקוד" הסיסמה מבוקרשט. כ־3 לפני אחה"צ היינו במגע מתמיד עם השגריר הרומני, ושאלנו מדוע לא זז שום דבר. עד 5 לא היתה הסיסמה בידיו.

והנה ב־5 הגיע אלינו השגריר הרומני עם התכנית הבאה על התנאים של המחבלים:

אנחנו צריכים להסיע את האסירים או לדמשק או לניקוסיה. כאשר הם יגיעו לשם, יקבל השגריר הרומני סיסמה (מילת „קוד"), כאשר יקבל מילה זו, פירוש הדבר שהמחבלים האסורים הגיעו למקום. אז הם יהיו מוכנים לשחרר 50 אחוז מהילדים. את יתר 50 אחוז מהילדים יחד עם המחבלים במעלות, צריכים לקחת לשדה התעופה, להעלות אותם על מטוס, ולהטיס אותם למדינה ערבית.

זה היה כבר ב־5 אחה"צ. הזמן לפיצוץ ביה"ס נקבע על ידם ל־6, ורצינו שלא נספיק. גם לוא קיבלנו את התכנית הזו, ולוא הסכמנו להטיס את הילדים למדינה ערבית, לא היתה שום אפשרות להטיס אנשים לניקוסיה לקבל מהם מילת „קוד" ואחר־כך להטיס את המחבלים ואת ילדינו, וכל זה עד 6. לא היה לנו שמץ של ספק, כאשר המחבלים עמדו בתוקף ובעקשנות, שאף רגע אחד לא יחכו אחרי 6.

כאשר הזמן הגיע ל־5.20, הם לא היו מוכנים להאריך את הזמן, לא היתה כל אפשרות אחרת. ידענו, שחיי כל הילדים בסכנה.

אותו רגע כבר לא היה כל ספק שהם מתכוונים באמת לפוצץ את ביה"ס, ואז ב־5.30 נכנס צה"ל לפעולה.

התוצאות הן חמורות, כי תוצאה מכך שבכניסה הראשונה לפעולה לא הרגו את המחבלים, אלא רק פצעו אותם, פצעו אותם בצורה מספקת, שהם לא יכלו להפעיל את חומר הנפץ. אבל לאסוננו הספיק להם כוח כדי להתחיל לירות בתוך קבוצת הילדים ולזרוק רימונים. זה היקשה גם על היחידה שלנו לעלות לקומה השניה, כאשר זרקו עליהם רימונים, לא היינו בטוחים, אם חומר הנפץ לא עלול להתפוצץ בכל רגע. פעלו בזהירות והמחבלים נהרגו.

גב' מאיר הוסיפה, כי בעת השידור ידוע לה על 16 הרוגים וכ־70 פצועים, מהם 9 קשה.

להלן הוסיפה: „זה ארגון חוואתמה, שראשו רוצה לפתות אותנו לחיות אתו במדינה חילונית דמוקרטית. זה ארגון שיודע דם ורצח, ושל ילדים. אני יודעת מה פירוש היום הזה לכל אם ואב, אחים ואחיות. זה היה יום מר ונורא בשביל כל אחד מהעם", אמרה.

בהמשך דבריה ביקשה גב' מאיר להודות לכל אלה שהספיקו במשך היום להזדהות אתנו בצערנו ולגנות את מעשה הפשע, ובכלל זה נשיא המדינה של ארה"ב, ד"ר קיסינג'ר, האפיפיור ואנשים דגולים מאיטליה, מבריטניה וממקומות אחרים. אני רוצה לקוות שהקהילה הבינלאומית תכיר סוף־סוף כי הם העומדים בראש ארגונים אלה, שהם לכאורה תנועות שחרור, ולכה הם שולחים את אנשיהם, ומברכים את עבודתם.

ש: עד כמה ידוע אפשר היה לצפות לגל של פיגועים החל ב־15 במאי. האם אפשר לומר שהציבור וכוחות הבטחון היינו מוכנים לכך, אחר לקח קרית שמונה?

ת: אני בהחלט מוכנה להסכים, שצריכים לבדוק דברים, אין כל ספק. אינני חושבת שלהעריב זוהי השאלה.

חוואתמה קיים במעלות הבטחתו: ההתקפה על קרית־שמונה - רק דוגמא למה שעתיד להתרחש

ב־19 באפריל הכריז מנהיג „החזית העממית הדמוקרטית": „לא נוותר על השמדת ישראל גם לאחר הקמת מדינה פלשתינית בגדה וברצועה" ✶ הפעולה במעלות בוצעה על דעת כל אירגוני החבלה הפלשתיניים

מאת עודד גרנות, סופר „מעריב" לענינים ערביים

„אנו נתנגד ליוזמת השלום של קיסינג'ר" — הכריז לפני ימים אחדים נאיף חוואתמה, מנהיג „החזית העממית הדימוקראטית לשחרור פלשתין" לכתב אמריקני. „נעשה זאת דרך של שביתות, הפגנות ומעשי אלימות בתוך ישראל. ההתקפה על קרית שמונה היתה רק דוגמה למה שעתיד להתרחש".

נאיף חוואתמה עמד אכן בהבטחתו. אירגונו, — „החזית העממית הדימוקראטית" — תיזמן את שיגור חוליית המחבלים למעלות לא רק ליום השנה להקמתה של מדינת ישראל, כי אם גם לזמן ביקורו של ד"ר קיסינג'ר בישראל.

חוואתמה הוא כבן 40, יליד העיר סאלט שבירדן. בן למשפחה מן המעמד הבינוני. הוא החל ללמוד רפואה בקאהיר וזנח את לימודיו לטובת עיסוק בפוליטיקה. ב־1957 נדון למוות בירדן ונמלט ממולדתו. השתתף במלחמת האזרחים בלבנון ב־1958, משם עבר לעיראק ולדרום תימן.

שמאלני יותר מחבש

היה פעיל בתנועת „הלאומיים הערבים" (אל־קאומיון אל־ערב), שהצמיחה את „החזית העממית לשחרור פלשתין". עד 1969 היה חוואתמה חבר ב„חזית העממית" בראשותו של ד"ר ג'ורג' חבש, אולם ב־22 בפברואר אותה שנה פרש ממנה ויסד את „החזית העממית הדימוקראטית". חוואתמה היה שמאלני יותר בגישתו מחבש, ודגל במארקסיזם דוקטרינרי נוקשה. משנתפלגו שתי התנועות בתחילת 1969, לא היסס חבש בתחילה לנסות ולהפעיל כוח נגד אנשי הפלג של חוואתמה.

חוואתמה לא הסתיר מעולם את השקפתו, שיש צורך לחסל את „הישות הציונית המדינה הציונית", כדי להקים על חורבותיה מדינה פלשתינית חילונית". עתה הוא גורס, כי יש להקים „ישות לאומית פלשתינית" בשטחי יהודה ושומרון ורצועת עזה, לאחר שיוחזרו על ידי ישראל, ובבסיס זה להמשיך ולהיאבק לחיסולה של המדינה הציונית.

בראיון ל„ג'רוזלם הרטפורט"? ב־19 באפריל, אמר: „לא נוותר על השמדת מדינת ישראל גם לאחר הקמת מדינה פלשתינית בגדה המערבית וברצועת עזה".

כמה מאות חברים

אירגונו של נאיף חוואתמה לא מנה מעולם יותר מכמה מאות חברים, מרכזו של הארגון הוא בביירות. המפקדים הראשיים בביירות ובדמשק, הבסיסים ומחנות האימונים בלבנון ובסוריה.

מפקדת הארגון בדרום ביירות הותקפה בפשיטת צה"ל ב־10 באפריל 1973. קבוצת המחבלים שפעלה אתמול במעלות נקראה „קבוצת הקודש כמאל נאצר", על שם אחד ממנהיגי המחבלים שנהרג בפשיטה לבירות.

„החזית העממית הדימוקראטית לשחרור פלשתין" הירבתה להדגיש את הצד האידיאולוגי, ופחות את הצד הצבאי.

בכרוז שהפיצה חוליית המחבלים, שהשתלטה על בית־הספר במעלות, נאמר בין השאר:

„פולשים, צאו מארצנו"

„אנו קוראים לכם להיות עמנו, הפלשתינאים, בשלום, בחברה דימוקראטית. אנו קוראים לכם להכיר ולפעול להגשמת הזכויות של עמנו להגדרה עצמית ולשיבה אל המולדת. מדיניות ההתפשטות והתוקפנות לא תוכל להבטיח לכם שלום אלא רק מלחמות וחורבן. פולשים ישראליים! צאו מארצנו! העם הפלשתיני יחסל את הכיבוש הישראלי ויתבע לעצמו את זכותו להגדרה עצמית".

כמו בפעולה שבוצעה בקרית שמונה, הכחישו המחבלים, כי חדרו לישראל מתוך שטח לבנון, וטענו כי החוליה שהשתלטה על בית הספר במעלות פעלה מתוך „השטחים הכבושים". טענה זו נועדה לנקות את שלטונות לבנון מן האחריות לפעולות המחבלים, ובו זמנית להצביע על פעילות, כביכול, של תאי מחבלים מהתחומים בשטחים.

ראש ממשלת לבנון, תקי אלדין אלצולח, הכחיש גם הוא כי המחבלים באו מתוך שטח לבנון.

בראיון, שהעניק שר ההגנה הלבנוני לפני כחודשים לעיתון בלבנון, אמר, כי צבאו „לא יתנקש מדיניות כזו" לביצוע כמה קבוצות כל מחבלים מלבצע פעולה דרך שטח לבנון.

על דעת כולם

ככל הנראה בוצעה פעולת המחבלים אתמול במעלות על דעת המחבלים האסורים, שאותם ביקשה החוליה לשחרר, נכללו השמה הבריש של „החזית הדימוקראטית", שניים מאנשי „אל־פתח", אחד מחברי „החזית העממית לשחרור פלשתין", שלושה מחברי „החזית האדומה", שאירגנה את רשת הריגול היהודית־ערבית, ואסירים אחרים, שלגביהם לא נמסרו פרטים.

אירגונו של אחמד ג'יבריל, „החזית העממית — המפקדה הכללית", שביצע את הטבח בקרית שמונה, פירסם אתמול בדמשק הודעת תמיכה בביצוע ההתקפה על בית הספר במעלות. בהודעה נאמר, כי אירגונו של ג'יבריל מחייב את קו הפעולה, שנקט על ידי המחבלים במעלות, ומזהיר מפני נסיונות אפשריים של שלטונות ישראל להכשיל את המבצע.

הודעת הארגון

(יופיע, ע"צ) שלושת המחבלים הערבים פוצצו את הבנין על כל יושביו, כאשר כוחות ישראליים החלו מסתערים עליו — כך נמסר בהודעה של „החזית העממית הדימוקראטית לשחרור פלשתין".

„אירע אסון לישראל אחראית להוראות" — הודיע הארגון. „כאשר כוחות ישראליים הסתערו על המקום, שם היו גיבורינו, פוצץ המקום על יושביו. ההנהגה הישראלית, רבת השחצנות, אחראית לתוצאות".

נאיף חוואתמה

הכנסת תדון בפרשת מעלות

הכנסת עמדה אתמול כולה בסימן הזעזוע שעבר על המדינה בגלל האירועים המרגיזים במעלות. הדבר מצא את ביטויו בשיבושים שונים של פעילות כמחי הבית.

ועדת החוץ והבטחון קיימה אתמול ארבע ישיבות במשך היום, בהן עמדה על התפתחויות המאורעות בעיירה הגלילית. בשתי ישיבות קיבלה הועדה מידע שוטף ומעודכן מפי השר ישראל גלילי ומפי קצין בכיר של צה"ל שבא מזירת הדראמה במעלות, ואשר דיווח קודם לכן גם לממשלה. בשתי הישיבות הנוספות סיכמו חברי הועדה ביניהם את הלקחים שיש להסיק כבר כעת מאירוע אתמול. חברי ועדת החוץ והבטחון הביאו מחלק מן המידע שנמסר להם לידיעת חברי סיעותיהם, כך שהכנסת כולה היתה כל העת בתמונה של מה שמתרחש בעיירה בגליל המערבי.

כבר בשעה שמונה בבוקר הגישה סיעת הליכוד, ביוזמת ח"כ מנחם בגין, הצעה לסדר־היום, שבה תבעה לקיים דיון מידי במליאת הכנסת בהתרחשויות במעלות. ואולם כעבור זמן קצר התקשר שר ההסברה שמעון פרס עם ח"כ בגין, וביקש ממנו לוותר לפי שעה על העלאת הנושא לדיון בכנסת, מפני שאין טעם לקיים דיון פומבי כזה, כאשר הדראמה עודנה בעיצומה, גורל הילדים נתון בכף הקלע, ואין יודעים כיצד יסתיים הדבר. ח"כ בגין השתכנע מנימוקים אלה, והסכים כי הדיון ייערך לאחר שתהיה תמונה ברורה ומלאה של כל מה שאירע.

נשיאות הכנסת התכנסה בעקבות זאת, והחליטה לקיים ישיבה קצרה בלבד של המליאה. זאת בשני סעיפים — ראשית, כדי להוכיח שפעולת המחבלים אינה משבשת את סדרי חיינו, ובאיזך — לטפל בנושאים שעל סדר־היום בקיצור נמרץ, כי אין הדעת נתונה לענינים שגרתיים. הוחלט גם, כי יו"ר הכנסת יודיע שדיון על המאורעות של יום אתמול ייערך בבוא הזמן, ויביע את דאגת הבית על מה שהתרחש.

✶

פתיחת הישיבה נדחתה בשעתיים וחצי, עד שהממשלה גמרה את ישיבתה לפנה"צ שלה, והשרים התפנו לבוא לכנסת כדי להשיב להצעות חוק פרטיות של חברי־הכנסת. ואכן בפתח הישיבה הביע יו"ר הכנסת, ח"כ ישראל ישעיהו, את הזעזוע של כולנו על ליל הפגעים הקשים שעבר על צפון הארץ. הוא הביע חרדה לגורל הילדים הלכודים, ונשא תפילה שלא יאונה להם כל רע, ושיוחזרו בשלום להוריהם, וישובו בשלום למשפחותיהם וללימודיהם. היו"ר ישעיהו קרא לאזרחי המדינה להתאזר בגבורה, ולגייס כל כוחות הנפש כדי לעבור בשלום את המשבר. וכן המשפחות של הילדים הוא ביקש לשמור על קור רוח. הוא הבטיח, שכאשר יסתיים היום הנורא הזה, ויובהרו כל פרטי המאורע, תדון הכנסת בכל מה שאירע, כדי להסיק לקחים לגבי העתיד.

גם שלושה חברי־הכנסת שהעלו אתמול הצעות חוק פרטיות — רוחמה הצב, איתן לבני ומשה שחל — הביעו בפתח דבריהם את הזעזוע שעבר עלינו, ושיגרו דברי עידוד למשפחות התלמידים.

✶

בינתיים נידונה בסיעת הליכוד ההצעה להטיל עונש מוות על מחבלים. חברי־הכנסת ידידיה בארי, יחזקאל פלומין וזלמן שובל, הציגו בפני הסיעה הצעות חוק פרטיות שלהם, שבהם הם קובעים הנהגת עונש מוות על ביצוע מעשי חבלה. הם הצביעו על כך, שלהצעתם יש כיום בחקיקה הקיימת של המדינה קביעה עונש מוות כעונש מירבי — אלא שאף פעם לא נזקקים בתי־המשפט למיצוי חומרת הדין.

המציעים אף על מקרים, שבהם בית־דין צבאי החליט לגזור עונש מוות על מחבלים, אך הממשלה התערבה ובקשה באמצעות היועץ המשפטי להמתיק את גזר הדין.

בתוך סיעת הליכוד היו הדעות חלוקות, אם זה כן הזמן לדרוש את הפעלת עונש המוות.

בסופו של דבר החליטה סיעת הליכוד ברוב קולות להמתין עם הגשת הצעות חוק להנהגת עונש מוות עד שיתבררו ההתפתחויות הקרובות. עם זאת נקבע, כי במקרה שחברי סיעה אחרת יגישו הצעת חוק פרטית בענין זה, יהיו גם חברי סיעת הליכוד חופשיים להגיש את הצעותיהם. בעקרון נקבע כי הסיעה תעניק לכל חבריה חופש הצבעה בנושא מצפוני זה.

בעקבות זאת הגיש ח"כ יוסף תמיר שאילתה לשר המשפטים, ובה הוא שואל מדוע לא כדוע מונעת הממשלה הפעלת עונש מוות על מחבלים, כפי שהדבר אפשרי לפי חוקי המדינה.

✶

אתמול באה לכנסת גם משלחת של עיירת הפיתוח שלומי, הסמוכה לגבול הלבנוני באותה העיירה כמו מעלות. יו"ר המועצה, מרדכי חזן, ומזכיר מועצת הפועלים בשלומי ז. אדרעי ומספר פרנסי ציבור, נפגשו עם יו"ר ועדת הפנים ח"כ יוסף תמיר וחבר הועדה, ח"כ דוד קורן, והעלו לפניהם דרישות להגברת הבטחון ביישובם. הם טענו כי אין להם בריכת מים, אין גדרות בבחון בבית־הספר, אין להם מעשי בטחון עם האורה ו־בבתי הישוב הם ללא מקלטים וללא חדרי בטחון. וכל זאת בעודם מוכנים סלסולי־מחבלים מן הגבול.

ח"כ יוסף תמיר הבטיח להם, כי יקח דברים עם שרי הפנים והבטחון, כדי שייעשו צעדים להגברת הבטחון ואורחי הסיפר בכל עיירות הפיתוח ויישובי הספר שלאורך הגבולות, על מנת שיהיו ערוכים לכל מצב שעלול להיווצר.

✶

גם ועדת החינוך והתרבות שמעה דיווח מפי המשנה למנכ"ל משרד החינוך, מר אליעזר שמואלי, על הצעדים שנקטו במשרד החינוך והתרבות לאור מה שקרה בבית הספר בקרית־שמונה ובמעלות, כדי להגביר את הבטחון בכל מוסדות החינוך. יו"ר הועדה, ח"כ א. שכטרמן, קבע ישיבה מיוחדת של הוועדה בסוף שבוע זה, בה ידונו בבעיות הבטחון בבתי־הספר עם הנהלים המעצבים בלבה.

ח"כ לבנבראון התנגד שבנו האסיר יימסר למחבלים

מאת סופרו המדיני של „מעריב"

בהיוודע לחבר־הכנסת מסיעת רק"ח, אברהם לבנבראון, שבנו רמי ליבנה המרצה עונש בבית־הכלא נכלל ברשימת האסירים שהמחבלים דרשו את שחרורם במחיר שחרור הילדים בבית־הספר במעלות, פנה אל שר־המשפטים, חיים צדוק, וביקש ממנו לבל ישחררו את בנו.

כפי שנודע טען ח"כ לבנבראון כי הוא משוכנע כי זו גם דעת הבן עצמו והדרישה של המחבלים לשחררו נעשתה שלא על דעתו. מכל מקום בשמו ובשם אשתו ביקש חבר־הכנסת בכל לשון של בקשה לבל ישחררו את בנם.

רמי ליבנה, בנו של ח"כ לבנבראון, נשפט אשתקד על חלקו ברשת ישראלית־ערבית.

ישראל השלימה ההכנות לשחרר 20 מחבלים

מאת יעקב ארז, סופר הצבאי של „מעריב"

ישראל השלימה אתמול את כל ההכנות לשחרר 20 מחבלים העצורים בבתי כלא שונים בארץ בעקבות דרישת חוליית המחבלים שהשתלטו על בית הספר במעלות. המחבלים העבירו רשימה של 10 מחבלים המצויים בבתי כלא בארץ. הם דרשו לשחרר את עשרה המחבלים האלה וכן 10 מחבלים נוספים שייקבעו על ידי שני המחבלים המופיעים הראשונים ברשימה.

הראשון ברשימה הוא המחבל שכאוי קאזפ ועליו היה לבחור 5 מבין חבריו שישוחררו. השני שהופיע ברשימה היה המחבל מוחמד אבו דעאי וחמישה מחבלים נבחרו על פיו. האחרים ברשימה הם: אניס מולוק, ג'יהאד הטן קנאר, שנידון למאסר עולם ובלא בכלא אשקלון, עייא יאהיא גאבר הרב החברון שנידון למאסר עולם, מחמד פאהה שנידון למאסר עולם, ויליאם נאצר המחבל המפורסם מירושלים שנידון למאסר עולם ושלוש המחבלות אישה שהיה שנידונה למאסר עולם, לוטפיה חליאה שנידונה למאסר של 10 שנים, ופטמה ברנאוי שנידונה למאסר עולם. שלוש המחבלות האלה ביצעו את החבלות בקפטריה באוניברסיטה, בסופרסל בירושלים ובקולנוע ציון בירושלים.

כדי לשכנע את חוליית המחבלים שהשתלטה על בית־הספר במעלות הוטסו לשם שני הראשונים ברשימה כדי להשפיע על חבריהם. האחרים הועברו לנמל התעופה בלוד שם הוכן מטוס של האו"ם להעבירם לדמשק או לניקוסיה לפי דרישת המחבלים.

ראש אמ"ן האלוף שלמה גזית שהה בשגרירות הרומנית כמה שעות כדי לנסות ולסייע לשגריר ולהעבירו במהירות לצפון אך מילת הקוד לא נתקבלה.

אגב הובהר כי נעשו כל המאמצים כדי להענות לתביעת המחבלים ובלבד שהתלמידים שהיו נתונים בידיהם ישוחררו. אך כל הנסיונות להקים קשר ולקבל את מילת הקוד עלו בתוהו. במקביל הושלמו ההכנות הצבאיות וכוח של צה"ל הועבר בסיוע למעלות כדי שיוכנס לפעולה באם לא יצליחו לשחרר את התלמידים בדרך של הענות לתביעות המחבלים. ואכן הכוח הזה הסתער על בית הספר בשעה 5.30 אחר־הצהריים.

„שינוי": לחקור אחריות למחדל מעלות־תרשיחא

תנועת „שינוי" קראה אתמול להקים מיד כי ומה אחראים ל„מחדל מעלות־תרשיחא".

ועוד קראה התנועה לקבוע בלי דיחוי סידורי בטחון בכל מוסדות־חינוך בארץ.

هكذا من الأصل

מעריב לספורטאים

בעקבות יום הדמים במעלות:

גרמניה ביטלה הזמנת תלמידי „אורט" הרצליה

לאליפות אירופה לבי״ס בכדוריד

(הצלום: א. קובין)

בײרן ואתלטיקו יתמודדו שוב בגמר האלופות

הספרדים כבשו בדקה ה־114 אך הגרמנים הישוו (1—1) בדקה ה־119

ב־19 שנותיו של גביע אירופה לאלופות בכדורגל — עוד לא קרה כדבר הזה. שני ה„פינאליסטים" ביימו שוב, גם לאחר 120 דקות הגורלו של הגביע יוכרע במשחק חוזר.

זה קרה אמש בבריסל. 55 אלף צופים היו עדים למאבק מבוהק, כרתוני ושוות כוחות בין „ביירן" מינכן ו„אתלטיקו" מאדריד.

0—0 לאחר 45 דקות, 0—0 לאחר 90 דקות, והדרמה ה־אמיתית החלה כאשר המיצ־בו שתי האלופות ל־30 דקות הארכה.

הבתה באיצטדיון הבלגי הריקע שותקים כאשר הספרדי לואיס הבקיע שער יתרון ב־דקה ה־114. „אתלטיקו" עמ־דה לפני זכיה בהמשך המסורת של „ריאל" מאדריד הגדולה. אולם הלומה נגה כאשר נות־רה עוד דקה אחת לסיום. ארגאז הבקיע הגרמני גיר־אורג שוורצנבק את שער ה־כשווה וגרר את שתי הכבו־צות ואת קהל האלפים למש־חק חוזר שיתקיים באותו אצ־טדיון — מחר.

שתי הקבוצות ניהלו 90 דקות ראשונות בכנון אלגנטי ולק־ראת 30 דקות ההארכה הה־להמו בקבוצת הירותה והאו־וירה במגרש היתה חמה מאד.

עביר „אתלטיקו" בלי שלו־שה כוכביה לבענש על ידי פיפ״א, היה זה היתג, אך הקבוצה הספרדית רק להדק את הכיבוש, בדקה ה־120, לפני שנשמעה שריקת הסיום של הבלגי ויכל לוזה.

באליפות האיים הבריטיים

אנגליה גברה על אירלנד 0—1

אנגליה צועדה בראש ה־בית באליפות האיים הבריט־יים בכדורגל, לאחר נצחונה אמש בלונדון על צפון איר־לנד 1—0, בשערו של וולר (68).

במשחק נוסף, הציגה סקוט־לנד את נבחרתה הראשון ב־אליפות האיים, כאשר גברה על וולס 2—0.

טבלת האיים

1.	אנגליה	2	0—3	4
2.	צפון אירלנד	2	1—1	2
3.	סקוטלנד	2	1—2	2
4.	וולס	2	4—0	0

בוארשה: פולין — יוון 2—0

28 ימים לפני פתיחת ה־פתיחה בגביע העולמי בכדור־רגל, זכתה אתמול בוארשה נבחרת הכדורגל של פולין ב־נצחון ידידותי 2—0 על יוון. לאטו (32) ויאקובצ'יאק (77) הבקיעו לזכות הפולנים.

נחש - וטוס מסביב לעולם

איך חייב להיות מומחה כדי לנחש. אבל אם תנחש מי מבין 16 נבחרות הכדורגל שהבטיחו השתתפותן בטורניר הגמר העשירי על גביע העולם יתפסו בסיום ההתמודדות את המקומות 1—4 יש לך סיכוי לזכות בפרס חלומי: כרטיס טיסה מסביב לעולם (כולל מיסים), או לחילופין מוצרי חברת מץ בשווי 10,000 ל״י. בין המנחשים יוגרלו גם פרסי־ניחומין — מכונת כביסה, טלוויזיה, שאוור למטבח, 5 כורסות טלוויזיה ו־10 עגלות תה — כולם הוצרת מץ.

כל שעליך לעשות הוא — למלא את השאלון שיתפרסם במדור הספורט של מעריב מחר — ולשלוח אלינו. אל תשכח!

שים לב:

✱ כדאי לשים לב לעובדה, כי בגרמניה יחול שינוי חשוב בשיטה על פיה יתנהלו המש־חקים. לאחר השלב המוקדם. לפי השיטה החדשה יעפילו שתי הנבחרות הראשונות מכל בית, לשלב חצי־הגמר, שייערך בשיטת ליגה בה סיבוב אחד, כאשר 8 הנבחרות יחולקו לשני בתים, לפי המפתח הבא: בית א׳ — הראשונה בבית 1, הראשונה בבית 3, השניה בבית 2 והשניה בבית 4. בית ב׳ — הראשונה בבית 2, הראשונה בבית 4, השניה בבית 1 והשניה בבית 3.

עם תום משחקי חצי־הגמר, ייערך משחק הגמר בין הנבחרות שתתפוס מקום ראשון בבית א׳ לבין הנבחרת שתדורג ראשונה בבית ב׳. הנבח־רות שיתפסו מקום שני בכל בית, ייאבקו על המקומות 3—4.

הנער זיסר שיפר השיא בהדיפת כדור־ברזל 15.43

מאיה קלה רצה 100 מטר ב־12.2

מאת אדרי ירדן

ברוך זיסר, ממכבי חיפה, הדף אתמול בהדיפה בכדור־ברזל במשקל ארבעה קילוגרם להישג שיא ארצי לנוער 14 — 15.43 מטר, במסגרת תחרות אתלטיקה משותפת ל־אתלטי מכבי והפועל חיפה.

את ההישג הטוב ביותר קב־עה מאיה קלה, שרצה 100 מ׳ ב־12.6 שניות. בריצה הקב־לה לבנים ניצח טובי סלילת ממכבי, שחזר לפעילות אחר הפסקה ארוכה — 11.6 שניות, לפני ישראל ליבוביץ ממכבי, שקבע גם כן 11.6.

סלילת וצבי קותרן מהפועל קפצו לגובה 1.65 מטר ושת־רק ניצח ב־200 מטר — 23.9.

שלוקה נצחונות קצר עופר תיכון מהפועל ב־300 מטר — יוחד עם סלילת — 39.3; ב־800 מטר — 2:10.5 וב־1500 מטר — 4:44.4.

עד גיל 16 ניצח רמי גרינ־וולד ממכבי ב־100 מטר 12.2, ובזרוחק 5.40 מטר. יהודה אביגדור ממכבי הדף כדור־ברזל 13.96 מטר.

אתלטיקה

בגילאי 14 קבע אהרון קבר־טי ממכבי ב־600 מטר 1:36.6; אמיר מושקס ממכבי רץ 100 מטר ב־12.4 וריביעית ביתי הספר הטיבה ביניים „מטבהים" 60X4 מטר ב־30.2 שניה.

בין הבנות, ניצחה בנינה דרגוביצקי מהפועל ב־800 מ׳ 2:30.5 ובגובה ניצחה יעל גריל ממכבי — 1.45.

בריצת 600 מטר ניצחה עי־ריה זילברמן מהפועל — 1:47.5; ב־200 מטר ניצחה רחל פלם ממכבי — 27.7; ב־300 מטר — דינה הוכרס מהפועל 47.2; ברוחק — לי־מור קרף ומיכל הלמן ממכבי — 4.60.

נצחון נוסף לארגנטינה — על נערי יוון 84 — 78

שירות „מעריב לספורטאים"

נבחרת הכדורסל הארגנטינית, שתופיע בישראל ב־שבוע הבא בשני משחקים עם נבחרת ישראל, גברה אמש באתונה, על נבחרת הנוער היוונית 84—78 (42—42).

לארגנטינים קלעו: גרכון 30, פראזו 19, קאברה 14, גתי־זאלס 11, דראגי ופלאנדיני 4 כ״א, בקרה 2. ליוונים הירבו לקלוע: סאקלריו 30, זואיס 15.

הערב תתמודד ארגנטינה עם נבחרתה הלאומית של יוון.

לא, אין זה „צעד" בסמבה. הלוך במכבי תל־אביב, דרור ברינגר (בימין), כבש אבר גם שער בדקה ה־71, אך הוא עשה זאת בידו — ד־השופט, כמובן, לא הכיר. כך נשמר שער היתרון של הפועל חיפה במשחק הגביע אמש (1—0). בשמאל שוער הפועל, אליהו כהן.

(הצלום: א. קובין)

דרום־אפריקה: „ליאון היה מקצוען"

התאחדות הכדורגל של דרום אפריקה אישרה במכתב להת־אחדות בתל־אביב, כי בתה ליאון, שהדריך מכבי יפו, אכן היה מקצוען אפריקה, בשעה שי־שיחק לפני כמה שנים בקבו־צות אפליון היוהנסבורג.

לבקשתה של מאמן הנבחרה, דוד שוויצר, פנה לפני כמה שבועות מזכיר ההתאחדות ב־ישראל, יוסף דגן, לדרום אפ־ריקה, כדי לבדוק באורה בהו־לט מה היה מעמדו של ליאון בדרום־אפריקה — בתקווה (קי־לוה) שאולי לא היה מקצוען ויוכל לשחק בהרצל — ובהגיע התשובה, פתרו כל ספקות וכו׳ אן, כמובן, לא יחזק עם ה־נבחרת במשחק עם־ראסיה.

אלון הלם במכבי ת"א 1 — 0

שער היתרון החיפני עלול להרחיק את מכבי ת"א גם ממשחקי גביע המדינה בכדורגל ולהשאירם קרחים — בעקבות אכזבתם בליגה.

מאת נפתלי זעירא

[illegible]

רק „משחקים מסויימים" ינהל שלח בהפועל ת"א

שמעון שלח, כבר מאמנה של נבחרת ישראל והפועל ת״א בכדורסל, לא נתן אבר־כר תשובה בזאת לפניה שנעשתה אליו לקבל על עצ־מו את ניהול משחקי הליגה של הקבוצה.

מחוגי הפועל ת״א נמסר כי שלח „אינו מעוניין לנהל את כל משחקי הפועל ת״א, אלא יסתפק באחדים בלבד".

היות וכך ינהל מחר בערב את הפועל ת״א הכדורסלן מארק מורנשטיין, שרגלו נוכסה בשבוע שעבר בעקבות פציעה במשחק עם ביתר ירושלים.

הרעיון להפקיד בידי סור־נשיין את משחק הקבוצה בא אחרי שהשחקן גרכון דקל הביע רצונו לשחק.

✱ ב„גביע הנשיא" בפוטבול, סיימו נבחרות הכדורגל כל קב־בודיה ויפאן בתיקו 1—1.

110 אלף ל״י חסרים לנסיעת נבחרת הכדורעף למקסיקו

ועדת הכדורעף שליד ההת־אחדות לספורט מתלבטת בענין הזמנה כספים לשיגור הנבחרת הלאומית לאליפות העולם שתי־ערך באוקטובר במקסיקו.

הנסיעה לאליפות העולם ב־תוקצבת ב־50 אלף ל״י בלבד. אתמול ערכו ראשי ועדה הכדו־רעף חישובים והתברר כי ההו־צאות יגיעו ל־160 אלף ל״י (ה־נסיעה, מהנות־איכון ומשחקי מבחן).

בינתיים פנתה הועדה להת־אחדות כדורעף שונות באירו־פה במטרה לחפש אחר יריבת איכון בישראל או בחו״ל.

היום צומדה להיפגש ועדת המשחקים שליד ההתאחדות ה־בין־לאומית לכדורעף כדי ל־קבוע את סדר המשחקים במק־סיקו.

כל החודורובים הבקיעו

הפועל רחובות גברה במשחק המרכזי על „ארזים" 13—22

מאת ש. סדן

קבוצת הפועל רחובות עשתה אמש צעד נוסף אל כתר האליפות, בניצחה במשחק המרכזי במחזור ה־19 את מכבי „ארזים" 22—13 (10—5).

כדוריד

הפועל רחובות — מכבי „ארזים" 22—13 (10—5). מג־רש בית־הספר „אהל שם" ב־ר״ג. שופטים: כץ ופוקס. שע־רים לרחובות: ברזילי וחורון — 7 כ״א, כדמוני — 4, סנד־לר — 2, בן־ארי ודרבנקי — 1 כ״א. ל„ארזים": כץ — 4, גלזר ואלטהליטנ — 3 כ״א, גלפנד ופסקל — 1 כ״א.

מכבי ראשל״צ — מכבי צפון 18—18 (11—11). מגרש מכבי ראשל״צ. שופטים: סוקול וזבבקי. שערים לראשל״צ: א. חודורוב — 5, ת. חודורוב ווייננפלד — 4 כ״א, גבע ו־רויטר — 2 כ״א, ג. חודורוב — 1. לצפון: טננבאום — 5, גרונסקי — 4, ברייט — 3, וקס, מגדלר וגרזון — 2 כ״א.

הפועל פ״ת — הפועל רמת־גן 12—11 (7—7). איצטדיון הפועל בגבעתיים. שופטים: א. ברנהיין ודיגנר. שערים ל־פ״ת: הופמן — 6, צייג ו־ונגלוביץ — 2 כ״א, מזרחי ו־פריקמן — 1 כ״א. לר״ג: ברק — 5, קלוזני וביאליק — 2 כ״א, כרקוביץ וגרבובסקי — 1 כ״א.

לציון־הרד: לוליצר — 5, בעת — 3, קריאף — 2, אלבוגי, כורצר ודיקף — 1 כ״א.

הפועל אזור — הפועל חולון 12—9 (10—4). היכל הספורט בחולון. שופטים: ברקת וב. נחמן. שערים לאזור: אבר־מוביץ — 6, פרים — 3, אלישיב, ליבוביץ ואקצר — 1 כ״א. לחולון: ליכטנשטיין — 3, יצחקי ור. כהן — 2 כ״א, ברטי ודייף — 1 כ״א.

מכבי ריג/פ״ת — הפועל ראשל״צ 20—18 (11—7). מג־רש מכבי פ״ת. שופטים: י. ברנדרין וזילברברג. שערים לר״ג/פ״ת: זילברברג — 6, קסטנבאום — 5, לוי — 4, פאר — 3, פלוכניק וקוה — 1 כ״א. לראשל״צ: דרוך — 7, פרידברג — 5, דגון וכץ — 2 כ״א, גלזר וסבריקובסקי — 1 כ״א.

הפועל פתח תקוה, המפגרת ב־3 נקודות אחרי הפועל רחו־בות, ניצחה בשניה האחרונה את הפועל רמת גן 12—11, כ־שער של דוד מזרחי.

בראשון לציון, זכתה מכ־בית חודורוב בנקודה ליגה אחת במשחק עם מכבי הצפון 18—18, כששלושה בנים של השוער יעקב חודורוב, צביר, הכיר ועופר, הבקיעו 10 שע־רים.

בחולון קבעו שוערי הפועל אזור (אבסלם) הפועל הו־לון (שרף) שיא בעצירת 8 זריקות חפשיות כ־7 מ׳. הג־דיל לעצות שרף, כוערה של קבוצת הכדורגל מכבי רמת־עבודה, שעצר 5 בחזוריקות.

הפועל הרצליה — הפועל קרית־יהוד 23—14 (15—6). מג־רש הפועל בנוף־ים. שופטים: א. באיה ופלם. שערים להר־צליה: לפלר — 15, קרבי — 6, ר. כהן — 5, פלטקבין, ג. נתן ולהמיר — 2 כ״א. ברוך (בוריקת שוער) — 1.

צעיר! מחפש טיול לאירופה?

אל תחפש מציאות סע בחברה טובה ורצינית!

בוא - ניסע

מומחיות ונסיון 13 שנה ● מבחר טיולים מ־22 עד 46 יום

● קבוצות גיל שונות ● מסלולים מרתקים ● סיורים רגליים ● מדריכים מנוסים ואהראים ● בידור בערבים ● פגישות עם צעירים מרחבי העולם ● תנאי איכסון מעולים.

אינך נוסע יום יום אל תוותר מגיע לך הטוב ביותר!

דרוש חיבוב את החוברה המצוירת של כל טיולי הצעירים לאירופה של „בוא־ניסע" בכל משרדי הנסיעות בארץ.

מאורגן ע״י: „בוא־ניסע" בע״מ, מארגני טיולים ותיירות, רח׳ בן־יהודה 117, תל־אביב, טלפון 247255.

פרסום רך

ספורט־טוטו

מינימום הפרס הראשון השבוע ב„טוטו" 275.000 ל״י

• • •

מינימום כלל הפרסים 600.000 ל״י

• • •

היום — המועד האחרון למסירת הטפסים

עשה לך מנהג קבוע - מלא טוטו כל שבוע!

ה׳ 16.5.74 — כ״ד באייר תשל״ד

מעריב

ירבי חזר להכ...

שולניק שוחרר סופית מה... את הכח גם בעינה...

...ץ נכנעה לחולון 1

...ית״ד יום קיימה מ... הודהות עם ק. שמונה

...צ רשות ... מפעי...

כדור רגל ● כדור סל ● כדור עף ● כדור יד ● שחיה ● אתלטיקה

הדר...

מעריב לספורטאים מעריב לספורטאים מעריב לספורטאים

ג'רבי חזר להכח

קפיטולניק שוחרר סופית מחולון ויאמן את הכח גם בעונה הבאה

מאת יואל רשף

הלוץ הכח־מכבי רמת־גן, שלמה ג'רבי, חזר אתמול לשורות הקבוצה לאחר „ברוגז" שנמשך חמישה חודשים.

ג'רבי הסכים „לשכוח את העבר" ולפתוח „דף חדש" ביחסיו עם הקבוצה. תביעותיו הכספיות יפתרו תוך כדי אימונים.

אתמול, בפגישה של הנהלת הפועל חולון והכח, הסכימה הנהלת חולון (הפעם סופית) להתיר את חוזהו של המאמן אהרן קפיטולניק ולאפשר לו לאמן את הקבוצה הרמת־גנית. תמורת היתר זה התחייבה הנהלת הכח לקיים משחק ידידותי בחג־השבועות בחולון, וכל ההכנסות יועברו להפועל חולון, לכיסוי הוצאותיה. בסיום משחק זה יוענקו גביעים לשחקני עבר חולוניים.

קפיטולניק יאמן את קבוצת הכח גם בעונה הבאה.

בינתיים מתרכז קפיטולניק בהצלת הקבוצה מאיום [illegible] והוא שם דגש על שיפור הכושר הגופני וגיבוש חברתי. לראשונה מזה זמן רב היתה ההופעה לאימון אתמול כמעט מלאה. רק שרוק, יוסי צבי ופרקש — נעדרו.

מה בקבוצות

שפרינגר — מאמן הפועל חולון

אלכס שפרינגר, בן 33, כדורגלנו הוותיק של הפועל חולון, מונה אתמול, בידי הנהלת האגודה, למאמן קבוצת הפועל חולון, במקום אהרן קפיטולניק ששוחרר מתפקיד המאמן, כדי לשמש בתפקיד זה בהכח־מכבי רמת־גן.

יפו נכנעה לחולון 1—2

קבוצת מכבי יפו המשיכה אתמול בסדרת משחקי־ההפסד שלה, כאשר הפסידה נגד קבוצת ליגה א', הפועל חולון בתוצאה 1—2.

למשחק האימון, שהיה בחולון, הופיעה יפו לראשונה השבוע בהרכבה המלא, שכלל בין היתר את ליאון, קינסטליך ואפילו את אוגנה, שהודיע לאור „השתוללותם" של אוהדי הקבוצה בשבת, כי יפסיק להופיע בבגדי הקבוצה.

על אף כשחקה החליש הוליכה יפו במחצית 1—0 בשער של קינסטליך (7).

לאחר ההפסקה הצליחה חולון להשוות על־ידי אלכס שפרינגר (שכונה אתמול למאמן) בבעיטת עונשין מ־16 מ' (53).

את שער הנצחון כבש פרחי (85).

בעיית מגרש האימונים של מכבי יפו נפתרה השבוע והקבוצה תקיים את אימוני יום שני ורביעי בשותף עם מכבי חולון בקרית־הספורט בעיר, וביום חמישי — במגרש מכבי בקרית־שלום

(אורי שמרק)

בזכות חתונתו של ויקטור לוי...

בית"ר י־ם קיימה משחק הזדהות עם ק. שמונה (0-2)

בעקבות הנבחרת הלאומית והפועל חיפה קיימו אתמול גם כדורגלני בית"ר ירושלים משחק־הזדהות עם קרית שמונה, כאשר התמודדו עם קבוצת בית"ר המקומית וניצחו אותה בשיעור 0—2 (0—1).

משחק זה נתאפשר לנציגות בזכות ...חתונתו של הכדורגלן הירושלמי, ויקטור לוי, תבריה, שהצפינו אתמול לטבריה להשתתף בשמחתו, אמש, ניצלו „בית"ר" זה למשחק־ההזדהות.

למרות חולשתה הצליחה בית"ר ירושלים לכבוש שני שערי נצחון (0—2) מרגלי אביטן (דקה 5) ונימן (85). שמשי מקרית־שמונה החמיץ בעיטת 11 בסר (75).

„יום הולדת" לצבי סינגל ודן הפטל

סינגל — 300 משחקים | הפטל — 250 משחקים

שני כדורגלנים ותיקים מצטרפים השבוע לשחקנים החוגגים יובל הופעות במשחקי הליגה. האחד הוא כדורגלן הפועל ירושלים, צבי סינגל, שיחוג 300 הופעות והשני הוא דן הפטל מהכח־מכבי רמת־גן — 250 הופעות.

סינגל, בן ה־36, משחק בקבוצת הפועל ירושלים החל מעונת המשחקים 1958—9 והשבת, במשחק נגד קבוצת בית"ר תל־אביב, יחוג את הופעתו ה־300 במשחקי הליגה. עד כה הבקיע סינגל בכל הקאריירה שלו 72 שערים.

דן הפטל, מקבוצת הכח־מכבי רמת־גן, משחק החל מעונת 1963—4 ופרש ליהודה שהרבני הוא השחקן הוותיק בקבוצה. השבת יחוג הפטל בן ה־30 את הופעתו ה־250. עד כה הבקיע 9 שערים.

בהעדרו של הכדורגלן מועדת־המשמעת

חדרה השעתה את שורץ מהקבוצה ומהסגל - לשבוע

בהעדרו של הכדורגלן שלום שורץ החליטה אתמול ועדת המשמעת של הפועל חדרה להשעותו כליל מכל פעילות במדי הפועל חדרה ונבחרת ישראל — עד לישיבה הבאה של הועדה, ב־22 במאי בערב, אליה הוזמן שנית.

ועדת המשמעת הורכבה מקצין המשטרה יהודה כהן, מגזבר האגודה יצחק גולדפינגר ומחבר ההנהלה יוחנן סטרשנוב.

מהנהלת הפועל חדרה נמסר עוד, כי בעל הסיכויים הרבים ביותר לאמן את הקבוצה בעונה הבאה הוא משה ליטבק ועימו כבר מתנהל משא ומתן.

בקשר לידיעה שפורסמה במדורנו ביום שלישי השבוע על 3 החברים שלוו בסוף עבוד שורץ, מעירים לנו כי הם לא לקחו את ההלוואה, אלא היו אמורים לעשות כן — אך שורץ בפרישתו — הקדימם.

✶ הפועל מרמורק ניצחה אתמול את בית"ר אשדוד 2—0. שערים למרמורק: פוסק וארנשטיין.

שיירה חיפנית תצא לחדרה

מאות אוהדי מכבי חיפה ילוו את קבוצתם למשחק התחתית הגורלי בשבת, בחדרה.

נציגי האוהדים יצאו בימים האחרונים לחדרה ורכשו כמות רצינית של כרטיסים ובעידוד ראשוני הם מקווים לסייע לקבוצה במשחק, שהמאמן מנציל והמנהל הרדי הגדירוהו כ„להיות או לחדול".

בהרכב מכבי אין לצפות לשינויים מהותיים ובחזית רק מצפים להחלמתם המלאה של אגמי ושחגר, שנפגעו בדרבי החיפני. ברגר יוצב שוב בחזית הקישור.

(אורי ירון)

כדורסל

הערב: מכבי ת"א — גבת־יגור

כדורסלני מכבי ת"א והפועל גבת־יגור, יפתחו הערב (ב־8) ביד אליהו במשחק הסיבוב השני בליגה.

המשחק שאמור היה להתקיים מחר, הוקדם להערב על־פי בקשת מכבי ת"א, המקווה לארח מספר רב יותר של צופים מאשר במשחקים הנערכים בליל שבת.

היכל־הספורט בחולון — בסכנת סגירה

הנהלת היכל הספורט בחולון שוקלת אפשרות לסגור את ההיכל במשחקים ביתיים בפני הקהל החולוני, לאחר השתוללות אוהדים והתנהגות בלתי־ספורטיבית במשחקים האחרונים.

מנהל ההיכל, שבתאי שטריקס, טען כי ההשתוללות החוזרת ונשנית בכל משחקי הכדורסל והכדורגל האחרונים, גרמה להזמנת האגודה לועדת המשמעת (היום תתברר התביעה נגדה) לאחר תלונות שהוגשו על־ידי שופטים במשחקים האחרונים.

✶ שש נשים ישתתפו בקורס לשופטי כדורסל שייפתח בעוד שבועיים. אושר שלראשונה מזה 5 שנים יהיו בין שופטי משחקי הכדור בארץ גם נשים. ענף הכדורסל היה חלוץ בתחום השיפוט הנשי במשחקי כדור, כאשר לפני 6 שנים שפטו שתי נשים, אך הן פרשו לאחר זמן קצר.

כדורגלני סין — במקסיקו

נבחרת סינית בכדורגל, מתאמנת מאז סוף השבוע במקסיקו־סיטי ותתמודד בשבוע הקרוב עם קבוצות מקסיקניות שאינן מסונפות להתאחדות המקסיקנית לכדורגל.

סין ביקשה להתקבל לפיפ"א ועניינה יידון בקונגרס שיתקיים בחודש הבא, אולם עד אז נאסר על קבוצות החברות בפיפ"א להתמודד עם הסינים.

● ראשי הטניס האוסטראלי עדיין המומים מהפסד נבחרתם בגביע דיוויס להודו (2—3), בגמר התחרויות של האיזור המזרחי. לבקש שתחרויות גביע דיוויס ייערכו תוך תקופת־זמן מוגבלת. אחד מראשי הטניס באוסטרליה אמר: „השחקנים הטובים שלנו לא עמדו לרשותנו. הטורנירים שבהם הם משתתפים בארה"ב, גרמו לכך שנופיע בכלכותא עם נבחרת חלשה".

לאחר המאבק הספורטיבי והפוליטי עם בריה"מ בשאלות עתה עיני צ'ילה, בהנהגתו של ה„שועל" אל גרמניה

הנה הם באים

צ'ילה: כדורגלנים עם בטחון וסגולות טכניות

מאת לואיס מרנה, סופר י.ט.פ. בסנטיאגו

פעמיים צריכה היתה נבחרת הכדורגל של צ'ילה להעפיל למשחקי הגמר של הגביע העולמי בגרמניה. לראשונה הבטיחה את עלייתה בשדה־המשחק, ולאחר־מכן נאלצה להתמודד גם בזירה הפוליטית הבין־לאומית.

כבר כלכתחילה נקבע, כי המנצחת בבית 3 באיזור הדרום אמריקני תתמודד, בשיטת בית־וחוץ עם נבחרת בריה"מ, והמנצחת בסיכום הכללי של צמד המשחקים היא שתזכה בכרטיס לגמר.

במשחק הראשון שנערך במוסקווה, סיימה צ'ילה בתיקו 0—0. אולם הסובייטים סירבו לבוא למשחק הגומלין, בטענה שהאיצטדיון הלאומי של סנטיאגו, שימש כחונה כעצר עצורי, למתנגדי הכת הצבאית שהדיחה את נשיא צ'ילה, סאלבדור איינדה.

● „השועל"

לאחר דיונים ממושכים ומחאות סובייטיות בלתי פוסקות, החליטה פיפ"א, כי על נבחרת בריה"מ להתייצב למשחק אחרת תוכרז צ'ילה כמנצחת. ואמנם הסובייטים לא הופיעו וצ'ילה עלתה לשלב הגמר.

האיש שהוביל את צ'ילה בדרך לגרמניה, הוא המאמן לואיס אלאמוס, בן ה־50, שמאחוריו קאריירה ספורטיבית עשירה: הוא הספיק לשמש כמאמן של 8 נבחרות לאומיות, ואף הדריך את קבוצת הפאר של הכדורגל הצ'ילאני, „קולו־קולו", ששחקניה מהווים את השלד עליו נשענת נבחרת צ'ילה.

אלאמוס, היה גם עוזרו של פרננדו ריירה, שבשנת 1962 הצעיד את צ'ילה לגדול הישגיה: מקום שלישי במשחקי הגביע העולמי שהתקיימו בסנטיאגו. ריירה עצמו, נקרא להכין את הנבחרות גם למשחקים המוקדמים עם פרו וונצואלה, אולם הוא לא החזיק מעמד ופינה מקומו למאמן גרמני — רודי גוטנדורף — שאף הוא נטש את משרתו לאחר שנה עבודה.

● השש מן האירופים

אלאמוס הידוע בכינויו „השועל", בגלל כשרונו המיוחד להבחין בחולשות הנבחרות היריבות, טוען כי נבחרתו כוללת כיום את השחקנים הטובים ביותר המצויים כיום בצ'ילה. „כולם מצויים בכושר טוב, הם שחקנים מנוסים ואני מאמין כי נצליח במשחקים עם גרמניה (צ'ילה הוגרלה לבית אחד עם נבחרות מערב ומזרח גרמניה ואוסטרליה).

„הנבחרת הנוכחית משקפת את המצב הנוכחי של הכדורגל הצ'ילאני. עשינו התקדמות גדולה. יש לנו נבחרת המשרה בטחון, יש לה שחקנים עם אישיות וסגולות טכניות" — אומר המאמן אלאמוס.

המאמן הצ'ילאני הוותיק, מעדיף להיפגש עם נבחרות דרום אמריקניות ולא עם האירופים. הוא חושש מבהדרותם של האירופים וכן מהתוכנם הגופני, למרות שהוא מודע לעובדה כי מבחינה טכנית נופלים הכדורגלנים האירופיים מן הדרום אמריקנים.

● כוכבי צ'ילה

השוער חואן אוליבארס בן 32, 40 הופעות בין ארציות. שיחק גם במשחקי לונדון 1966. המגן חואן רודריגז ווגה, בן 30, שיחק במשחקים של 1966. כדורגלן קבוצת „אספנידל" מסבטיקו.

הבלם אליאס פיגרואה, בן 27, שהופיע במשחקי 1966. נחשב לבחיר שחקני צ'ילה. נמכר ל„פניארול" מונטוידאו ואחר כך ל„נסיונל" פורטו־אלגרה, מברזיל.

הבלם אלברטו קינטאנו, בן 25, המשחק בשנתיים האחרונות בקבוצת „קרוז אזול" במכסיקו. שחקן הקישור פרנציסקו ואלדז מנתה, בן ה־30, כדורגלן קבוצה „קולו קולו". החלוץ קרלוס קאזלי נאיירה, כקבוצת „קולו קולו", היה הכדורגלן הצ'ילאני הטוב ביותר בטורניר ה„גביע העולמי הקטן", שנערך בברזיל בשנת 1972. משחק בקבוצת „לוואנטה", בן הליגה השניה בספרד.

החלוץ הוליו קרישפו זאראטה, בן 23. שיחק בקבוצת „אוניברסידה קאתוליקה", וכיום שחקן קבוצה „פאנאתינאיקוס" ביוון. החלוץ סרחיו אחומאדה, בן 28. משחק ככדורגלן מקצועי 11 שנה, לזכותו 25 הופעות בין־ארציות, הופיע במשחקי הגביע העולמי בשנת 1966. שחקן קבוצת „אוניון אספניולה".

200 ילדים מחוננים עמדו במבחני־הכישורים

200 ילדים, שהם ספורטאים מחוננים, עברו את מבחני הכישורים של היחידה לטיפוח ספורטאים צעירים ואם יעמדו במבחני כושר, מבחנים רפואיים ופסיכולוגיים, יהנו בשנת הלימודים הבאה, מאימונים יום־יומיים ובשיפור פרגוני בלימודיהם.

יו"ר ועדת התיפעול של היחידה לטיפוח ספורטאים מחוננים, אורי יפה, ורכז היחידה אריה וישניה, מסרו אתמול כי 1000 בני נוער בגילאים 11—14 התייצבו למבחנים בשלושה ענפי ספורט: התעמלות, אתלטיקה ושחיה. 200 מהם נתגלו כבעלי כשרונות ברמה מבטיחה.

לפי התוכנית ייאספו הילדים המחוננים מבתי ספרם למרכזי אימונים ב„בית ברבור" בתל־אביב; בנוסף לקבוצות מתעמלים בכפר גלעדי וקבוצת שחיינים בחיפה. במקומות הריכוז יהנו הספורטאים הצעירים מארבע שעות אימונים ביום, בענפי הספורט שבהם הם מצטיינים — חמישה ימים בשבוע — ובנוסף לכך יהנו הילדים מעזרה בהכנת שיעורים.

כמאמנים ראשיים לקבוצות הספורטאים המחוננים נקבעו: חיים סורוקסי ונחום פינשטיין (התעמלות בנים) אגנס קלטי ותוה קנר (התעמלות בנות), דוד קושניר (אתלטיקה), יוסף סלקי (שחיה).

במסגרת מבצע הפרסים במלאת 25 שנה ל„לוח מעריב" יעלו בגורל 2 מכוניות „פיאט": „פיאט 126" ו„פיאט 128"; ההגרלה החדשית הראשונה תיערך ביום א' ה־19 במאי בין כל מוסרי מודעות מלים ל„לוח מעריב" בתקופה החל מ־15 באפריל ועד יום ששי ה־17 במאי 1974: מסור בהקדם מודעת מלים ל„לוח מעריב" והשתתף במבצע הפרסים הגדול.

טושיבה־ עולם חדש של צלילים.
Toshiba
TOSHIBA
ראה ושמע את מוצרי טושיבה ב„אולטרה סטראו" אבן גבירול 23 ת"א

כתיבה במכונה
בבי"ס למסחר
„רימון"
ת"א, רח' דיזנגוף 85
טלפון 281985

משרד התיירות
תלמיד תיכון (גילאי 14-17)
בלה חופשת קיץ מקורית
נצל את ההזדמנות לבלות חופשת קיץ מקורית בחברת נוער יהודי מחו"ל במחנות קיץ משותפים בארץ.
במחנות אלה תוכל להכיר צעירות וצעירים מארה"ב ומארצות אחרות, אשר ישמחו להכירך ולקיים אתך קשרי רעות גם לאחר הקיץ.
המחנות, המנוהלים בידי מדריכי־נוער מנוסים, מצויים בכפרי־נוער, בקיבוצים ובמושבים, ומצויידים בכל המתקנים (ספורט, בריכת שחיה וכיו"ב) המבטיחים חופשה נעימה.
בדבר פרטים נוספים, נא לפנות למחלקת הנוער והסטודנטים, משרד התיירות, ת"ד 1018, ירושלים, טל. 223361 (02).

מחלקת הכדורסל של מכבי תל־אביב
מודיעה
משחק הליגה בין
הפועל גבת - מכבי תל־אביב
הוקדם
וייערך הערב, יום חמישי 16.5.74 בשעה 8.00 בערב ב„היכל הספורט" ביד־אליהו.
בעלי מנוי מס' 7.
כרטיסים בערב המשחק בקופות ההיכל.

משרד החינוך והתרבות
רשות הספורט והחינוך הגופני
מפעלי הדרכה
קייץ 1974

בחופשת הקייץ (יוני אוגוסט 74)
תקיים רשות הספורט והחינוך הגופני מפעלי הדרכה ברחבי הארץ בתנאי פנימיה מלאים.
יתקיימו קורסים לראשי קבוצות, עוזרי מדריכים, ומדריכים בענפי הספורט הבאים:
● כדור רגל ● התעמלות
● כדור סל ● טניס
● כדור עף ● ג'ודו
● כדור יד ● סיף
● שחיה ● טניס שולחן
● אתלטיקה קלה ● התעמלות אומנותית
כמו כן יערכו קורסים למציל התובב.
פרטים והרשמה בביה"ס למאמנים ולמדריכי ספורט מכון וינגייט טל. 053-28015 / 053-92951
עיצוב ל. עובדיה
לשכת הפרסום הממשלתית

הרחצה ללא פיקוח מציל • מסוכנת

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

רמי רז ז"ל

במלאת שבע שנים לנפילת בננו היחיד ואחי היקר
הבלתי נשכח במלחמת ששת הימים
על שחרור ירושלים השלמה

רמי (אברהם) רז (ברזובסקי) ז"ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום שני
כ"ח באייר תשל"ד 20.5.74
יום שחרור ירושלים השלמה.
קרוביו, ידידיו, חבריו לנשק, מכריו ומוקירי זכרו נפגשים ליד השער בבית הקברות הצבאי בהר־הרצל בשעה 10.30

הוריו נסקה ושאול
אחותו דורית ברזובסקי

ביום השנה השביעי לנפילת בננו, בעלי, אבינו, אחי ניסי ידיד היקר

רס"ן
יענקלה אביתר (אפטר) ז"ל

שנפל במלחמת ששת הימים

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו, ביום ראשון, כ"ז באייר תשל"ד (19.5.74) בשעה 1 אחה"צ.
חבריו, ידידיו ומוקירי זכרו נפגשים ב... ביום ...

ההורים השכולים
המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירת
בני, אחי, גיסי ודודנו היקר

משה (מוריס) היימן

בן אברהם הלוי היימן
בשנת 57 לחייו

ההלויה תצא היום, יום חמישי כ"ד אייר תשל"ד (16.5.74) בשעה 3.00 אחה"צ מבית עמנואל בקר בראשון־לציון רח' אוסישקין 22 לבית העלמין הישן בראשון־לציון.

המשפחה המתאבלת

במלאת שלושים לנפילתו ברמת־הגולן של יקירנו

סגן **שמחה טאו** הי"ד

תתקיים אזכרה וגלוי מצבה על קברו בחלקה הצבאית בבית העלמין בחיפה, מחר, יום שישי, כ"ה באייר תשל"ד — 17.5.74, בשעה 11.00 בבקר.
אוטובוס מיוחד יוצא בשעה 09.30 מרח' היכה־ינגל 78, חולון.
המפקדים מתבקשים לאפשר נוכחותם של חבריו לנשק.
אנו מודים לכל אלה שהביעו תנחומיהם בכתב ובע"פ.

המשפחה

אזכרה לחללי ג'נין

ביום ראשון, כ"ז באייר תשל"ד (19.5.74), בשעה 12.00 בצהרים, תתקיים בבית הקברות הצבאי על הר הרצל בירושלים.

נא לדייק. המשפחות השכולות

מחר, יום שישי, 17.5.74 בשעה 8.00 בערב
בחדר האוכל
תתקיים אזכרה לבננו חברנו

גיורא דרורי ז"ל

ידידיו ומוקירי זכרו מוזמנים.
המפקדים מתבקשים לשחרר את חיילינו לערב זה.

המשפחה
וקבוץ גבעת עוז

בכלאת 5 שנים לפטירת אחותי, אמי היקרה

הניה צוקרמן ז"ל

(מבית רוזנברג — מלובלין)

תתקיים אזכרה מחר, יום שישי, כ"ה באייר תשל"ד (17.5.74). מכריה וידידיה נפגשים ע"י השער החדש בבית העלמין האזורי בגבול בת־ים—חולון בשעה 10 לפנה"צ.

אליעזר ומשה צוקרמן

בית הספר הריאלי העברי בחיפה

במלאת שבע שנים לפטירתו של

ד"ר א' בירם ז"ל

תהיה עליה לקברו ביום ראשון, כ"ז באייר תשל"ד (19.5.74), בשעה 3.30 אחה"צ.
רכב יצא מחצר ביה"ס בהדר הכרמל, בשעה 3.00.

הננו מודיעים בצער על פטירתו
ללא עת של חברנו לעבודה

בנימין בן זהב כהן

ז"ל

ומשתתפים באבלה של המשפחה

קרן קיימת לישראל
ההנהלה וארגון העובדים

ועד התכנון והבניה ...
1965 ...
הועדה המקומית
לתכנון ולבניה "...
בהתאם לסעיף 149 הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ... בקשה ליתן אישור ... גוש: 318 חלקה 51 גדרה.
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר האישור הנ"ל ... להגיש לועדה ... את התנגדותו המנומקת ... בתוך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ...
צ. כהן
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה ...

המועצה המקומית גדרה
מכרז מס' 1/74
תוספת להדרי מגורים
המועצה המקומית גדרה מזמינה בזאת הצעת קבלנים בתוספת חדר לבגורים. את התכניות ומפרט אפשר לקבל במועצה תמורת תשלום 50 ל"י שלא יוחזרו. את ההצעות אפשר להגיש עד תאריך 20.5.74. תנאי התשלום 70% בזמן ביצוע העבודה והיתרה לאחר שנה מזמן גמר העבודה.
יהודה ...
ראש המועצה

MARANTZ, KEF, B.S.R., SONY, NATIONAL, PILOT, PHILIPS, TOSHIBA, SHARP, LENCO,
בהנחות גדולות
רק אצל
... בריהודה 8, תל־אביב

למכירה
טרקטור 8־D־A־46
...

אבדה
פוליסת
ביטוח חיים
מספר 708087
ע"ש ללו אהרון
של חברת הסנה

הנהג
עשה לך
מנהג —
קח עמך
חייל לדרך

סרטי צילום!
פוטו סטריאו ספורט
בריהודה 5 תל־אביב

במלאות 7 שנים לנפילת יקירנו

סמ"ר **מנחם שרגא** הי"ד

במערכה לשחרור ירושלים

נעלה לקברו להתיחד עם זכרו, ביום ראשון כ"ז בסיון תשל"ד (19.5.74) בבית הקברות הצבאי בהר הרצל.
נפגשים ליד השער בשעה 3.30

המשפחה

במלאת שבע שנים לנפילת יקירנו

סגן **אשר (אשי) אליעד**

ז"ל

שנפל במלחמת ששת הימים

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום שני, כ"ח אייר תשל"ד (20.5.74) בשעה 4.00 אחה"צ, בבית הקברות הצבאי חוף הכרמל חיפה.

הוריו — מרים ויעקב
אחיו — שלמה

במלאת שבע שנים לנופלו
נעלה לקברו של

אורי

בהר הרצל, ביום ראשון, כ"ז באייר תשל"ד (19.5.74), בשעה 4 אחה"צ.

משפחת ישראלי

במלאת שבע שנים לנפילתו של יקירנו
במלחמת ששת הימים

הטייס
סרן **דן סגרי** ז"ל

תיערך אזכרה ביום ראשון, כ"ז באייר תשל"ד (19.5.74), בשעה 3.00 אחה"צ.
נפגשים ליד שער בית העלמין הצבאי בחיפה.

המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של
אמנו וסבתנו היקרה

הניה וינר ז"ל

אלמנת ר' אבר וינר ז"ל
כנוביפוצק — פולין

ההלויה התקיימה ביום שלישי כ"ב אייר תשל"ד (14.5.74) בבית העלמין בנחלת יצחק.
יושבים שבעה בבית בת המנוחה רח' רמב"ם 9, גבעתיים.

המשפחה המתאבלת

במלאת שלושים לפטירת ראש משפחתנו היקר

דב (ברציו) ליכטנפלד

ז"ל

תערך אזכרה וגלוי המצבה על קברו בבית העלמין בצור־שלום ביום ראשון, כ"ז אייר תשל"ד (19.5.74) בשעה 15.00.
התחבורה בשעה 14.45 מבית המנוח ברח' קק"ל 63 קרית־ביאליק ומסמשרדי הצרכניה בקרית־חיים.
תודתנו נתונה לכל מנחמינו.

המשפחה

במלאת שנה לפטירת יקירתנו

אילנה נוטקביץ ז"ל

נעלה לקברה ונתייחד עם זכרה בבית־העלמין החדש ברחובות, ביום שני, 20.5.74, בשעה 4.45.
אוטובוס יצא מבית ההורים ברח' ההסתדרות 2 ארזיות רחובות, בשעה 4.30.

המשפחה

במלאת שנה לפטירת יקירתנו

בת־שבע לויט ז"ל

נעלה על קברה ונתייחד עם זכרה.

מתאספים ליד שער בית העלמין הישן, בחוף הכרמל, ביום ראשון, 19.5.74, בשעה 13.00.

משפחת ד"ר ב. לויט
חיפה

למדים קליין

משתתפים בצערך בנפול

פטר הי"ד

במלחמת יום הכיפורים

הנדסה כימית ג'
אוניברסיטת בן־גוריון בנגב

במלאת שבע שנים לנפילתו של יקירנו

וייספלדר צבי (נָנִדי)

ז"ל

נתייחד עם זכרו ביום ראשון, כ"ז באייר תשל"ד (19.5.74), בשעה 11.00 לפנה"צ, בבית העלמין שבהר הרצל, ירושלים.
נפגשים על יד הקבר.

המשפחה

במלאת 7 שנים לנפילת בננו ואחי היקר

סגן **חיים דובז'ינסקי**

ז"ל

שנפל במלחמת ששת הימים

נעלה לקברו להתייחד עם זכרו בבית הקברות הצבאי בקרית־שאול, ביום ראשון, כ"ז באייר תשל"ד (19.5.74), בשעה 3.30 אחה"צ.

ההורים ואחיו

במלאת שבע שנים לנפילת בננו היקר

סרן **אמנון גלעדי**

בקרב על מוצבי רפיח

נעלה לקברו ונתיחד עם זכרו ביום ראשון, כ"ז אייר, 19.5.74, בשעה 16.30, בבית הקברות הצבאי בקרית שאול.
קרובי משפחה, חברים לנשק ומוקירי זכרו מוזמנים.

המשפחה

במלאת שבע שנים לנפילתו של
בננו ואחי היקר

סמל **יעקב אדמוני** ז"ל

במלחמת ששת הימים

נעלה אל קברו ונתיחד עם זכרו בבית־העלמין הצבאי בקרית־שאול, ביום ראשון כ"ז באייר תשל"ד (19.5.74) בשעה 4.00 אחה"צ.

השכולים: ההורים ואחיו

במלאת 7 שנים לנפילת יקירנו

גרשון בינר ז"ל

במלחמת ששת הימים

תתקיים אזכרה ביום ראשון 19.5.74, כ"ז אייר תשל"ד, בשעה 3.00 אחה"צ, בבית הקברות הצבאי בנתניה. נפגשים ע"י השער.

המשפחה

גלוי מצבה של יקירנו

ישראל ד. רוזנר ז"ל

יתקיים ביום שלישי, ער"ח סיון תשל"ד (21.5.74), בשעה 15.00. ידידים ומוקירי זכרו נפגשים ברחבת הר המנוחות, בגבעת־שאול, ירושלים.

המשפחה

במלאת שבע שנים לנפילת יקירנו

יוסף מורי ז"ל

נתייחד עם זכרו ביום ראשון, כ"ז אייר (19.5.74) בהר הרצל ירושלים, בשעה 4.00 אחה"צ. נפגשים ליד השער.

אשתו והילדים

במלאת שבע שנים לנפילת יקירנו

אבשלום צידון (ציזיק) ז"ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום ראשון, כ"ז באייר תשל"ד (19.5.74) בשעה 3.30 אחה"צ, בחלקה הצבאית בבית העלמין בקרית־שאול
מוקירי זכרו נפגשים ע"י שער בית העלמין

המשפחה

במלאת שלושים לפטירתו של
בעלי, אבינו וסבנו היקר

צבי שיבובסקי ז"ל

תתקיים אזכרה וגילוי מצבה ביום א' כ"ז באייר תשל"ד (19.5.74) בשעה 16.00 בבית העלמין בבאר־שבע
נפגשים ליד השער.

אווה שיבובסקי
מינה ואשר פרידמן

במלאת שבע שנים לנפילתו בקרב
במלחמת ששת הימים של
בננו ואחי היקר והבלתי נשכח

סגן **דניאל (דני) בן־חרוש**

ז"ל

נעלה לקברו ונתיחד עם זכרו בבית העלמין הצבאי בקרית שאול, ביום ראשון, כ"ז באייר תשל"ד, 19.5.74, בשעה 5.00 אחה"צ
מתכנסים ליד שער בית העלמין

עליזה, משה וגדי בן־חרוש

במלאות שבע שנים לנפילתו של אהוב נפשנו
בננו ואחי הבלתי נשכח

חיים בלום הי"ד

במלחמת ששת הימים

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו
ביום ראשון כ"ז באייר תשל"ד
בשעה 5.00 אחה"צ (19.5.74)
נפגשים בפתח בית העלמין הצבאי בקרית שאול.

המשפחה

במלאת שבע שנים
לנפילת יקירנו

אברהם דגן ז"ל

במלחמת ששת הימים

נעלה לקברו ונתיחד עם זכרו בבית העלמין הצבאי בקרית־שאול ביום ראשון כ"ז אייר תשל"ד (19.5.74) בשעה 4.30 אחה"צ.
אוטובוס יצא מתחנת „אגד" בהרצליה בשעה 16.15.

המשפחה

במלאת שבע שנים
לנפילתו של חברנו ויקירנו

יאיר שחרי הי"ד

במלחמת ששת הימים
במבואות שכם

נעלה לקברו ונתיחד עם זכרו ביום שני 20.5.74 בשעה 2.00 בבית הקברות של משק מעין ברוך

בית מעין ברוך
המשפחה

במלאת שבע שנים לנפילתו של יקירנו

משה קפלנסקי ז"ל

נעלה לקברו ונתיחד עם זכרו ביום שני, כ"ח באייר תשל"ד (20.5.74), בשעה 12.30 בצהרים.
בהר הרצל בירושלים.

המשפחה

אשרי כאב ויגון עולם
במלאת 7 שנים לנפילתו
במלחמת ששת הימים
של היקר לנו מכל

ד"ר **מנחם (מישלר) ניצן**

ז"ל

האזכרה תערך ביום ראשון 19.5.74, כ"ז באייר תשל"ד, בשעה 13.00 בבית הקברות על הר הרצל ירושלים.

המשפחה

עם מלאת שבע שנים לנפילת יקירנו

ד"ר **משה י. בקסירה**

ז"ל

נעלה להתייחד עם זכרו
בבית הקברות הצבאי חוף הכרמל, חיפה,
ביום ראשון, כ"ז באייר תשל"ד (19.5.74)
בשעה 3.30 אחה"צ.

המשפחה

במלאת שבע שנים לנפילת יקירנו

הטייס סרן **מאיר שחר** הי"ד

שנפל במלחמת ששת הימים

נתייחד עם זכרו ביום ראשון, כ"ז באייר תשל"ד (19.5.74), בשעה 5.00 אחה"צ, בחלקה הצבאית בקרית־שאול.

המשפחה

...16.5.74 — כ"ד באייר תשל"ד

בית ישראל וממשי... שרויים בזעם על
רם־נקיים של תלמידים וב... שנשפך אתמול
תיחדת ברגשי־אבל עם הכ...
לו בידי המחבלים־הרצחנ...

חנוך בן יעקב ז"ל

משפחת לוין
לייב לוין ז"ל
אגוד יוצאי ליטא ב...
הנהלת הגב"ה

רחל יהודה ע"ה
בת הרב ר' אריה ...

מרים רוזן

שמעון הלר־טייכברג

...מודעות אבל גם בעמוד ...

שני חיילי צה"ל נהרגו בהפגזות הסורים בגולן

5 נפצעו ✶ חיל־האוויר תקף בסוריה ובפתח־לנד

מאת יעקב ארז, סופר הצבאי של „מעריב"

שני חיילי צה"ל נהרגו ו־5 נפצעו מחילופי אש ארטילריים קשים שהיו אתמול בלילה ואתמול בגזרת המובלעת ברמת־הגולן. שני החיילים, שנהרגו בשעה 9 בלילה, הם סגן אברהם זוסמן, בן 21, מחדרה, וסמל ראובן בריינברג, בן 20, מעפולה.

בהפגזות הסורים שהיו אתמול נפצעו 5 חיילים. תותחים ארוכי טווח של צה"ל מקוטר 175 מ"מ הגיעו אתמול בצהריים למפקדות של הצבא הסורי באיזור קאטאנה, במרחק של כ־15 ק"מ מדמשק. מטוסי חיל האוויר תקפו אתמול מטרות צבאיות של הסורים מדרום למובלעת, וריכוזים של המחבלים בפתח־לנד.

האש הסורית נפתחה אתמול בשעות הבוקר באיזור תל־פארס ורמת מגשימים, והתפשטה לדרום־המובלעת ודרום־הגולן.

בשעה 12.20 תקפו מטוסי חיל־האוויר מטרות סוריות מדרום למובלעת. כל מטוסינו שבו בשלום לבסיסם. בעקבות האש הסורית, שהתפשטה לגזרת המובלעת, הגיבו תותחי צה"ל מתנות עורפים של הסורים באיזור קאטאנה. אחרי הפגזה זו התפשטה האש, והסורים ריכזו מטחים של ירי ארטילרי לעבר יישובים במזרח המובלעת. במשך בתחילת השעה הנוכחית הפגיזו לעבר תל־שאמס. האש הסורית התרחבה גם לצפון המובלעת, לאיזור מג־רעת־בית־ג'אן, חרפה, וגזרת החרמון. בחילופי האש היו לכוחות צה"ל 5 פצועים.

בשעה 2.20 בצהריים תקפו מטוסים של חיל־האוויר מטרות של מחבלים מאיזור הפתח־לנד. כל מטוסינו שבו בשלום לבסיסם.

הורי השבויים תומכים בקיסינג'ר

מאת גיורא פרידלנדר

הבעת הודיה ותמיכה בשר החוץ של ארה"ב, ד"ר הנרי קיסינג'ר ובמאמציו להפרדת הכוחות בחזית הצפון הביעו משפחות חיילי צה"ל הנמצאים בשבי הסורים מאז מלחמת יום הכיפורים.

ועד משפחות השבויים שיגר אמש מברק לד"ר ה. קיסינג'ר ובו נאמר: „אנו הורי השבויים בסוריה מברכים אותך על מאמציך להפרדת הכוחות ולשחרור בנינו משביה. אנו תומכים בפעולותיך ומתנגדים בכל תוקף להפגנות נגדך".

הוקפאו המהלכים להקמת הממשלה

מאת יהושע ביצור

המהלכים להקמת ממשלה חדשה הוקפאו אתמול לחלוטין, בעקבות הארועים הטרגיים שאירעו בעיירה מעלות.

כאשר הגיעו אתמול הידיעה ממעלות, הוחלט לבטל את כל הפגישות שנועדו להתקיים בין נציגי המערך, ל"ע ור"צ כדי לסכם את המו"מ הקואליציוני ביניהם. יחד עם זאת בוטלה גם ישיבת מרכז העבודה שנועדה לאמש, והיא תתקיים כנראה ביום ראשון הקרוב. גם ל"ע ביטלו בעקבות זאת את ישיבת המרכז שלהם, שעמדה להתקיים הערב, ויכנסו אותה רק לאחר שתיפול ההכרעה במרכז העבודה על אופן הרכבת הממשלה.

בינתיים התגבשה החלטה חד־בה בצמרת המערך, להביא לפני מרכז העבודה שלוש הצעות והן: הקמת ממשלה של 61 עם ל"ע ור"צ, הקמת ממשלה של 54 של המערך בלבד, הקמת ממשלת חרום לאומית.

ההנחה הרווחת היא, כי רוב חברי מרכז העבודה יצביעו בעד הקמת ממשלת 61. עם זאת גוברת והולכת התמיכה ברעיון להקים ממשלה 54 של המערך בלבד, אשר יכולה לזכות לרוב בהצבעה בכנסת, מתוך הנחה שסיעות אחרות יימנעו מהצבעה. מזכ"ל העבודה אהרן ידלין ויו"ר הסיעה בכנסת, ח"כ משה ברעם, אמרו לסופר „מעריב", כי הם נוטים עתה לתמוך בהקמת ממשלת מיעוט של המערך בלבד, תוך השארת תיקים פנויים לסיעות אחרות — ובלבד שתקום ממשלה חדשה.

יש גם הסבורים במערך, כי אם יוחלט על הקמת ממשלת מיעוט, הרי יצטרפו אליה ל"ע בסופו של דבר גם בלי ר"צ, מפני שהשרים משה קול וגדעון האוזנר אינם עוד חברי כנסת, וימצאו את עצמם בחוץ לכל מסגרת של פעילות פוליטית.

ואולם יו"ר סיעת ל"ע, ח"כ יהודה שערי, אמר לסופר „מעריב", כי מנוי וגמור עם ל"ע שלא להצטרף לממשלה בלי סיעת ר"צ, לאחר שח"כ שולמית אלוני ויתרה למעשה על כל דרישותיה ומוכנה להצטרף לממשלה על בסיס קוי היסוד וההסכם הקואליציוני הקיים. ח"כ שערי הטעים, כי ל"ע לא תסכים לשיטת פסילה של סיעת ר"צ על־ידי המערך.

ח"כ שולמית אלוני אמרה אתמול בצורה פסקנית לסופר „מעריב", כי החליטה סופית שלא להצביע בעד ממשלה שנוקטים ראשי המערך, ד־אליה, וזאת בגלל התכסיסים שבהם נוקטים ראשי המערך, אשר כוונתם לדבריה רק לכנות את צרופה לממשלה.

סיכמה שולמית אלוני תוך אנחה: נגזר כבר הדבר, כי האישיות היחידה המסוגלת בכלל לעמוד בראש הממשלה, היא בסופו של דבר גולדה מאיר. האנשים המבקשים לרשת אותה, אינם מסוגלים להחליט דבר. איך הם ינהלו את המדינה?

ח"כ שולמית אלוני הטעימה גם, כי על תביעה אחת לא תוכל לוותר: על ההתחייבות לערוך בעבור שלושה חודשים בירור בכיף של כל הסעיפים הדתיים הכלולים בהסכם הקואליציוני.

את הרעיון הזה דחה המזכ"ל אהרן ידלין בכל וכל. הוא אמר לי: לא נקים ממשלה על תנאי, לתקופה של שלושה חודשים. דווקא הממשלה החדשה תקפיד מאד על קיום כל הסיכומים הדתיים בהלכה, כדי שילמדו לדעת כי אנו מכבדים את הצרכים והרגשות של הציבור הדתי. זה יהיה גם הגשר כדי לחדש את השותפות עם המחנה הדתי בבוא המועד, ולכך אנו שואפים בכל מאודנו.

לאור זאת הביעה שולמית אלוני את דעתה, כי אילו קיימת אתמול הישיבה המשולשת בין נציגי המערך, ל"ע ור"צ, הרי היה כל הענין מתפוצץ על מחלוקת כזאת, מפני שהמערך אינו מוכן בבחינה נפשית ללכת לפשרה הזאת.

להערכה זו הסכים גם אהרן ידלין, שאמר: גם אני סבור שהענין היה מתפוצץ ולא היה מגיע לידי ביצוע.

(הכנס של רבין האורך ראה עמוד 17).

„אלוהים, זה ארוך מדי"

(המשך מעמוד 6)

ידי המחבלים לשדר ברמקול. הם ציוו עליו, לצעוק דברים שאמרו לו אל העמדה ממול. ככל שהזמן רץ, גדל המתח. הנער שנבחר לשדר הי בכך והתחנן לתת למחבלים מבוקשם.

„פתאום אמרו לנו, שהכל בסדר, שיתנו להם את מה שהם רוצים, והם יחזיקו אותנו אפילו עד 8 בערב, הכל יהיה בסדר. „כל כך שמחנו, שהתחלנו למחוא כפיים" — סיפרה שמוח.

אבל הילדים הרגישו, שמשהו לא בסדר. הנערים ששוחחו עם המחבלים במסדרון, חזרו לכיתה חיוורים. „הרגשנו שזה מתחיל להיות הסוף, שחוזר. כל הבנות התחילו לבכות. ידעתי כי הסוף מגיע".

הטבח

הילדים הביטו בחרדה על קופסאות המחוברות לפתילים, על השולחן. המחבלים הגיבו בעצבנות על כל רעש, תוך איום לירות במי שידבר.

„ב־5.30 נכנסו שלושת המחבלים, הציתו רימוני עשן והתחילו לירות על הילדים. נכנסתי בין הבנות, שכולן הדידו את ראשון, ניסו להיצמד אחת לשניה. נשמעו צעקות נוראות. אש ועשן היה סביב. אני התגנבתי לחלון והוכתי לקפוץ.

„דחפתי בנות שעמדו על החלון ופחדו לקפוץ, וקפצתי למטה אחריהן. יחד אתי קפצו מהחלון 4 בנות. חיילים שהיו למטה הרימו אותנו על הגב ונשאו אותנו למחסה" — סיפרה שמוח, כשהיא שומרת על צלילות בפתיחה.

מסיפורי השכנים עולה הטרגדיה של משפחת כהן, בבית 134 בשיכון. בבית זה — בדירה, רצפת הדירה וחדר המדרגות אדומים מדם, מחוררים בכדורים.

בדרכם לבית הספר, אתמול לפנות בוקר, נכנסו המחבלים לדירה זו. כאשר לא הצליחו לפרוץ מנעולה, ירו צרור בדלת ופגעו ביוסף כהן המנוח. אשתו, שנשאה בידיה את בנה, ניסתה לברוח מעל גופת בעלה השותת דם, לעבר חדר המדרגות. הכדור בא עליה בעת שניסתה לרוץ ולהציל חיי הילד שלה.

ישיש ניצל בנס

חייו של מאיר נחמיאס, ישיש בן 78, שעיניו כהות, ניצלו הודות לקור רוחו. הישיש סיפר, כי בבוקר שמע דפיקות בדלת וצעקה: „לפתוח! משטרה!" בעוזר מהסס, ניסו המחבלים לפרוץ את הדלת בכוח.

הישיש הנבהל רץ למרפסת, טיפס על מכונית ממוצע וקפץ למטה. הדירה כדורים בדלת ובקיר העידה, כי ניצל בנס.

בנו, דוד נחמיאס, ליטף את ראש אביו הישיש: „איך הוא קפץ מקומה שניה, בלי שמשהו קרה לו".

הידיעה הראשונה מפי סימי

סימי כהאייל, המתגוררת מול בית־הספר, שמעה יריות לפנות בוקר, העירה את בעלה ואמרה: „מחבלים". אבל הבעל ביטל חששותיה. סימי יצאה לרחוב וראתה את יעקב קדוש, שמש בית־הספר, המטפל בפחי האשפה. פתאום נשמעו יריות ויעקב קדוש נפל. „הוא נפצע בצוואר. ירו. הזרתי אותו הביתה וחבשתי אותו. התחלתי לטלפן, עד שהצלחתי להודיע למשטרה". סימי כהאייל ובעלה היו הראשונים, שמסרו הודעה על המתרחש.

יעקב קדוש הפצוע סיפר לסימי, כי המחבלים עברו לידו ושאלו: „מה אתה עושה פה?" הוא השיב, שהוא מרוקן פחי אשפה. „איפה בית־הספר?" — שאלו והוא הצביע על הבניין. הם התרחקו כמה צעדים, פנו לאחור וירו צרור לעברו. יעקב קדוש צעק, עד שנאסף בידי סימי כהאייל.

שלושה הובאו מהכלא

בשעה 2 בצהריים נפוצה שמועה, כי מחבלים ששוחררו מהכלא מגיעים למעלות. האמנם, הופיעה מכונית סגורה. השוטרים סילקו את כל הסקרנים. מן המכונית יצאו שלוש דמויות, שעיניהן קשורות, כפותות בשוטרים צבאיים. בין השלושה בלטה אשה כושית — כנראה המחבלת שנתפסה בעת המיבצע בקפיטריה בירושלים.

בשעה 4 שוב ניתנה הוראה לשוטרים לסלק כל מי שנמצא בסביבה. אותם שלושה מחבלים, שעיניהם קשורות, הוכנסו לסנדר והורחקו.

השמועות פורחות ביותר שאת בעת שמגיעה מכונית, ובה הגנרל הצרפתי. הבאים הולכים אל המפקדה הארעית, שבה כבר ישבו שר הבטחון, שר המשטרה, הרמטכ"ל וקצינים בכירים.

ציבור העתונאים הגדול במקום היה נבוך. איש לא ידע מה מתרחש. נציגי לשכת העתונות והדובר צה"ל לא היו בשטח. מלחיו של שר הבטחון, שר המשטרה, הרמטכ"ל וקצינים אחרים, נמנעו מלומר דבר.

נשמעו רק הקריאות של המחבלים, שחזרו כל חצי שעה על איומיהם, כי יפוצצו את עצמם ואת הילדים, ואם דרישותיהם לא ייענו — יפוצצו את הבניין על כל היושבים בו.

„בשעה 6 תקבלו ילדים מתים"

(סוף מעמוד 3)

שלמה אבורמר, בן 15, שקפץ מהחלון ולא נפגע, סיפר: „הם ירו גם לתוך החדר וגם על הילדים שהתחילו לברוח. שכבתי על הרצפה ליד החלון, אבל שום כדור לא פגע בי. רק כדור אחד נכנס לי לתוך סוליית הנעל ויצא דרך הגומי של הסוליה החוצה. המשכתי לשכב, וראיתי איך הם יורים על כל מי שקופץ מהחלון. פתאום הבחנתי בהפוגה — קמתי וזינקתי החוצה. אני חושב שנמלטתי על כמה ילדים פצועים למטה — אולי לכן לא נפצעתי".

כוכבה קתאי, בת 16, סיפרה: „כשהתחילו היריות, זחלתי אל החלון. טיפסתי על השולחן ליד החלון, וקפצתי. כובן, שנורא פחדתי. גם ראיתי שהם יורים על כל מי שקופץ. אבל חשבתי, שאם אלה לפני יכולים לקפוץ, אז גם אני יכולה. עליתי לחלון וזינקתי החוצה".

גם כוכבה נחתה כנראה על גופם של פצועים שזינקו לפניה ולא נחבלה.

רוצים „לחיות בשלום"

„שאלנו אותם, למה לא יתנו לנו לצאת, ומה אשמנו בכל הכתב. אז הם ענו: מה לעשות? אנחנו רוצים רק את החברים שלנו, שיושבים בבתי הסוהר בישראל, וזה האינטרס היחיד שלנו".

כוכבה סיפרה, כי במשך היום הרשו להם המחבלים ליטול מהמזון שהביאו המטיילים עמם, וגם הניחו להם לדבר ביניהם לבין עצמם, אבל דרשו לשבת בשקט, כדי שיוכלו לשמוע את הרמקול של הצבא. „בהתחלה היה לנו מצב רוח טוב ואפילו סיפרנו בדיחות. הם הבינו את הבדיחות, אז גם הם צחקו" — סיפרה.

ברגלית עמרוסי, בת 16, סיפרה: „בשעות אחר הצהריים ביקשו המחבלים, שהלוכה ילדים ייצאו למסדרון — כנראה בחשש שיבואו כשם חיילים. הם שאלו, מי מתנדב. כשאף אחד לא ענה, כיוון אחד מהם את הנשק אלינו ואמר שהוא יורה. הסכמתי לצאת למסדרון ואחרי יצאו עוד בנות. היינו ארבע בנות. כשהחלו היריות, ברחנו למקלחת וכך ניצלנו".

לדבריה, המחבלים הסבירו לילדים, שכל הדיבורים שלהם על כוונתם לפוצץ את הבניין הם בשביל „לכתוח את המשטרה". הם אמרו כל הזמן, שברצונם „לחיות בשלום".

אנשי מעלות התריעו לפני ועדת העבודה:

מה שקרה בקרית־שמונה עלול להשנות אצלנו

אחד מחברי הוועדה מודה: היינו צריכים לגלות יותר התעניינות...

מאת דוד זוהר

חברי המועצה המקומית במעלות הביעו לפני שבועיים את חששותיהם בפני ועדת העבודה של הכנסת שביקרה במקום, כי מה שקרה בקרית שמונה, עלול לקרות גם אצלם. את זאת אישר ח"כ מאיר כהן, חבר ועדת העבודה של הכנסת, באזני סופר „מעריב".

בתשובה לשאלת סופר „מעריב", סיפר ח"כ כהן, כי חברי המועצה המקומית ביקשו לפני כשבועיים מחברי ועדת הכנסת לפעול לתיגבור השמירה בעיירה, בנימוק הזה, כי במעלות עלול להישנות מעשה טבח דוגמת זה שאירע בקרית שמונה, בשל קירבת העיירה לגבול הלבנוני. „אין ספק" — אמר מר כהן — „כי היינו צריכים לגלות יותר התעניינות וערנות להביעתם".

חברי מועצת מעלות, ורבים מהתושבי העיירה, טענו, כי מה שאירע אתמול לא היה צריך להיות בגדר הפתעה. כוחות הבטחון גילו עוד לפני שלושה ימים את עקבותיה של החוליה שחדרה מלבנון, סמוך למושב זרעית, ואשר עקבותיה הובילו לאזורי קרן, הגובל עם העיירה מעלות.

לדבריהם, סמיכות החדירה לתאריך ה־15 במאי היתה צריכה אף היא לעורר משנה־זהירות. התושבים סיפרו, שבשבועות האחרונים שמרו על העיירה פטרולים של כוחות צה"ל — אך כוחות סיור אלה הפסיקו את השמירה על העיירה לפני שלושה ימים.

בתחרות השחמט הבינלאומית:

קריידמן בראש הטבלה, הפסד ראשון לשוודי

מאת אליהו פשר

הסיבוב השמיני אמש הציגו מאבק עקשני, שבו נחל השוודי אסלון את הפסד הראשון ואיבד את מקומו בראש הטבלה. את ההפסד הנחיל לו צירניאק, שהתאושש מהפסדו בסיבוב הקודם.

האמן הבינלאומי של ישראל, יעקב בלייפן, נחל גם הוא הפסד — בידי האורח הקנדי פיאסצקי. קריידמן ופרידמן בן סיימו בתיקו.

פרידמן עדינו מנסה לזכות נגד רב־האמן ליברזון. המשחק הופסק שוב אחר 9 שעות ו־72 מסעים. כשלפרידמן יתרון חומרי. אבל לליברזון סיכוי סביר להשאיר את פרידמן ביתרון של רץ ורגלי קיצוני — מצב תיאורטי של תיקו.

המאמץ הרב שהשקיע ליברזון במאבקו עם פרידמן השפיע על משחקו נגד לדרמן. הוא נקלע שוב לעמדה נחותה ויהיה עליו לעמול קשה כדי להשיג תיקו.

כגן כבשה לזכות נגד דנקר בעמדה שקולה, אחר שבשעות הבוקר רשם נצחון נגד צירניאק. נצחון זה הושג כאשר כגן הוצרך לעשות 10 מסעים תוך מחצית דקה!

הפיליפיני בארגאנהה עומד לרשום לזכותו את הנצחון הראשון, כשיריבו אברהם קלדור נקלע לעמדה נחותה. בבוקר סיימו בתיקו הקנדי פיאסצקי והאמריקני דנקר.

הדירוג אחרי 8 סיבובים: פיאסצקי וקריידמן 5; כגן 4.5 (1); אסלון ובלייפן 4.5; ליברזון 4 (2); צירניאק 3.5; קלדור, פרידמן ולדרמן 3 (1); דנקר 2.5 (1); בארגאנהה 1.5 (1).

הסיבוב התשיעי הערב: קריידמן — ליברזון, קלדור — פיאסצקי, בלייפן — כגן, דנקר — אסלון, צירניאק — פרידמן, ולדרמן — בארגאנהה.

באליפות „הפועל" ממשיך להוביל האמן כגן קליר עם 5.5 נקודות אחר שבעה סיבובים. דולקים אחריו בהפרש חצי נקודה ארבעה אמנים: יעקב ברנשטיין, קארול גלודבן, צבי עין־דור ושאול דודקוב.

התחרויות נערכות במלון „הקיבוץ" בנתניה.

✶ מועצת עיריית לוד, אישרה אמש פה אחד את התקציב לשנת הכספים הנוכחית המסתכמת ב־28 מליון לירות. תקציב זה אינו מאוזן ב־6 מליון לירות.

בית ישראל וממשלת ישראל
שרויים בזעם וביגון
על
דם־נקיים של עוללים תלמידים ובוגרים שנשפך אתמול במעלות

ממשלת ישראל
מתייחדת ברגשי־אבל עם המשפחות אשר יקיריהן נפלו בידי המחבלים־המרצחים נטולי צלם־אנוש

בצער רב אנו מודיעים
על פטירתו בלא עת של יקירנו
חנוך בן יעקב ראובני ז"ל
(מליזה)
אביו של יעקב היה"ד שנפל במלחמת יום הכפורים
ההלויה תצא היום, יום חמישי, כ"ד באייר תשל"ד, 16.5.74, בשעה 14.30 מרחבת קולנוע „ביט" גבעתיים לבית העלמין בקרית שאול.
התבורה העבור לרשות המלוים.
האבלים מרה:
שושנה, שרה וכל בני המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו
של אבינו וסבנו היקר
משה ירקוני ז"ל
איש העליה השניה
יובא למנוחות בקרית־שאול היום, יום חמישי, כ"ד באייר תשל"ד (16.5.74), בשעה 1.00 בצהריים, מבית ההלויות העירוני ברחוב דפנה 5, תל־אביב.
בניו: אלישע ולאה, ישעיהו ויפה, בנימין וכרמלה
אחיותיו: אסתר ודוד טיקולסקי, סניה ויעקב לפון
גיסתו: פנינה ויעקב פורטוגלי
נכדיו וניניו

תנחומינו הכנים
למשפחת לוין
בפילדלפיה
במות ראש המשפחה
לייב לוין ז"ל
הנדבן ורב הפעלים
אגוד יוצאי ליטא בישראל
הנהלת הגמ"ח

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה הפתאומית של יקירתנו
רחל יהודה ע"ה
בת הרב ר' אריה כץ ז"ל מגרייבו
אשת ר' בן־ציון יהודה יבלח"א
הלויה תצא היום, יום חמישי, כ"ד אייר תשל"ד 16.5.74 בשעה 2.30 אחה"צ מבית ההלויות העירוני, רח' דפנה 5 תל־אביב.
המתאבלים:
בעלה: בן־ציון יהודה
בתה: נחמה ומשה שטרן
בניה: צבי ומאירה יהודה
ד"ר שלמה ונחמה יהודה
והמשפחה

לעשייקה ידקוני ובני ביתו
אתכם באבלכם הכבד
במות האב
משה ז"ל
חברת „הגר" לבנין
גרישא — ואברשה

יקירתנו
מרים רוזן
איננה
הלויה תצא היום, יום חמישי, כ"ד אייר תשל"ד 16.5.74 בשעה 2 אחה"צ מבית ההלויות העירוני רח' דפנה 5 ת"א לבית העלמין בחולון.
המתאבלים:
בעלה שלמה רוזן
בנה עזרה רוזן ומשפ'
בנה שמואל רוזן

בכאב ובצער רב אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו
יהודה שפיגלר ז"ל
בן אברהם ז"ל מדומברובה — גור
הלויה תצא היום, יום חמישי, כ"ד באייר תשל"ד (16.5.74), בשעה 2.00 אחה"צ, מבית הלויות העירוני ברחוב דפנה 5, תל־אביב, ותעבור דרך בית המנוח ברחוב היהודי זיס 4, קרית־שלום, תל־אביב, ומשם לבית העלמין בחולון.
אוטובוס יעמוד לרשות המלוים.
המשפחה המתאבלת

ביום שני, כ"ח באייר תשל"ד, 20.5.74, בשעה 4.00 אחה"צ תתקיים אזכרה וגילוי מצבה של יקירנו
שמעון הלד־פייכברג ז"ל
בבית הקברות בגבעת־שאול, ירושלים.
אוטובוס יצא מבנייני האומה בשעה 3.45
המשפחה

מודעות אבל גם בעמוד 35

הארגון העולמי של
יוצאי מרוקו וצפון אפריקה
ברית יוצאי מרוקו בישראל
אבלים על מותם הטראגי של
הקורבנות במעלות
בגלל האבל נדחה המפגש של חברי הכנסת, ראשי רשויות מקומיות, מזכירי מועצות פועלים ונבחרי ציבור יוצאי צפון אפריקה שנועד להיום בשעה 5.30 בועד הפועל של ההסתדרות.
עובדים סוציאליים, מדריכים וסטודנטים דוברי מוגרבית המעוניינים להתנדב לעזרה בצפת ובמעלות מתבקשים להתקשר דחוף לחבר שאול בן שמחון טלפון 261111 תל־אביב.

עוד היום!
עוד היום תוכל למסור מודעת מלים לפרסום ב„לוח מעריב" בגליון של מחר, יום ששי — ותכלל אוטומטית בהגרלת הפרס הגדול של החודש הראשון:
מכונית „פיאט 126"
במסגרת מבצע הפרסים
במלאת 25 שנה ל„לוח מעריב"
ההגרלה תיערך ביום א' 19.5.74.

هكذا من الأصل

שר־הבטחון, מש

שמירת מ
הגנת תי
עשות ב

...בקרית־שמונה היה בגדר
...ומחייב נוהגים כל רשות...

מעריב

עמוד 12 — יום ה׳ 16.5.74 — כ״ד באייר תשל״ד

מצית מסגד „אל־אקצה" בשלח חזרה לאוסטרליה

מאת דוד פרימור

מבקרים של אנשי ... אוסטרליה ... ריהאן ... בבית מסגד „אל אקצה" בירושלים, חזרו לאוסטרליה ... ריהאן ... שנים ... לבית החולים ...

ההשפה בן ... ריהאן, בן 33 ... ההצתה ... „אל־אקצה" בירושלים ... בבירה ... כשהוא ... בבית חולים לחולי רוח.

מייקל ריאהן הגיע מאוסטרליה לישראל בשנת 1969 ... נאשם בהצתה ... „אל־אקצה" ...

על־פי הוראת משרד החינוך
הופסקו מסעות וטיולים של בתיה״ס

טיולים ומסעות של בתי הספר הופסקו אתמול על פי הוראה כבורד החינוך. ... בית הספר מצפת שאירגן על ידי המקיפה על פעילות גדנ״ע במשרד החינוך ... ידי הפיקוח — יבוטל ... של משרד החינוך.

גם פיקוד גדנ״ע של צה״ל הפסיק אתמול את המסעות שהוא באירגן — והתלמידים החזרו לבתיהם. לא ברור עדיין אם יופסקו הטיולים ... המבצעה שתוכננו לשבוע הבא.

בארה״ב חוששים שישראל תחליט שאין תועלת בהמשך המו״מ עם סוריה

מאת שמואל שגב
כתב „מעריב" בוואשינגטון

הבית הלבן גינה אתמול את הטבח במעלות, והדגיש כי אלימות לא תשרת כל מטרה שהיא ורק תחבל במאמצים להשכין שלום במזרח התיכון.

דובר הבית הלבן אמר, כי עמדת הממשל האמריקני בשאלת הטירור היתה תמיד עקבית והיא ידועה היטב. עם זאת הוסיף הדובר, כי הוא בטוח, שהטבח לא ישפיע לרעה על המשך מאמצי קיסינג׳ר, בייחוד נוכח העובדה שאכן הושגה התקדמות, כפי שהודה בכך שר החוץ האמריקני עצמו.

אך פקידי רשות אמריקנים אחרים היו פחות אופטימיים. הם הביעו את החשש, כי נוכח הפגיעה שנגרמה, עלולה ישראל להגיע למסקנה, שאין תועלת בהמשך המשא ומתן עם סוריה, בעוד המשטר הסורי מעודד את המחבלים לערוך התקפות על ישראל.

בוואשינגטון ובערים אחרות בארה״ב הפגינו אמש סטודנטים יהודיים ליד קונסוליות לבנוניות, ותבעו מן הממשלה הלבנונית לשים קץ לפעילות המחבלים ולפרק את בסיסי המחבלים בבירות ובדרום לבנון.

תגובת הקונגרס

כפי שהיה צפוי, נשמעה התגובה החריפה ביותר מפי הקונגרס, שידידי ישראל הרבים מבין חבריו הדגישו.

משקיפים מדיניים הביעו את דעתם, כי העובדה שארה״ב הצביעה במועצת הבטחון בעד החלטה שגינתה את פעולת הגבול הישראלית בדרום לבנון, בלי להזכיר כלל שהיא נערכה...

בתגובה על הטבח בקרית־שמונה, בהדגישו שעודדה את המחבלים הערבים, בראותם שאפילו ארה״ב מגנה את עבודתה כלפיהם.

„אילו הייתי אני קיסינג׳ר, הייתי בלי ספק רואה לנכון לשקול שנית את הנושא הזה כולו" — אמר משקיף המתמצא במצב, שביקש לא להזדהות בשמו.

בהצעות החלטה זהות, שהוגשו לסינאט ולבית הנבחרים, הוקיע אתמול הקונגרס האמריקני את פשע הטירור במעלות, קרא לנשיא ניכסון ולשר החוץ קיסינג׳ר לדרוש מכל הממשלות לנקוט עמדה נגד אלימות בלתי־אנושית זו נגד ילדים חפים־מפשע, והפציר בכל הארצות הנוגעות בדבר לשלול מקבוצות טירור ולמחבלים מקלט, לנקוט אמצעים הולמים לסילוק אותם האנשים המסכלים את השלום באמצעות טירור ואלימות הסרת תכלית.

לא יתקיים דיון

הצעות ההחלטה קוראות לארה״ב ליזום דיון במועצת הבטחון לגינוי מעשה טירור אכזרי זה, אך קריאה זו הושמטה מן ההחלטה שאושרה בסינאט.

בטפסים ששר החוץ האמריקני יבהיר לאסד את עמדת ישראל, שכל עוד מעודדים משטרים ערביים לגיטימיים מעשים נוסח הפשע במעלות, אין ישראל יכולה לשאת ולתת עם משטרים כאלה על הפרדת כוחות.

משלחת ישראל באו״ם גינתה אתמול את ההחלטה שאישרה מועצת הבטחון בגנות פשיטת ישראל ללבנון בעקבות הרצח בקרית שמונה, והאשימה את הארגון העולמי, כי בגינותו את פעולת הגבול הישראלית, רק עודד מעשי רצח דוגמת טבח התלמידים במעלות.

החזית העממית הדמוקרטית לשחרור פלשתין פירסמה אמש בפאריס הודעה, שבה נאמר כי שלושת המחבלים שפעלו במעלות היו עלי אחמד חסן, המכונה „לינו", בן 26 (משמאל), אחמד צאלח נאיף, המכונה „הארבי" (באמצע), 20 וזיאד עבדל ראחים, המכונה „כאמאל חסן", 22 (מימין). בהודעה נאמר כי עלי אחמד חסן נולד ב־1947 בחיפה. ב־1969 הוא הצטרף לשורות החזית העממית הדמוקרטית וביצע מספר פעולות בשטחים הכבושים. ביוני 1970 הוא עזב את השטחים הכבושים וחזר לירדן, שם נעצר ונכלא בכלא המרכזי של רבת עמון. הוא היה נשוי ואב לילד. אחמד סאלח נאיף, צעיר שלושת המחבלים, נולד בבית חנינא, ליד ירושלים ב־1954. הוא הצטרף לחזית העממית ב־1969 ומאז ביצע מספר משימות בשטחים הכבושים. הוא נעצר מספר פעמים על ידי שלטונות ישראל ובילה יותר מ־3 שנים בבתי כלא ישראליים.
(תצלום איי.פי. רדיוטלגראפי)

★ ההכיפה ... 2000 יחידות דיור מסוג „קר־וגים" עבור עולים חדשים ... בתחילת חודש זה, ... ספיר, שלמה ... רבינוביץ יחד עם ... הסוכנות ... אריה דולצין.

חיילי צה״ל סמוך לפריצה לבית־הספר במעלות.

היום הגרלת מפעל הפיס

מערבות אזעקה
מותאמות לצרכיך המיוחדים
אולטרסוניק, אינפרא אדום,
חיוג טלפוני וכן מערכות קונבנציונליות
ממיטב הייצור האמריקני, מאושרות
ע״י מכון התקנים של חברות הביטוח בארה״ב.
למפעלים, מוסדות
בתי־עסק ומגורים
בתנאי רכישה או שכירות.
בענין פרטים והזמנות נא לפנות:
חברת השמירה בע״מ
תל־אביב: רח׳ אנגל 8
טל: 623084, 621975
ירושלים: רח׳ כורש 12, טל: 227865/6
חיפה: רח׳ הנמל 33, טל: 640972/3/4

ש... ש... ש...
אף מילה על החזק בשואבי האבק מילה
ססס ואט
★ ידית טלסקופית מניקל
Miele

הצעות מיוחדות לשבועות
4 ימים 24—28.5.74
כל־בו לנופש וטיולים
מלון הולילנד, י־ם
חצי כלכלה 315 ל״י
כלכלה מלאה 420 ל״י
מלון פלזה, ת״א
לינה וארוחת בוקר 240 ל״י
לינה וחצי כלכלה 350 ל״י
מלון דיפלומט, י־ם
משפחה של 4 נפשות, 4 ימי תפנוקים רק 1220 ל״י
פאן אמריקן ים המלח בקעת הירח — אילת
סביב כל העולם
53986,57353

טייל וסע ברחבי המדינה

מקררי Westinghouse ארה״ב
במחיר החל מ־4,900 ל״י
בצבעים לבחירתך, הספקה מהירה
שרות אלקטרה

סלון מרכזי
בית „אל־על"
הסלון הגדול במדינה
מכונות כביסה, טלויזיות מקררים ומוצרי בית חשמליים
תל אביב: רח׳ בן יהודה 32 (בית „אל על")
טל. 50640, 50647

השבוע בלוטו
בעל שובר שיטתי שלם מס. 7398 מחיפה (תהנה 20־10)
זכה בפרס הראשון בלוטו
בכ־* 220,000 ל״י
זומו זו השיטה!
* כפוף לערעורים

ביום שישי 10.5.74
אבד תיק
בצבע שחור (מזוודה)
ברח׳ כפר גלעדי בתל־אביב
עם מסמכים שונים חשובים מאוד לבעליהם בלבד.
המוצא הישר מתבקש לטלפן 825962 עד 2.00 בצהרים מ־4.00 אחה״צ 724382, ויבוא על שכרו.

למכירה
מגרש לבניה
במרכז כפר־סבא
בשטח של 4½ דונם
לפנות טלפון 942052 או 228807

אלי־סבוי־אלי־סבוי־אלי־סבוי־אלי
בסלון סבוי, חולון
רח׳ סוקולוב 88 טל. 859642, 849825
YOU CAN BE SURE IF ITS
Westinghouse
מכונות הכביסה האוטומטית
עדיין במחיר הישן עד גמר המלאי

בהזדמנות למכירה
עודפי יצוא
של שטיחונים, כריות וכד׳
במחירים מוזלים
טוילנד, בני־ברק, מודיעין 13,
בשעות 8.30—18.00, ביום ו׳ 8.30—14.00

חדש!
פרוג׳קטור סופר 8
אלמו ST־1200
עם קול
אופטי ומגנטי
שרות וחלקים במקום
ELMO
ללא מכס לעולים!
פרטים והדגמה: בחנויות הצילום ובסוכנות „אלמור" רח׳ ביאליק 58, רמת־גן, טל. 724779

BRIDGE
רהיטים מאירופה בעיצוב חדשני ומרהיב עין!!!
בקרו באולם התצוגה הפתוח עד 9 בערב.
אבן־גבירול 193 ת״א
טל. 454740
ע״י גשר בר־יהודה.

מספרד!!!
אנו דה פרויה
Heno de Pravia

ירח דבש בנהריה
ל״ג בעומר
10.5.74 עד 30.6.74
מחירים מיוחדים, פרסים, שי לכל זוג

מזוג אויר מרכזי לוילות
ע״י מזגני "FEDDERS" האמריקאים
אטמור
תל־אביב, רח׳ ביטמן־מימון 10, טל. 228165

הקדם למסור מודעתך ל„לוח מעריב" — מספר ימים לפני מועד פרסומה

שר־הבטחון, משה דיין, משקיף על בית־הספר במעלות

הבן שניצל - והאב שנהרג

למעלה: התינוק יצחק כהן, בן שנה, ממעלות, שאביו, אמו ואחיו נרצחו בידי המחבלים, בזרועות שכנה. יצחק הוא חרש־אילם, לא שמע דבר, לא בכה כנראה ויש להניח, שבזכות זה ניצל. — למטה: יוסף כהן, בן 50, שנרצח בביתו, מובל באמבולאנס.

שמירת מוסדות חינוך והגנת תלמידים — עדיין נעשות בצורה פארטיזאנית

הטבח בקרית־שמונה היה בגדר הפתעה והלם, אולם הארועים במעלות הוכיחו, כי באין הסדר ברור ומחייב נוהגים כל רשות וכל בי"ס כישר בעיניהם ✶ הורים: בשמירה ללא נשק אין תועלת

מאת **יעקב העליון**

האירועים במעלות־תרשיחא מיקדו עוד יותר את תשומת־הלב לנושא שמירת מוסדות חינוך והגנת תלמידים. הנזופות הורים שהגיעו לידי כותב שורות אלה מעידות על מבוכה המספרים שלהם בכל הנוגע בבטחון ילדיהם, בין היותם בתחומי בית־הספר או הגן או בעת צאתם לטיולים.

„אני גרה בחיפה, היפה רחוקה מן הגבול הלבנוני יותר משרחוקה ממנו קרית־שמונה. אף־על־פי־כן, האם זה בלתי־אפשרי שמחבלים יחדרו לבית־ספר בחיפה וישתלטו עליו?

■ חרדה בבוקר

„האמת היא שבכל בוקר, בשולחי את ילדי לבית־הספר, אני חרדה מחדש. אינני ,פאניקרית' מטבעי, אך זו הרגשתי" — כתבה לנו אם שביקשה להישאר בעילום שם.

האם יש להתיר יציאת ילדים לטיולי סוף שנה? אם כן, האם ישנם סידורי בטחון מספיקים? האם קיימות הנחיות לאן אסור לצאת ובאיזה אזורים ראוי להמנע מביקור?

שאלות אלה נשמעות יום יום מפי הורים.

מר שלמה הנגבי מאשדוד כותב: „כמו ביתר מוסדות החינוך בעיר, חולקו גם להורי תלמידי הגן (שבו לומד בנו) הודעות שבהן נאמר, כי ניתנה הוראה לכל מוסדות החינוך לקבוע תורנות הורים לשמירה על המוסד. לכל הורה ייקבע תאריך שבו יהיה אחראי לשמירה".

■ שומרים שכירים

שואל מר הנגבי: „האם עלינו לשמור כגן הדירה בזבלים? האם מישהו ברשויות חושב באמת, כי נוכחות הורה עשויה לעכב מרצחים?"

ברוח זוהה כתבה גב' א.ק. בחיפה, היא מיפרת, כי בינוס ועדי הורים, הסכימו הכל, כי שמירת הורים, אבהות לבעיה, שאין בידיהם כל אמצעי ההגנה, כלומר, נשק — אין בה תועלת. „מישהו אמר כי בבתי הכל יתפסו עוד כמו שיבה בידי המחבלים".

הורי בית־הספר שאליו שולחת גב' א.ק. את ילדיה שכרו ביוזמתם שומרים מחברת שמירה. הדבר היה מסובך כיוון שלא היה ברור מי צריך לחתום על ההסכם בדבר שכירת השומרים, מי אחראי לביטוחם. „אך יוזמה זו אינה פוטרת את הרשויות מאחריותן", כותבת האשה.

הכותבת שואלת: האם בדק מישהו כמה מורים עברו קורס לעזרה ראשונה, שכן לא תמיד נמצאת אחות בתחום בית־הספר?

בבדיקה הראשונה שערכנו, בעקבות הפניות שהגיעו אלינו, התברר, כי למעשה נוהגים כל רשות מקומית וכל בית־ספר, על פי יוזמותיהם (או מחדליהם) הפרטיים.

רשות אחת מכנסת כנהלים; רשות אחרת — את ועדי הורים. בית־ספר אחד ביקש מהורים קיום תורנות שמירה. בית־ספר אחר לא עסק כלל בנושא זה. ברוב בתי־הספר קיימת תורנות תלמידים הניצבים בשעריהם, כדי למנוע כניסת אנשים חשודים. השאלה היא, מה ערך השמירה הזו, כשמישהו רוצה להתפרץ? אין דבר קל מהדיפת שני הילדים וכניסה פנימה.

■ המשך ישיר

כיוון שתורנויות השמירה של הורים הן וולונטריות, יש רבים שאינם משתתפים פעם לה. אם כתוצאת אדישות אם בשל חוסר הסברה נאותה, אם מפני שאינם מאמינים בתועלתה של שמירה זו.

הטבח בקריית־שמונה לא גרם לכך, שרשות מרכזית תקבע הנחיות ברורות ומחייבות. מה שהתרחש במעלות־תרשיחא הוא המשך ישיר למה שאירע בקריית־שמונה.

האם הוציא משרד החינוך הנחיות לגבי טיולים? דובר המשרד מסביר, כי קיימות הנחיות קבע זה שנים אחדות. בשנה האחרונה נוספה צד הוראה, לפיה חייב כל מנהל או מפקד טיול לדווח בהתגות המשטרה או משמר הגבול פרדרך על התקדמותו בשלב הטיול.

מנהל בית־ספר תיכון בתל־אביב העיד אמנם באוזנינו, כי מעולם לא שמע על הנחיה כזו. אך האחראים לטיולים של בתי־הספר, צריכים לדווח לו לביתו בכל לילה כי הגיעו למקום שנקבע. „הנחית לכך האפשר לנו להודות אהמול על החזרה התלמידים שיצאו לטיול".

מנהלת בית־ספר תיכון עירוני בתל־אביב, שנשאלה אם נתקבלו הוראות או הנחיה בדבר בטחון בטיולים, השיבה כי ההוראה היחידה שקיבלה בזמן האחרון נגעה בנושא רוחצת התלמידים בים...

ביוזמתה היא הוחלט על טיולים מקוצצים ליום אחד, ללא לינת לילה.

דובר משרד החינוך השיב בשלילה על השאלה אם ניתנו על־ידי המשרד הנחיות או הצעות בדבר ביקומות שיש להימנע מלטייל בהם.

העדר הנחיה כזו גרם לבלבול: מחנכים ומנהלים לא ידעו אם עליהם לקיים טיולים לכרות הסיכון, או לבטלם. איש איש נוהג לפי החלטתו

(סוף בעמוד 16)

ולילות

הרובע היהודי מחכה...
מאת נורית ברצקי

ניכסון: החידה
מאת אלי אייל

מה אומרים בנח"ל סיני
מאת מנחם תלמי

הקיבוץ הנמוך ביותר בעולם
מאת יגאל לב

הדייר הבא בארמון אליזה
מאת גיל קיסרי

הפסל ההוגה
מאת דוד גלעדי

חלום על א.ד. גורדון
מאת יהונתן גפן

להביט בוונציה — ולמות...
מאת משה דור

משפחת חפץ: 3 דורות של עולים מאודיסה
מאת לוי יצחק הירושלמי

קאליק — בעקבות השמש
מאת טלילה בן־זכאי

תיאטרון ההלם של בונד
מאת משה נתן

هكذا من الأصل

نقلا عن الأصل

המדד עלה באפריל ב־2.90

מאת אהוד גום

מדד המחירים לצרכן עלה בחודש אפריל 1974 ב־2.7 אחוזים (ב־5.6 נקודות) בהשוואה למארס 1974 והגיע ל־213.0 נקודות לעומת 207.4 נקודות במארס 1974. על כך מסרה אתמול הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

העלייה במדד משקפת עליות מחירים בכל קבוצות התצרוכת פרט לירקות ופירות. בעיקר עלה מדד סעיף הדיור, המסים העירוניים ומחירי המים, הלבשה והנעלה ושירותי דואר.

המדד ללא ירקות ופירות עלה בחודש אפריל 1974 ב־3.1 אחוזים והגיע ל־213.5 נקודות. בחודשים ינואר–אפריל עלה מדד המחירים לצרכן ב־18.0 אחוזים; ללא ירקות ופירות עלה ב־18.4 אחוזים.

במחירי המזון חלה באפריל 1974 עלייה של 0.3 אחוזים. העלייה משקפת התייקרות דגים טריים (ב־2.6 אחוזים), שימורי דגים (ב־2.8 אחוזים), ריבות (ב־1.0 אחוזים), תבלינים וכד' (ב־2.0 אחוזים), ארוחה בבתי־קפה ובמסעדות (ב־3.0 אחוזים), ומצרכים בקיוסק (ב־3.0 אחוזים).

לעומת זאת ירדו מחירי בשר בקר קפוא ב־5.3 אחוזים.

מדד מחירי הירקות והפירות היה נמוך באפריל 1974 ב־2.5 אחוזים בהשוואה לחודש מארס 1974.

מדד מחירי הירקות הטריים היה נמוך באפריל 1974 ב־12.0 אחוזים בהשוואה למארס 1974. מדד מחירי הפירות הטריים היה גבוה ב־3.1 אחוזים ואילו מחירי שימורי ירקות ופירות עלו ממארס לאפריל 1974 ב־0.9 אחוזים. לפי עונתיות המחירים הרגילה היתה צפויה באפריל עלייה במחירי הסעיף כולו ובמחירי הירקות הטריים וירידה במחירי הפירות.

מבין הירקות הוזלו באפריל 1974 במיוחד קישואים (ב־28.4 אחוזים), גזר (ב־10.8 אחוזים) וחסה (ב־11.3 אחוזים).

לעומת זאת עלו מחירי תפוחי האדמה (ב־4.6 אחוזים).

מבין הפירות התייקרו תפוחי־עץ (ב־4.1 אחוזים), אשכוליות (ב־5.3 אחוזים) ותפוזים (ב־3.7 אחוזים). לעומת זאת הוזלו הבננות (ב־2.6 אחוזים).

מדד סעיף הדיור עלה בחודש אפריל 1974 ב־2.7 אחוזים. העלייה משקפת במיוחד את עליית מחירי הדירות בבעלות הדיירים, כפי שנתקבלה נוסף על מחירי דירות.

במחירי אחזקת הדירה חלה בחודש אפריל 1974 עלייה של 8.3 אחוזים, במיוחד עלו מסים עירוניים (ב־46 אחוזים) ומחירי המים (ב־35 אחוזים); כן עלו מחירי צביעה וסיוד הדירה (ב־3.0 אחוזים), תיקונים שונים לבית כגון: תיקוני חשמל (ב־3.7 אחוזים) חוגות (ב־4.7 אחוזים), סבון ואבקות ניקוי לבית (ב־1.6 אחוזים), צרכי משק בית שונים כגון: ברזה, גפרורים וכד' (ב־2.4 אחוזים) ועזרה בבית (ב־3.9 אחוזים).

מחירי ריהוט וציוד לבית עלו באפריל 1974 ב־3.3 אחוזים. ובמחירי מוצרי הלבשה והנעלה חלה באפריל 1974 עלייה של 4.9 אחוזים.

15 חיילים הואשמו בקבלת מתנות מצוותי האניות התקועות באגם המר

מאת מרדכי אלקן

ארבעה־עשר אנשי חיל הים והחייל מחיל ההנדסה יעמדו בקרוב לדין בבית־הדין הצבאי של חיל־הים, באשמת קבלת מתנות בשווי מאות אלפי לירות, בתקופה שבין נובמבר אשתקד לבין פברואר השנה, מצוותים של שלוש ספינות זרות, התקועות מאז מלחמת ששת הימים ליד מעגן סגיה בגזרה המערבית של האגם המר במצרים.

המתנות ניתנו על ידי רב־חובל של ספינה נורווגית, אנשי צוות אותה ספינה וכן מצוותיהן של שתי ספינות אחרות, פולנית וצ'כית.

התובע הצבאי של חיל הים, סרן אילן שיף, הגיש אתמול לבית הדין הצבאי, כתב אישום נגד 15 הנאשמים, הכולל 125 פרטי אישום.

האשמות המיוחסות לנאשמים:

* אי קיום ההוראות המחייבות בצבא.
* לקיחת שוחד כדי להיטות למשוא פנים.
* הברחה — עבירה על פקודת המכס.
* התנהגות שאינה הולמת.

שבעה מהנאשמים הם קצינים, שניים רס"רים ושישה בעלי דרגות אחרות.

המתנות שקיבלו הנאשמים, כוללות בין השאר: אורגנים חשמליים, גיטארות, מקלטי טלוויזיה ורדיו, מכונות תפירה, מכונות חישוב, שעונים במגוים שונים, משקפות שדה, האורות, מקרן שקופיות, מצלמות, מערכות כלי בית ומטבח, בגדים, כפפות עור, ארנקים צעצועים ועוד.

אחד הנאשמים, קצין בדרגת רב־סרן, ששימש בתפקיד מפקד בסיס של חיל הים, בו שירתו חבריו הנאשמים, מואשם גם בהתרשלות במילוי תפקידו, בכך שבהיותו מפקד הבסיס, לא היה ער לכך, שפקודיו קיבלו שוחד — ציוד רב ויקר ערך מצוותי שלוש ספינות התקועות באגם המר והבריחוהו לישראל.

התביעה מייחסת לאותו קצין קבלת שוחד מרב־חובל של האוניה הנורווגית, כדי להטות למשוא פנים בדרך כלל. השוחד האמור כלל: שני אורגנים חשמליים, מקלט טרנזיסטור ואזניות.

שלוש שנות מאסר לשנים שירו בחברם „שלא נסע מהר"

מאסר שלוש שנים הטילו אתמול שופטי בית המשפט המחוזי בתל־אביב על שני עבריינים שירו בחברם, כי לא נסע די מהר, בשעה שהם נמלטו מן המשטרה.

אדם שלישי שהיה במכונית, אך לא היה מעורב בירייה, זוכה מאשמה.

המקרה אירע במוצאי יום הכיפורים תשל"ג בנתניה. אדוארד גופמן נהג במכונית שכורה והוביל בה את חברו ציון דיין בן 20 מאשקלון וכן את דוד עמר בן 22 מאשקלון ואת רפאל סויסה, אף הוא בן 22 מאשקלון. גופמן וחבריו טיילו במשך כל היום ובערב לקחו עמם גם את דוד עמר ורפאל סויסה. במקום מסויים בנתניה ביקשו השניים כי גופמן יעצור את המכונית וימתין להם. אחרי זמן מה הם באו במרוצה, ירו באוויר ודרשו מגופמן שיסע במהירות, כי המשטרה רודפת אחריהם. גופמן החל להתווכח ונסע באיטיות מן המקום. תוך כדי נסיעה התעורר ויכוח בו נורה הנהג על ידי דוד עמר.

בבית המשפט כפר הסניגור, עו"ד צבי לידסקי באשמה בשם מרשו. השופטים העדיפו את גירסת המתלונן וקבעו, כי שלושת הנאשמים משקרים. השופטים זיכו מאשמה את ציון דיין, אך ציינו כי שיקר בבית המשפט במטרה לסייע לחבריו. ציון דיין דאג להביא את הנפגע לבית חולים אחרי שחבש אותו במכוניתו.

לנאשמים היו הרשעות קודמות בעבירות של אלימות והשופטים הפעילו נגד רפאל סויסה עונשי מאסר על תנאי שהיו תלויים נגדו.

הסניגור הכחיש בבית המשפט כי הנאשמים היו מעורבים בעבירה בנתניה, ונושא זה לא הוברר במשפט. (ע)

הזמר האללי יופיע בקרית־שמונה

הזמר הצפון אפריקני הנודע, סלים האללי, המתגורר בפאריס, מפעילי הקהילה היהודית בצרפת אשר הגיע ארצה לשורת מופעים, השתתף אתמול במפגש ארצי של נבחרי ציבור יוצאי מרוקו וצפון אפריקה. הוא הודיע שלאות הזדהות עם תושבי קרית שמונה הוא תורם ערב הופעה מיוחד לתושבי הקריה.

בעל ישראלי שאשתו באפולי זכה להתרת נישואין איטלקית

מאת שאול הון

עוד לפני שאושר במשאל־העם באיטליה לקיים את חוק הגירושין כבר פסק בית המשפט המחוזי בתל־אביב בשאלת „גירושין נוסח איטלקי". שני בני זוג מאיטליה, שהבעל יושב בישראל והאשה באפולי, זכו לקבל בישראל התרת נישואיהם — בהתבסס על החוק האיטלקי.

את הבקשה להתרת הנישואין הגיש הבעל, באמצעות עוה"ד יוסף בר־מנשה. הבעל טען בבקשתו שהוא תושב קבע בישראל ועובד בה, ואילו אשתו מתגוררת באפולי. הם נישאו באפולי בטקס נישואין אזרחי ב־1950, אולם חיי המשפחה שלהם לא עלו יפה. לפיכך נפרדו ועתה ביקש הבעל התרת הנישואין כחוק.

היה צורך לפנות תחילה לבית המשפט העליון בירושלים, כדי שיחליט להסמיך לכך את בית המשפט המחוזי בתל־אביב, משום שהבעל חי כיום בבת ים. השופט ד"ר יואל זוסמן, ממלא מקום נשיא בית המשפט העליון, הסמיך לכך את השופט המחוזי מר יצחק שילה בת"א, לפי חוק השיפוט לעניני נישואין (מקרים מיוחדים).

הבעל טען בבקשתו כי הוא יווני־ארתודוכסי, תושב קבע בישראל, ואילו אשתו קתולית בדתה ותושבת איטלית. זה 13 שנה שהם חיים בנפרד זה מזה, ולפי החוק האיטלקי אפשר להכריז על גירושין לאחר פירוד של 5 שנים בין הבעל לאשתו. בינתים התקשר כאן הבעל לאשה יהודיה וכבר יש לו ממנה שני ילדים בלא נישואין, משום שעד כה לא נערכו הגירושין בינו לבין אשתו.

עוה"ד י. בר־מנשה טען שיש להחיל על המקרה הזה את החוק האיטלקי, משום שאיטליה היתה מקום מושבם המשותף והאחרון של הבעל ואשתו. נציג היועץ המשפטי לא התנגד לבקשה זו.

בהתאם לכך החליט השופט מר יצחק שילה להתיר את הנישואין בין בני הזוג. היה זה מקרה ראשון ויחיד עד כה שבישראל הופעל החוק האיטלקי למקרה כזה.

שיחות מעריב

האזהרה של חזן

„הרצח בקרית־שמונה רק במקרה לא היה בשלומי, שהיא קרובה יותר לגבול. רצח זה מבליט את הצורך החיוני בביצור הספר על־ידי הזרמת אוכלוסיה לעיירות הספר בגבול לבנון, דוגמת שלומי" — אמר בסוף החודש שעבר ראש מועצת שלומי, דוד חזן, בקריאה שהופנתה לממשלה, לכנסת, לצה"ל ולעתונות. הוא אמר את הדברים זמן קצר אחר הטבח, למכה המדממת הלב הרבה שניתכה לקרית־שמונה המתעלמות מיתר עיירות הספר. בקשי מלאו שלושים מאותו יום נורא בקרית־שמונה — ואשר יגור מר חזן בא: המחבלים חזרו כמעט בדיוק על המבצע הנפשע — לא בשלומי, אלא במעלות, המרוחקת יותר ממנה מגבול לבנון. הרבה שאלות תלויות ועומדות עתה באוויר: איך הצליחו מרצחי מעלות לחדור בלי שיעלו על עקבותיהם? כלום ידעו מראש, שתלמידי ביה"ס הממלכתי־דתי בצפת עושים את הלילה בביה"ס „נתיב מאיר", ללא כל אבטחה ושמירה? מדוע יצאו התלמידים לטיול ערב ה־15 במאי, שהוא תאריך מועד מראש לפורענות?

אולם השאלה המציקה לנו ביותר היא זו: הנרמזת בדברי דוד חזן, שנשאלה על־ידי תושבי עיירות, מושבי וקיבוצי הספר, ואשר לא מעטים העלו אותה מעל דפי העתונות בעקבות הרצח בקרית־שמונה: כלום יש בטחון, שפשע מסוג זה לא יחזור במקומות אחרים הסמוכים לגבול? בצדק זכתה קרית־שמונה ליחס המיוחד בעקבות אסונה: הגברת מערך הבטחון, הגברת התמיכה הכספית, תרומות, מתנדבים, ביקורי אח"ם וכיו"ב. מדוע לקח זה לגבי קרית־שמונה לא נלמד והורחב לגבי כלל עיירות הספר, שמעמדן וגורלן דומה? מי פילל ומי מילל שיעבור פרק זמן כה קצר, ואזהרתם של חזן ואחרים תתגלה כנכונה כל־כך? האם ייפתח עתה „פסטיבל" מעלות? האם יישכחו עתה שלומי, בית־שאן ו...קרית־שמונה?

בקריאתו בסוף החודש שעבר תבע מר חזן לא רק הזרמת אוכלוסים לעיירות הספר, אלא גם נקיטת צעדים בטחוניים ישירים: הרחבת בניית המקלטים וחדרי בטחון, הצבת יחידות צבא באורח קבע, הקמת גדרות בטחון ועוד. מסקנות אלה יש ליישם בדחיפות בכל יישובי הספר. האסון במעלות שופך אור לא על מעלות בלבד, אלא על עיירות הספר כולן.

פעמיים „שירה"

ספרו המונומנטלי של ש"י עגנון „שירה" יצא לאור לראשונה בשנת 1971. כל אוהבי ומעריצי הסופר הגדול וכתביו הזדרזו לקנות את הכרך עב־הכרס, שמחירו היה גבוה למדי. תפוצתו של הכרך היתה רבה. עתה מסתבר, שהוצאת הכרך לא היתה מושלמת. לקראת „שבוע הספר העברי" פרסם המו"ל, הוצאת „שוקן", במודעה על הספרים שהוא מוכר, כי יצאה לאור „מהדורה חדשה ומורחבת ובה סיום נוסף לרומן שלא נתפרסם עד כה".

תמהים אנו על המו"ל: איך זה שאותו סיום לא היה בידיו ב־1971, כאשר יצא לאור הספר לראשונה? מה יעשו אלה שברשותם כבר נמצא „שירה" ורוצים שיהיה ברשותם גם „הסיום הנוסף"? האם בגלל „סיום נוסף" זה יצטרכו לרכוש בשנית את הכרך רב הכמות ורב המחיר? או שמא תושבת ההוצאה על עיסקה — כדוגמת אלה שעושים יצרני מקררים ושאר מכשירים חדשים, שמציעים לרכוש מהלקוח את המקרר הישן שלו ולמכור לו המקרר החדש בזול. כלומר, להציע לבעלי הספר במהדורתו הראשונה, שיחזירו את המהדורה הישנה וירכשו במחיר מוזל את המהדורה החדשה...

פרישה בגיל צעיר

הפרופסור לכימיה, רפאל לוין, שזכה ביום העצמאות בפרס־ישראל על מחקריו, הוא בן 36. אך חרף גילו הצעיר, מודע פרופ' לוין לבעיית „ההזדקנות המדעית", שהיא מחלתם של חוקרים ומדענים רבים. כדי להימנע מ„הזדקנות מדעית" — סבור פרופ' לוין — יכולים מדענים לנקוט דרכים שונות, ואחת מהן — שעליה הוא מהרהר לעתים בקול רם — היא פרישה מהמקצוע בגיל צעיר יחסית, כדי לנסות „שאנס שני", בתחום אחר.

אלא שהתכניות אינן זוכות תמיד להגשמה וזאת יודע גם פרופ' לוין. על כן יש בליבו תפילה כמוסה: „אני מקווה, שיהיה לי הכוח לקום וללכת לפני שאכנס, ביום מן הימים, לאולם־ההרצאות באוניברסיטה והתלמידים ילחשו: ,הנה בא הזקן־בטל הזה...'"

נגד האווירה ברשות השידור

„ספר לבן" בדבר הדרך שבה מטפלים הרדיו והטלוויזיה הממלכתיים של צרפת בחדשות התפרסם השבוע בפאריס. מוציאיו הם האיגוד העיקרי של עתונאי רשות השידור הצרפתית. המחברים מבקשים, שדבריהם ישמשו בסיס לשינויים ברשות. בגילוי־לב רב הם מוחים על לחצי המימשל ודרכי הפיקוח שלו, אשר פירושם הוא צנזורה מצד ממונים וצנזורה עצמית של עתונאים החוששים למשרותיהם. המחברים מאשימים את רשות השידור הצרפתית ביצירת אווירה, שבה יוזמה אישית אינה מתקבלת בעין יפה. אך הם טוענים כי אינם מתכוונים להאשים עמיתים מסויימים או אנשים מסויימים בסגל האדמיניסטרטיבי. עוד הם טוענים, כי העובדה כי ספרם, ששמו „רשות הרדיו והטלוויזיה הצרפתית, הממשלה והעתונאים", הופיע ערב הבחירות לנשיאות, היא מקרית בלבד. עם זה אמר חבר באיגוד העתונאים, כי הוא שבע־רצון, שהספר יצא לאור דווקא בזמן זה, כאשר קבוצות האיגודים שונים משמיעים את טענותיהם.

הספר חוזר ואומר, כי הבעיה העיקרית ברשות השידור אינה הפיקוח הממשלתי עצמו, אלא האווירה שבה חוששים העובדים להפגין יוזמה ואשר סיסמתה היא: „אל תעשו גלים, אל תגעו בנושא רגיש". דוגמה למצב דברים זה: אחד מעתונאי הרשות הציע לעורך הממונה עליו להכין סרט הספד לנשיא פומפידו, עקב מחלתו הקשה. העורך היה מזועזע ואמר כי אין להעלות דבר שכזה על הדעת, משום שיש בכך פעולה פוליטית. אבל, כשהכל כבר ידעו, כי פומפידו חולה במחלה קשה, עדיין הכחישו ראש הרדיו והטלוויזיה הממלכתיים, בהשראת המימשל בצרפת. משום כך, נמצאה רשות השידור של צרפת מופתעת ובלתי מוכנה בעת מותו של פומפידו.

מפעל הפיס השקיע 836 מיליון לירות במבני חינוך ובריאות

836 מיליון ל"י השקיע מפעל הפיס ב־23 שנות קיומו בהקמת מבני חינוך ובריאות, מהם 540 מיליון ל"י במוסדות חינוך ו־188 מיליון ל"י במוסדות בריאות. על כך הודיע אתמול מנהל מפעל הפיס, מר יצחק אורה, באסיפה הכללית השנתית של המפעל בת"א.

בשנת התקציב הנוכחית יסתכמו השקעות מפעל הפיס ביותר ממיליון ל"י.

מבני החינוך שהוקמו בכספי מפעל הפיס כוללים 163 בתי נוער, 28 מתקני גדנ"ע ו־797 בתי ספר מקיפים. המוסדות הוקמו בערים, במושבות ובהתיישבות אזוריות.

497 מוסדות הבריאות שהוקמו על־ידי מפעל הפיס כוללים 59 בתי חולים (עירוניים ממשלתיים, קופות חולים וציבוריים), בית סיעוד, 256 מרפאות, 72 חדרי חולים ותחנות לאם ולילד.

הכנסות מפעל הפיס בשנת התקציב 1973/4 הגיעו ל־189.3 מיליון ל"י, מהם 134.9 מיליון ל"י שנתקבלו מהכנסה ממכירת כרטיסי ההגרלה ו־54.4 מיליון ל"י שנתקבלו ממכירת כרטיסי לוטו.

המאזן ליום 31.3.74 מסתכם ב־566 מיליון ל"י. קרנות הפעולה של המפעל הגיעו ל־553.5 מיליון ל"י ויתרת ההלוואה הגיעה ל־528 מיליון ל"י.

תכניות הפיתוח לשנת 1974 יסתכמו ביותר מ־250 מיליון ל"י לעומת 176 מיליון ל"י אשתקד. הסכומים מיועדים להקמת בתי חולים, בניינים לרפואה מונעת, הקמת בתי ספר, שיפור בניינים ורכישת ציוד.

בתום האסיפה הביע ראש עיריית תל־אביב, מר שלמה להט, את תודתו ואמונו של חברי הדירקטוריון להנהלה והציע לאשר את הדו"ח. הצעתו נתקבלה ולאחר מכן הוזמנו כל הנוכחים לארוחת צהריים.

עולה פלש לדירה בבת־ים איים להציתה — והסגיר עצמו

מאת אברהם תירוש

עולה צעיר מ[illegible], פלש אתמול לדירה ברח' כ"ט בנובמבר 115 בבת־ים.

העולה דוד לאטי, עומד להתחתן עם צעירה ישראלית שאינה עולה חדשה, והוא דורש דירה ממשרד הקליטה. בעבר התגורר עם שני רווקים נוספים בדירת שלושה חדרים, מחולקת, ביפו.

חברת „עמידר", בעלת הדירה הזעיקה את המשטרה. כשזו הגיעה בשעות אחר הצהרים וחדרה לדירה, הסתגר הצעיר עם חברתו באחד החדרים ואיים להצית את החדר. אך לאחר שהשוטרים שוחחו איתו והרגיעוהו הסכים לפנות את הדירה והובטחה לו פגישה עם אנשי משרד הקליטה לפתרון בעייתו.

מנהל מחוז המרכז של משרד הקליטה, אהרן שגיא, הסביר, כי עולה הנושא ישראלית, זכאי לדירה רק באיזור פיתוח, או למשכנתה של עד 32 אלף ל"י, לרכישת דירה בכוחות עצמו, ואין בסמכות המשרד לחרוג מהוראה זו.

העולה מבקש שינהגו בו לפנים משורת הדין, מאחר שבא מארץ מצוקה. אין לו קרובים בארץ והוא חסר אמצעים. מר שגיא אומר, שהיפנה את העולה לוועדת הערעור העליונה, שרק בסמכותה להחליט על כך.

המשטרה מבקשת להאריך מעצר החשודים בפיצוץ ליד בית כתב „מעריב"

בידי המשטרה הוראות כי שני החשודים בפיצוץ ישהו שותקים במעצר מבאר יעקב כדי שימו את הכף לטובת קבוצת הפועל בת־ים.

שני החשודים, דוד בובליל ואליהו פלאח, שכונו על ידי נציג המשטרה „אוהדים פרועים של הפועל בת־ים", נעצרו כחשודים בקשר לפיצוץ שאירע בשבוע שעבר ליד דלת דירתו של סופר „מעריב" לעניני ספורט אברהם טבק. השניים כופרים בהאשמות המיוחסות להם בענין זה.

אתמול החשוד דוד בובליל ליבדק במכונת פוליגראף („מכונת אמת") במטה הארצי של המשטרה. בובליל נאות תחילה להיבדק במכונה כדי להוכיח, לדבריו, את חפותו מכל הבה. אולם כאשר הגיעה הבדיקה נרתע בובליל וחזר בו מן ההסכמה להיבדק.

היום יובא דוד בובליל לבית משפט השלום בתל־אביב בתום שבעה ימי המעצר שהוצא נגדו. נציג המשטרה עומד לבקש מן השופט להאריך המעצר כדי להמשיך בחקירה.

שנה וחצי מאסר לפוצע שכנו

מאסר שנה וחצי בפועל ומאסר על תנאי של שנה הטילו אתמול שופטי בית המשפט המחוזי בתל־אביב על שלמה ארג'יאן בן 34 משכונת מורשה ברמת השרון, שפצע את גיסו לשעבר במריבה משפחתית.

שיכון עובדים מציעה דירות בערי הפיתוח

שיכון עובדים, בתיאום עם משרד השיכון מציעה למכירה מבחר של דירות בערי הפיתוח. לכל משתכן תינתן משכנתא לא צמודה בריבית נמוכה לתקופה ארוכה.

טבריה — אחוזת כנרת. למועמדי משרד השיכון 3 חדרים 70 מ"ר

עפולה — דרך מרחביה. למועמדי משרד השיכון 3 חדרים 70 מ"ר

מנחמיה — 4 חדרים 88 מ"ר

לוד — נווה זית 3½ חדרים 84 מ"ר * 4 חדרים 96 מ"ר

אשדוד — רח' שויה. 3 חדרים 79 מ"ר * רח' שויה. 3½ חדרים 89 מ"ר * רח' קרן היסוד 3 חדרים 83 מ"ר

אשקלון — שכ' ברנע 3 חדרים 68 מ"ר

באר שבע — דרך אילת 3 חדרים 70 מ"ר * דרך אילת 2 חדרים 65 מ"ר

פרטים והרשמה במשרדי שיכון עובדים:
* חיפה. רח' החלוץ 43. טל. 660915 * באר־שבע. רח' מצדה. בנין „מרכז הנגב" טל. 78542
* אשדוד. רח' רוגוזין 12. טל. 31890 * טבריה. מרכז בעלי מלאכה. טל. 20287
תל־אביב. רח' לה־גארדיה 58. טל. 30721

משרד העבודה נערך לקראת „אינפלאציה" של אקדמאים

...גיל להרחבתן של אפשרויות הקליטה בשוק העבודה ✶ יתבע לקבוע ...סקת אקדמאים כקריטריון מרכזי במתן סטאטוס של מפעל מאושר ✶ בשנה שעברה חל גידול במספרם של דורשי־עבודה אקדמאים

מאת דליה מזורי

לעידוד מפעלים המעלים או העשויים להעלות את שיעור האקדמאים המועסקים אצלם — זו אחת ה־הצעות, שהעלה המרכז לתעסוקת אקדמאים במשרד העבודה, במגמה להערך לקראת פתרון הבעיות ה־כרוכות בהיווצרות עודפי כוח־אדם במקצועות האקד־מיים, וכדי להרחיב את אפשרויות קליטתם של אק־דמאים ובעיקר העולים שבי־ניהם בשוק העבודה.

המרכז לתעסוקת אקדמאים מציע איתור פרוייקטים מיוח־דים בכל הסקטורים המאפ־שרים קליטת אקדמאים ואשר ביצועם נדחה בגלל העדר כוח אדם מתאים ובעיקר בגלל מחסור בתקציבים. הפעלת פ־רוייקטים אלה חייבת להתבסס על תשתית קיימת ולאפשר הכשרת עולים אקדמאים לשי־טות העבודה הנהוגות בארץ. על פי ההצעה ייעשה מימון הפרוייקטים על־ידי קרנות כספיות, שהוקמו למטרות אלו מטעם הממשלה המוסמכות.

מנכ"ל אריה גוראל

העלאת איכות כוח־האדם

מפעלים עתירי הון ועבודה.

בעיית ה„אינפלציה" באקד־מאים לא הוקמה בשנה ה־אחרונה במאומה. מנכ"ל מש־רד העבודה, אריה גוראל, ש־סקר את הנושא, אמר כי ה־מגמה הכללית, שאיפיינה את שוק העבודה בשנה שחלפה, כאשרת את תחזית משרד ה־עבודה ומשרד הקליטה בדבר היווצרות עודפי היצע של כוח־אדם אקדמאי במשק ה־מדינה בשנים הקרובות. בתח־זית מפברואר 1973 צופה מש־רד הקליטה היווצרות עודפי היצע בכוח־אדם אקדמאי ב־רוב המקצועות האקדמיים: מהנדסים, מדעי החברה והר־וח, מדעי הטבע ורופאים, אשר יגיע בשנת 1976 ל־11,600 אקדמאים. זאת — על פי חישוב של 50 אלף עולים לשנה.

מר גוראל מסר כי בשנה שעברה חל גידול במספר דו־רשי עבודה אקדמאים. מחזור דורשי עבודה ביוני עמד על 3,337 אקדמאים ואילו בדצמ־בר הגיע ל־4,925. הגידול הוא בשיעור של 50 אחוז. בשנת 1973 הסתכמה אוכלוסיית דור־שי העבודה האקדמאים בכ־14 אלף איש. עם זאת נמסר, כי אחוז האקדמאים במשק הישראלי בכלל ובתעשיה ב־פרט, נמוך מהמקובל בארצות מתועשות, כך שהיצע האקד־מאים נותן סיכוי להעלאת רמתו והאיכותית של כוח־ה־אדם בארץ.

● קואופראטיווים של אקדמאים

תכנית נוספת בנושא היא הקמת קואופראטיווים של אק־דמאים עולים, שיקבלו עבו־דות ממוסדות וממפעלים, ש־אינם יכולים או אינם רוצים לבצע עבודות אלו במסגרתם. הניהול האדמיניסטראטיווי ו־המדעי־מקצועי של ביצוע ה־עבודות יינתן בידי אקדמאים ותיקים בארץ.

בזמן האחרון הוחלט על הרחבת המסגרת של הסבה מקצועית לעולים החולתה על בוגרי מוסדות השכלה גבוהה בארץ. המרכז מציע לבסס מע־רכת זו על שני יסודות של ביקוש לכוח־אדם: א) ביקוש מאסיווי ממושך, כגון הביקוש הצפוי בשנים הבאות בתחומי ההוראה בכל שלבי החינוך. ב) ביקוש מזדמן, הנוצר מדי פעם עקב צרכים שונים ב־משק, כגון הכשרת בעלי מק־צוע ומומחים למשל, להפעלת מס ערך מוסף, לתפקידי מינ־הל, חשבונאות והמחיר ברמות שונות ועוד.

● עידוד מפעלים

צוות עבודה מקצועי הוקר את הדרכים היעילות לביצוע ההצעות הנ"ל הוקם ביוזמת מנכ"ל משרד העבודה, אריה גוראל, לפני שבועות מספר. צוות זה גיבש בימים אלה הצעות והכין תכניות לעידוד קליטת אקדמאים במוסדות, ענפי משק ומפעלים שונים. הצוות החל גם בגיבוש יוז־מות, אשר תצאנה אל הפועל בתוך השבועות הקרובים, ל־עידוד הקמתם של מפעלים עתירי תעסוקה לאקדמאים. ה־משרד מתכונן לפעול דרך מרכז ההשקעות על מנת ל־עודד הקמת מפעלים אלה ו־לקבוע את העסקת אקדמאים כקריטריון מרכזי במתן סטא־טוס של מפעל מאושר.

● להוזיל בעלי־מקצוע

הצעה בנושא זה הביא ל־ראשי משרד העבודה חיכ עזי אמוראי. לדבריו, יש להכניס תיקון ב„חוק עידוד השקעות הון", שיתבסס לא רק על הת־חייבויות יצוא והליכה לאזורי פיתוח, אלא גם על שיעור תעסוקה של אקדמאים ובעלי מקצועות חיוניים. ההטבות ו־שיטות העידוד למפעלים אינן חייבות להיות דווקא הוזלת ההון, אלא סיבסוד שכר־ה־עבודה כך שניתן יהיה ליצור מסגרת שתוזיל למעסיק הע־סקת בעלי מקצוע. במסגרת הפטורים ממס הכנסה תותר הכנסה פנויה גבוהה לעובדים אקדמאים שיתגוררו באזורי פיתוח. בכך ישנו שלוש מט־רות: א) כיוון התעשיה לפת־רון בעיית התעסוקה של אק־דמאים. ב) יצירת שכבה של עלית חברתית בעלת השכלה גבוהה באזורי הפיתוח. ג) הע־לאת רמת־החיים הכוללת ורמת השירותים באזורים אלה.

לדברי חיכ אמוראי, אין זה מתאים שמרכז ההשקעות, ש־הוא הגוף האמור לאשר מפ־עלים חדשים, נתון בידי מש־רד המסחר והתעשיה ומשרד האוצר בלבד, ואילו משרד ה־עבודה כמעט שאינו שותף בו. כאשר יש להחליט על הש־קעת משאבים ציבוריים במפ־עלים שונים (אשר שיעורם מגיע ל־70 אחוז מההשקעה שהשקעות ההון מפתחות במפעל), המגמה התעסוקתי — אינו מובא בחשבון כלל. לטענתו, הואיל ולישראל יתר־רון בכוח־אדם מקצועי ואק־דמי, מן הדין שהתנאי להקמת מפעלים עתירי ידע בהם יש לנו יתרון רב ולאו דווקא

היורדים בניו־יורק נקרעים בין ישראל - והחיים המתוקים

מאת פילים בן, סופר „מעריב" בארה"ב

למעלה מ־100 אלף ישראלים, המתגוררים בניו־יורק, נקרעים בין נאמנותם למולדת, ישראל, לבין ההזדמנויות שמעניקה להם העיר הגדולה לקידום אישי — כותב הרבעון „פרוזבט מאגאזין" (זמן הווה), שמוציא לאור הוועד היהודי־אמריקני.

במאמר — שכותרתו: „עבור זאת עזבת את ישראל?" — כותבת ג'ואן נתן, המתוארת כיועצת לשעבר של סדי קולק לענייני עתונות חוץ, על פגישותיה עם כמה טיפוסים ישראלים אופייניים, המתגוררים בניו־יורק.

„אני חש, כי אני רוצה לחזור, אך דבי אינה רוצה. אני יודע, שהיא תחזור, אם אעמוד על כך, אך אני חושש, כי דבר זה ייצור קשיים בנישואינו.

„אני אוהב לראות תמונות מישראל, להסביר את תוכנן לילדי ואני משתגע כשאני שומע מוסיקה ישראלית. אך בכל זאת כאן אני מצליח הרבה יותר מבחינה כספית.

„אם אני מתנגד למשהו, שמתרחש בישראל, איני יכול לשנות זאת. איני יכול לעזור בפתרון בעיות. כאן אני מרגיש כמו הלוש מן המציאות".

כתוצאה מפסיחה על שתי הסעיפים, חיים ישראלים רבים בניו־יורק ברגש אשמה כלשהו; בהרגשה, שאינם מעניקים לישראל את התמיכה הדרושה. לא כולם הצליחו — לפני שנים מספר פגשה גב' גולדה מאיר בישראלי, העובד כמלצר בניו־יורק.

„מה עשית בישראל?" — שאלה הגב' מאיר. „עבדתי כמלצר" — השיב האיש. „ובגלל זאת עזבת את ישראל?" — שאלה ראש־הממשלה.

ניו־יורק מהווה כוח־משיכה חזק לגבי הישראלים, נאמר במאמר. „ניו־יורק היא קרש־קפיצה לחיי יצירה, עסקות מוצלחות ומקום, בו יש יום־יום התרחשויות מעניינות, שחלקן קשורות בישראלים אחרים, הגרים בעיר".

עם זאת אין ניתנת לבלימה הרגשת האשמה בקרב היורדים. ישראלים אלה סובלים מתסביכים פסיכולוגיים רבים במאבקם לשמור על נאמנות לישראל, מצד אחד, ועל שאיפותיהם לעמוד בפני האתגרים והתמורות, שמעניקים החיים בניו־יורק.

„הם מתחלקים עם אמריקנים אחרים בשאיפה העצמה להצלחה" — כותבת הגב' נתן — „ישראלים נהגים במוניות, לומדים ארכיטקטורה, מנהלים מכוני־יופי ומסעדות, עובדים בתעשיית הסרטים, עובדים כשומרים במשרדים ישראליים, מוכרים בגדים, מוצרי־צור והכשיטים".

ישראלים רבים, המתגוררים בניו־יורק, „מסרבים להודות, כי עזבו את ישראל לצמיתות. ישראלים בעלי רקע שונה מצהירים פה־אחד, כי יחזרו לישראל, במוקדם או במאוחר. הדוחים את הרעיון, שרק בגלל סיבות מעשיות הם חיים בארה"ב כאמריקנים".

כמו שאמר אחד מהם: „אני יודע, כי אחזור לישראל. שורשי נמצאים שם. עבורי אין מקום אחר".

מתי מפעל הוא „יצרני" בעיני החוק לעידוד התעשייה

מאת שאול הון

האם מכבסה היא מפעל יצרני? שאלה זו הועלתה בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב לא לצורך דיון אקדמי, אלא כדי לקבוע אם זכאית מכבסה ליהנות מהטבות שבחוק. שכן החוק לעידוד התעשיה (מסים) מעניק הטבות למפעל, שמעורבו יש עמה ייצור. בעלי המכבסה ביקשו איפוא להחיל עליהם את החוק, על מנת שייהנו גם כן מהמס שבו.

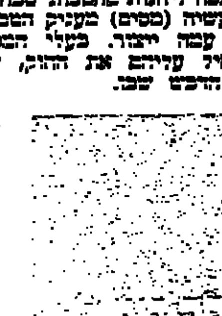

הויכוח החל בין בעלי המכבסה „גליה" בירושלים ובין פקיד השומה שם. בעלי המכבסה טענו, שאין הם מפעל של שירותים בלבד, אלא מפעל יצרני. על מה ביססו את טענתם זו? הם טענו, כי ציבור העובדים שלהם מקיף 100 עובדים ויש להם שבעה סוגי מכונות וכן גם מכונות רבות. לפיכך טענו, שהמכבסה עוסקת לא רק בכביסה וגיהוץ, אלא פעולותיה יש עמן מעין הייצור.

פקיד השומה לא גרס כך. הוא טען, כי מכבסה היא ממין המפעלים, שעיסוקם שירות בלבד ואין עמו ייצור. לפיכך, אין זכאים בעלי המכבסה ליהנות מן החוק לעידוד תעשיה, שהתנאי לכך הוא — שיהא המפעל יצרני.

כיוון שנחלקו הצדדים בדעותיהם הובאה סוגיה זו להכרעתה של ועדת הערר הארצית, העוסקת בכך. ועדה זו ישבה דרך קבע בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב, בראשותו של השופט מר חיים דבורין. בדיו־נים עמו השתתפו המהנדס א. גילת, מנהל מכון התקנים (נציג הממשלה), והמהנדס אברהם גולדווסר (נציג התעשיינים).

בשם בעלי המכבסה טען עוה"ד אבשלום לוי וביקש לאפשר עדותו של מהנדס, שעדותה לאשר, כי מכבסה היא אומנם מפעל יצרני על־פי הליכי העבודה המתבצעים בה. לבקשה זו התנגד עוה"ד מרדכי שיבולת, סגן בכיר לפרקליט המחוז של תל־אביב. הוא טען, כי עדות זו אינה רלוואנטית הן מבחינת נסיבות הענין הן מבחינת דרישות החוק.

חברי הוועדה קיבלו את גישתו של עוה"ד שיבולת, שהטעים, כי לא היה מתנגד לשמיעת העדות המבוקשת אילו היתה מקדמת במשהו את הדיון. חברי הוועדה, בראשותו של השופט דבורין, מציינים בהח־לטתם, כי אפשר אומנם שבעלי המכבסות נוטים לראות את עסקיהם כבעלי אופי יצרני. אבל אין הדבר מתיישב עם דרישות החוק הספציפי בנושא זה.

אומנם קבע בית־המשפט העליון בתקדים אחר, שהמונח תעשיה כולל גם „תעשית שירותים". אולם קביעה זו באה מכוחו של חוק אחר, ועל כן אינה תואמת את דרישות החוק לעידוד התעשיה. לכן נפ־תרה בכך ה„סתירה", שלכאורה נסתמנה בין גישת בית המשפט העליון ובין גישת חברי הועדה בנושא זה.

למיצוי הנושא עד תום ציינו חברי הוועדה גם מדברי ההסבר לחוק עידוד התעשיה, כפי שהובאו בכנסת בידי סגן שר־האוצר. הוא ציין אז, שמטרת החוק היא להגביר את כושר הייצור של המפעלים. כטבע, המחוקק נתכוון להחיל את החוק לעידוד התעשיה על מפעלים יצרניים ולא על מפעלים אחרים, שעיסוקם מתבטא בשירותים. חברי הוועדה הגיעו איפוא למסקנה, שאין תעשיה בלא ייצור ובמילא אין החוק חל על „תעשית שירותים".

חשיבותו הציבורית של הדיון בנושא זה היא בכך, שהרבה מפעלים מבקשים ליהנות מדבשו של החוק ולקבל את ההטבות שהוא מעניק. אלא שלשם כך עליהם לעבור במבחן, שדורש החוק: במפעל של ייצור. הנחיה זו, המנוסחת בהחלטתם של חברי הועדה, קובעת איפוא מ"ע לבקשתם של בעלי מפ־עלים כאלה. עליהם להוכיח, שהם אומנם מפעלים יצרניים.

בשולי ההחלטה מוסיף השופט דבורין, כי מכבסה, על־פי טבעה, אינה מפעל של ייצור. אדרבא, לפעמים מקבל הלקוח את כביסתו בחזרה כשהיא קרועה או נטולת כפתורים. גם גודלה של המכבסה ומספר עוב־דיה אינם מעניקים לה אופי של מפעל יצרני. שכן מפעל, העוסק בייצור, יכול שיהא קטן ובו רק כמה עובדים. לא המספר קובע אלא האופי. מטעם זה נדחתה בקשת בעלי המכבסה „גליה".

✶ ✶ ✶

במקביל למקרה הקודם פנתה גם חב' „מכנו־שמור" בחיפה בבקשה דומה. לבעלי המפעל היתה טענה חזקה יותר מאשר לבעלי המכבסה. הם טענו, כי המפעל שלהם עוסק כמעט בעבודות ייצור, משום שאצלם מייצרים חלקים ולא רק מתקנים חלקי־מנוע פגומים.

פקיד השומה בחיפה סירב להכיר בדרישתם זו של בעלי המפעל ולכן פנו באמצעות עוה"ד ת. אריאל אל ועדת הערר הארצית. כנציג התעשיינים

(סוף בעמוד 18)

עכשיו 1000 ל"י מענק חינם בתכנית 'מטמון 4000+'

מה-1.4.74 תוכל להפקיד עד 10,000 ל"י ולהנות ממענק מידי של 1000 ל"י.
גם אם כבר הפקדת בעבר סכום כלשהוא אתה רשאי להוסיף ולהפקיד את מלוא 10,000 הל"י. אם הפקדת לפני ה-31.12.73 שמורה לך זכות נוספת להפקיד סכום זהה לסכום שהפקדת.
פרטים בכל סניפי בנק הפועלים ובנק יפת.

בנק הפועלים בע"מ

המהפכה השקטה.

השתתף בטרמפיאדה של שלוח

פרס לנהג המסיע טרמפיסטים

מעל 12.000 תלושים כבר הגיעו. היענות רבה של ציבור הנהגים והטרמפיסטים. מכתבי הערכה מכל הארץ.

הגרלה מס' 8 התקיימה ב־14.5.1974

ואלה 5 שמות הזוכים בפנקסי שוברים למוצרי דלק בשווי 200.— ל"י כל אחד:

1. אברהם אריאל, דרך הרצליה 120 תל־אביב.
2. וייס עוזי, כפר מונאש
3. יפה פנחס, עולי הגרדום 19 תל־אביב.
4. שלום ליסיצקי, מורד הזמיר 8, חיפה.
5. שמואל משה, שכון ג' 321, טבריה.

הפרסים יימסרו לזוכים אישית על־ידי נציג שלוח.

המבצע ממשיך. ההגרלה האחרונה לזכיית שוברים למוצרי דלק בשווי של 200.— ל"י כל אחד תתקיים ב־21.5.1974

מהרו להצטרף ותהנו מטרמפיאדת שלוח!
מלאו את התלוש על מנת לקבל כרטיסי טרמפ.
ההגרלה הסופית הגדולה לזכיה במקלט טלויזיה נייד תתקיים ב־29.5.1974.

לכבוד
חברת שלוח בע"מ
רחוב פינסקר 2,
ת.ד. 4935,
תל־אביב 61040.

נא לשלוח לי ______ כרטיסי טרמפ.
שמי ______
כתובתי ______
(חייל: דואר צבאי) ______

שלוח המומחים לביטוח אישי
שירות טלפוני 24 שעות ביממה — טל. 58165 (03)
תל־אביב, רח' פינסקר 2, טל. 58165 • ירושלים, רח' הלל 14, טל. 222341.
חיפה, רח' י.ל. פרץ, טל. 642351.

هكذا في الأصل

פיג'ו 104

4 הדלתות הקצרה ביותר באירופה.

המכונית שלמענה הושקעו סכומים עצומים בהקמת המעבדות המשוכללות והמודרניות ביותר באירופה למחקר וניסוי ב"נושא הבטיחות".

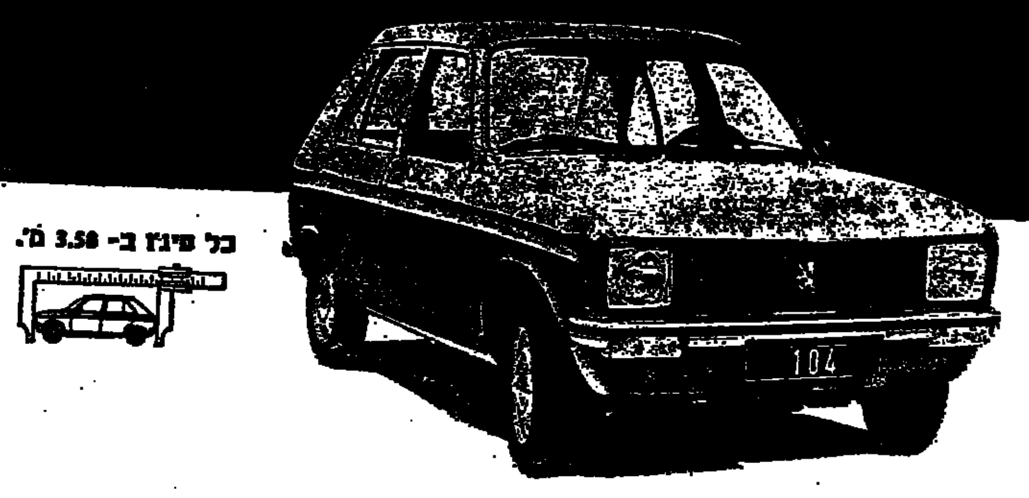

כל פיג'ו ב־ 3.58 מ'.

פיג'ו 104 — מכונית סאלון אמיתית, מרווחת, אלגנטית, מהירה, קלה לתמרון, נמישה ומרצת. הסתגלת במהירות לצפיפות התנועה בערים הגדולות ולכבישים הבינעירוניים כאחד.

לפיג'ו 104 מנוע 4־צילינדרים 954 סמ"ק עם יחידת־הנעה חדשה. הנעה קדמית.

מערכת מתלים נפרדת לכל אחד מארבעת הגלגלים.

מערכת מעצורים כפולה: בלמי־דיסק בגלגלים הקדמיים וחופים בגלגלים האחוריים.

הגה בטיחותי מתקפל. מרכב שבולו פלדה עשוי מקשה אחת.

תא־נוסעים מחוזק ומוגן במיוחד. סגרי־בטיחות בדלתות האחוריות למניעת פתיחת־פתע על־ידי ילדים. שדה־ראיה נרחב לכל הכיוונים. תא־מטען בנפח של 300 דצמ"ק מושל־הנה. מערכת אוורור וחימום.

פיג'ו 104 משלבת בתוכה יתרונות של מכונית קטנה: קצרה, חסכונית, קלה לתמרון וזולה עם יתרונותיה של מכונית גדולה: 4 דלתות, בטוחה ויציבה, נוחה ומהודרת, ובעלת ביצועים מעולים.

פיג'ו

[illegible]

ואלטר של: נשיא חדש בבון שדוגל באיחוד אירופה והתקרבות לערבים

מאת סופר „מעריב" בבון

ואלטר של נבחר היום להיות הנשיא הרביעי של גרמניה המערבית, במקומו של גוסטאב היינמן המסיים את כהונתו. של, בן 54, הוא מנהיג המפלגה הדימוקראטית החופשית, החברה בקואליציה עם הסוציאל־דימוקראטים. הוא היה שר החוץ של גרמניה המערבית. הבון הקאנצלר בממשלת וילי בראנדט.

ואלטר של נבחר בבונדסטאג ברוב של 530 קולות נגד 498 שניתנו למועמד הנוצרים־דימוקראטים, ריכארד פון וייצזקר. חמישה נמנעו מהצבעה.

מנהיג המפלגה הדימוקראטית החופשית, היה המועמד הרציני היחיד להיות יורשו של הנשיא היוצא ד"ר גוסטאב היינמן בחמש השנים הבאות.

ד"ר היינמן, הסוציאל־דימוקראט הראשון שנבחר לנשיא המדינה, הודיע שהוא יפרוש מן הנשיאות לפני שיוקן מכדי למלא את התפקיד כהלכה. הוא בן 74.

האופוזיציה הדימוקראטית הנוצרית נתנה תחילה תמיכתה למועמד הליבראלים, אך בחודש אפריל החליטה פתאום להציג מועמד משלה, ריכארד פון וייצזקר. אולם פון וייצזקר עצמו אמר, כי הוא הסכים להיות מועמד רק משום שלדעתו אין בחירות דימוקראטיות, כשאין בחירה בין מועמדים שונים.

לפי המקורות המוסמכים לפני ההצבעה היה ברור שלהאלטר של מובטח רוב בחבר הבוחרים המורכב מ־1036 חברים: 518 חברי הבונדסטאג — הבית התחתון של הפרלמנט המערב־גרמני — ו־518 צירים של 10 הממשלות של ארצות הפדראציה וברלין המערבית. בכלל אלה יש כמה שאינם חברי פרלמנטים, ובכלל זה ראשי איגודים מקצועיים, תעשיינים ומחנכים. הכוונה היא לתת גם לאותו חלק של הציבור שאיננו עוסק בפוליטיקה, חלק בבחירת נשיא הפדראציה, שהוא סמל לאר־פוליטי.

הנשיא שנבחר נפטר באופן אוטומאטי מנאמנותו למפלגה ופונה אל תפקידים אזרחיים, בעיקר תפקידי ייצוג.

ואלטר של, מקרית חזייכבי — רבים רואים אותו כנושא הדגל של איחוד אירופה, של ידידות עם צרפת ועם אר"הב, ושל התקרבות אל העולם הערבי — עשוי לדגול עוד יותר מהיינמן בשיטות בלתי־קונוונציונליות בניהול ענייני הנשיאות מוילה האמרשמיד, מושב הנשיא על שפת הריין בבון.

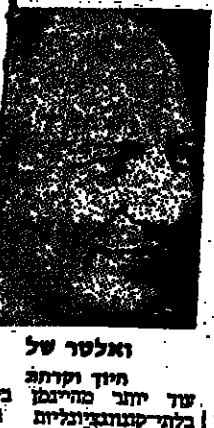

ואלטר של

חיוך וקרתנ

שמירת מוסדות חינוך

(סוף מעמוד 13)

שלו, בלא שיתודרך על־ידי גוף מוסמך, כמשרד החינוך או שירותי הבטחון.

דברים ברורים יותר בענין מדיניות צה"ל והמשטרה באשר לטיולים, שמענו מפי סגן ניצב רפאל יעקובי, ראש מחלקת סיור ומיבצעים במטה הארצי. לא נמסר על אזורים האסורים למטיילים באופן קבוע, אך קיימת חלוקת תחומים בין המשטרה לבין צה"ל. לאחר הטבח בקריית־שמונה נקבע, כי יינתן אישור כניסה לאזורים מסוימים רק לאחר תיאום ובירור עם צה"ל.

הכניסה לחלקים רבים בארץ מותנית באישור צה"ל, בין השאר — שטח ישראל, בערך מקריית־גת דרומה, יהודה ושומרון ויתר השטחים שמעבר לקו הירוק וכן איזור מסוים סמוך לכביש הצפון הגובל באיזור הגבול עם לבנון. כשהמדובר באזורים אלה מפנה המשטרה את מבקש הרשיון לרשות המתאימה בצה"ל.

בקשר לליווי מזוין של טיולים, אמר סג"ן יעקובי, כי החלטה בענין זה נקבעה בהתאם ליעד שאליו יוצאים המטיילים.

מר יעקובי אמר, כי לא ידוע לו על הנחיה בדבר הצורך בעדכון המשטרה או משמר הגבול על תנאי ההתקדמות של מטיילים, בעת הטיול שלהם.

הוא ציין את ההתחבבות הקיימת עתה ברשויות הבטחון בענין רישוי טיולים, כשמצד אחד יש כוונה לשמור על בטחונם ומצד שני אין רצון לשתק תנועתם ברחבי הארץ.

משרד החינוך נתמנה על־ידי הממשלה לבצע את החלטותיה מן השבוע שעבר בדבר סידורי בטחון בבתי־הספר. מתברר, כי לא נכלל בהם נושא שיתוף ההורים בשמירה „אף כי איננו מתנגדים לכך".

בהחלטות הממשלה נקבע, כי יינתן למשרד החינוך תקציב נוסף לשיפור הבטיחות בבתי־הספר. תקציב זה מיועד להתקנת גדרות במוסדות, תאורה מתאימה, העסקת כוח־אדם, כשומרים ברישום, לשמירה עליהם.

„אך, כמובן, שהוצאתן לפועל של החלטות אלה איננה ניתנת לביצוע תוך זמן קצר ואינה צריכה לשבועות או חדשים אחדים", אמר דובר משרד החינוך.

לפני ימים אחדים צוטטו ב„מעריב" דברים מפי שר המשטרה בענין קשיי המשטרה לגייס בני־אדם לשמירה על מוסדות החינוך. אין חולקים על כך, אך אי־אפשר להתעלם ממאמרים רציניים של כותבים, כמו חברי ארגון גבי צה"ל המסורים — רובם, בעלי כורחם — משירות מילואים ורוצים לתת חלקם לבטחון. מספר גבי צה"ל כמעט כמספר חיילי דיוויזיה. רובם מסוגלים לשאת נשק ולהפעילו. אם צה"ל אינו מוכן לקלוט אותם, מדוע לא יתנו חלקם בעיר, מדוע לא יגוייסו לשמירה מזויינת על בתי־הספר, שבהם לומדים ילדיהם או כל בית־ספר אחר?

יו"ר ארגון גבי צה"ל, שלמה לדור, אמר כי דרך זו נראית בעיניו סבירה, לא רק בהתייחסות אל חברי הארגון כאל גבים, אלא בעיקר כאל הורים.

הטבח בקריית־שמונה היה בגדר הפתעה הלם מעלותי הרשימה — אזהרת אבטחת נוספת.

אין תורה שאיננו תרד לילדיה, גם אם הם לומדים במרכז תל־אביב. סיידנו אתמול בעיר ראיינו הורים. ההיה הכמעט כללית: הסיכון קיים, אבל גם לולא היה קיים, יש לקבוע מייד מי אחראי לסידורי בטחון. זאת, בלא לסמוך על יוזמות ספונטאניות, שאינן תמיד מוצלחות.

הועלו קיצבאות הזיקנה

מאת אהוד גוט

קיצבאות הזיקנה ושארים הועלו ב־9 אחוזים למפרע החל ב־1 באפריל השנה. ההחלטה על כך נתקבלה שלשום בועדת העבודה של הכנסת.

בהתאם להחלטה יהיו קיצבאות הזיקנה כדלקמן: יחיד יקבל 211 ל"י לחודש במקום 193 ל"י לחודש, ועם הטבה סוציאלית יקבל 292 ל"י לחודש; זוג יקבל 317 ל"י במקום 290 ל"י ועם הטבה סוציאלית 452 ל"י. זוג וילד יקבלו 401 ל"י במקום 367.80 ל"י לחודש וזוג עם שני ילדים יקבל 485.80 במקום 445.25 ל"י לחודש. ההצעה להגדיל את הקיצבאות נועדה להגדיל את הפיצוי על ההתייקרויות שמקבלים הזכאים לקיצבאות.

המוסד לביטוח לאומי הצמיד אמנם את הקיצבאות לתוספת היוקר אך היות והתשלומי תוספת היוקר נעשים אחת לחצי שנה, מפגרת התוספת אחרי ההתייקרויות וכח הקניה של הקיצבאות נשחק.

במקר שערך המוסד לביטוח לאומי באחרונה, נתברר כי הפיצוי האחרון שניתן למקבלי הקיצבאות בחודש פברואר, אכן פיגר אחרי עליות המחירים. לכן החליט המוסד בהתאמה עם האוצר להגדיל גם מאפריל את הקיצבאות.

אם יחזרו
20,000 סורים
לקונייטרה -
האם האזרח הסורי
אחמד ג'בריל,
רוצח קרית־שמונה,
יהיה אחד מהם?

ועד ישובי הגולן

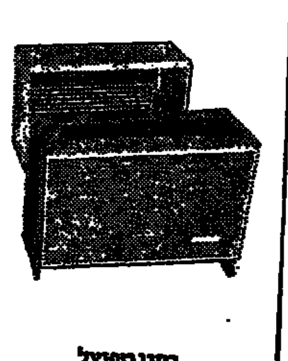

ממזגן קיר
ועד מזגן רצפה מפוצל
20 דגמי מזגני אויר
לבחירתך-
וכולם של אמקור

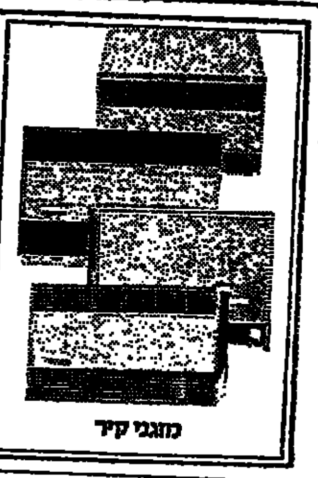

INTER-CONTINENTAL HOTELS

שטיח אדום
לא רק לדיפלומטים

בכל יום חמישי ארוחות ערב חגיגית „לאור הנר"
במסעדת „שבע הקשתות"
במחיר 29 ל"י כולל מיסים.

*

בכל יום ויום מבחר תפריטים עשיר
לארוחות צהריים וערב
ומזנון חלבי בשירות עצמי

*

להזמנת מקומות נא לטלפן למנהל חדר־האוכל
טלפון 282551 (02)

Welcome · Bienvenue · Willkommen

HOTEL INTER·CONTINENTAL

הזדמנויות ב„דירן"
חיסול מלאי
של רהיטים מחו"ל
(רהיטים עם פגמים קטנים בהנחות גדולות)
מחירים ללא תחרות
כל הקודם זוכה!

המכירה ב„מרתף המציאות"
מ־9 בבוקר עד 7 בערב

דירן
בית האופנה לריהוט מודרני

מערכות סטריאו מ־750 ל"י
פוטו סטריאו ספפורט, בן־יהודה 8, תל־אביב

מי מכיר נסיעה משלבת.
חסכון ומנוחה מלבבת?
כה פשוט הפתרון-
כבר נמשתם נכון-
באוטובוס-הנסיעה ברכבת!

שפינולה הושבע כנשיא פורטוגאל

ראש המטה הכללי של צבא פורטוגל, הגנרל קוסטה גומז השביע אתמול בשעה 17.00 לפי שעון ישראל את הגנראל אנטוניו דה שפינולה כנשיא הרפובליקה הפורטוגלית.

בנאום קצר לאחר השבעתו הבטיח הגנרל שפינולה לאומה לשמור על עצמאותה ואחדותה. הגנרל שפינולה יכהן בתפקידו עד לבחירת נשיא חדש.

סבורים, כי בראש הממשלה הזמנית יעמוד הפרופסור ולמה קרלוס, הידוע בהשקפותיו הליברליות. הפרופסור קרלוס נכח בטקס ההשבעה של הנשיא. מחוץ לארמון הנשיאות התקהלו כחמשת אלפים אנשים, בחלקם נשאו כרזות המברכות את הנשיא החדש ומביעות בו תמיכה.

במושבות פורטוגל הגיעו בינתיים ידיעות נוספות על מעשי טבח של כוחות הצבא הפורטוגלים.

המשטר החדש זה כבר קיבל ידיעה מטעם המטה הכללי, כי קיבל ידיעה שחיילים פורטוגלים רצחו 22 אפריקאים יום לאחר ההפיכה בליסבון. בראשית החודש האשימו

אנטוניו דה שפינולה

שני כמרים קאתוליים הולנדיים, שחיילים פורטוגליים רצחו באותו אזור כ־300 כפריים ולאחר מכן שרפו את גופותיהם.

במושבה פורטוגלית אחרת, אנגולה, מסרו אסירים פוליטיים ששוחררו זה עתה, כי כסיבת עיתונאים על העינויים שהיו מנת חלקם בזמן מעצרם, על עבודת פרך, מזון מקולקל שהוגש להם והוצאות להורג.

לעומת זאת הכחיש המפקד הצבאי של איזור אינהאמבנה במוזמביק ידיעות שהופיעו בעתונים בדבר מעשי טבח של חיילים פורטוגליים במושבה זו. הוא הודה כי בזמן עימות צבאיות במוזמביק בשבועות האחרונות נהרגו גם אנשים חפים מפשע, אך מכחיש, כי אנשי הצבא ביצעו מעשי רצח בדם קר.

ברומא פירסם בטאון המפלגה הקומוניסטית האיטלקית „אוניטה" ראיון עם אחד ממנהיגי המפלגה הקומוניסטית הפורטוגלית פדרו סוארז, שאמר כי אין פתרון לבעית המושבות הפורטוגליות אלא הכרה בזכות של העמים האפריקניים לעצמאות מליאה ובלתי תלויה. אין לתלות תקוה בנסיונות להשוות את הקולוניאליזם בצורה חדשה.

סוארז הביע תקוה, שהמכשלה הפורטוגלית החדשה תבין את הכבוד והצורך לפרוץ צעד וריאליסטי. יש לשים קץ למלחמה ולהתחיל ביד במגע עם הנציגים הלאומיים של עמי אפריקה. במהלך תנועות השחרור. הם צריך לנו בשיתוף נגד הפאשיזם ועכשיו עלינו לעזור להם להשיג עצמאות חרות — אבר. (עתי"ק־יונייטד).

רבין ביקש – וקיבל – אורכה של שבוע להרכבת הממשלה

מאת יוסף חריף

נשיא המדינה פרופ' א. קציר האריך אתמול בשבוע את מועד המנדט שנתן ליצחק רבין להרכבת הממשלה החדשה.

האורכה ניתנה בתום שיחה שנמשכה בארבע עינים בבוקר שעה הביקה בין הנשיא לבין השר רבין.

מר רבין ביקש את האורכה כי מאמציו נתקלו בשל ביקורו של שר החוץ של ארצות הברית, ד"ר הנרי קיסינג'ר באיזור ובכל השיחות על הפרדה הכוחות עם סוריה.

התקופה הנוספת הסתיים ביום ו' בשבוע הבא.

שודדי־בנק בפאריס חטפו בני־ערובה ושחררו אותם תמורת מכונית

אשה ובנה הצעיר שוחררו אתמול בלא פגע על ידי שני שודדי בנק שנשבו במשטרתם אתמול, „זו אריה הם בבני ערובה והסתלקו במכוניתם שסופקה להם על ידי המשטרה.

האם והילד כצאו את עצמם בני הערובה בפרבר של פאריס, לאחר שכמה השודדים נמלטו.

בכוניות טיפור רדפו אחר השודדים בבירה פאריס, אילם השודדים הצליחו להמלט. לא נמסר על נפגעים בדרמאה שנמשכה שלוש שעות.

התקרית החלה בשעה 9 בבוקר, כאשר שני גברים רעולי פנים שודדו בנק בפרבר שאמפיני־סיר־מארן. כאשר נמלטו מהבנק הפכו שני השודדים שתי נשים וחבישה ילדים בקוטג'.

המשטרה כיתרה את האיזור ופתחה במו"מ עם השודדים. הללו דרשו מכונית המשטרה הצבוידה לרשותם „רנו" אדומה.

אז יצאו השודדים מן הקוטג', אחד החזיק בנער בן 8, והשני באמו. הם נכנסו למכונית והסתלקו. המשטרה פתחה במרדף אך השודדים הצליחו להמלט מהמה הקוטג בתנועה. (עתי"ק, יונייטד).

פרשן „יו.פי.": הרוסים מנסים לגבש חזית שתחבר את לוב, סוריה ועיראק

מאת קארל תאלר

פרשן יו.פי.

בריה"מ כנסה עתה לגבש חזית ערבית במזרח התיכון, שתחבר את לוב, סוריה ועיראק, נוכח התהדקות של מצרים לעבר ארצות הברית.

ענין החזית הזאת נדון עתה במוסקווה בין מנהיגי בריה"מ לבין ראש ממשלת לוב, עבד סאלאם גאלוד הבבקר במוסקווה. גם שליט לוב, הקולונל קדאפי, אמור לבקר במוסקווה בעתיד הקרוב, כדי לחתום על עיסקה כלכלית וצבאית — אמרו המקורות.

התקרבות בין לוב לבריה"מ המועצות חלה נוכח אכזבון המשותפת מן השינוי בכוון ביחסו של נשיא מצרים אנואר סאדאת ומהשפעתה הגוברת של ארה"ב במזרח התיכון, משקיפים סבורים, כי גורל החזית יוכרע על ידי עמדתה של סוריה. בריה"מ מעניקה גיבוי ועידוד לעמדתה הקשוחה של סוריה בנושא הכוחות על הפרדת כוחות, אולם תגים מדיניים במזרח התיכון אינם כופיאים מכלל אפשרות שסוריה תשוב ותתלכד עם מצרים, אם סיכויי השלום יהיו יותר מבטיחים.

הכאמבים הסובייטיים משקיפים את מאמצי תבהרתם הגוברת של מנהיגי בריה"מ, נוכח מצבה המעורער באיזור. דיפלומאטים מערביים סבורים, שמנוי וגמור עם מוסקווה להחזיר לעצמה את השפעתה של האכצבים פרס לציכות יסיר עם ואשינגטון. מנהיגי ברית המועצות יתחברו עם בעלי ברית בעולם הערבי בכל מקום ובכל זמן ואם תינתן להם הזדמנות, הם יחזרו ליחסי ידידות עם מצרים, למרות ההאכזבות בעבר. אולם התעצקותה של עיראק בנוגד הכורדים אינו מעניין לבריה"מ בשיטי אותן ליצירת הגוש שמוסקווה רוצה בו.

„מצב עגום" של תחזוקת ציוד רפואי בבת"ח ממשלתיים

מאת אברהם פלג

בכל שנים עשר בתי החולים הממשלתיים הכלליים בארץ, שורר „מצב עגום" מבחינת התחזוקה הציוד הרפואי. זאת ציין ד"ר מרדכי שני, מנהל המרכז הרפואי ע"ש שיבא בתל השומר, בסימפוזיון על הנושא „התחזוקת מיכשור רפואי בהנדסה רפואית", שנערך אתמול בבית המהנדסים בתל־אביב.

ד"ר מרדכי שני קרא למשרד הבריאות לעבד תכנית חומש לשיפור הציוד בבתי החולים הממשלתיים. לדבריו סובלים מוסדות אלה כמחסור ניכר בציוד רפואי. הוא מסר שמהתקציב הכולל של כל בתי החולים הממשלתיים, המסתכם ב־331 מיליון ל"י בשנה, מושקעים רק — 3.1 מיליון ל"י בציוד רפואי.

כן קרא ד"ר שני לקבוע תיקני ציוד לבתי חולים בהתאם לשלושה סדרי גודל ולהקצאת תקציבים שנתיים להחלפת ציוד מיושן. מנהל המרכז על שם שיבא הציע, כמו כן, להנהיג אחידות במיכשור הרפואי בארץ ולהקים ועדות מרכזיות לייעוץ בכל האמור ברכישת ציוד כזה.

הסימפוזיון נערך מטעם אגודת האינג'ינרים והארכיטקטים, ההסתדרות הרפואית והאיגוד הישראלי להנדסה רפואית וביולוגית.

תושב חיפה יואשם ברצח סוחר שמת ממהלומות פטיש

בבית החולים רמב"ם בחיפה מת מפצעיו ביום ב' עובר דיר חוזרים, שהוכה לפני כחודשיים במהלומות פטיש בראשו.

בעקבות מותו של האיש — אברהם קנדה, המכונה „מיבי" — ביקשה אתמול פרקליטות מחוז חיפה מבית המשפט המחוזי בעיר, לדחות את הקריאה בכשפטו של דאוד בסל, שיואשם עתה ברצח.

האיש האשם לפני מספר שבועות בנסיון לרצח. כגן פרקליט המחוז עו"ד יהודה רשף טען בכתב האישום, כי בצהרי יום ה־26 למרס השנה הלם הנאשם 4 פעמים בפטיש בראשו של הקורבן, זאת לאחר הילוף־דברים שהיו בין השנים תוך כדי מהלך עבודתם בדיר החזירים שבכפר יסיף. כתוצאה מכך נגרם לו מתלונן שבר בגולגולת ולאחר שבועות — מת, כאמור, מפצעיו.

בהיפתח משפטו של הנאשם ביום ד', בפני השופטים צ. סלונים, א. פרידמן ות. יהודאי, כען התובע כי אין לקיים את הקריאה במשפט זה מאחר ובעקבות מותו של המתלונן תגיש התביעה כתב אישום מתוקן בו יואשם האיש ברצח.

השופטים נענו לבקשת הפרקליטות ודחו את הקריאה, וכן נענו לבקשת הסנגור ד ציון כי הנאשם יישלח לבדיקה הסתכלות.

שביתת הסוחרים בירושלים נדחתה

שביתת החנויות בירושלים שנועדה ליום א' הבא לא תלוכה הראשה בבירה שנועדה לכתה, נדחתה בשל מאורעות יום אתמול במעלות ונילוי משפתי הקפה ישיבת בירושלים.

התאחדות הסוחרים הכללית, התאחדות בעלי מלאכה ותעשיה זעירה וארגון הגנת הדייר אשר הודיעו על פעולות אלה בשל כוונת הממשלה להעלות את דמי השכירות בדירות ובבתי עסק המוגנים על־פי חוק הגנת הדייר החדש, כאמור, לדחות אותם לאחר פניית המשטרה.

נציגי הארגונים הנ"ל יפגשו בשבוע הבא עם שר השיכון הנבחר והתעכיה לדיון בהחלטה על הפלאת דמי השכירות ולא יעשו כל פעולות מחאה עד לאחר־פגישה אלו.

התייקרות ושכר נמוך עלולים להרעיד את מישטרו של סאדאת

הפלגים שהתחנכו על קריאות קרב להטות מפי נאצר וסאדאת — מאוכזבים עתה מן השלבים הראשונים של „שלום אמריקני"

מאת איריך ביכן

סופר ה„אובזרבר" בקאהיר

מי הם הקבוצות האלו המתנגדות לסאדאת? מה הן ההגות? המצב במצרים כיום. שורר שלום, כמת הדרך למצרים, האייך מלאה הייליפים — שאלה אחת שאל אדריכל אמריקני בקאהיר, בעקבות שיחה עם בירור קשר לבקורת הנשיא אנואר סאדאת.

סאדאת עצמו נתן כמה מן התשובות, בנאום שנשא בתחילת החודש, כאשר ביקש לפייס את דעת הפועלים בצבר ולהגן על מדיניותו.

בשבועות האחרונים נפוצו ידיעות בלתי רשמיות על שביתות שפרצו בנמל אלכסנדריה ובמכרות כוהנה, תוך הביעת פועלים להעלות את שכר המינימום ל־30 פיאסטר (3 ל"י) ביום.

בחודש שעבר ניסתה הממשלה לפתור משבר בתחום החקלאות, בהציעה לחקלאים מחירים טובים יותר, אם יעברו לגידול יבולים חיוניים.

ב־1 במאי הודיע סאדאת על העלאת שכר של שלוש לירות מצריות (30 ל"י) בחודש לעובדי הסקטור הציבורי, שמשכורת המינימום והחודשית שלהם היא תשע לירות מצריות (90 ל"י). הוא הבטיח הקלות מס לפועלים בלתי נשואים, המשתכרים עד 20 לירות (200 ל"י) בחודש, לפועלים נשואים המשתכרים עד 30 ל"י בחודש.

צפויה תסיסה

הקלה כסויכת זו של המעמדה הכלכלית, שנהפכה בלתי נסבלת מפאת עליית מחירים תלולה, נתקבלה בתודה אצל רוב הפועלים המצריים מעוטי ההכנסות, שיפיקו כמנה הצלה. אך כבר עתה יש רטינה בקרב פועלים בעלי הכנסה אחרים, שלא ייהנו מן ההכנסות.

אנשי האיגודים המקצועיים אומרים, כי עד מהרה תעמוד הממשלה בפני הפיגה, שתלך ותתפשט אם לא תשוגה מיטורה בעקרכת השכר.

יש פער עצום בין שכר המינימום — פחות מתשע ל"י (90 ל"י) לחודש לפועלים מתחת לגיל 18 ולעובדי חקלאות — לבין שכר המכסימום של 167 ל"מ (1670 ל"י) בחודש לעובדי ניהול, מה גם שלמשכורות גבוהות מצטרפות „הוצאות ייצוג", שהן תוספת של כ־50 אחוז ואף יותר.

„קנאים הולנייים"

אחרי שהציע לפועלים גלדלת־ארגנה, הגדיר סאדאת את מבקריו — „בלתי בשלים מבחינה פוליטית, קבאים, חרלנים וקשי עורף. זו תופעה חולנית".

בהזדמנויות אחרות הגדיר אותם כ„שמאל הרפתקני" וכ„קנאי דת סוטים ואנשי ימין ריאקציוניים, סוכני מעצמות זרות או מדינות ערביות מסוייכות".

סאדאת אמנם חיסל את מחנות הריכוז בארצו, אך עדיין מוחזקים חשודים במעצר ללא משפט, „לצרכי חקירה" לתקופה של עד שנה. השנה שנעצרו במארס — איכרים, פועלים ועורכי־דין — מוחזקים במעצר, על סמך החשד כצורפו של „נסיון להקים ארגון קומוניסטי".

מורדים ומוחזי ביקורת אלה הם ברובם אנשי שמאל או אנשי המהגה הקרוי „מתקדמי", שנרדפו גם על ידי נאצר, בכום שפידקו באופן מילולי מדי את קריאתו ל„מהפכה". אלה הם נאצריסטים, המשיבים כיום להמהפכיים מדי, אנשי־מאבק, פלשתינאים וכן מצרים וערבים, המבשיכים לתמוך בפעילות הטרור שלהם.

השכבה המנוצלת ביותר

אלה גם פועלים ואיכרים, שהיו תמיד, בכל המשטרים במצרים, השכבה ההברתית מעוטת הזכויות והמנוצלת ביותר. הם השלימו עם הקשיים והקורבנות שנתבעו מהם למען „קרב השיחרור". אחרי שעבדו בפרך והשתתפו בקרב, תובעים הם עתה לעצמם חלק מהישגי שמלם.

הנלהבים — מתפכחים

אלה הם ילדי אותם המצרים והערבים, שבהנהגת אנשים כנאצר וסאדאת לחמו בבריטים בשנות הארבעים והחמישים, והכריזו מלחמה נגד „האימפריאליזם המערבי" ו„הציונות". כשחר ילדותם החדירו בהם מנהיגיהם שאיפה „לשחרר את פלסטין", ואחרי מלחמת ששת הימים — לא להשלים עם שום הסדר שלא יחזיר לערבים כל שעל אדמה שנלקח מהם ולפלשתינים את זכויותיהם.

המתמרדים כיום הם אלה שתמכו בסאדאת בהתלהבות, עד אבדן חושים, במלחמת יום הכיפורים, שנהרו להתנדב ל„צבא העם" שלו, כאשר נשתנה מהלך המלחמה לרעת הצבא המצרי.

ביה והיתה אכזבתם, כאשר הסכים סאדאת להפסקת אש, אולם אף על פי כן שתקו, כאשר הכריז, כי הפסקת האש מהווה „מכה" ישראלית צידית ומלאה.

אין הם שוחפים לאמץ שרוחש הנשיא סאדאת לקיסינג'ר „מחולל הנסים", ואין הם נותנים אמון בניכסון. אי אפשר לשכנע אותם, כי ארה"ב, שהבטיחה לישראל „צבת מוגבל" על מצרים במלחמת יום הכיפורים, אמנם סטתה, כפי שטוען סאדאת, מעמדה של תמיכה חד־צדדית בישראל, ועתה היא חותרת להשגת „פאקס אמריקאנה" במזרח התיכון.

איך משפרים מכונית מעולה?

עושים אותה שקטה יותר • עושים אותה רכה יותר • עושים אותה נוחה יותר

עושים אותה בטוחה יותר • עושים אותה חסכונית יותר •

ועכשיו היא עשויה ומוכנה לשמושך המיידי.

CORTINA'74

Ford

חברה ישראלית לאוטומובילים בע"מ | תל־אביב, חיפה, ירושלים, אשדוד, אשקלון, באר־שבע, חדרה, נצרת, נהריה, עפולה, ראשון לציון, רמלה, רמת־גן, איזור התעשיה רמת החייל, קרית־ביאליק.

מפיצי פורד בישראל

שישחקו, שיתלכלכו שיהיו בריאים...

תני לילדיך לשחק ולהתלכלך... תני להם ל„הנות מהחיים". אל תגבילי אותם.

הדבר היחיד שאת צריכה לעשות הוא ללחוץ על כפתור מכונת הכביסה המשוכללת של פיליפס, והכל יעשה מעצמו — תקבלי כביסה נקיה וצחורה.

לכי בעקבות חברותיך בעולם ועשי את הקניה הטובה ביותר. רכשי מכונת כביסה פיליפס תקבלי מלוא התמורה לכספך.

שרות פיליפס אחריות פיליפס

PHILIPS

פיליפס

פרסום שבי

בון שדוג

ת לערבי

הנבואות הזיקנה

אהוד גוני

هكذا مع الأصل

תוכנית להקמת סכר־מוסת על הירדן עוררה התנגדות הישובים

מומחי תה"ל ו„מקורות" מציעים לבנות סכר־עפר בפיתול הירדן ליד קיבוץ אלומות, כדי למנוע זרימה מיותרת של מים מהכנרת לים המלח ✶ אנשי היישובים בעמק־הירדן טוענים, כי הסכר עלול להפוך את האפיק במורד הירדן לתעלת ביוב גדולה ומסוכנת מבחינה אקולוגית

מאת **מאיר הראובני**

הירידה במיפלס פני הכנרת בקיץ שעבר עוררה את הרצון לחפש אחר אמצעים נוספים להפחתת מרמיה של זרימת מים מהכנרת, דרך אפיק הירדן, דרומה עד לים המלח, ללא ניצול מירבי לצרכים החקלאיים.

בימים אלה הגישו מהנדסים של תה"ל ו„מקורות" תוכנית להקמת סכר־מוסת באפיק הירדן, ליד קיבוץ אלומות, נוסף לסכר המרכזי שליד קבוצת דגניה, המבקר את זרימת מי הכנרת לירדן. תוכנית הסכר באלומות עוררה התנגדות חריפה מצד הצרכנים, בעיקר הישובים השוכנים לצידו של האפיק, שבין בית־זרע לגשר. המתנגדים מטילים ספק בערכו המעשי של החסכון הצפוי במים, לעומת הסכנה המוחשית שבדילדולו המוחלט של האפיק במורד הירדן והפיכתו לתעלת־ביוב גדולה, מצחינה ומסוכנת מבחינה אקולוגית.

● **צרכים גדלים**

הגידול בישוב הזר לאורכו של אפיק הירדן והצרכים הגדלים ההולכים במים של ענפי החקלאות בישובים (כולל בריכות הדגים), חייבו נקיטת אמצעים, כדי להביא לשימוש יעיל ומבוקר את פוטנציאל המים באיזור. סכר דגניה, ליד מוצא הירדן מהכנרת, איפשר שליטה כמעט מוחלטת על כמויות המים המשוחררות מהכנרת לירדן. הקמת סכר נוסף על־יד ביתניה (לרוחב האפיק) הביאה לאיגום המים במקום, כדי לאפשר את שאיבתם על־ידי מכוני המים של הישובים.

כיום משוחררים מהכנרת, בחודשי הקיץ, כ־7200 מ"ק מים (בממוצע) בשעה לאפיק הירדן. מפעילי הסכר בדגניה („מקורות") משתדלים לשחרר לירדן כמות מים מהכנרת, שתכסה את התפוקה הנשאבת על־ידי כל מכוני השאיבה במורד הנהר. הכוונה היא, שמעבר לאלומות תהיה ספיקת המים באפיק קרובה לאפס. שליטה מוחלטת על הזרימה בנהר אינה אפשרית. קיימות שעות מסויימות, במשך השנה, שבהן תפוקת מכוני השאיבה של הישובים קטנה, בלי שתקטן, במקביל, ספיקת מי הכנרת המשוחררים בסכר דגניה. במקרים אלה גולשת הספיקה העודפת של המים בירדן לעבר ים המלח.

● **העודפים המתבזבזים**

כמויות אלה הנן מועטות ביותר בחודשי הקיץ, אבל הן הולכות וגדלות בחודשים השוליים של ההשקיה ובחודשי החורף.

מומחי תה"ל ו„מקורות" טוענים שעודפים אלה, המתבזבזים בזרימתם אל ים המלח, מסתכמים בין 8 ל־15 מיליון מ"ק מים בשנה. אנשי המים של ישובי עמק הירדן, ובראשם שמשון שטיין, רכז מפעלי המים במועצה האזורית, טוענים שהכמויות ה„מתבזבזות" אינן עולות על 5 מיליוני קוב ואין לייחס להן השפעה מוחשית על מאזן המים בכנרת.

התכנית שהגישו מומחי תה"ל ו„מקורות" מציעה לבנות בפיתול הירדן, ליד קבוצת אלומות, סכר־עפר, שרום קודקודו יהיה מינוס 212 מ' ו־80 ס"מ. על־ידי סכירת האפיק, במקום זה, ייווצר מאגר קטן, שיסייע לבקרה על זרימות המים באפיק, בצמידות לכמויות המים הנשאבות על־ידי מכוני המים של הישובים. באמצעות מערכת פיקוד אלקטרונית, יועברו לצרכי התיפעול של הסכר בדגניה נתונים על שינויים בגובה מיפלס המים במאגר אלומות, בהתאם לשאיבה במורד הירדן. בדרך זו יהיו לנגד עיניהם של מפעילי הסכרים בדגניה נתונים מדוייקים על מיפלסי המים במאגר אלומות, בכל שעה.

● **פתיחת וסגירת הסכר**

כאשר מיפלס המים במאגר אלומות יורד למינוס 212 מ' ו־90 ס"מ, ייסגרו השערים בסכר דגניה. כאשר מיפלס המים במאגר אלומות יגיע לרום של מינוס 213 מ' ו־60 ס"מ, ייפתחו שערי הסכר בדגניה לספיקה מלאה של מים מהכנרת לירדן, בקצב של 7200 מ"ק בשעה. בדרך זו תימנע זרימה מיותרת של מים מהכנרת, שלא ינוצלו על־ידי הישובים במורד הירדן, לכיוון ים המלח.

אנשי ישובי עמק־הירדן, המשוכנעים שהחסכון הצפוי במים עקב הקמת סכר אלומות, יהיה בטל בשישים לעומת הסכנה שבדילדול האפיק ממים „מתוקים" (מי הכנרת הזורמים לירדן מכילים כ־250 מיליגרם מלחים בליטר) והפיכת הירדן לתעלת שופכין, מונים כמה מקורות זיהום, הפולטים לאפיק הירדן מלחים וזהמים מזיקים אחרים:

תעלת המוביל המלוח; הנקז כה כחלקה הצפון־מערבי של הכנרת את מי המעיינות המלוחים המצויים שם, מוזרמה את המים הבלתי־רצויים בכמות של כ־3000 מ"ק בשעה לאפיק הירדן, מדרום לסכר אלומות. מי המוביל המלוח מכילים כ־2500 מיליגרם מלחים בליטר.

כמות כמעט דומה (2500 מ"ק לשעה) של מי ניקוז מי שטחי העיבוד החקלאי בעמק הירדן, מגיעה לירדן ומזרימה תוספת של 800 מיליגרם מלחים לליטר.

● **כמות הביוב לימה**

למעלה מ־40,000 נפש חיים בישובים שלצד אפיק הירדן ואלה מספקים לאפיק הירדן כ־7200 מ"ק ביוב ושפכים ביממה.

במסגרת התוכניות לפתרון בעיות הביוב באגן ההיקוות של הכנרת, מוצע להביא לתעלת המים המלוחים כמויות ניכרות של שפכים וקולחים של הישובים שלאורך שפת הכנרת המערבית וכן של העיר צפת (דרך נחל עמוד). מדובר בתוספת של כ־500 מ"ק שפכים מדי שעה, שיוזרמו למורד אפיק הירדן (נתונים אלה וכן הפרטים על מקורות זיהום המים בירדן, הקיימים בישובים ובמפעלי התעשיה בעמק־הירדן, התפרסמו בסקר זיהום מי נחל הירדן, שהכין צוות של רשות שמורות הטבע, בראשות המהנדס הסביבתי יעקב זק).

שורה ארוכה של ישובים ומפעלי תעשיה, בעמק־הירדן ובגליל התחתון, מזרימים, במישרין לאפיק הירדן או דרך אפיק נחל יבנאל, כמויות ניכרות של שפכים וקולחים תעשייתיים, המוצאים דרכם לאפיק הירדן. פוטנציאל הזיהום באיזור זה מוערך בכ־3750 מ"ק ליממה של שפכים וקולחים בדרגות טיהור שונות.

● **חומרי רעל**

מפעל „ספר" בעמק־הירדן (מוצרי פורמאיקה וחומרים אחרים) צורך לתהליכי הייצור שלו כ־1500 מ"ק מים ביממה. אין למפעל כל מיתקני טיהור והשפכים מוזרמים לתעלת הנקזה של הירדן (מעל בתריים). בבדיקה שנערכה שם, בשביל נציבות המים, באוקטובר 1972, התברר, שהשפכים המוזרמים מהמפעל לירדן מכילים כמות גדולה של חומרים מזיקים ומסוכנים (חומר רעלי כפנול נמצא בשפכי המפעל בתכולה של 8½ חלקים למיליון).

במפעלי העץ והלבידים „קלט", בקבוצת אפיקים, משתמשים לצרכי הייצור בכ־130 מ"ק מים ביממה. השפכים הנוספים בתהליך הייצור רק בחלקם, מגיעים למיתקני טיהור (שני בריכות שיקוע ו־אגן חימצון) ואילו היתרה מוזרמת, דרך תעלת ניקוז, לאפיק הירדן. גם שפכים אלה מכילים כמויות ניכרות של חומרים מזיקים ופוגעים קשה בטיב מי הירדן.

● **ריחות רעים**

דוגמה מאוד לא חינוכית מספק המוסד החינוכי הסורי בבית־ירח. במוסד אוכלוסיה של קרוב ל־400 נפש, עם כמות פוטנציאלית של ביוב המגיעה לכ־60 מ"ק ביממה. למוסד בריכת חימצון קטנה מדי, שעודפיה הניכרים נשפכים ישר לאפיק הירדן. המהנדס י. זק מספר בסקר רשות שמורות הטבע, כי בעת שביקר במקום „היו פני המים בבריכה מכוסים צפצפת־ביצים והנדף מהם ריחות רעים".

נוסף לישובי עמק הירדן, קיימים גם תשעה ישובים באיזור ההיקוות של נחל הירמוך. ישובים אלה, כאשר דוזה־יעקב ועד רמת־מגשימים, מזרימים לאפיק הירדן כאלף מ"ק שפכים ביממה.

אנשי תה"ל ו„מקורות", המתכננים את סכר אלומות, ערים לבעיות האקולוגיות הכרוכות בשינויים שהם מציעים, אך לדעתם, „שיטת התיפעול החדשה, המוצעת על־ידם, איננה באה לפגוע את שיווי־המשקל האקולוגי, שקיים כיום באפיק הירדן. לגלישות המקריות של מי הכנרת לאפיק הירדן, לא נודעת כל השפעה על איכות וכמות הצומח והחי באפיק הירדן".

● **פיקוח אקולוגי**

עם זאת מדגישים המתכננים, יקויים מעקב מתמיד לאיתור כל שינוי במאזן האקולוגי, עקב הפעלת סכר אלומות ואם יתברר שחלה הרעה באיכות המים בירדן, יבוצעו מיד פעולות לשיפור איכות המים במאגר אלומות.

רכז מפעלי המים בעמק הירדן, שמשון שטיין, מציע פתרון אחר. לדעתו, יש בנציבות המים להקציב כמות מים קבועה, כדי לקיים הזרימה בנהר הירדן. אפשר לבצע זאת כך, שבמקום סכר־העפר שיוקם באלומות יותקן צינור שיאפשר מעבר 4—5 מליון מ"ק מי־ירדן לשנה. כמות זו לא תהיה משמעותית מבחינת החסכון במים בכנרת, אבל תהיה השפעה מכרעת על קיום כמות מים יציבה במורד הירדן ועל דילול ... המים, עקב הטיית המוביל המלוח לאפיק הירדן.

גם שמשון שטיין וגם מומחי „מקורות" מתנגדים לתביעה של הישובים ומפעלי התעשיה שבעמק הירדן ובגליל התחתון שיקימו אמצעים להסדרת הביוב והשפכים אצלם, טיהורם וניצולם, ככל שזה אפשרי, כמים לשימוש חקלאי ותעשייתי חוזר. הסדרים אלה, הכוללים מיתקני טיהור מקומיים ואזוריים, ימנעו הזרמת כמויות גדולות של שפכים וקולחים מזיקים לאפיק הירדן ואת הפיכתו של הנהר לתעלת־ביוב. שמשון שטיין קורא לישובים לגשת מיד להכנת הסדרי הביוב ולנצל למטרה זו את ההזדמנות שמעניק המילווה המובטח מהבנק העולמי, להסדרת נושא הביוב בישראל.

מתי מפעל

(המשך מעמוד 15)

ישב כאן המהנדס י. חייזביץ, מנהל מפעלי נייר הדרה בע"מ.

לבעלי המפעל היתה טענה חזקה נוספת: בשנות המס 1968/69 כבר הכיר בהם פקיד השומה כמפעל של יצור. על שום מה איפוא הכיר בהם הכרה זו? עו"ד מרדכי שיבולת, סגן בכיר לפרקליט המדינה בת"א, השיב על כך בשם פקיד השומה, כי אמנם היתה טעות במתן הכרה זו למפעל — אבל הטעות אינה חייבת להימשך. פקיד השומה סבור, שאין המפעל יצרני ועל כן אין לו זכות לקבל את ההטבות הקבועות בחוק.

חברי הוועדה שמעו עדויות טכניות כדי לברר אם אומנם המפעל הוא יצרני באופיו. לבסוף הגיעו להחלטה, שאין המפעל יצרני במובן החוק לעידוד התעשיה. אפילו חידושו של מבנע, הנעשה במפעל, אין בו משום ייצור של מבנע חדש אלא שיפוצו בלבד. משל למה הדבר דומה? לתיקון זוג נעלים, שנשחקו בהן העקבים והסוליות. שום תיקון שבעולם לא יעשה מהן נעלים חדשות, אלא מתוקנות בלבד — להבדיל ממעשה ייצור, שפירושו יצירת נעלים חדשות מעיקרן.

לפיכך, לא הוכר גם מפעל זה כמפעל יצרני ולא נתקבלה בקשת מנהליו לקבל את ההטבות, שמעניק החוק.

הבהלה לזהב הלבן

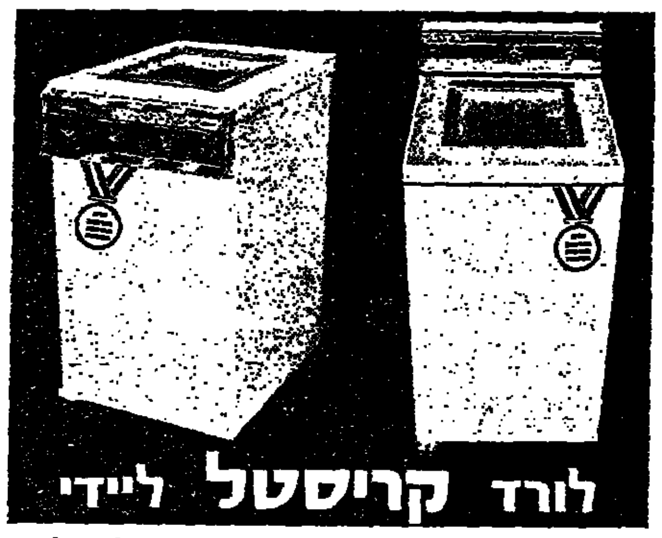

אלפי נשים בישראל מחפשות בימים אלה את הזהב הלבן... אלפי נשים אחרות כבר גילו אותו — בביתן! כל אשה שבביתה ליידי או לורד קריסטל יודעת שמכונת כביסה זו היא זהב ממש אין עוד מכונת כביסה חסכונית המציעה לך תמורה בה גדולה לכספך.

הרתחה עד 100 מעלות, כל תוכניות הכביסה לכל סוגי הכביסה, ציפוי אמאייל... אין יתרון שאינו נמצא בליידי או לורד קריסטל! חברת קריסטל בטוחה בזהב הלבן שבידה ולכן היא מעניקה לך שבועיים נסיון חינם — ללא התחייבות!

מהרי והכניסי את הזהב הלבן לביתך!

ליידי ולורד קריסטל - מכונות הכביסה

הטובות והחסכוניות מכולן.

מחפר - מעמיס הידראולי

HY-MAC תוצרת אנגליה

עוצמה
תימרון
חסכון

בדבר פרטים נוספים צלצלו או שלחו גלויה ותקבלו פרוספקט מפורט

דגם	כ"ס	קיבול כף חפירה	קיבול כף מעמיס	עומק חפירה
270	52	230 ליטר	570 ליטר	3.66 מטר
370	62	290 ליטר	760 ליטר	4.27 מטר
570	72	480 ליטר	960 ליטר	4.78 מטר

■ תנאי אשראי
■ הספקה מהירה
■ שרות מעולה וחלפים

צתע CTA צ.ת.ע. בע"מ ציוד תעשייתי ועירוני
תל אביב. שד' המלך שאול 39/41 בית הדר דפנה בנין ד' ת.ד. 33014 טלפונים: 254263

לקראת תכנית רדיו חדשה בשידורי ישראל בחסות בנק הפועלים

דירה לשניים

בעריכת: זאב ענר ושמואל שי

שעשועון פרסים לזוגות נשואים, שבמרכזו הפרס הגדול מוענק בנק הפועלים

90000 ל"י לרכישת דירה
וכן פרסים נוספים מוענקים מטעם הבנק

מתבקשים מועמדים שישתתפו ב־10 תכניות פומביות בת"א בהן יצטרכו להופיע בחידונים ושעשועונים בשידור חי:

זוגות עד גיל 30 דוברי עברית, שאין להם דירה משלהם, יפנו בכתב עד ה־22 במאי מעל גבי גלויה בלבד לקבלת שאלון ופרטים לקראת מבחן מוקדם.

נא לציין שם, כתובת מדוייקת ומספר טלפון אם יש.

דאיון המועמדים הסופיים יעשה ע"י ועדה בהשתתפות איש ציבור, נציגי החברות, נציג בנק הפועלים, נציג שידורי פרסומת בשידור ונציג פרסום א. אריאל.

לא יתקבלו מועמדים מעובדי הבנק, רשות השידור ופרסום אריאלי.

לפנות אל: בנק הפועלים ת.ד. 27 ת"א
על הגלויה נא לציין: דירה לשניים

לכל המעונינים בגיור

מערכות סטריאו ב־750 ל"י פוטוסטריאו פסטורט בן־יהודה 8 ת"א

...5.74 יום ה'

מיבצע זב"שנו: לעשות את החיים יפים יותר

...דבר מגויים
...על תנאי החש...
הסרט...
עמו או...

מיבצע זב"שנו: לעשות את החיים יפים יותר

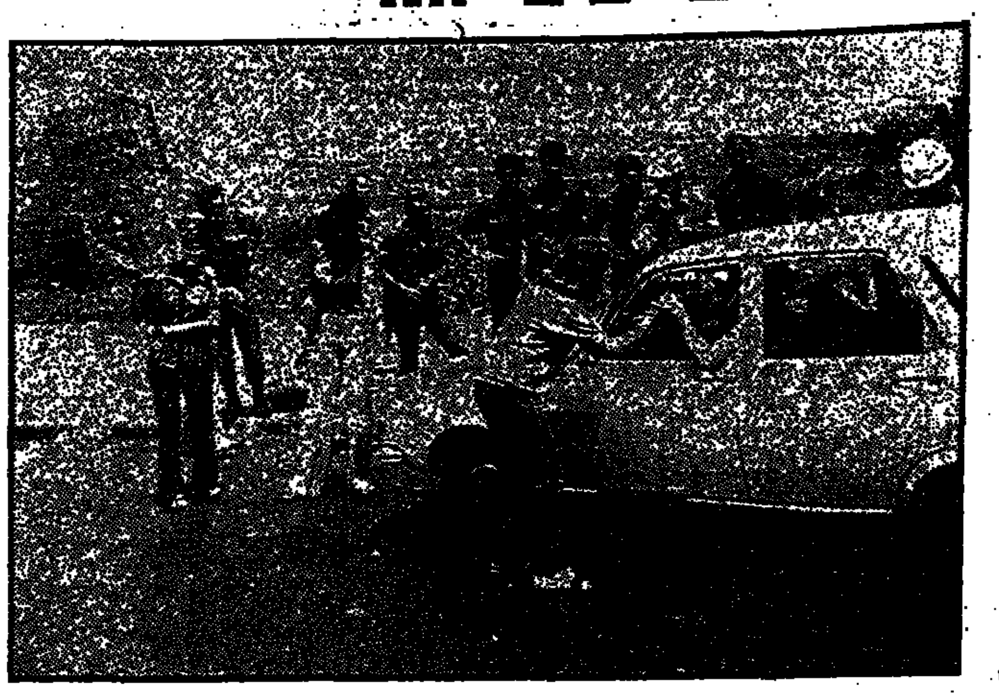

קצין צנחנים צעיר, שעבר קרבות קשים בסיני, ונפצע עתה עם יחידתו ברמת הגולן, הפריח עצמו אלינו, בהתפשטותו הקצרה. הנושא: טרמפים.

סיפר הקצין: נסעתי לבאר־שבע עם אבא, ב„פיאט" הקטן שלו, לבקר את הורי חברי הטוב שנפל. עמנו נסעו טרמפיסטים.

התגלגלנו אחרי מכוניות יפות ומצוחצחות, ראינו אותן נוסעות ריקות ולא אוספות חיילים המחכים בדרך; אלה שמשתוקקים למקלחת חמה בבית ואלה שממהרים ליחידתם, כדי שחבריהם יוכלו לצאת לחופש.

הרגשתי איך שהדם עולה לי לראש. הרגשתי כי אני רוצה להיות אלים. חשבתי על המרחק העצום בין האיש היפה הזה בוליפה המהודרת, שנוסע ב„פלימות'" שלו, לבין החבר'ה שלי שאינם יכולים להרים ראש, שהיו להפרעות בגלל המגבות; על אלה שאולי יוצאו באלונקה, או שאצטרך ללוות בדרכם האחרונה, כמו שעשיתי פעמים רבות בזמן האחרון...

הסלח לי על ההתרגשות. אבל זה כואב. אני לא רוצה שהמשפחה שלי, וכל העורף יחיו כל הזמן את המלחמה, אבל גם אינני יכול לסבול את האדישות.

ביקשתי את אבי שינסה להשיג את ה„פלימות'". רציתי „לשטוף" את הנהג. אבל „פיאט" קטנה אינה משיגה „פלימות'", ובעצם, אני לא מסוגל לצעוק...

*

למחרת הופיע אצלי משה, קצין שריון במילואים. בחור צעיר, חובש כיפה, מדריך באוניברסיטה העברית, והמדייל לספר באותו נושא.

ואלה דבריו: חזרנו מהצבא. חברי ואני, חשבנו, שאי־אפשר להשאיר את הדברים כמות שהיו. איני יכול להניח מיבוע בנפשי, אלא אם אראיש שאני עושה משהו. לא להרים ברוחו של עולם, סתם דברים קטנים שיעשו את חיינו יפים יותר. שיעלו חיוך על פניו של הישראלי...

התארגנה קבוצה „זב"שנו" (זו הבליה שלנו). בינתיים איננה גדולה. יום אחד יצאנו לרחוב וחילקנו פרחים לעוברים ושבים. התגובה היתה טובה. אנשים חייכו...

כמי שפשטו לא מכבר את המדים לא יכולנו שלא לנסות ולהקל על אלה המשרתים עדיין, בסדיר, בקבע או במילואים.

אנו יודעים מנסיוננו כמה עזה התשוקה לנצל כל שעה של חופש ולבזבז פחות על הנסיעות. אנו יודעים איך החברה שמתפשטים הסמיכה „מתים" לחזור ליחידה בזמן, כדי שחברים אחרים יוכלו לצאת...

ובכן, פנינו למשטרה בירושלים וביקשנו מהם שיתוף פעולה: חברינו יצאו לטרמפיאדות, ירשמו מספרי רכב שעוצר לחיילים ומספרי רכב שאינו עוצר. המשטרה תתן לנו את שמות בעלי הרכב. לעוצרים נשלח מכתב־תודה לאלה שאינם עוצרים נפנה בשאלה מדוע לא עצרו, נסביר מדוע יש לאסוף חיילים. אם אפילו לא יטרחו לענות לנו, נפרסם בעתונות שמות הלא־עוצרים ולילים שמות אלה שעצרו. יש היכירה.

*

אמרנו למשה: הקדימו מעשה לדיבור וכך עשו.

ביום שישי שעבר עמדה בטרמפיאדות של ירושלים חבורת של צעירים. שהחברה עבדו תג דמוי פרח, אחרים החזיקו שלטים הקוראים לנהגים לעצור. אחרים חילקו לחיילים המחכים דף ובו קריאה לנהוג בנימוס בתוך הרכב שיטרים. אחרים מסרו לנהגים תלושים מכתב ובו בקשה אדיבה לאסוף טרמפיסטים. בטרמפיאדות חילקו סוכריות לנהגים שעצרו.

„התגובות היו נהדרות. נהגים קראו את תוכן האגרות. היו שהתלהבו.

„אנו חושבים שיותר נהגים עצרו לחיילים בשל פעולתנו. כי חברינו שערכו רישומים במשך ארבע שעות גילו, כי מספר הנהגים שלא עצרו כמעט זהה למספר הנהגים שאספו חיילים.

„אנו מתכוונים להמשיך במבצע וכבר צריכים במיבצע גם סטודנטים בתל־אביב. זו רק התחלה. נגנו מקווים, כי נוכל להמשיך במיבצע זה ובמבצעים דומים, שיסייעו לנו ליצור חיים יפים יותר. כמובן, דרושים עוד שמכתבנו נפשה לצרף כל מי שיסכים ל„זב"שנו", משרד המדריכים הי־ אוניברסיטה העברית ירושלים. מספר הטלפון שלנו: 02־30011.

בעלי רכב מגויים קובלים על תנאי התשלום

דיונים על שיעור תנאי התשלום לבעלי רכב מגויים מתנהלים עתה בין משרד הבטחון, לבין משרד האוצר והמשרדים הממשלתיים אחרים.

בנוסף לקובלנה על גובה התעריף טוענים בעלי הרכב, כי אין כל הצדקה לניכוי מס מן התשלום. נראה כי גם משרד הבטחון סבור כך, שכן נתבקש האוצר לבטל ניכוי המס מן התשלומים, כיון שהתשלומים לבעלי הרכב מבוססים על החזר הוצאות ולא על החזר הכנסות.

בעיה זו נוגעת באלפי בעלי רכב הקובלים על קיפוחם. טענה נוספת מתייחסת לאי מתן תשלום בעד השימוש בכלי־הרכב בשבתות. חישוב התשלומים לבעלי רכב, נעשה רק על פי מספר ימי החול שבהם היה מגויס.

על טענה זו, שהושמעה, בין השאר, על־ידי מרגלית לוי העקר הדיי, משיב משרד הבטחון, כי התעריף היומי נקבע על־ידי חלוקת ההוצאות השנתיות (פחת, ריבית, רישוי וביטוח, מס רכוש והוצאות אחזקה כלליות) — למספר הימים בשנה למעט ימי שבת וחג. לפיכך, המקבל תעריף תשלום יומי גבוה מזה שמתקבל מחלוקת ההוצאות בכל ימי השנה.

עוד נאמר, כי בתעריף נכללת גם תוספת גלובלית קבועה, שניתנת בשל האפשרות כי הרכב המגויס הופעל בימי שבת וחג.

ואולם הנושא בכללו נמצא עתה בדיון, קיים סיכוי שיחולו שיפורים בתעריפים.

*

אחת מבעלות כלי־הרכב, מרגלית לוי (קרית־מוצקין), טרחה והשוותה את התשלומים שמשלם משרד הבטחון, לתשלומים הנדרשים על־ידי חברות השכרה לגבי כלי־רכב כמלה („פולקסואגן", קבינה כפולה).

„גיליתי כי משרד הבטחון משלם 22 ל"י ליום והחברה להשכרה דורשת 80 ל"י ליום ועוד 41 אג' לכל קילומטר נוסף מעל ל־100 הקילומטרים הראשונים. אני מבינה, כי חברות השכרה מפיקות רווח ניכר מהמחיר זה. אולם למרות זאת אי־אפשר להתעלם מן ההפרש בשוזו, כאשר מכוניתי נסעה 3500 קילומטר לחודש במוצע.

הטרמפיסט נטל עמו את הארנק

כשבתבה לאסוף חיילים המחכים לטרמפ בצדי הדרך, עצרה גב' מרים ש' (רמת־השרון); גם לחייל שהמתין בכפר־סבא.

ליד צומת בית־דגן ירד החייל. לאחר זמן־מה עצרה הגב' ש' בצד הדרך, כדי לקנות תות־שדה, וגילתה כי ארנקה שהיה מונח בחלק האחורי של המכונית, נעלם.

„מקרה דומה אירע לחברתי לפני חודשים מספר בדרך חיפה—תל־אביב. ברור לי שרוב החיילים הם בחורים ישרים והגונים. אבל אחרי מקרה כזה האם יפלא, אם לא אסכים עוד לקחת חיילים במכוניתי ?"

*

אכן, יפלא. אין לפגוע בציבור גדול של חיילים בגלל מעשים הסרי־מצפון של כמה־יטובה.

בגלל אחד כסיל כתום על רבים. אנו סבורים, כי מוטב לאוטו־טרמפיסטים שלא ישאירו חפצי־ערך או ארנקים בצד האחורי של הרכב, אך אל נא יפגעו בחיילים שחובה עלינו לאוספם.

יעקב העליון
מה כואב

איש המשטרה לא נהג כשורה

כשניגש יעקב גיני (נתניה) למכוניתו גילה, כי גנבים פרקו בלילה את הגלגל הקדמי והמגבים.

כתבה לנו רעייתו, אילנה: „זה דבר קטן, בשביל יעקב עם פרוטזה מעל הברך — זה דבר גדול". היא ניגשה למשטרת נתניה. לדבריה, לא רצו לחקור את העניין ואף לא למצוא טביעות אצבעות של הגנב.

„לא דרשתי שימצאו את הגנב, רק שיתנו לנו הרגשה שעושים משהו, על אחת כמה וכמה כשמדובר במכונית שהיא כרגליים לנכה צה"ל".

*

ש. הירש, עוזר לממונה על התלונות במטה הארצי של המשטרה, השיב על פנייתנו:

„נמצא כי איש המשטרה האחראי לחקירה בתלונה של הגב' גיני, לא נהג כשורה, אף שלא ידע שמדובר בגרימת נזק לרכבו של נכה צה"ל.

„איש המשטרה ביקר במקום הארוע, בדק את המקום ושוחח עם השכנים, למרות שלדברי הגב' גיני אמר שלא יעשה זאת. עם זאת, היה עליו לעשות מאמץ נוסף בנסיון לאתר את העבריינים, כגון להזמין מומחי טביעת אצבעות ומומחים אחרים, ולא לקבוע בעצמו, על־סמך נסיונו, כי בסוג זה של גניבה לא נשארים במקום העבירה סימני זיהוי או טביעת אצבעות.

„יינקטו נגד איש המשטרה צעדים משמעתיים בדרך של הסברה ואזהרה.

„צר לנו על עגמת הנפש אשר נגרמה לגב' אילנה גיני ולבעלה".

משרד הבטחון עיכב מתן פיצויים על פגיעה ברכב

חצי שנה נדרשה למשרד הבטחון, כדי להכין תשלום פיצויים על פגיעה ברכבו של מיכאל לב־רן, קצין שריון במילואים, שנפצע בקרבות הבלימה ברמת־הגולן.

מר לב־רן אושפז בבית־חולים רמב"ם בחיפה. דודו אמר לבקרו. כשנהג במכוניתו של המתלונן, בדרך לבית־החולים פגע רכב שהיה מגויס למלי"ח — במכוניתו של לב־רן.

דודו פנה מיד למשרדי מלי"ח בחיפה. נשלח שמאי שהעריך את הנזק ביותר מ־1600 ל"י. אולם הטיפול בתביעה התעכב. לפיכך פנה הדוד למחלקת ביטוח לתביעות של משרד הבטחון בתל־אביב.

ב־12 בנובמבר השיב לו בכתב ד. מלמד, הממונה על ביטוח לתביעות במשרד הבטחון, כי הואיל והרכב לא היה מגויס לצבא כי אם למלי"ח, ראוי שיפנה למשרד התחבורה ויגיש שם את תביעתו.

משרד הבטחון היה מוכן להמציא את הערכת הנזק כדי שייעשה בה שימוש בעת הגשת תביעתו למשרד התחבורה — בתנאי שיוחזרו הוצאות השמאי בסך 136 ל"י...

בדצמבר, אחרי שהמתלונן השתחרר מבית־החולים, פנה בעצמו למשרדי מלי"ח. שם הודיעו לו, כי משרד הבטחון קיבל על עצמו בינתיים את הטיפול בתביעות הנוגעות במלי"ח.

יורם בן־יואל, איש מלי"ח שעמו שוחח המתלונן, הסביר לו כי החל במחצית נובמבר, הוטל על משרד הבטחון לטפל בתביעות הנוגעות במלי"ח וכי ב־15 בנובמבר כבר העביר אישית למשרד הבטחון בתל־אביב את המסמכים בעניין התאונה.

„נוסף לכך, התקשר בן־יואל בנוכחותי בטלפון אל מחלקת התביעות במשרד הבטחון. הזכיר לנוגעים בדבר את פרטי התאונה והתביעה. על סמך תשובת המחלקה, הודיע לי, כי העניין יוסדר תוך שבוע־שבועיים".

מר לב־רן כתב אלינו במארס. זאת, אחרי שלדבריו פנה שלוש פעמים בכתב למחלקת התביעות של משרד הבטחון ו„כל פניותי לא נענו". המתלונן הוסיף כי מאז נפגע רכבו — הוא מושבת, כיון שאין לו הכסף הדרוש לכיסוי הוצאות התיקון.

*

התלונה נשלחה למשרד הבטחון ב־18 במארס. ב־24 בו אושרה קבלתה. ב־28 באפריל שלחנו תזכורת.

ב־30 באפריל ענה לנו ש. בן־שושן, האחראי להסברה במשרד הבטחון, כי „תשלום הפיצויים כבר נמצא בשלב ביצוע".

הוסבר, כי מקור העיכוב בכך, שלא היה ברור אם המכונית שפגעה במר לב־רן שירתה במסגרת צה"ל או במסגרת הרשות העליונה לשעת חירום, כלומר, משרד התחבורה.

קשה לקבל הסבר זה. אם נכון שבמחצית נובמבר כבר הועברו כל התביעות נגד מלי"ח למשרד הבטחון, האם היו דרושים עוד חמישה וחצי חודשים לבירור, שיאפשר מתן פיצוי לחייל אשר נפגע במערכה ?

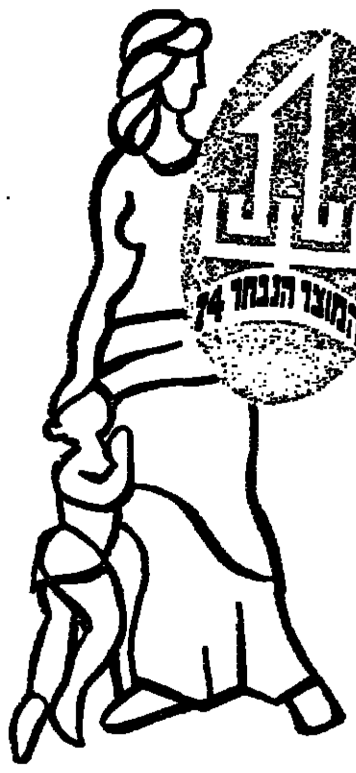

הננו שמחים להודיע על פתיחת סניף מחוזי דרום ברחובות, רחוב הרצל, 185 טלפון 03-954971/2 שישרת את לקוחותינו וסוכנינו באיזור.

הנך מוזמן להרים אתנו כוסית היום, יום ה' 16.5.74 משעה 16.30 עד 17.30

בי מה שבטוח בטוח ומה שבטוח

הסנה חברה ישראלית לביטוח בע"מ

הראשונה בישראל בגודלה, מהימנותה ותכניותיה

חברת שיכון ופיתוח לישראל בע"מ

קבלן * בונה - חתוך עכשיו !!

אנו רוכשים דירות בנות 1—3 חדרים בכל שלב בניה

העסקה אתנו תתבצע בקלות כי אצלנו תקבל:

• מחיר טוב • מזומנים
• החלטה מהירה • הסדרי תשלום מגוונים

שים לב! רכוש דירותיך בידי לקוח אחד יחסוך לך טרחה והתרוצצויות עם לקוחות רבים!

לשם פרטים הכל לפנות למשרדי החברה:

רח' הארבעה 18א', הקריה, ת"א, טל. 260191

„כרם" מכון לחינוך הומניסטי יהודי

מיסודן של חברת כל ישראל חברים והאגודה לחינוך הומניסטי יהודי בישראל ירושלים

נמשכת ההרשמה

למכון מתקבלים תלמידים מצטיינים, בעלי תעודת בגרות, אשר סיימו שרותם בצה"ל ואשר מתכוננים להוראת המקצועות ההומניסטיים, היהודיים והכלליים, בבתי־ספר תיכוניים בארץ.

משך הלימודים ארבע שנים.

התלמידים ילמדו באוניברסיטה העברית לקראת תואר ב.א. ויקבלו במכון השלמה בהשכלה יהודית וכללית והכשרה לעבודה חינוכית.

לתלמידים יוענקו מלגות שיכסו את הוצאות מחייתם ואת שכר הלימוד באוניברסיטה, על מנת שיוכלו להתמסר ללימודים בלבד.

המכון ייפתח ביום ראשון, י"ד באלול תשל"ד — 1.9.1974.

ההרשמה תסתיים ביום כ' בסיון תשל"ד — 10.6.1974.

המעוניינים יפנו בכתב, לשם קבלת חוברת הסברה וטופס הרשמה ל„כרם", מכון לחינוך הומניסטי יהודי, רח' פינסקר 11, ירושלים.

כתיבה במכונה תלמדו ב־12 שעות

בבי"ס למסחר ה„רימון" תל־אביב, רח' דיזנגוף 35, טלפון 281985

שיטה עיוורת פיקוח ממשלתי

סולבור חברה לשיווק וקניות

חרסה מפעלי קרמיקה ישראליים

קרמיקה 74

מתכבדים להזמינך לתצוגת חידושי הקרמיקה הסניטרית

המעצב: פיירו מיקלטי, איטליה

אולמי סולבור 99

רח' בן יהודה 99, תל אביב

مطابقة للأصل

هكذا من الأصل

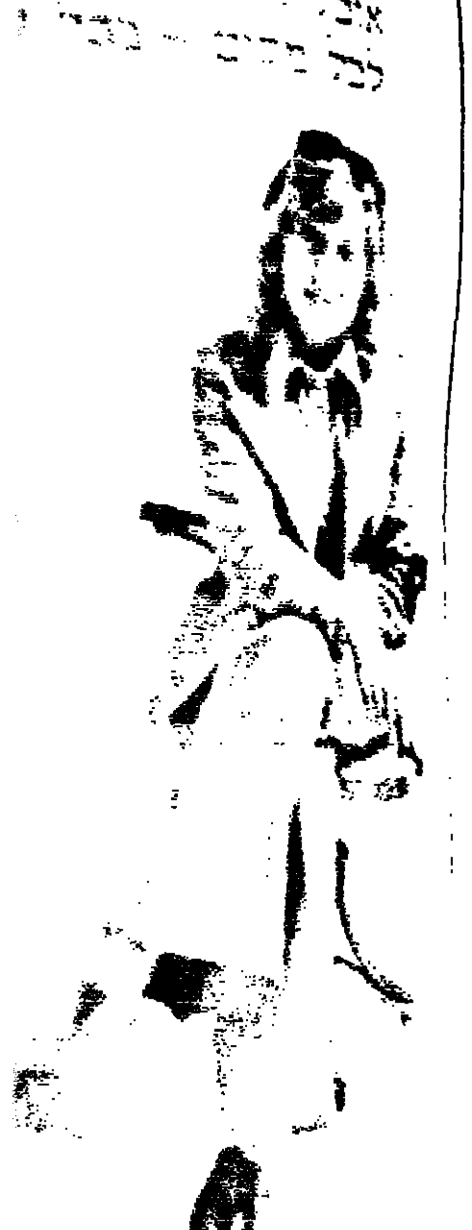

חוששים מקשיים ביצוא יינות בשל העלאת מחיר ענבי יין

צפויה גם עליה ניכרת במחירי היינות לצרכן הישראלי * באיטליה מגיעה צריכת היין ל־120 ליטר בשנה לאיש ובישראל לארבעה ליטרים בלבד

מאת **דני גוטרמן**

יצוא היינות הישראלים עלול להיתקל לבלתי כדאי ולהצטמצם בשיעור ניכר אם יממשו הכורמים את תביעתם להעלאה של כ־60 אחוזים במחירי ענבי היין. במקביל צפויה גם התייקרות גדולה במחירי היין לצרכן הישראלי.

הערכה זו מסר מר מיכאל באייר, המנהל הכללי של יקבי "אליעזר". לדבריו, דורשים הכורמים המאורגנים ב"איגוד גפן היין" מחיר של 800 לירות לטונה ענבי יין מהבציר הקרוב, לעומת 500 לירות לטונה שקיבלו אשתקד ו־325 ל"י לטונה לפני שלוש שנים.

איגוד גפן היין הפועל במסגרת התאחדות האיכרים מספק את תצרוכתם של מפעלי היין "אליעזר", "סטוק" ואחרים — מלבד היקב של "כרמל מזרחי", שהוא הגדול בענף ומספק כ־60 אחוזים מתצרוכת היין. "כרמל מזרחי" מקבל את ענבי היין מ"אגודת הכורמים" — שחבריה הם מבעלי המניות של החברה.

מר באייר אומר כי "איגוד גפן היין" הסביר שבשל העליה הגדולה שהיתה השנה בהוצאות על שכר עבודה, חומרי הדברה, מים וכו' הוא נאלץ להעלות את המחיר לטונה ענבי יין ל־800 לירות. לדברי מנכ"ל "אליעזר" הוצע לכורמים על ידי היצרנים, שבכוחו משרד החקלאות יבדוק את תביעותיהם להעלאת מחירים ויקבעו את השיעור המוצדק. הכורמים דחו הצעה זו. "אם יעלו המחירים בשיעור הנדרש, נאלץ לייקר את היינות בעשרות אחוזים וברמת המחירים הגבוהה לא נוכל להתמודד עם המחירים הזולים יחסית, בעולם" — אומר מר באייר.

לדבריו, מוכר היום "אליעזר" בחו"ל קרטון המכיל 12 בקבוקי יין במחיר של 5 עד 6 דולאר, אך אם המחירים יגיעו ל־9 דולאר לקרטון אין כל סיכוי שמישהו יקנה. לדבריו, קיים שוק טוב ליינות הישראליים, וניכר ביקוש להם גם מצרכנים לא־יהודיים. קניין בדרום צרפת הזמין באחרונה 24 אלף בקבוקים של יין יבש והזמנות נתקבלו גם בארצות אחרות באירופה ובארצות הברית. "הבעיה העיקרית היא לשמור על רמת מחירים סבירה — אחרת לא נוכל למכור", קובע מר באייר.

יצרני היין פנו בענין גם לראשי משרד המסחר והתעשיה כדי לבקש את התערבותם בהבטחת היצוא גם בעתיד.

אשר לשוק המקומי סבור מנכ"ל "אליעזר" כי "הישראלי הנוצרי" עדיין לא גילה את סודו של היין, ולעומת צריכה שנתית בממוצע של 120 ליטר

מיכאל באייר
24000 בקבוקים לצרפת

יין, לגולגולת באיטליה מסתפק התיירן הישראלי הממוצע ב־4 ליטר יין בשנה. גם כאן — הצריכה היא בעיקר של יין המשמש לקידוש, ולא של יין שולחני אותו שותים בשעת הארוחה.

לדעת מר באייר, ניתן על ידי רפורמה מתאימה בשיטת המיסוי הקיימת על היינות להביא להוזלתם ולהגברת הצריכה. במקביל יש לפעול כדי להחדיר את היינות במסעדות: "אם מסעדה קונה היום בקבוק יין ב־4 לירות ומוכרת אותו לסועד תמורת 20 לירות ויותר — כדוגמת שישתה יין — כאשר ניתן בשליש המחיר, להשתכר ממש מבירה או קוקה קולה...". אומר מר באייר באכזבה. הוא מדגיש כי עם העלאת המחירים של ענבי היין על ידי הכורמים, לא יהיה מנוס גם מייקורו בשיעור ניכר של היין המקומי, והדבר לא יתרום, כמובן, למאמצים להפיכתו של מצרך זה "למוצר עממי".

ישראלי הנופש בשוויץ משלם כפול משוויצרי הבא לטיול בארץ

מאת **יהושע כהנא**

לאורח שוויצי המבקש לסייר 15 ימים בישראל מציעה חברת "סוויסאייר" תוכנית שמחירה 890 פרנקים, שהם כ־1200 ל"י. המחיר כולל: טיסה, הארוחה בבתי מלון בנתניה או באשקלון.

לאורח ישראלי, המבקש לבקר בשוויץ, עולה "חבילת תיור" לאותו משך זמן מחיר כפול — כ־2400 ל"י. ההפרש הקיצוני במחיר חל, בעיקר, בגלל מס הנסיעות הגבוה וההוצאות הנוספות הכרוכות בנסיעה.

למרות זאת קטן בהרבה מספר התיירים השוויצים שביקרו אשתקד בישראל ממספר הישראלים שביקרו בשוויץ.

עד מלחמת יום הכיפורים, ב־9 החודשים הראשונים של 1973, הגיעו ארצה 20 אלף מתוך 5 מיליון תושבי שוויץ. באותה תקופה עלה מספר התיירים הישראלים שביקרו בשוויץ על 80 אלף.

מר יעקב ידוב, מנהל המכירות של "סוויסאייר" הסביר תופעה זו בפגישה עם כתבים לענייני התיירות, שנערכה ב"בית סוקולוב" בתל־אביב. "ישראל, בערך, "סוף העולם". לשוויצים המבקשים להגיע אליה. מכאן אין הם יכולים להמשיך ולסייר במדינות הגובלות עמנו. התיירים הישראליים, לעומת זאת, בוחרים בשוויץ כתחנת מוצא או ביניים בסיוריהם באירופה.

כדי להתגבר על ההפרש הבולט בהוצאות הכרוכות בנסיעה סיירו נציגי "סוויסאייר" ישראל במוקדי התיירות הפופולאריים בשוויץ ועיבדו תוכניות מעניינות במחירים זולים לתייר הישראלי כמו: אירוח בבתי מלון מעולים בעיירות קייט ב־33 פרנקים ליום, שהם כ־50 ל"י.

ירידה במניות ובצמודים — עליה במחיר הנת"ד

מאת **ש. אביטל**

שערי הצמודים למדד ירדו אתמול ב־2—2.5 נק' בממוצע בעקבות ידיעה מקומית לפיה מדובר "בבדיקה האוצרית" להטיל מס על רווחי הצמדה שהפיקו חברות ומפעלים בשוק אגרות החוב שבבעלותם. הרבעים פקדו אתמול גם את שוק המניות, אך במניות "פועלים" הורדה לטמפים הרביע המבוקשים להכנס למכור במחירים יורדים. כמעט כל היצע נקלט אתמול בירידות מבירות ובאוטוקרה. במקביל חלה עליה של 4 אג' במחיר הנת"ד, שהמיקוש לו הגיע אתמול ל־300 אלף דולאר. מתוכה כך המיקוש ההתחלתי מספק, כאמור, במחיר של 4.67 ל"י.

בעוד נמגע אתמול מגל ההיצע במעט כל ענפי המשנה של שוק המניות, היו כמה בירות שהתנהגו בניגוד למגמה הכללית. מבין אלה יש לציין את שער מניות "השקעות מזרחי". שערן עלה בסיכום היומי בחצי נקודה, אך המחזור היה גבוה במידה בלתי רגילה: 177 אלף ל"י ע"נ. שערי המניות התעשייתיות גילו יציבות יחסית ושיעור הירידה בשערי המובילות שבידינו היה זעיר. גם שערי המניות הפיננסיות ירדו בנקודה־שתי נקודות בלבד. שערי מניותיהם של הבנקים למשכנתאות לא נשתנו.

אקס דיוידנד שנתי של 17 אחוז בערך אתמול במניות "השקעות הפועלים". הוצע היצע של כ־280 אלף ל"י ע"נ אשר גרם להורדת מלוא ערך האקס נטו (12.5 נק') ועוד 3.5 נק' בשלב השני בפיקוח. בניגוד בנק הפועלים קלט את מרבית ההיצע שבאמצע ב־190 אלף ל"י ע"נ.

שערי אגרות הברירה ירדו אתמול באורח מקיף אך בסדרות בודדות בלבד היה שיעור הירידה גדול מן הרגיל. הן אלו במחירי הסדרות שמועד פדיונן הסופי הוא במחצית השניה של שנת 1977 (מסדרת "רליף" ומעלה). שערי הסדרות האחרונות של אגרות הברירה וכן הסדרה בענף "6.5 בסתוך" ירדו בעשיריות הנקודה. המחזור בשוק המניות הסתכם אתמול ב־3.85 מיליון ל"י, מהכול כ־1.6 מיליון ל"י ב"משתנים". נפח הפעילות באגרות החוב היה 9.6 מיליון ל"י (אגרות בריאה: 5.3 מיליון ל"י).

אופק הבורסה

המדדים הקבוצתיים
המקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

המדד הכללי	287.84	—1.01
בנקים וביטוח	241.31	—0.64
בנקים מסחריים	258.20	—0.79
בנ. למשכנת.	232.01	—0.80
מוסדות מימון	191.86	+0.56
חברות השקעה	232.00	—0.88
תעשיה	454.28	—1.34
מסחר ושרותים	399.27	—1.96
מקרקעין ובנוי	244.78	—1.19

מדד "מעריב" לערך ההשקעה ב־28 מניות מעולות (100 = 31.12.72)
104.85 —1.00

שערי הבורסה

המניה	השער אתמול	השנוי היומי	המחזור באלפי לירות
בנקים מסחריים			
א'ה'ה' מ'	288	— 2.0	1.0
אי.די.בי. בכ'	267	— 5.0	35.5
אי.די.בי. רג'	219	—25.0	25.5
איגוד ע"ש	302.5	— 0.5	4.5
בריטניה ב'	342	— 5.0	4.0
דיסקונט ע"ש	984	— 1.0	
מזרחי מ'	177	— 3.0	72.8
פועלים מ'	282		33.8
לאומי ע"ש	260	— 1.0	173.6
בנקים למשכנתאות			
אפותיקאי מ'	256.5	+ 0.5	7.0
כרמל מ'	193.5	— 1.0	3.0
משכנתאות ובנין	260		
פיתוח ומשכנתאות	272	— 1.0	7.5
שיכון בכ'	175	— 1.0	13.3
ספנות מב'	276	— 2.5	4.0
ספנות רג'	275.5		5.3
מוסדות מימון			
שלכון מקומי	112.5	+ 2.5	14.0
אוצר לתעשיה	224	— 1.0	11.8
חקלאות מב'	79		
פיתוח תעשיה מב'	70	+ 0.5	16.8
ביטוח			
אריה	430	—11.0	3.5
הסנה	260.5	— 4.5	19.3
סהר	348	+30.0	0.5
צור	195		3.0
מסחר ושירותים			
בית הרכב	86.5	— 0.5	1.0
דלק ע"ש	183	— 2.0	33.6
דלק מ'	188	— 2.5	4.0
קירור 1	322	— 1.0	
קירור 10 מ'	216	— 9.0	11.0
חשמל	63	— 0.5	15.0
ספנות והספקה	188	— 6.0	8.4
מקרקעין ופיתוח			
אזורים	199.5	— 3.5	3.0
אפריקה 1	420		
אפריקה 10	348	— 2.0	10.0
הכשר הישוב ע"ש	193	— 2.5	5.0
הכשר הישוב מ'	190.5	— 5.5	112.0
סולל בונה מב'	144		2.0
נכסים ע"ש	255	— 0.5	22.5
ישפרו	161	+ 1.0	11.0
ישרס	178.5	— 3.5	6.0
מהדרין	200	— 3.0	6.5
מטעי הדר	96.5		1.0
משקיעים	178.5		
נאות אביב	96.5	— 3.5	10.6
פרי אור	194		2.7
רסקו מב'	100		20.0
רסקו רג'	76.5	— 1.5	58.2
תעשייה			
אליאנס	475	— 5.0	0.5
אלקו 1	123		1.0
אלקו 2.5	108	— 1.5	28.8
אלקטרה 1	246	— 8.5	3.0
אלקטרה 5	233.5	— 8.5	6.5
ארגמן מב'	346.5	— 0.5	9.0
אתא ב'	136	—12.1	
אתא ג'	134.5	— 1.0	19.0
דובק מב'	453.5	— 6.5	3.1
כבלים	216	— 4.0	19.4
מבנ ע"ש	968	— 5.0	
כימיקלים	105.5	— 1.5	1.0
לוין אפשטיין	68	— 1.5	2.5
מולר מכסטיל	237	— 3.0	
פניציה מ' 1	110	— 2.0	3.5
פניציה 10	110.5		
מפעלי נייר	315	— 3.0	19.6
עסיס	237	— 3.5	7.9
נחושתן מב'	459		
עליה	324	— 1.5	11.8
פוליגון	230	— 3.0	3.0
ערד	91	— 0.5	
שמן מב'	135.5	— 2.0	9.0
תעל	256	— 7.0	7.0
חברות להשקעה			
אלגר מ'	95		2.0
אלרן מ'	203	— 3.0	6.8
חב' מרכזית	198		3.0
פועלים מ'	222.5 •	—15.5	185.7
"פז"	104	+ 1.5	9.5
חלפסון 1 ע"ש	168	— 3.0	1.0
חלפסון 10 מ'	110.5	— 2.5	81.0
ירדן	128.5 (מ')	— 6.5	
אמפא	130	— 1.0	1.0
דיסקונט מ'	246.5	— 3.0	6.7
המזרחי	124	+ 0.5	177.5
לאומי	230		25.1
פריון	111.5	— 4.0	10.5
מסחה	110.5	— 2.0	7.3
יצוא	80.5	— 1.0	15.0
כור מב'	194		2.0
כלל השקעות	197	— 3.0	17.9
כלל תעשיות	195	— 1.0	8.0
עת	187		
פמה	64.5	— 1.0	3.0
דלק ונפט			
נפטא	90		9.0
לפידות ע"ש	178		14.9
לפידות מ'	231	+ 0.5	1.3
אגרות חוב להמרה			
אי.די.בי. ש.ה.	285	— 2.0	2.5
אגוד ש.ה.	288	— 2.0	1.0
המזרחי ש.ה.	267	— 5.0	35.5
פועלים ש.ה.	219	— 5.0	52.5
בל"ל ש.ה.	248		1.0
בל"ל ש.ה.	302.5	— 0.5	4.5
אפותיקאי	342	— 5.0	4.0
פת. משכנתאות	334		
פת. משכנתאות	335		
שמן	984	— 1.0	
ספנות	510	— 5.0	19.6
אוצר לתעשיה	174.5	— 3.5	18.0
דלק	117	— 3.0	72.8
ישפרו	298		
אתא	280		
עלית	282		33.2
הפועלים השקעות	260	— 1.0	173.6
דיסקונט השקעות	255		
מזרחי השקעות	256.5	+ 0.5	7.0
בל"ל השקעות	196		
כלל תעשיות	193.5	+ 1.0	3.0
ערד	260		

מקרא: מ' — מניות למוכ"ז, ע"ש — מניות על שם; רג' — מניות רגילות; מב' — מניות מבוכרות; בכ' — מניות בכורה; (מ) — מוכ"ז בלבד; (ק) — קונים בלבד; • — אקס. השער בלי כניות הטבה או דיווידנדים.

אגרות חוב

סדרה	(מדד)	השער	השינוי
אג"ח צמודות למדד — מילוה קליטה 61			
63	(136.3)	271	+ 1.0
64	(132.6)	265	
65	(138.5)	247	— 1.5
66	(118.7)	233	
מילוה קליטה 62			
63	(132.6)	258	— 0.5
64	(138.5)	246	— 1.0
65	(110.1)	238	
66	(118.7)	219.5	
מילוה קליטה 64			
64	(138.5)	353	
65	(110.1)	320	
מילוה קליטה 65			
65	(110.1)	315	
66	(118.1)	285	
מילוה קליטה 66			
66	(118.7)	287	
67	(116.7)	288	
מילוה קליטה 67			
67	(118.9)	278.5	— 0.5
68	(120.2)	271.5	
מילוה במחון 68			
א'		152.1	— 1.0
ב'		152	— 3.5
ג'		148	— 2.0
ד'		145.7	— 0.8
ה'		145	
ו'		140.5	— 4.0
ז'		134.5	— 2.0
ח'		127.3	— 1.0
ט'		128	— 0.9
ת'		290	
מ"א		139.5	— 1.4
מ"ב		131.5	— 3.7
מ"ג		127.2	— 2.0
מ"ד		128	— 0.5
מילוה במחון בנקאי 68			
י"א		148	— 3.0
י"ב		146.5	— 2.0
י"ג		137.5	— 1.5
י"ד		124	— 2.0
מילוה במחון 69			
א'		127.8	+ 0.8
ב'		126.4	
ג'		123.5	+ 2.6
ד'		276.5	+ 1.0
ה'		269.5	
ו'		268.5	— 0.5
ז'		265.3	— 3.0
ח'		272	
ט'		267.5	
י'		267	— 0.4
כ"א		265.1	— 1.0
כ"ב		263.5	— 2.0
כ"ג		260.2	— 1.5
מ"א		262	— 2.0
מ"ב		263.5	— 3.0
מ"ג		261.5	
מ"ד		261	
מ"ה		261.5	+ 1.6
מילוה במחון בנקאי 69			
י"א		126.5	+ 1.5
י"ב		126.5	+ 1.5
י"ג		272	— 2.0
י"ד		270.3	
ט"ו		268	
ט"ז		266.5	
י"ז		263.5	— 1.0
י"ח		262.5	+ 0.5
מילוה פיתוח 60 (בריוה)			
קצ"ו		201.5	
קצ"ז		202	
ק"ח		201.5	— 0.5
קפ"א		201.5	— 0.5
קפ"ב		202.5	+ 1.5
ר"א (כ)		182	— 0.5
ר"ב (כ)		182.2	+ 0.2
רכ"א (כ)		180.2	
רכ"ב (כ)		180	— 0.2
רנ"ה (כ)		170.5	— 2.5
רנ"ו (כ)		171.5	— 2.0
רנ"ז (כ)		168.5	— 0.6
רנ"ח (כ)		169.3	— 1.0
רנ"ט (כ)		168.2	— 2.0
אג"ח צמודות למטבע חוץ — מילוה פיתוח 60			
די"ג (מ)		245	— 9.9
ד'		245	
חשמל סטוק ב'		145	+ 1.5
אפותיקאי 6%		248	
ים המלח 5%		146.1	+ 0.3
אג"ח במטבע חוץ			
הוצ' 6		151	+ 1.5
הוצ' 13		106.4	+ 0.4
הוצ' 17		108.1	— 0.4
הוצ' 18		104.9	— 0.8

בנק לאומי לישראל

קרן	מחיר היחידה	מחיר פדיון
צמיד	171.76	167.55
גביש	161.05	157.11
בדולח	176.9	172.4
שמיר	108.66	106.10
פיא	331.0	318.5
יגדל	360.4	346.8

המנהל: פיאם

בסיט קרן נאמנות בינלאומית

מחיר היחידה	מחיר הפדיון
77.70	74.60

המנהל:

פורסמו ממצאי סקר על משכירים ושוכרים המוגנים בחוק הגנת הדייר

יותר ממחצית בעלי הבתים ולמעלה משליש מהדיירים המוגנים - קשישים

29 אחוז מהדיירים ו־20 אחוז מבעלי הבתים השתכרו פחות מ־6600 ל"י לשנה * 3 אחוזים מהדיירים ו־7 אחוזים מבעלי הבתים השתכרו מעל 3000 ל"י לחודש * ככל שהמשכיר צעיר יותר — גדולה הכנסתו

בשנת 1973 — נמצאו בארץ כ־12,500 איש שבבעלותם לפחות דירה אחת שמשכרים לדיירים המוגנים על פי חוק הגנת הדייר. בבעלותם היו כ־75 אלף מושכרים בהם החזיקו כ־69,500 דיירים (מהם 42,400 דיירים למגורים ו־27,100 דיירים לעסקים). על כך נמסר מהלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בהתבסס על התוצאות הראשונות של סקר שנערך ב־1973 על פי הזמנתו ובמימונו של משרד השיכון. במספרים אלה אינם כלולים את הדירות שבבעלות "עמידר".

כן הסקר מתברר עוד כי 88 אחוז מהדיירים המוגנים (לא כולל דיירי "עמידר") התרכזו בשלוש הערים הגדולות (54 אחוז בתל אביב־יפו, כ־21 אחוז בחיפה וכ־13 אחוז בירושלים).

כמחצית מהדיירים התגוררו בדירות, או השתמשו בבתי עסק, שבבעלות 7,700 בעלים פרטיים, ומחציתם היו דיירים של בעלים לא פרטיים כגון: חברות, שותפויות ומוסדות שלא למטרות רווח (עיריות, מוסדות דת, חינוך וכד').

בממוצע היו לכל בעל 6 מושכרים. 52 אחוזים מהבעלים החזיקו בין אחד ל־4 מושכרים, ובבעלותם היו כ־17 אחוזים מכלל המושכרים. כ־47 אחוזים מהבעלים החזיקו בין 5 ל־24 מושכרים ובבעלותם היו כ־69 אחוזים מהמושכרים (כ־9 מושכרים בממוצע לבעל), ואילו כ־2 אחוז החזיקו 25 מושכרים ויותר ובבעלותם היו כ־14 אחוזים מכלל המושכרים (כ־51 מושכרים בממוצע לבעל).

כ־60 אחוזים מהבעלים הפרטיים גילם הוא 65 שנה ויותר. בבעלותם 65 אחוזים מהמושכרים והכנסתם השנתית הממוצעת כ־14,000 ל"י. 24 אחוזים נוספים מהבעלים גילם 55 עד 64 שנה. בבעלותם כ־20 אחוזים מהמושכרים והכנסתם השנתית הממוצעת הגיעה ל־18,400 ל"י. כ־11 אחוזים מהבעלים גילם בין 45 ל־54 שנה והכנסתם השנתית כ־21,300 ל"י. רק 4 אחוזים מהבעלים גילם עד 44 שנה והכנסתם השנתית כ־32,000 ל"י בממוצע.

ההכנסה השנתית הממוצעת לבעל בית פרטי מכל מקורות הכנסתו הגיעה ל־16,700 ל"י, כאשר אצל 20 אחוז מכלל הבעלים הגיעה ההכנסה לפחות מ־6,600 ל"י לשנה והם החזיקו ב־14 אחוזים מכלל המושכרים. בעלי הכנסה שנתית של 36,000 ל"י ויותר מהווים כ־7 אחוזים מסך הבעלים והחזיקו ב־9 אחוזים מהמושכרים.

בנוסף לבעלים הפרטיים היו גם כ־3,800 שותפויות — הדומות במאפיינים רבים לבעלים הפרטיים. נראה כי בחלק ניכר משותפויות אלה התקשרותם מקורה בירושה. השותפויות החזיקו בשני שלישים מהמושכרים של הבעלים הלא פרטיים. כ־15 אחוז מהבעלים הלא פרטיים הן חברות ובבעלותן כ־17 אחוזים מהמושכרים, כ־3 אחוזים הן חברות ציבוריות ובידיהן כ־5 אחוזים מהמושכרים ואילו 2 אחוזים הם מוסדות שלא למטרות רווח ובבעלותם כ־15 אחוזים מהמושכרים.

הדיירים מסרו כי שילמו דמי מפתח עבור קרוב ל־80 אחוז מהמושכרים שהחזיקו. לדבריהם דמי המפתח ששולמו, הן לבעל הבית (כשליש) והן לדייר שפינה את המושכר (כשני שליש) עבור המושכרים המוחזקים על ידם מ־1967 ואילך, הגיעו במחירי פברואר 1973 ל־16,800 ל"י בממוצע למושכר למגורים (בגודל ממוצע של 2.1 חדר) ול־27,600 ל"י בממוצע למושכר לעסקים (בגודל ממוצע של 30 מ"ר).

מתוצאות הסקר מתברר עוד כי כ־37 אחוזים מהדיירים למגורים גילם 65 שנה ויותר והכנסתם הממוצעת 9,700 ל"י לשנה (לעומת 12,100 ל"י לשנה — הכנסה ממוצעת לכל הדיירים), 25 אחוזים נוספים מהדיירים למגורים גילם 55 עד 64 שנה והכנסתם הממוצעת כ־13,100 ל"י לשנה.

ההכנסה השנתית הממוצעת של דייר למגורים מכל מקורות הכנסתו הגיעה, כאמור ל־12,100 ל"י כאשר ל־29 אחוזים מהדיירים היתה הכנסה של פחות מ־6,600 ל"י, אצל 25 אחוזים מהדיירים היתה ההכנסה בין 6,600 עד 12,000 ל"י, כ־26 אחוזים מסרו על הכנסה בין 12 ל־20 אלף ל"י לשנה כ־14 אחוזים על הכנסה בין 19,200 עד 36,000 ל"י לשנה וכ־3 אחוזים על הכנסה של 36,000 ל"י ויותר.

באשר לדיירים לעסקים — מתברר כי שני שליש מהדיירים האלה היו בעלי עסקים שהעסיקו עד שני מועסקים.

כ־24 אחוזים מדיירי העסקים למטרות רווח מסרו כי הרווח הנקי השנתי שלהם (בשנת 1971־72) היה פחות מ־6,600 ל"י לשנה ורק כ־11 אחוזים מהם מסרו כי הרווח שלהם היה גדול מ־36,000 ל"י לשנה.

סולכור
חברה לשווק וקנית בע"מ

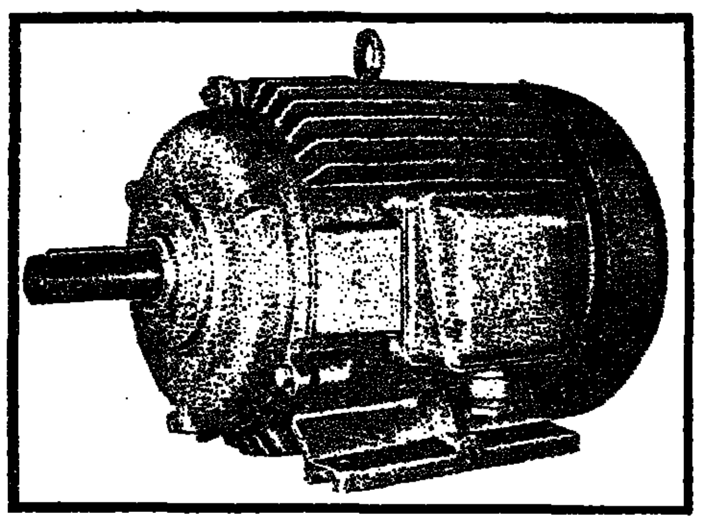

סוכנים בלעדיים של:
מנועים חשמליים ומכונות חשמל מסתובבות

מתוצרת GANZ הונגריה, לפי תקן DIN
מבנה יציקה ברזל, בידוד טרופי 0.25—100 כ"ס
אספקה מיידית מהמלאי במחסנינו בארץ

מתוצרת עשות אשקלון בע"מ־"מנועי ארז"
לפי תקן DIN ובדגמי "דגון"

מתוצרת HEEMAF, HOLLAND
לפי כל מבוקש עד 10.000 כ"ס

מתוצרת מפעלים שונים
בכל הגדלים והסוגים, חדשים ומשופצים
אספקה מיידית ממחסני
J. HELMKE, HANNOVER

אחריות - שרות - חלקי חילוף

"סולכור מנועים"
תל־אביב, רחוב החשמל 5, טלפונים: 624553, 611743
חיפה: כפר סולל בונה, טל: 669151, ת.ד. 4854
ירושלים: רח' יפו 68, טל: 233366-7, ת.ד. 595

פרסום יוסי צבור

"כאשר סוכן הנסיעות שלי סיפר לי על התוכנית 'הולנד ומעבר לה', לא היה צורך לשכנע אותי יותר. אוכל לראות ולהנות בהולנד כולה, ומשם לנסוע לכל מקום – בכל טיול."

הקיץ רציתי משהו מיוחד, לכן הציע לי סוכן הנסיעות שלי את התכנית "הולנד ומעבר לה". הוא הזמין עבורי מקום באחת מטיסותיה של חברת KLM היוצאות מתל־אביב בימי ראשון, שלישי, רביעי וחמישי.

הסוכן אומר שאפשר לעשות בהולנד כל כך הרבה דברים, שונים ומופלאים, עד כדי כך שבעייתי תהיה באיזה מהם לבחור.

התכנית Run-of-the-House Holland למשל, מציעה 2, 3, 4, או 5 ימים באמסטרדם, עם לינה וארוחות בוקר. תכנית זו כוללת סיול מיוחד של יום אחד בהולנד (Grand Holland Tour) ובחירה חופשית של סיור נוסף בכל יום מיתר ימי השהייה. המחירים הם מוזלים להפליא. ליומיים — החל מ־* 27.40 $ לאיש, ל־3 ימים החל מ־46.70 $ לאיש, ל־4 ימים החל מ־66.40 $ לאיש, ל־5 ימים החל מ־86.00 $ לאיש.

אפשר להשתתף בסיור "הולנד העליזה" Happy Holland Tour הכולל 3 ימי סיור באוטובוס — לדייק הסגור, לארנהם, רוטרדם עם הנמל הגדול ביותר בעולם ולבירת הולנד — האג. לא האמנתי עד כמה המחיר נמוך, פנסיון מלא־ החל מ־92.70 $ לאיש.

אך הולנד היא לא רק פרחים, תעלות, תחנות רוח ונוף נהדר. באמסטרדם ובהאג צפויות לאורח חויות מיוחדות במינן: טיולי לילה בלווי, ושעשועים אינטימיים מקנים תמונה אמיתית של "המוסר החדש" אשר בהולנד הוא חלק מן המציאות.

ממבט במפה, ברור שאמסטרדם היא נקודת מוצא מצויינת לנסיעות באירופה. "מעבר להולנד" היא שיטה זולה ונוחה לראות את אירופה. נוסעים באוטובוס תיור עם דילת השולטת בשפות רבות.

גם פה ממש הופתעתי מהמחירים. להנובר 16.80 $, לקובלנץ 13.80 $ לפרנקפורט 16.10 $, לדיסלדורף 9.10 $, לאוסטנד 8.80 $; ללונדון 19.20 $.

אפשרות אחרת לבחירה — מסלול סיורים לאורך נהר הריין Rhine River Route 3 ימים באוטובוס, טיול היוצא מאמסטרדם ומסתיים במינכן, ציריך או לוצרן. המחיר — 108 $ לאיש כולל חצי פנסיון.

הצעה אחרת — טיול של 15 יום לסקנדינביה והפיורדים. באוטובוס מפואר עם מדריך. האיכסון בבתי מלון מעולים, כולל חצי פנסיון. הטיולים יוצאים מאמסטרדם בימי שני ורביעי. המחיר — ** 555 $ לאיש.

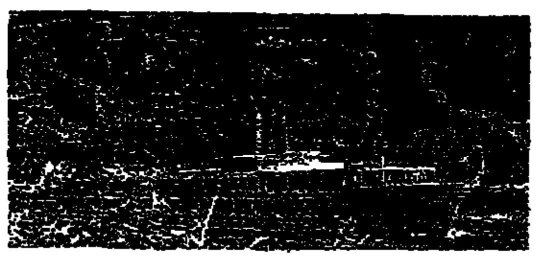

אשר לי עצמי — אני חובבת שייט ובכוונתי להשתתף בשייט רומנטי לאורך הריין. השייט נמשך 4 ימים מרוטרדם עד פרנקפורט ומחירו נע מ־139 $ לאיש בתא כפול או 6 ימים, מרוטרדם עד באזל במחיר מ־230 $ לאיש, בתא כפול.

ניתן גם לראות את "אירופה ברכבת" Europe by Rail. מכל תחנת רכבת בהולנד יוצאים טיולים לפריז וללונדון (רכבת ומעבורת). 3 ימים בפריז — מ־52 $ לאיש, 4 ימים בלונדון מ־71 $ לאיש. המחירים כוללים לינה במלון בחדרים עם אמבטיה וארוחת בוקר, ונסיעה חזרה לאמסטרדם.

כמה מידידי החליטו לעשות "קמפינג באירופה". באמסטרדם הם יקבלו מכונית קמפר, אוהל מרווח וכל הציוד הדרוש ל־5 מבוגרים, או 4 מבוגרים ושני ילדים, במחיר 210 $ לשבוע ללא הגבלת קילומטרים, ובחודשים יוני, יולי ואוגוסט המחיר 245 $ לשבוע גם ללא הגבלת קילומטרים כמובן.

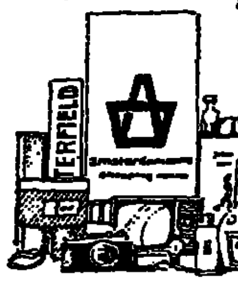

החלטתי לחזור לישראל דרך אמסטרדם, כדי לנצל את מרכז הקניות ללא מכס בנמל התעופה שכיפול. זהו מרכז הקניות הגדול והזול ביותר בעולם. וכמובן אני ססה חזרה ב־KLM.

לפרטים נוספים פנה אל סוכן הנסיעות שלך או ישירות למשרדי KLM: ● תל־אביב, רח' בן יהודה 33, טל. 52520 ● ירושלים, רח' יפו 31, בית יואל, טל. 232881 ● חיפה, רח' הבנקים 3, טל. 525323

● כל המחירים נתונים לשנוי ללא הודעה מוקדמת.
●● רק למעלי השבון מטבע זר מותר.

KLM HOLLAND "The reliable airline of those surprising Dutch."

"חברת התעופה המהימנה של ההולנדים המפתיעים האלה"

המכון לפריון העבודה והייצור
מרכז ההדרכה

המכון לפריון העבודה והייצור אזור ירושלים | המכון לקידום יחסי עבודה

מקיימים ביום ד' 22.5.74.
יום עיון בנושא

היבטים שונים במערכת יחסי העבודה בישראל - 1974

יום העיון יתקיים במלון „הולילנד", שכונת בית וגן, יחל בשעה 09.00 ויכלול את הנושאים הבאים:

- דיני עבודה והכויות סוציאליות בשעת חירום
- חידושים בחוק הביטוח הלאומי ותגמולי מילואים
- רב שיח בנושא: „מערכת יחסי העבודה בדרג הארגון בשעת חירום והערכות לקראת העתיד.

בהשתתפות:
עו"ד גדעון בן־ישראל, חבר הוועדה המרכזת
דוד אילון, מזכיר מועצת פועלי ירושלים
כתריאל שחורש, נשיא התאחדות התעשיינים, ירושלים
ד"ר רבקה בר־יוסף, מנהלת המכון לחקר עבודה ורווחה.
זאב אולשטיין, מנהל כח־אדם בבי"ח „הדסה"
שלום חבשוש, חבר המזכירות הארצית, עובדי תע"ש

פרטים והרשמה

המכון לפריון העבודה והיצור, אזור ירושלים, מגרש הרוסים, טל' 02-226066, או 02-224141/72 או למכון לקידום יחסי עבודה, רח' עמיאל 23 תל־אביב, טל' 03-453223

כתיבה במכונה תלמדו ב־12 שעות
בבי"ס למסחר "ריגון" תל־אביב, רח' דיזנגוף 85, טלפון 281985
קיסה עיוורת | פיקוח ממשלתי

עירית־חיפה
מכרז מס' 42/74

1. עירית חיפה מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים לבצוע הקמת שני גני־ילדים ברחוב אברבנאל, קרית־חיים.
2. במכרז זה רשאים להשתתף רק קבלנים רשומים כחוק לעבודות נשוא המכרז, (חוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיה תשכ"ט 1969), ועל המציע לצרף להצעתו עותק תעודת רישום כחוק.
3. המציע ישליש בידי גזבר העיר בעת הגשת ההצעה ערבון, במזומנים או בערבות בנקאית מידי בנק מוכר בסכום של — 11,000 ל"י. לא יתקבלו כערבות שטרות או צ'קים מלבד צ'קים בנקאיים.
4. המסמכים להגשת הצעות אפשר לקבל בחדר מס' 105 בהיכל העיריה, בשעות העבודה הרגילות, תמורת סכום של — 200 ל"י אשר לא יוחזר.
5. פרטים והסברים ינתנו לכל הדורש בחדר מס' 501 באגף הבנייה.
6. מגישי הצעות יכניסו את הצעותיהם, שהוכנו על גבי הטפסים שהומצאו להם, לתיבת ההצעות שבחדר מס' 321 בהיכל העיריה, כשהן סגורות במעטפה הרשמית, עליה תרשם הכתוב הקמת שני גני־ילדים ברחוב אברבנאל, קרית־חיים לא יאוחר משעה 12.00 ביום ג' 4.6.74.
הצעות יוגשו בהתאם לתנאי המכרז וכל שנוי עלול לפסול אותן לדיון.
7. העיריה שומרת לעצמה את הזכות לקבל את ההצעה כולה או חלק ממנה.
8. אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או הצעה כלשהי.

י. צ'ייזר ממלא מקום ראש העיריה

קופת חולים
של ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל

החלה ההרשמה לקורסי אחיות מעשיות לנשים מבוגרות ואמהות לילדים, — שיתקיימו בבית־חולים קפלן ברחובות ועפולה.

הקורסים יפתחו בספטמבר 1974 — תשל"ה, במתכונת של שנת הלימודים הנהוגה במוסדות החינוך בארץ (בתי־ספר וגנים) ובשעות לפנה"צ.

מתקבלות נשים עד גיל 45 בעלות השכלה עממית לפחות.

להרשמה וקבלת פרטים נא לפנות ישירות למזכירויות בתי־הס לאחיות ע"י בי"ח קפלן בכל יום בשעות 08.00—4.00. וליד בי"ח המרכזי לעמק עפולה, בכל יום בין השעות 08.00—14.00.

מרכז קופת חולים

El-Lazo restaurant
לוקל־אל
באוירת המערב הפרוע
מאכלים דרום אמריקאיים
מעדני גריל
COW-BOYS
מאכלי בוקרים
רמת אבן גבירול 22, טל. 269573
כרמת משוריינו עדין אחר חצות
מוגש אור מוסיקת בוקרים ברקע.

אנו מוכרים! (אספקה מידית)
צינורות שחורים: ½", ¾", 1", 1¼", 2", 3"
צינורות מגולבנים: ¾", 1", 1¼", 2"
צינורות תקן: ½" — דרג ג', 1" — דרג ב'
יונד — צנורות, המסגר 25, ת"א, טלפון 32793

מערכות סטריאו מ־750 ל"י
פוטו־סטריאו פספורט, בן־יהודה 8, תל־אביב.

בנק אוצר החייל בע"מ

תמצית מצב העסקות ל־31.12.73
(בלירות שלמות)

1972 *		1973	1973		1972 *
	מזומנים ויתרות בבנק ישראל ובמוסדות אחרים				
19,549,000	מזומנים ויתרות בבנק ישראל ובמוסדות אחרים	35,679,000	6,998,000	הון קרנות ועודפים	6,370,000
3,201,000	ניירות ערך	4,370,000	132,331,000	פקדונות הציבור והממשלה	96,883,000
22,088,000	אשראי לציבור	23,642,000	1,614,000	חשבונות אחרים	1,380,000
57,893,000	הלוואות	74,868,000	3,612,000	ערבויות	2,452,000
149,000	חשבונות אחרים	212,000			
1,753,000	נכסים וציוד נטו	2,172,000			
2,452,000	ערבויות	3,612,000			
107,085,000		144,555,000	144,555,000		107,085,000

* מוין מחדש.

هكذا من الأصل

מחקר בקרב תימניות ומרוקאיות מגלה כי

דלות השכלה, מעוטות יכולת ומרובות ילדים - נוטות לאפאתיה

המרכז לדמוגרפיה יכין מחקר על חומר בו יש להדריך את האמהות משכבות מעוטי היכולת, שהרי עדיין לא אובחן מה בדיוק דרוש להן

מאת **נילי ארקין**

הרגוניות, שגרה, עייפות גופנית ונפשית הגורמת ל־אפאתיה, לנטיה לבניית לכבבים קשים לצאצאים כ־עורבות ולצאצאים ברכת השאיפות.

כך, באור עגום למדי, רואה מחקר חדש את ה־נשים המארוקאניות והתי־מניות בעלות השכלה של 0 עד 8 שנות לימוד.

25 אחוז מכלל הנשים ב־ישראל הן בעלות השכלה של 0 עד 4 שנות לימוד. סקר כוח אדם שנערך בשנת 1970 על ידי הלשכה המרכזית ל־סטטיסטיקה גילה כי רוב נ־שים אלה הן אמהות מרובות ילדים.

המחקר החדש, שהוזמן ו־מוכן על ידי המרכז לדמו־גרפיה מגלה כי ההשכלה היא המשתנה החשוב האח־ראי לשינויים כהותיים בהת־נהגות, בהתיחסות ובהפיסות.

אורח חייה של האשה דלת ההשכלה מתנהל בחלקו ה־גדול לפי תפיסות ודפוסים מסורתיים. לגבר יש זכויות יתר בחלוקת התפקידים וה־החלטות בבית, ולאשה זכו־יות מצומצמות. היא מתבקדת בעיקר בבית, מתפשרת ומש־קיעה את כל כוחותיה הנפ־שיים בתפקידים המסורתיים כיום וכעקרת־בית. היא ממ־צאת בבילוי, הייה שגרתיים למדי.

● **ללא כלים**

גם הדימוי העצמי שלה נבוך, הסרים לה גירויים עי־דוד ותביכה מספקת לפיתוח כשרית, ולכן אין לה הכלים הדרושים להתמודדות עם ה־חברה המודרנית, דרישותיה ועימותיה.

אין פירוש הדבר שנשים אלה שבעות רצון ממצבן. להפך, הן חשות תסכול וחוסר שביעות רצון. הן היו רוצות לשנות את מצמדן, ובמיוחד את הפ־קודן כאם־מחנכת, אלא שאין להן די כוח לתרגם את השאיפה למעשים ו־להישגים.

האשה בעלת השכלה ה־נמוכה סיגלה לעצמה התנ־הגות פאסיבית כהגנה נגד חוסר היכולת שלה להתמודד עם בעיות היום יום ועם החברה סביבה. מאחר שה־פאסיביות מהווה גורם מפ־ריע בתפקוד הכללי ובהסת־גלות לחברה ההשגית, נוצ־רים פערים רבים אישיים, חברתיים וכלכליים, בעטיה. האשה בעלת ההשכלה הנמו־כה נקלעת למערכת של פע־רים בתוך המשפחה, בינה לבין ילדיה, ואף בינה לבין החברה הרחבה.

הקף הידיעות שלה ב־חינוך ילדיה, בהגיינה ו־בבריאות, ובעיקר בתכנון המשפחה — הוא מצומצם. הדבר מהווה מכשול בחי־נוך הילדים, בעידודם ו־בפיתוח כישוריהם. הגבלה זו יכולה אף להיות גורם מפריע לילדים „לעכל" ולהפנים חומר שלמדו. בכך עלול להיווצר בסים להשפעות ולהנצחה ה־בורות. כמו כן מפריעה ההגבלה במידע, הנובלת בבורות, לניהול חיי משפחה בצורה יעילה מתוכ־ננת ואחראית.

בין שתי קבוצות הנבדקות, הנשים המרוקאיות והתימניות היו הבדלים: הנשים התימ־ניות היו שבעות רצון מ־בעליהן יותר מן הנשים ה־מרוקאיות. הן מרגישות כי הן זוכות ביותר כבוד, הת־חשבות, שיתוף פעולה וכבוד הדדי. הרגשה זו מוקרנת כ־נראה למשפחה כולה, ומהווה גורם חשוב ביצירת אוירה משפחתית חיובית וביצירת דמויות חיוביות במשפחה, כדי שהילדים יוכלו להתייחס אליהן ולהזדהות עימן. הנשים התימניות גילות אף רמת שאיפות גדולה יותר מן ה־נשים המרוקאיות.

● **רצון להתקדם**

כל הנשים שנחקרו הודו כי היו רוצות להתקדם, ללמוד ולדעת. יש להן שאיפה, הז־דהות ונבונות רגשית לקבל תפקידים חינוכיים לגבי ה־ילדים, להעניק עדיפות ראש־שונה לנורמות חברתיות מו־דרניות. האשה היתה רוצה להיות פחות עייפה, לעזור לילדים בשיעורים, לשמור על הופעה חיצונית, לשוחק עם הילדים, לומר מה שכואב לה, להיות מרוצה מעצמה, להיות אשה „מתקדמת".

גופים שונים ירדי ממ־שלה וארגונ רבים מ־קיימים שיעורי הדרכה וחי־נוך לאמהות, משכבות מעו־טות־יכולת. „השאלה היא האם ההיקף והתוכן של הד־רכה זו מצדיקים את עצמם" — אומרת גב' אילזה שטרן, ידיד המרכז לדמוגרפיה. „ל־עיתים דומה שמשקיעים מא־מצים, כספים וכוח אדם ב־„חינוך הורים", מבלי שתהיה אבחנה של הדרוש להם־בתכנון מה שדרוש להורים — יעסוק חלקו השני של המחקר, שעדיין לא הושלם.

42% מילדי הארץ, הם יל־דים למשפחות משכבת מע־טי היכולת. לא תמיד הם מקבלים בבית את החינוך והלימוד הדרוש להם. יש לדאוג שהאמהות, המשמשות (או החייבות לשמש) מרכז המשפחה תקבלנה הדרכה ב־אותה, למען הילדים.

שלא לדבר כבר על כך — שגם להן, לאמהות, מגיע לכוד למען ובזכות עצמן.

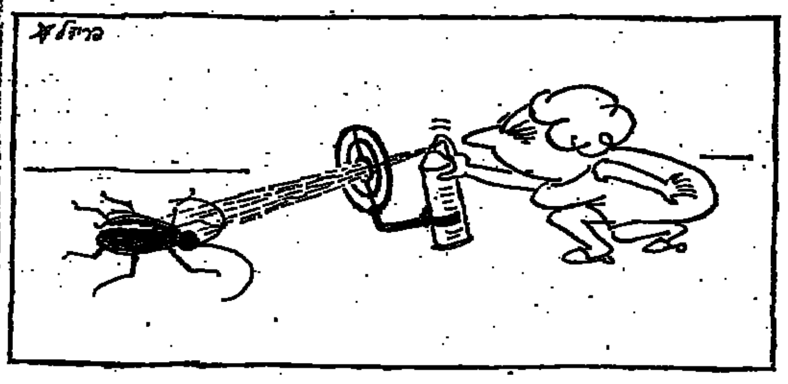

מי מפחד ממקקים?

עבודת מחקר על אמצעי התגברות על הפחד מחרקים

מאת **רימונה מיילס־שיף**

מדוע קיים אצל הנשים פחד מגוגם מפני חרקים? הן הרי יודעות, שהמקק אינו יכול להכיש את הנוגע בו, ובכל זאת, כשהן נתקלות בו, הן פורצות בצעקות ובתקפות היס־טריה. על שאלה זו ועל אח־רות משיב יאיר צינת, במחקרו על הפחד מפני מקקים וח־רקים.

מנסיונות שערכו הוא וידי־דתו ויזיאן פלימן, במכון ל־פסיכולוגיה שבאוניברסיטת בר־אילן, הוכח ליאיר, כי יל־דים בני 4—6 שנים, פוחדים מפני כלבים, חתולים, או מפ־ני חיות דמיוניות. פחד זה נעלם במהלך ההתבגרות, ד־אולם הפחד מפני המקקים נש־אר אצל רבים מהם, וביחוד אצל הנשים. את התופעה הזו הוא מסביר בכך, שהפחד מפני כלבים וחתולים אומנם קיים, אך אלה הם בעלי חיים הנוד־שבים בדרך כלל כמשתייכים לסביבה המשפחתית. אשה ה־מרגישה בנוח בחברת כלבים, מפחדת דווקא מחרקים. את ה־כלב או החתול היא רואה במו עיניה, היא יכולה להת־רחק ממנו ולהתקרב אליו, כ־רצונה. אולם המקקים הם בע־לי חיים קטנים, אשר לרגע הם נראים לעין ומשנהו הם נעלמים. הם נעים כרוח הז־זית, בלי שתדע לאן נעלמו, הם יוצרים סביבם מסתוריות מסויימת, ודבר זה גורם ל־אשה לחוש, כי הם רודפים אחריה, מציקים לה, מפחידים אותה ומפריעים לה בעבודות הבית.

לדעת החוקר, צריך לעקור את הפחד מפני המקקים בגיל צעיר, עד 6 שנים. ואם הדבר לא נעשה אצל הילדות — הרי לכשתגדלנה, הן תגבנה בפחד על הופעת ג׳וק במטבח. מסקנת טיפולו בעשרה יל־דים היא, כי אם מלמדים את הפעוט להתקרב אל החרק ב־שלבים הדרגתיים, הוא יצליח להפחית את פחדו מפני המק־קים. השיטה הזאת יעילה יו־תר מהשיטה שבה צופה ה־ילד בילד כבן גילו, המדגים לפניו התקרבות מודרגת אל המקק. יאיר מציין במחקרו מסקנה נוספת: ילדים אשר הורגלו בגיל צעיר שלא לפ־חד מפני המקקים, מתגברים בכוחות עצמם גם על פחדים אחרים: כגון אי יכולת ל־התקשר לזרים, חרדה מפני חושך וכדומה.

המחקר מגלה גם, כי ילד ה־נגמל בהיותו רך בשנים מה־פחד מפני המקקים, לא „מת־אהב" בחרקים, לא מביאם ה־ביתה, וגם מסרב לשחק עמם. אולם כשהוא נתקל בהם ב־בית, הוא לא חושש להרוג אותם, ולעיתים קרובות מאוד אף מסוגל לגאול מידם את אמו המפוחדת.

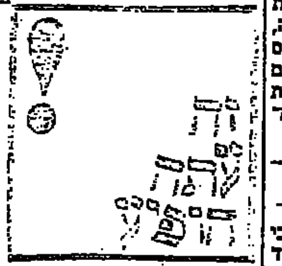

„סנקלים" הם סנדלים שיוצריהם (חב' „אפאקרי") מבטיחים שלעיצוב הסוליה יתרונות אנטומיים להמרצת מחזור הדם בכף הרגל ועיסוי־תוך־הליכה. לאחר ייצור ושיווק של „סנקלים" מאריג מגבת חלק וקורדרוי, הוחל הקיץ גם בייצורם מקטיפה, ממגבת פרחונית ועם עיטור של פרח. המיוחד בסנקל זה, דמוי קבקב — בעיצוב ובחומר של סולייתו. הסוליה עשויה תערובת המכילה שעם טבעי, גמיש וקל, בתיווך הנותן יציבות לכף הרגל. הסנקל כביס, אפילו במכונת כביסה, כי אין החומר מאבד את צורתו. מחירי הסנקלים, באריזות שי, כ־30 ל״י.

דיקלת הוא קרם הנמרח על הצפורן וסביבותיה. תפקידו לחזק את הצפורניים. מחיר שפופרת 16 ל״י. מוצר של פנדאל.

■

במרבית מכונות הכביסה, תוך התחממות המים, ממוססת אבקת הכביסה את החומרים המרכיבים את הלכלוך ה־כתמים. אולם בד בבד עם התחממות המים נחלשת ה־אקטיביות של האבקה וכדי למנוע תופעה זו, יש צורך שכמות מסויימת של האבקה תופעל בשלב מאוחר יותר של תהליך הכביסה. שיטה זו פר־עלת במכונות הכביסה „סופר־ווש" של חברת „וופר" ובה אבקת הכביסה נשאבת אל תוך מכונת הכביסה בזמנים עוקבים.

הצנסריפוגה פועלת ב־620 סיבובים ובסיום התהליך ניתן לבחן מידית את הסריגים ר־הולצות. בדים סינטטיים ני־תן להשאיר במכונה בשים נקיים, בגובה המונע היווצ־רות קפלים.

■

„ריצפלא" הינו מוצר חדש לשטיפת רצפות מתוצרת — „שמן". המוצר מצוי במעקב של ביקורת איכות ולדברי ה־יצרן מכיל חומר מחטא, אינו פוגע בציפוי הרצפות ובעור הידיים ומפיץ ריח פרחים ב־דירה. נמכר במיכל פלסטי, במחיר 3.35 ל״י.

■

נעלי „פליפרס" באריג פרחוני הן חידושי חברת „רפנה" ל־קיץ זה. יחד עם האריג הפר־חוני, מציעה החברה „פלי־פרס" מאריג בינים חלק או משולב חלק ובן „פליפרס" ו־סנדלי פי.וי.סי. לילדים, בני נוער ומבוגרים. מחירי ה„פלי־פרס" 29—35 ל״י, הסנדלים 6.95—9.50 ל״י.

■

קרם לילה מזין אשר כל מרכיביו מופקים מהטבע, כ־גון: שמנים של נבטי חיטה, דבש ותמציות צבחי מרפא. הקרם משלים את מערכת תכ־שירי הטיפול „ספישל רסי־פיס" של מרי קוונט. מחיר ה־מיכל: 43.70 ל״י.

■

יריד המוצר הישראלי ה־טוב „מישראל באהבה", ש־נפתח אתמול בבית „המשביר לצרכן" בת״א, יימשך עד יום ג׳ בשבוע הבא, ה־21 בחו־דש, ויימכרו בו מוצרים ישר־ראליים שונים: מוצרי טקס־טיל, הלבשה, צרכי קוסמטי־קה ואיפור, רהיטים, כלי־בית ועוד.

היריד השנתי מתנהל בכל קומות בית־הכלבו ברחוב אלנ־בי, ומטרתו להגביר מכירתם של מוצרי „כחול־לבן" — מ־תוצרת ישראל.

ההנחה הניתנת על המוצ־רים השונים היא עד 10%. „ההנחה היא על מלאי ישן ו־גם חדש" — אומר מר אלי מגור, מנהל מחלקת כוח אדם של החנות. „עם זה קיימים מוצרים מן המלאי החדש — שעליהם אין נותנים הנחה".

כיום אפשר להשיג הנחה של 10% כמעט בכל חנות ו־בית־מסחר, מחירים רבים מו־דרדים ונותנים הנחה גם בלי שייתבעו לכך.

עם זאת, ההנחה הניתנת ב־מסגרת היריד תאפשר לרבים, שאינם זכאים להנחות ברשת כלבו זו, לקנות מוצרים נב־חרים בהנחה.

נשים יהודיות עם רעיית הנשיא

מאת **תמר אביטל**

הגברת הראשונה, נינה קציר, רעיית נשיא המדינה — קידמה בחמימות את משתתפות הקונגרס הבינלאומי של נשים יהודיות שנפתח השבוע בירושלים. הן היו אורחותיה לסעודת ערב (צנועה מאד!) שנערכה באולם קבלות הפנים של משכן הנשיא בירושלים.

מאחר שנושא הסמינר של כנס המועצה הבינלאומית של הנשים הוא „זהות יהודית בעולם המודרני" סיפרה רעיית הנשיא למשתתפות כי הזהות העצמית שלה הינה, לעתים, בלתי ברורה: „נישאתי למדען — והנה הוא נשיא"... ולא זו בלבד אלא ש„נישאתי לכימאי — והנה הוא ביאוכימיקאי"... היא שבתה את לב האורחות (שכל אחת מהן הופיעה בשמלת מאקסי יפה יותר מזו של רעותה — אך של נינה קציר היתה היפה ב־כולן) באמרה: „אתן הגעתן אל בית הנשיא בזכות עצמכן, בזכות פעילותכן, בזכות היותכן מה שהנכן. ואילו אני? אני, פשוט, התחתנתי עם מי שנבחר להיות נשיא"...

רעיית הנשיא הכינה את נאומה בכתב, אך היא ביכרה לשאת דברה במיקרופון בדרך־של־שיחה עם האורחות.

המועצה הבינלאומית של נשים יהודיות היא ארגון גג של מועצות לאומיות של נשים יהודיות הקיימות ב־23 מדינות. מאז מלחמת ששת הימים חל מפנה גדול בקרב הארגון הזה, שעסק עד אז לאו דוקא בנושאים יהודיים. על היערך הסמינר הנוכחי הוחלט כבר ב־72 והוא נדחה בשל המלחמה. הגברת פנינה הרצוג, יו״ר מועצת ארגוני נשים בישראל אשר מארחת את הקונגרס וסייעה בארגונו — מציינת את ההתעוררות הגדולה בקרב ארגון הגג של הנשים היהודיות — ביחס לישראל. אין זה ארגון מתרים. עיקרו — בהגשת שירותים והישגים — בתחום החינוך. אומרות החברות שנקבצו ממזרח וממערב: אנו מכירות בצורך ובדחוף להחדיר חינוך יהודי ותודעה יהודית לכל בית יהודי. בכך אנו מוכנות לעזור. כדי להעמיק את ידיעותינו בתחום זה — הוחלט על נושאי הסמינר.

תכנית הסמינר בדושה דיונים והרצאות למן „המשפחה היהודית במדינות המערב" ועד ל„תודעה היהודית בקרב... ויחסי הדור הצעיר בגולה" ו„תפקיד המסורת ב... זהות היהודית". הנשים, שכל אחת מהן פעילה בגופים וולונטאריים ומשתייכת לארגונים יה... סוקה לא רק בדיונים אלא תסיירנה במוסדות...

נשיאת הארגון הבינלאומי, הגב׳ ד״ר ר. הרצוג מברזיל הגישה עצומה לרב הראשי ע... שהוכנה ע״י חברות הוועד הפועל — בענין ר... האשה היהודיה באיראן. מסתבר כי שם מקו... היהודיה, לפי חוקי ההלכה היהודית, יותר מאשר בכל מדינה אחרת. כך, למשל, ביחס לחוק הירושה: לאשה נשואה אין חלק ונחלה לא בירושת אביה ולא בירושת בעלה. העצומה מלווה בהצעות לתיקוני ההלכה, ונוגעת גם לענין העגונות. לראשונה הוגשה עצומה בענין זה בשנת 1969, ומאז ממשיך הארגון בטיפול בנושא. החברות עומדות להיפגש גם עם הרב הראשי, הרב שלמה גורן, עם שובו מחו״ל.

אל תחמיצו את בזאר מיח״א

בבית בני ברית, רח׳ קפלן 10, ת״א

הפתיחה ביום שלישי 21.5 בשעה 5 אחה״צ עד 10 בלילה. הבזאר יהיה פתוח גם ביום רביעי 22.5 מ־10 בבקר ללא הפסקה עד 10 בלילה.

בבזאר מיח״א דוכני מכירה מגוונים ובהם ביגוד מחו״ל, פריטי אופנה, עבודות יד, דוכן קקטוסים לדירים ומציאות מכל העולם.

הכניסה חופשית!

ההגרלה הגדולה של מיח״א תתקיים ביום רביעי 22.5 ב־8 בערב. הפרס הראשון — מכונית פיג׳ו 104 (ללא מסים). כרטיסי הגרלה אפשר עדיין לרכוש בבזאר עד לטקס ההגרלה.

ההכנסות קודש לשיקום הילד החרש בגיל הרך.

גיזרת החולצה הקיצית, המצורפת לגליון כשי לקוראות — ניתנת בשיתוף עם „סינגר", מכונות תפירה

מאי / בהוצאת מועדון קוראי מעריב / 144 עמודים

קוראים כותבים

מחדל הילודה

אחר מלחמת יום הכיפורים, כאשר ראינו שהכמות מסוגלת להיות תחליף לאיכות, וכאשר משפחות מצומצמות ששכלו את בנם, ועולמם חרב עליהם, באין ביטחון על העתיד ... [...]לת המשפחתית, כאשר משפחות „קטנות" מרגישות עצמן פחות מושרשות באדמת ישראל [...] „חקר" מבחינת הגב המשפחתי, המסקנה שכל יהודי הסיק מזה באופן פרטי היא — להגדיל את המשפחה, ובמקום ממוצע של שני ילדים למשפחה יהודית, להכפיל ל־4 ילדים ואף ל־5 ילדים.

מעניין, כי למרות שהרבה נשתנה מאז יום הכיפורים, אנשי ההנהגה מפסידין באותמל. בתכנית „מגזין למשפחה" ב„שידורי ישראל", ובתכניות אחרות, לא הובאו דברים על חשיבות הגידול הבהיר של אוכלוסייתנו, אלא הובאו „מחקרים", שמשרד החינוך והתרבות ומשרד הבריאות היו בו שותפים, על דרכי הסברה — כיצד להקטין את המשפחות, על „אמצעי מניעה", בפרט באוכלוסיה שלא סיימה בית ספר יסודי.

מחקרים, שעלו מאות אלפי לירות, בקרב אלפי משפחות מרובות ילדים, נועדו להביא פחות ילדים יהודיים לאוויר העולם ולארץ ישראל. את המחקרים מיישמים בנציגויות מדריכות מטעם משרד החינוך והתרבות, ואחיות ב„טיפת חלב". הרושם ניכר ביותר בחדרי גינקולוגים, שלפי סטטיסטיקה רשמית מבצעים בשנה 50,000 הפלות מלאכותיות — לעומת כ־55,000 לידות של ילדים יהודיים חיים.

כדאי להביא פעם את אורחי המדינה לבני ברק ליום שבת, שם באוכלוסיה של כ־90,000 אורחים, הממוצע במשפחה הוא 7—8 ילדים. בשכונות הדתיות בירושלים הממוצע גבוה יותר. בקיבוץ חפץ חיים הממוצע במשפחה הוא 9 ילדים.

כיליד תל־אביב, מכיר אני משפחה תרבותית יפה, שבה 7 ילדים, המורים והשרותנים, אשר קיבלו עליהם מפני „עין רעה" לא לצאת מהבית יחדיו יותר מ־3 ילדים. ואילו בבני ברק, כאשר למשפחות רבות יש אפילו 15 ילדים, „קנאת שכנים — מרבה ילדים".

גם פרופיסורים ורופאים דתיים מגדילים בילודה. יוצאת המשפחה אחר סעודת השבת הנהדרת העליזה לרחובות העיר, ההומים עם אלפי עגלות של תינוקות, במלוא הפאר והאופנה של האמהות ובנותיהן.

כבר ה„חזון איש" אמר, שהאוכלוסיה החילונית גוזרת על עצמה עונש כרת מרצון. יש דירות, וילות, קומפוזיים ומכוניות גם לאלפי משפחות דתיות, אולם הדגש הוא על נכס אמיתי, קיים לנצח — ילדים, נכדים.

במקום לעשות פרנסה ממחקרים על צימצום העם היהודי ועל הקטנת האוכלוסיה בישראל, מה שמשפיע במיוחד על יוצאי אסיה ואפריקה, לעומת ההעפלה המשומנת ליהודים לעלות לישראל ולהגדיל את תושבי ישראל היהודים — הייתי מציע:

א. להפסיק את המחקרים, המועצות וההסברה על ידי הממשלה וגופים אחרים, בנושא צימצום הילודה ותיכנון הילודה.
ב. להפסיק את ההפסה של אחיות ומדריכות על אמצעי מניעה למשפחות ברוכות בילדים באוכלוסיה היהודית.
ג. להפעיל את החוק, האוסר הפלות מלאכותיות, נגד גינקולוגים העוקפים את החוק, אשר ביצעו מהקמת המדינה, במשך 26 שנים, כמיליון ו־300 אלף הפלות של עוברים.
ד. להקים צוות חרדי־אקדמאי להסברת הברכה והאושר שבמשפחה גדולה.
ה. על המדינה להגדיל את הסיוע הכספי, בדיור ובעזרה אחרת, למשפחות ברוכות ילדים.

תל־אביב שלמה פל

כמה שווה תרופה?

אני עולה חדש, בארץ רק שנה.

לעיתים קרובות אני קורא ב„מעריב" על הבזבוז בארץ. לפי דעתי, לנושא זה יש חשיבות רבה. ברצוני לשים את הדגש על בזבוז תרופות.

בדרך של קופת חולים נאמר, שבארץ צורכים הרבה תרופות. אולי זה אמת. אבל אני בטוח, שחלק גדול מהתרופות, שמקבלים חברי קופת חולים, פשוט נזרקות לאשפה, מפני שמקבלים אותן חינם. אני מציע, שחברי קופת חולים ישלמו איזה סכום קטן בעד תרופות — ואז יחשבו היטב, כמה תרופות הם צריכים.

הייתי עד, שעובד בית מרקחת של קופת חולים ביקש מחולה לשלם 20 אג' בעד בקבוק. ואז החולה אמרה, שהתרופה הזאת כבר יש לה בבית, כדי שלא תשלם 20 אג'.

פתח־תקוה מ. קרמניקוב

חוש־השמיעה של עיוורים — ופרשת ווטרגייט

לא מכבר קראתי ב„מעריב", שהוועדה בוואשינגטון, המטפלת בפרשת ווטרגייט, מסרה את הקלטות „הבית הלבן" לקבוצת עיוורים, על מנת שהם, בזכות חוש־השמיעה שלהם, יבואו את אשר נבצר לגלות מבעלי אזניים נורמאליות.

אלמלא דובר בעיוורים, היתה כל הידיעה הזו בדיחה. מי אינו יודע עדיין, שבעולמנו ישנם מכשירי האזנה, בעלי עוצמה רגישה, העולה על זו של בני אדם — פקחים ועיוורים כאחד — פי מאה?

לתיאוריה על העיוור, שבתוקף עוורונו הוא עולה בשמיעתו על זו של הפיקח, אין כל שחר. בניו־יורק היה לי בית ספר לכיוון פסנתרים, שמטרתו — להקים דור של כווני פסנתרים עיוורים. בין היתר היתה לי גם קבוצה מוגבלי המוסד על שם הלן קלר. כולם היו מוסיקאים, כמובן, ועיוורים מבטן ומלידה.

לראשונה שמחתי לבואם והערכתי מאוד את רצונם העז ללמוד את אמנות הכוונות הפסנתרים. גם אני „ידעתי", שהעיוור מיטיב לשמוע. אך למרבית תמהוני נוכחתי, שלא היו דברים מעולם. העיוורים עצמם צחקו מכל הסיפורים האלה על שמיעתם הדקה. כל זה אינו אלא אגדה. להיפך, היו לי עם העיוורים יותר קשיים מאשר עם הפיקחים, דוקא מבחינת השמיעה — קביעת המוקד ההרמוני בין 88 הטונים, שמהם מורכב סולם הפסנתר.

[...] אבנר כרמי

יש לחדש את השידור הלילי!

זה כשבוע אין משדרים בשידורי ישראל חדשות ומוסיקה בלילה.

למותר לציין את חשיבותם של שידורי לילה אלה, במיוחד לחיילים המשרתים במקומות מרוחקים, שרוצים להקשיב בלילה, בשעות של תורניות וכוננויות למיניהן. כידוע, את גלי צה"ל לא מיטיבים לשמוע. וכשאין אלטרנטיבה מקומית, לא מהססים לעבור ולשמוע את התחנות של בירות, קאהיר ושאר התחנות השונות.

מן הראוי, ששר ההסברה יתפנה לנושא הזה — ויחזיר את „השביתה הלילית".

גם אם אין עוד שעת חירום — וקביעה זו גם היא עדיין נושא לויכוח — חיוניותם של שידורים אלה הוכחה.

חיפה דורון תשמונאי

גם תוקפת — גם תומכת?

לא אחת התריעה גב' שולמית אלוני בכנסת — וסיעתה העלתה שתי שאילתות — בנושא „עבודותיו הצדדיות" של המועמד להקמת הממשלה.

גב' אלוני, שהטילה דופי במועמד ביצחק רבין, ולא זכתה עדיין למענה על טענותיה — כבר הודיעה והבהירה על תמיכתה במר רבין.

האם כך הוכבת גב' אלוני בזכותו של האזרח לראות בראשות ממשלתו מועמד נקי מכל דופי?

תל־אביב אלי שריד

שניים כן — שניים לא

ב„מעריב" (9.5) קראנו, שנמנע משני מדענים ישראלים להשתתף בקונגרס לתרבויות המזרח הקדום בהונגריה, בגלל סירוב השלטונות שם לתת להם אשרות כניסה, אם כי שניהם הוזמנו להשתתף בקונגרס על־ידי האקדמיה ההונגרית למדעי הרוח.

צערני עוד יותר, ששני מלומדים אחרים מהאוניברסיטה העברית אכן הצליחו לחדור מבעד ל„מסך הברזל" ההונגרי. גם להם סירבו השלטונות ההונגריים תחילה להעניק את אשרות הכניסה — אולם אחר שיתר משתתפי הקונגרס עמדו על כך בתוקף, הורשתה השתתפותם של שני מלומדים אלה בקונגרס.

איה הסולידאריות היהודית בכלל והסולידאריות של מלומדים בפרט? היה טעם לפגם בהשתתפות שני המלומדים בקונגרס, לא בזכות אלא בחסד — חסדם של כמה „גויים טובים", בעוד שמשני עמיתיהם נמנעה השתתפות זו.

תל־אביב לאה מתן

יום הבחירות — בשבתון!

יכולים אנו ללמוד מצרפת — לקיים בחירות (לכנסת ולרשויות המקומיות) בימי שבתון.

אני מציע לערוך את הבחירות אצלנו באחד במאי, שהוא ממילא יום שבתון. אם יהיו בחירות לכנסת כבר השנה, ראוי לקיימן בחול־המועד סוכות, וכך נמנע ביזבוז של הרבה ימי עבודה.

קרית גת משה ברקאי

אם כל כך טוב — למה רע כל־כך?

ב„מעריב" (10.5) הסביר לנו ה' א. הראבן, מנהל מחלקת ההסברה של משרד החוץ, את עבודת משרדו והצלחתו הרבה. לדעתו, נתונה דעת הקהל העולמית לנו, לישראל, ולא לערבים.

לאור ה„הצלחות" הללו, נשאלת השאלה: אם כל כך טוב, למה כל כך רע? למה אהדת העולם כולו נמוגה והולכת בהתמדה, מאז קום המדינה? למה מכנים אותנו בכל הכינויים שבעולם? כיצד רואים בישראל ארץ של פאשיסטים, אימפריאליסטים, כובשים, נאצים, אכזרים וכו'? מדוע אין בעולם מדינה מושמצת יותר מישראל?

אימרה עממית אומרת: „אם רבים אומרים כי שיכור אתה — לך לשכב ולהתפכח". במלים אחרות: אם אנו באמת כובשים ואימפריאליסטים, אולי עלינו לחזור בתשובה, ולשנות את דרכינו. אולם אם אנו בטוחים שאלה האשמות־שוא, מתבקשת מסקנה אחת: הסברתנו נחלה כשלון. בהסברה העיקר — הן התוצאות.

נתניה ד"ר ד. צל־ציון

חשמל — למה דווקא בכוח אטומי?

לאחרונה מתנהלת מעל דפי „מעריב" תעמולה, בנסיון להפעיל לחצים על משרד הפיתוח, לקבלת החלטות מיידיות ומקיפות — לרכישת כורים אטומיים להפקת חשמל.

אינני חושב, שלו נהגה הממשלה כרצון האנשים שבשמם כותב שמעון רפפורט, היתה נוהגת בתבונה ובאחריות, בקבלה החלטות חפוזות, כאשר מדובר על השקעות בסכומי עתק ובנושא רגיש כל־כך כמו אנרגיה אטומית.

אם כי אני מתרשם, שהאנשים שמאחורי המאמרים האלה רואים את טובת המדינה בלבד, עליהם לדעת, שממשלה אחראית חייבת לשקול היטב את כל האפשרויות העומדות לנגד עיניה לפתרון הבעיה, ולא להיחפז להכניס את המדינה ואת העם להשקעות עתק, כל עוד לא נבדקו היטב אפשרויות אחרות — שהן אולי זולות יותר ומבטיחות יותר.

הגשתי לאחרונה למשרד הפיתוח תכנית, המבוססת על שיטה שפיתחתי, המאפשרת הפקת כמויות אדירות של אנרגיה, על־ידי ניצול נבון של אנרגיית קרני השמש.

מדוע צריכה הממשלה להתחייב ללכת בכיוון „אטומי" יקר ומסוכן, לפני שנבדקה אפשרות לניצול אוצר טבע, הניתן לנו בשפע וחינם, מבטיח הספקים לא מוגבלים ונקיים, ובהשקעות יחסית נמוכות מאוד.

אביחיל אשר גולן

תחילה מלקות — אחר כך אלימות

עקבתי בעניין רב אחר הפולמוס סביב „פרשת המכות", שקיבל תלמיד מידי מורה בחדרה. אחר שקראתי גם את מכתבו של ברוך המל, מטביס בארה"ב („מעריב", 28.4), כי נהוגה הלקאה בבית הספר בארה"ב, ברצוני להעיר:

בארה"ב קיים גם עונש מוות על רצח, שאת חוסר ההומאניות שבו אין צורך לפרט (ו א י נ י כוללת בזה מעשי רצח וטבח של מחבלים, שלגביהם חייב להיות נוהג שונה). בארה"ב יש גם פשיעה, שוד, רצח ואונס, בממדים שארצנו הקטנטונת לא ידעה מעולם. אולי היו „מוציאים" מעט אלימות מלב התלמידים בארה"ב, לולא היו מלקים אותם בבתי הספר.

הרצליה הגר שושנה (סטודנטית)

מיצנחים נמכרים — אחר שנפסלו בצבא

במדור „שיחות מעריב" פורסם העתק מכתבו של ד"ר אפרים נודקין, על „השימוש החדש במיצנח" (לכיסוי משאית). מכל הנאמר במכתב זה אני יכול לאשר רק את העובדה, שייתכן שהיא נכונה, כי מיצנח חדש כזה עולה 5,000 דולר.

אולם אני מעיד על עצמי, ש„מיצנחים" אלה נמכרים על ידי משרד הבטחון במיכרזים, אחר שנפסלו לשימוש על־ידי הצבא.

מסיבות כלליות שונות, צץ הרעיון להפוך „מיצנחים" אלה — הנמכרים לכבירה בצורת יריעות בד בלבד — לכיסויים לכבאיות, כפי שאכן ראה ד"ר נודקין.

תל־אביב כושי מקיני

איזו אסתר? איזו דפנה?

שאלה לי אל כותב הכתבה „7 פצועי צה"ל התארסו" („מעריב", 6.5), על חגיגת אירוסיהם של 7 בעזרה ד"ר פצועי צה"ל.

כך כתוב שם: „הזוגות שהתארסו הם יעקב סוקנו וארוסתו אסתר, מוטי אשכנזי ודפנה..." וכו'. איזו אסתר? איזו דפנה? האם הן אסופיות?

מן הראוי, שבכתבה כזאת יצויינו גם שמות־המשפחה של המתארסות. לא כן?

רמת אביב, תל־אביב חוה בהרב

שאלה לרבנות

לפני כשלושה חודשים קראתי ב„מעריב" פנייה של אחד ההורים השכולים לרבנות הראשית, לחבר תפילה מיוחדת ביום הכיפורים לחללי צה"ל, שנפלו במלחמת יום הכיפורים. עד היום לא קראתי כל תגובה של הרבנות בענין זה.

מאחר שאני אב שכול ממלחמת יום הכיפורים, ומזדהה עם ההצעה, הנ"ל, הייתי רוצה לדעת את תגובתה של הרבנות.

בת־ים י. ה. (השם שמור במערכת)

פיתוח לימודי מתימטיקה

ב„מעריב" (8.5) פורסמה המלצת ועדה, לשנות את הפיקוח על לימודי המתמטיקה בבתי ספר. ההצעה היא להחליף את הפיקוח ביעוץ, תוך אירגון השתלמויות־חובה למורים. ההשתלמות יהיו חלק בלתי־נפרד בשעות התעסוקה של המורה וישמשו גם כמד לקידומו המקצועי.

בכל לבי הנני מצטרף להמלצה זו, ומוסיף, כי הגיע הזמן לשלב את השימוש במחשבים בלימודי המתמטיקה בבתי הספר, כולל השתלמויות מורים מתאימות.

באוניברסיטת תל־אביב אנו עוסקים בפיתוח תוכנית ברוח זו כבר משנת 1968, ולאחרונה סיימה כתיבת ספר, המיועד בעיקר למורים ולמורים־לעתיד. הספר נכתב בשיתוף עם פרופ' [...]ה ברויאר, תוך הקניה לישמש מקור הוראה לפיתוח תוכניות ללימודי מתמטיקה, בשילוב השימוש במחשבים. פיתוח תוכניות אלו ייעשה בשיתוף מוסדות אחרים, המעוניינים בנושא. [...] הדבר במיוחד בבגרות הטכנולוגיות והריאליות בבתי הספר להנדסאות ובמיכללות, שבהן [...] נושאים אלו במיוחד.

דרך כהדרגית זו ללימוד מתמטיקה מפתחת את החשיבה האלגוריתמית, תורמת לליכוד [...], מעודדת את הבידון היוצר ומכינה את התלמיד טוב יותר לעידן הטכנולוגיה המתקדמת. [...] ברוכה והחובה נעקבה בשנים האחרונות על ידי הכרוכו לטכנולוגיה חינוכית [...]ליה, שהתכנן וביצע ניסוי בהוראה מדעי המחשב בכיתות י'.

גם תהיינה ההשתלמויות חלק מכישורתו של המורה, כהמלצת הוועדה, אזי ישתתפו המורים בעניין בקורסים אלה וכן יטלו חלק במחקרים מתבטיים. יהיה בכך משום משב רוח רענן בהוראת המתמטיקה, אשר צעירים מוכשרים רבים נותנים לה עורף, בעוד שהמדינה זקוקה להם דווקא במערכת החינוך.

ד"ר גדעון צבם, אוניברסיטת תל־אביב

מה אמרו במרכז הליבראלים

בקשר לכתבה ב„מעריב" (13.5), על ישיבת מרכז הליבראלים, ברצוני להעיר: פנחס גולדשטיין אמר, שהוא רצה באיחוד עם תנועת החרות, אך איננו מוכן להתלכד עם מארג־לים שאיננו יודע מה טיבם — ולא כפי שפורסם, ש„חרות" כפי שהיא לא באה בחשבון לאיחוד.

תל־אביב אריה אבן, המפלגה הליברלית בישראל

קוראים רוגזים

* ביום רביעי, 8.5.74, צפרתי למעלה מחצי שעה בכביש תל־אביב — ירושלים, בשעת שיא התנועה, [...] — ובוודות המכוניות שעברו. רשמתי את מספרי „הנהגים האוויריים", בתקווה שזה יעורר אותם למחשבה: 121—362, 089—133, 032—259, 677—353; 097—635, 113—606, 097—368, 369—613, 738—296, 184—356, 443—243, 181—212, 718—318, 107—724, 002—316, 712—758, 307—235, 180—272, 730—766, 428—283.

כל אלה הן מכוניות שבהן ישב/ה נהג/ת בלבד. אני מבקשת את סליחתם של כל אלה, שלא הספקתי לרשום את מכוניותיהם, מהירות המכוניות (הריקות) שלא עצרו היתה גדולה ממהירות כתיבתי. ותודה רבה באמת לכל אותם נהגים נפלאים, שעוצרים ולוקחים חיילים — סמלת ברוריה סנגבאום, צה"ל.

* אנו, קבוצת חיילים, אשר במוצאי שבת (11.5.74) עמדנו בטרמפיאדה ליד הרכבת בתל־אביב צפון (לכיוון חיפה), חיכינו לשוא משעה 22.00 ועד לשעה 00.15 למחרת. רוצים בזה להביא את רגשי השלילה הבים לאותם שני נהגים אלפונים, אחד במכונית שמספרה 646—48, והאחר במכונית „נורד כאהול" עם' 239—115. שעצרו רק כ־50 מטר מהטרמפיאדה, לשני זוגות של פרפוספוטית. והאלו אותנו עוברים. מי יתן ויפעטו במהם בישראל — בשם הקבוצה: אלי ברזילי, צה"ל.

פרסום קרמן

טושיבה- עולם חדש של שכלולים
Toshiba
TOSHIBA
ראה ושמע את מוצרי טושיבה ב„קול אור" רחוב הלל 62 גבעתיים

דרוש שטח קרקע בערך 15 דונם לתעשיה הגובל בכביש הראשי מהצ'ק פוסט ועד לכביש קרית אתא. רצוי בלי מתווכים להתקשר טל. 251510

MARANTZ, KEF, B.S.R., SONY, NATIONAL, PILOT, PHILIPS, TOSHIBA, SHARP, LENCO,
בהנחות גדולות רק אצל פוטו־סטריאו מספורט בן־יהודה 8, תל־אביב

הנהג
עשה לך מנהג — קח עמך חייל לדרך

דחוף! דרוש מגרש לתעשיה בסביבות תל־אביב 452224, 453946

יהודיות ... ית הנשיא
תמר אבידר

ת זאת לעצמך

ת בזאר מיח"א
רח' קפלן 10, ת"א

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

מודיעין

שקיעת החמה: 18.30 זריחתה מחר: 4.42

היום: השעה השלושים יום לעומר.
● פרק יומי: איוב, ל"ב
● משנה יומית: ערכין, ב, ה—ו
● דף יומי: מנחות, ק"ט
● הלכה יומית: שבת, שלב—ג, ד—ב
● פרשת השבוע: בהר — בחוקתי

ברדיו

חדשות בעברית — בגלים א, ב, צ — כל שעה.
05.55 (א) חדשות באנגלית
06.40 (א) חדשות בצרפתית
09.55 (א) חדשות באנגלית
10.55 (א) חדשות בצרפתית

10.05 (א) צלילים מן הקמפוס. עם ביביאנה בולדנטל, באוסקה נישידה, דוד בראודה, רות מבזה ר' יהודה כהן, ביצירות מאת פהלבל, דוניצטי, דביוסי, דרגאן חינס־טרה
12.35 (א) פרק נגינה: בט־הובן: שבינייה במי־בכול מג'ור, אופוס 103
1.05 (א) קונצרט צהרים: צ'ייקובסקי: סימפוניה „בפטיד"
1.30 (צ) זה קרה, זה קרה
2.05 (צ) שתיים עד ארבע עם שלמה ארצי
2.10 (ב) לי ולך
3.05 (א) חדש בתקליטיה
3.30 (א) ספרות למורים ול־תלמידי תיכון
3.50 (א) ספר חדש
4.06 (א) תזמורת רשות ה־שידור. מנצח: סטנלי פרבר. סולנים: גילה ירון, ז'קלין וילנס ר' גידום בארי; י.ב. באך: מוטט „לא אשלחך"; י.ס. באך: קנטטה 209; בוקסטהודה: מגניפיקט; סטארד: „אריאל" — קנטטה (עד 6.00)
4.06 (ב) דרכון לזמר
5.05 (ב) רדיו עשרה
6.05 (א) השבוע בכנסת
6.05 (ב) „כשהוסמין פורח"
6.05 (צ) מיתאר: הישראלי והרופאו
6.30 (א) על עבודה ועובדים
7.05 (ה) מי מפחד מפני מת־קדם
7.05 (צ) כרצונכם
7.25 (א) קלאסי וקל
7.50 (א) היום בתנ"ך: תה־לים ל"ב, כ'
8.05 (א) כאן אולפן 1 — מגזין לענייני מוסיקה
9.05 (א) „צלילים חדישים", שתי יצירות מהבמה ה־בינלאומית של מלחי־נים, פריס 1973
9.05 (ב) שאלה של טעם
9.05 (צ) מסיבת הפתעה ל־צפריר עבבר
10.05 (א) מגזין למשפחה
10.05 (ב) תשואות ראשונות
10.05 (צ) הלילה עם יוסף לפיד
11.02 (א) „מוסיקה כתום ה־יום", „ניגונים" על כאסטרו אמריאו באיט־ליה
11.15 (ב) בינינו לבין עצמנו
11.45 (צ) שיחתו של יצחק ליבני

יומני חדשות

7.05 (ב) היום הזה; 8.05 (צ) יומן הבוקר; 12.05 (צ) יומן הצהריים; 1.05 (ב) בחצי היום; 5.05 (צ) יומן הערב; 7.05 (א) היום הזה; 11.05 (ב) הלילה הזה; 00.05 יומן חצות.

תכניות קבועות

5.55 (א, ב) כה טובו אוהליך יעקב	2.30 (ב) תן חיוך
5.58 (צ) ברכת השחר	2.10 (א) לאם ולילד
6.05 (א, ב) התעמלות בוקר	3.05 (צ) רדיוית
6.05 (צ) צלילי בוקר	3.55 (ב) על רגל אחת
6.15 (א, ב) שעון מוסיקלי	4.05 (א, ב) רגע של עברית
6.59 (א, ב) רגע של עברית	4.30 (ב) חידון במשכים
7.25 (א, ב) זמר זמר לך	5.40 (צ) מוסיקה לכולם
7.55 (א, ב) אור ירוק	6.45 (ב) היום בספורט
8.10 (ב) בוקר טוב	6.55 (א) לחקלאי
8.30 (צ) ד"ש עם קיר	7.00 (ב) עברית לעם
8.55 (צ) בעקבות החדשות	7.05 (ה) נעימה וזמר
10.05 (ב) כאן בבית	00.05 (א) רגע של שיר
10.30 (צ) כלה בכלע	00.30 (צ) ציפורי לילה
11.00 (א) עברית לעם	01.05 (ב) עד אור הבוקר
11.05 (צ) חכים ושפים	02.05 (א, ב) עד אור הבוקר
11.15 (א) שידורים לתלמידים	03.05 (א) עד אור הבוקר
11.35 (א) שיר ומוכן	03.05 (צ) מוסיקה אל תוך השחר
12.05 (ב) בקיצב יוצא	05.05 (א, ב) עד אור הבוקר
12.15 (א) שידורים לתלמידים	

מערכות סטריאו מ־750 ל"י
פוסט־סטריאו פספורט, בן־יהודה 8, ת"א.

בטלוויזיה

5.30 חדשות
5.32 קיקס
5.40 עולמו של חלם דימני
6.30 חדשות (ערבית)
6.32 סרטים מצויירים
6.45 „זו בעייתך". הנושא: „הצבעורה חופש הרעה". משתתפים: יצחק בר־משה, סמיח נמר צאלח, מחמוד אבו שלבאיה
7.30 חדשות
8.00 תצוה — „עוטפיה — הכפר השתופי"
8.30 מבט לחדשות
9.00 הזואי הכש אמם
9.50 קלעים — דן שבושן ל־עניני תרבות ואמנות
10.40 משחק השבוע
11.30 סמוקו של יום החדשות

טלוויזיה לימודית
10.00 טכנולוגיה ס' ● 10.20 חשבון ה' ● 10.45 גני ילדים ● 11.05 — רק עכשיו נולדו ● ביולוגיה ס' — וירוסים ● 11.25 טבע ר' — הלב ● 12.00 אלגבריה ס' — מערכת משוו־אות ● 12.20 טבע ד' — תזונה בים ● 1.20 שיעור בצרפתית ● 1.40 תעלת פנמה (סרט) ● 4.00 תוכנית באנג־לית ● 4.20 מקומות גיאומט־ריים — מתמטיקה ● 4.45 תע־לת פנמה — סרט תיעודי ● 5.00 „טלנוער" — מגזין ל־בני הנעורים.

בתי-מרקחת

ירושלים: אורה, רח' המלך ג'ורג' 27, טל' 222043; אל הרא, רח' אל הרא, טל' 83543.
תל־אביב: בני, רח' דיזנ־גוף 174, טל' 222386; הנבי־אים, רח' המלך ג'ורג' 22, טל' 286740.
חיפה: אין תורנות.
רמת־גן ובני־ברק: ירוש־ליה, רח' ירושלים 62, בני־ברק; גרמוה, רח' ביאליק 50, טל' 722237.
חולון ובת־ים: שיינין, רח' סוקולוב 68, חולון; הלוי, רח' בלפור 9, בת־ים.
נוה מגן: קומה, מרכז מס־חרי נוה מגן.
נתניה: תרופה, רח' הרצל 2, טל' 28656.
פתח־תקוה: פישביין, רח' חפץ חיים 6, טל' 911541.

בתי חולים תורניים

ירושלים: ביקור חולים (יל־דים); שערי צדק (נשים, פנימית); הדסה (כירורגית מוח, א.א.ג., עינים, כירור־גית).
תל־אביב: איכילוב (פני־מית).
חיפה: רמב"ם (כירורגית עד גיל 7, גינקולוגית, ילדים, עינים, אף אוזן גרון, נוירו־כירורגית, מחלות נפש, כירור־גית פה ולסת); הכרמל (כי־רורגית מגיל 7, תאונות, פני־מית).

רופאים

תל־אביב והמרכז

ד"ר סגל, רח' בלוך 12, טל' 247860.
ד"ר הר־אבן, אפשטיין 6, טל. 443281.
מד"א: במד"א — טל' 614333 נמצא רופא תורן בין השעות 8 בערב עד 7 בבוקר, העורך ביקורי בית גם לחברי קופ"ח.

קופ"ח „מכבי"
תורנות לילה, מד"א
תל־אביב: טל' 101.
אשדוד: טל' 22222.
נתניה: טל' 4—2333.
לוד: טל' 962133.
בת־ים: טל' 863333.
פתח־תקוה: טל' 912333.
חולון: טל' 843133.
רחובות: טל' 951333.
ראשל"צ: טל' 942333.
הרצליה: מד"א, טל' 981333.
גבעתיים: מד"א, טל. 781111.

קופ"ח „מרכזית"
תל־אביב: מד"א, טל' 101.
גבעתיים: מד"א, טל' 781111.
בת־ים: מד"א, טל' 863333.
חולון: מד"א, טל' 843133.

קופ"ח „לאומית"
תורנות לילה בכל סניפי מגן דוד אדום ברחבי המדינה.

קופ"ח „אסף"
תורנות לילה, מד"א
תל־אביב: טל' 101.
גבעתיים: טל' 781111.

בת־ים: טל' 863333.
חולון: טל' 843133.

קופ"ח „עממית" (מיסודה של הדסה)
בכל סניפי הבחירה החופשית: החברים רשאים לפנות גם מחוץ לשעות הקבלה לרופא המשפחה.

ירושלים והדרום

קופ"ח „מכבי"
שירות לילה מד"א, 523133.
שירות אמבולנסים ומג"ם דחופים. טל' 101, בין השעה 8 בערב עד 7 בערב.

קופ"ח „עממית" (מיסודה של הדסה)
שירות רפואי לילה מ־8 בערב עד 7 בבוקר, ... של טל' 523133.

קופ"ח „מח..."
שירות רפואי לי... עד 7 בבו... 523133

רכבת

מירושלים
● לתל אביב — 07.52, 10.52, 15.06, 16.55.
● לחיפה — 07.14, 16.55.
● לבאר שבע ודימונה — 07.14, 07.52.

מתל־אביב
● לירושלים — 07.17, 10.06, 15.06, 18.00.
● לחיפה — 06.39*, 08.04*, 08.35, 09.55*, 11.27*, 13.03*, 13.48*, 14.30, 15.35*, 17.05*, 17.55, 19.20*.
● לנהריה — 08.02*, 15.35*
● לבאר־שבע — 06.33, 09.02, 16.08.
● לדימונה: 09.02, 16.08.

מחיפה
● לתל־אביב — 06.30*, 07.10*, 08.57, 10.25, 11.40*, 12.33, 13.26*, 15.26*, 16.11*, 17.16*, 18.10, 20.30.
● לירושלים — 06.48, 16.36.
● לבאר־שבע דימונה — 06.48.
● לנהריה — 06.28, 09.14*, 16.46.

מנהריה
● לחיפה — 05.36, 07.50, 10.35, 18.01.
● לתל־אביב — 05.36, 07.50, 10.35.
● לירושלים, באר־שבע הדי־מונה — 05.36.

מדימונה
● לתל־אביב — 06.18, 12.24.
● לירושלים — 06.18.
● לחיפה — 06.18.

מבאר־שבע
● לתל־אביב — 06.47, 09.28, 12.54.
● ליפה — 06.47.
● לירושלים — 06.47.

* רכבת מהירה

מטוסים

נחתים: „אל־על" 002 מניו־יורק 12.20; טי.פי.אייר 204 מ־מונטריאל ואמסטרדם 13.05; אליטליה 738 מרומא 13.15; מ.ח.א. 800 מניו יורק ופאריס 13.40; „אל־על" 500 מניו יורק ומונטריאול 13.50; סייפרוס אי־רווים 302 מניקוסיה 14.10; לו־פטהאנזה 634 מפרנקפורט ... ירדוים 485 באר... 8 ...

במרבית מכונות הכביסה, תוך התחממות המים, ממוססת אבקת הכביסה את התומרים המרכיבים את הלכלוך וה... אולם. בד בבד עם ... ים... נחלשת ה... אבקה וכד... צורך

עוד היום!

עוד היום תוכל למסור מודעת מלים לפרסום ב„לוח מעריב" לגליון של מחר ותכלל אוטומטית בהגרלת

25 שנה לוח מעריב — פרסום ב־55 אלף ל"י

הפרס החודשי הגדול*

FIAT 126

„פיאט 126"
מחירה — כולל מסים — 19.900 ל"י

במכונית זאת תוכל לזכות בהגרלה החדשית הראשונה שתיערך ביום א' 19 במאי ש.ז., בין כל מוסרי מודעות מלים ל„לוח מעריב" בתקופה שמ־15 באפריל ועד יום ששי 17 במאי 1974.

* יום יום זוכה מוסר מודעת מלים אחד ל„לוח מעריב" ב־.100 ל"י במזומן, ובכל יום ששי זוכים חמישה מוסרי מודעות ב־.100 ל"י כל אחד.

כעת ובכל עת:

אין תחליף ללוח מעריב

אף מגוב אמר המסחרות — קנפוץ ביותר במדינה
...ש ביותר במדינה

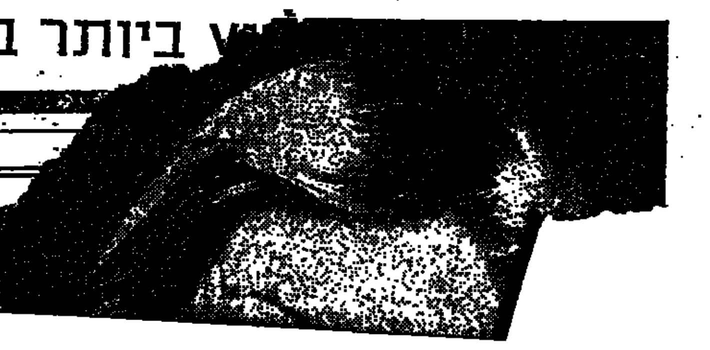

...טי ודפוס
74
...העבודה והייצור
...פה
שמירתו ...ת במחיר

ומאמינים כי לא רק ... יותר הוא גם ... ביותר.

המכילים את חידושי המדע האחרונים, פעילים ושומרים על הלחות הטבעית של עור הפנים.

אחסון וארגון מידע • ריהוט ועיצוב משרדי • אמצעי ...ת • מכשירי כתיבה ושרטוט •
עיבוד נתונים אוטומטי • מחשבים • מחשבים זעירים • מסופים • ציוד • כרטיסים מנוקבים • שרותי מחשב •
דפוס • מכונות הדפסה • מכונות סידור • ציוד הכנה לדפוס • כריכה • חומרי עזר •

לפרטים ולהרשמה. נא לפנות בהקדם אל: מחלקת המציגים יריד המזרח חב' לתערוכות בע"מ ת"ד 21076 תל־אביב 61210 טל. 474131

...מערכת תכ־... הסיפול „ספישל רסי־פיסי" של מרי קוונט. מחיר ה־מיכל: 43.70 ל"י.

יריד המוצר הישראלי ה־... „מישראל באהבה", ש־... יחיאל בבית „המשביר" ... רים השונים ה... „הובהה ...

...בקשות בזה הצעות
לאספקת ציוד משקי ומצרי נקיון למשרדי הממשלה.
ניתן לקבל את רשימת הטובין המבוקשים במח־ הרכישות של אגף החשב הכללי ת.ד. 75 ירושלים או לפי הזמנה בטלפון 248־02-39211 בשעות העבודה. מתקבלות הצעות גם לאספקה במספר מחוזות בלבד.
מועד אחרון להגשת ההצעות 30.5.74 עד שעה 12.00.
אין משרדנו מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

במחירים בלתי רגילים
ברעננה
דירות בנות 4 חדרים
עם מירב השכלולים
הסקה מרכזית * מעלית * חרסינה צבעונית
כל דירה וילה
160.000 ל"י
א. יצחקי חברה לבנין
תל־אביב. בן־יהודה 74, טל. 236737.

טפטפת
עם ... כב...

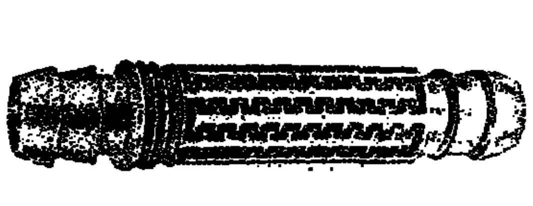

פתח מעבר המים בטפטפת „לגן" גדול פי כמ... פילטר. ניתן לרכישה מיד בכל בתי המסחר לצ...
בעניין תכנון ובצוע מערכות השקיה, נא לפנות למפעלנו או לח...
ביח"ר „לגן" מ. למלשטרייך בע"מ, תל־אב...

מועצה אזורית שפיר
מרכז שפירא, דואר מרכז שפירא, טל. 96981־055
מכרז
לבצוע פעולות ריסוס, הדברה ואיסוף אשפה בשטח המועצה
המועצה האזורית שפיר מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים לבצוע עבודות הדברה, ריסוס מזיקים ואיסוף אשפה.
תנאיו המפורטים של המכרז ופרטים בדבר בצוע העבו־דות אפשר לקבל במשרדי המחלקה לתברואה במרכז שפירא כל יום בשעות 8.30—9.30.
המעוניין להשתתף במכרז ימיש למועצה בשלושה עות־קים הצעת מחיר מפורטת וישלחנה בדואר רשום למו־עצה עד ליום 24.5.74.
את ההצעות יש להגיש בהתאם לתנאי המכרז וכל שינוי עלול לגרום לבטול ההצעה.
אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא ומשאירה לעצמה את הזכות לערוך מכרז חוזר כראות עיניה. כן רשאית המועצה לקבל חלק מההצעה.
משה מושקוביץ — ראש המועצה

ערב ערב
משה בן ...
שיחה ראשונה עם אורי ליפשי...
...שעבר הרעו...

ערב ערב

משה בן שאול ● מלים אחדות על...

שיחה ראשונה (?) עם אורי ליפשיץ

עכשיו, שלוש הערוכות מרתקות בתל־אביב, שלוש תערוכות, שלושה ציירים — שלושה דורות.

צבי שור הוותיק בגלריה רוזנפלד, יחזקאל שטרייכמן מראשוני „אופקים חדשים" ומבשרי האבסטרקט הלירי בארץ ב„יודפת", אורי ליפשיץ — בביתן הלנה רובינשטיין של מוזיאון תל־אביב.

שיחתי עם אורי נערכת באכסדרת המוזיאון. הרבה מבקרים. עוברים ושבים. תלמידות־ציור ששטרייכמן שלחן לכאן, צייר צעיר עם תינוקת בעגלה.

בוקר. ה־9 במאי 1974. החלטותי הן שתיים: א) לערוך את השיחה הכתובה עם אורי ליפשיץ כמתגלגל ארוך, ואולי מבולבל, כשאני מפקיע מתוכו את כל שאלותי. ב) לשוחח עם אורי בעוד ומרמה. אם ירצה, כמובן.

אני מתחיל במקום שהתחלנו. כאמור: ללא השאלות.

רגישות וכשרון הם כלי עבודה

„ישנם כלי־עבודה שהאנשים בארץ הורגלו להשתמש בהם הכון זמן: רגישות, כשרון, כנות — אלה הם כלי־עבודה שאני שומע עליהם כבר 20 שנה. כולם אנינ־טעם, רגישים. אך מה הם עושים עם מצבור כלי העבודה שלהם?

„מה אתה עושה, אני שואל, עם העדינות, הרגישות, התבונה.

„אתה צריך להגיד לי פעם משהו עם שגיאה. שגיאה זה לא אסון. קשה שגיאה עם מלוא כל הבטחון. עשיתי תמונות — אינני חושב שלי להתייחס אליהן ברצינות אינטלקטואלית. יש לי שנאת־אימים לציור הפאתטי. אני, בעצם, יכול גם שלא לצייר. הציורים של ואן־גוך הם פאתטיים. לאונרדו דה־וינצ'י לא היה פאתטי, הוא הרי התעסק בחיים.

„...ואני רוצה להיות נורמאלי בחיי היומיום, להתעסק בנושאים נורמאליים. הציור בשבילי הוא סיכום מחשבה, ביצוע טכני (כן... שצריך לעבור לאחרים) של מחשבה. אני מבקש להראות לאנשים, להתעסק בבעיות יום־יומיות של החברה.

„אני מכיר את הווירטואוזיות הזו של הרישום... אך, רגע, פוליטיקה? אני לא צייר פוליטי. להיפך: א־פוליטי. בלי הפגנות. אינני צייר של מחאה. בגיל 30 ציירתי רק מחאה, עכשיו — אני רוצה רק לשלוט בכל האפשרויות של הגנות מכחול על בד, ברישום, בתחריט. אני „גונב" ללא בושה מפיקאסו, מונדריאן — זהו. אינני רוצה להיות צייר „סובייקטיבי". האמנות הברורה, הטובה, התעלתה מעל הסובייקט.

„כל הטרמינולוגיה בביקורת האמנות המקובלת של כל־מיני אנשים מתוסכלים — מסתובבת תמיד סביב הציור האישי. הסובייקטיבי, הוירטואוזי. בשבילי הציור הוא משהו אובייקטיבי.

„הוא זה — שהחוקיות שלו היא חוקיות הטבע. בכל הדברים שבטבע אתה רואה את משיכת האדמה, את האור והצום, ההר... זו חוקיות קיימת. עלי להעמיד את הציור על־פי הנחות מרעיות, ללא אסתטיקה אישית שלי".

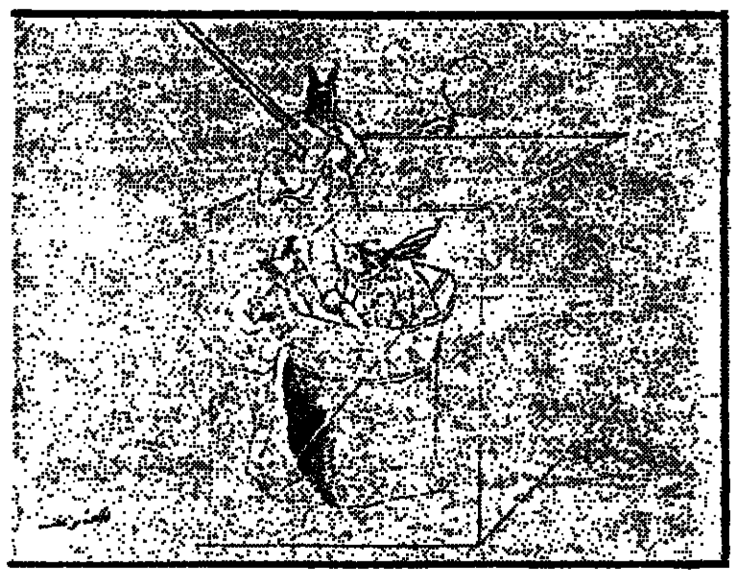

„משה", רישום (1973)

הטפילים היו כשרוניים מאוד

„אינני אוהב ציור קבוצתי. קונספטואליזם... מה זה תמונה? במקום שיקבלו את תרגומה המילולי מחפשים אינצרות. סמלים שאינם. אין מיסטיקה כזאת שאנשים יכולים להסתתר מאחוריה.

„היו קבוצות. היה הבהאוס, דאדה, קוברה, פופ־ארט. כל מיני אידיאות. לרוב, אלה שהביאו לאידיאה מסויימת — לא התכוונו אליה. הטפילים שלהם היו כשרוניים מאוד. ידעו להסביר היטב. האדם השתמש בכשרון, באינטלגנציה — אך בלי מחשבה.

„אם אתה מצייר „איש עם כסא" — צייר „איש עם כסא" ואל תצייר אמנות. אל תהיה רגיש, אישי — אבל בחירת הנושא חייבת להיות אחראית כל כך, ש„איש עם כסא" יהיה הוא עצמו. זאת אומרת, עליך לשעבד עצמך לנושא, לאבד את האידיאה, את ההתכתלות האישית. יכול להיות שהציור משעמם — אז בחר לך נושא אחר".

הפעם, הנושא שלי הוא ספורט

„אתה רואה אצלי קבוצות של ציור — מצויירות בטכניקות שונות. זאת — כדי למצות את הנושא.

„הפעם, הנושא שלי הוא ספורט. מתאבקים, מתאגרפים, כדורגל, סנוקר...

„אני מודה בדבר אחד: אני חלש בקומפוזיציה. בעצם, אני לא מתייחס אליה, כי בכל מקרה היא קיימת. כל דבר בטבע שייך לקומפוזיציה. השיעבוד שלי לנושא מוותר על „הבאת הקומפוזיציה".

„מהיכן באו לי הנושאים? המקור הראשון והאחד: צילומי עתונות או ספרים. לא מן הדמיון, לא מן המודל. המודל שלי במקרה זה היו צילומי העתונות. ציור זו הקפאה של מצב. אני לוקח מצב שהוקפא (צילום בעתון) ובוחר לי אותו כנושא.

„אני נעזר בגדולים. אוצ'לו. למה לא? אני אומר: אוצ'לו במלוא הכבוד וללא הסתייגות. אוצ'לו עשה זאת מצויין — למה לחפש דבר חדש. הגדולים עשו דברים מצויינים — אני נעזר בהם כפי שאני נעזר בחוקיות שבטבע, בלא התכלות אישית. עליהם אין לי ערעור. הבעיה — להבין את הנכון שבחוקיות הטבע. המבנה של המוח, של הכליות הוא באותי. הרי תמיד אפשר רק להיבנות מגאוניות הטבע!"

אני אוהב שקונים ממני תמונות

„אני אדם חי.

„אני חי מהדגנרציה של קניית אבנות. זו מסורת של אלף השנים האחרונות.

„אבל זה לא מקצוע בשבילי.

„אדם ראה תמונה, קנה אותה — הוציא אותה מן הציבור. במקום להתאהב בנוף, באגם.

„הלוואי והייתי מצייר בדיוק מה שאני אוהב. יש בכולנו סתירות. אני גולש, לפעמים, לאישי. אני יודע שמה שאהיה „אישי יותר — אבכור יותר טוב.

„אינני רוצה להתאהב בעצמי. לא ליצור אימאז' מעצמי. אני אוהב שקונים ממני תמונות.

„גם בגלל הכסף.

„אבל זה לא העיקר. אם אדם קונה, זאת אומרת ששיכנעתי אותו, ולפעמים אני משכנע אותו בתבונה שהיא רעה בעיני.

„אני מוכן להיות שכיר. להשתייך לעוצמה, לצריית. ציור הוא בעל אורך זמן מסויים. עליו להיהרס. עליו לשקף רק את המצב העכשווי, ולכן לא ארצה לצייר על קירות — לא הורסים אותם.

„איכפת לי שאורך החיים של תמונותי יהיה קצר. אינני רוצה בציור קלאסי. ציור קלאסי הוא זה שהחברה קיבלה אותו ברגע שבוצע. אבל ביחד עם זאת אינני הורס תמונות. אני מסתכל על השגיאות. בעצם, כל „הקפאה" של תמונתי היא שגיאה. הזמן השוטף הוא העיקר — ההקפאה היא שגיאה.

„כל קביעה אישית — היא שגיאה מראש.

„אני משתדל להתרחק מציור אישי — וכך השגיאות הולכות ומתרחקות ממני"...

„ערב־ערב" גם בעמוד הבא

„סנוקר" תמונת שמן של אורי ליפשיץ במוזיאון תל־אביב

★

„אני רוצה להתעסק בנושאים נורמאליים"

וורמר, ולסקז החברים שלי הכי טובים

„התערוכה של שטרייכמן זה חג. חבל שלא נתנו בה את האקוורלים. את צבי שור ואת שטרייכמן (את המתנחנים, זאת אומרת) אני נהנה לראות. ההנאה היא אחת — אם אני יכול ללמוד מהם. מואן־גוך אינני יכול ללמוד. ציור שאיני יכול ללמוד ממנו, בשבילי הוא סיפור אחר. מצבי שור אני יכול ללמוד על נוף, עוד. אעסוק בנוף. משטרייכמן? ... אם אתה מעמיד אותו עם גדולי האבסטרקטים של אירופה — מעטים מגיעים לעומק שלו. המזל — שליד הציור הטוב — יש גם ציור לא טוב. בגללו מבחינים בטוב. גם אצל סוטין היה ציור רע, שהבליט את הטוב.

„ציורים סגורים הרמטית, חסרי ספקות, גמורים — אי־אפשר ללמוד. ציור שאינך יכול לנגוע בו הוא סתום. בציור שלי אני יכול עוד לנגוע — והוא לא סתום. הציורים שלי הם תמיד אטיודים לקראת. אני בכוונה משאיר לא גמור. זה עניין של דרך. לא, לא אידיאולוגיה. דרך. ההליכה בה — היא החשובה, ולא תמיד הסוף של ההליכה. תתייחס כאמיתי לכל הדברים שאתה עושה.

„ספרותי? ציור ספרותי? — זה לא כינור בגאי. כאלה גם וורמר וגם ולסקז. החברים שלי הכי טובים".

סיור בתערוכות

במאת הזכר מקום, אנו מפרסמים הפעם רק את זהה המוזיאונים שלנו ואת התערוכות החדשות הנפתחות בימים אלה, או שנפתחו לפני ימים אחדים.

במוזיאונים

● במוזיאון ישראל בירושלים נפתחה תערוכת „עיצוב הספר האמריקני — למבוגרים ולצעירים"; כן נמשכות תערוכות א. בילוליה, „רישום מעל ומעבר" של 13 אמנים ישראליים, „ההה פתיים בנבב" של עזרא אוריון, „עיצוב סקנדינבי" ו„חדר אוכל אנגלי במאה הי"ח". כזכור היה ברג, בידי בנה. ב־28 במאי תיפתח תערוכתו של הצייר האמריקני הנודע רוברט ראושנברג „יצירות שנעשו בישראל מאי 1974".

● במוזיאון ת"א — בבית הלנה רובינשטיין, תערוכת אורי ליפשיץ, הבציג ציורים, רישומים ותחריטים. ועוד במוזיאון תל־אביב: בבנין החדש, הערוכה לוביס קורינת (1858—1925) — 130 רישומים, תחריטים וליטוגרפיות. הצייר, אחד מהגדולים בגרמניה בסוף המאה ה־19 וראשית המאה ה־20. תערוכה רטרוספקטיבית מן השנים 1928—1973 של הצייר משה קסטל.

● במוזיאון לאמנות הדיוטה באילת היפתח בשבת תערוכתו של רופא בגיבלאות ד"ר בנדיקט גולן, זוהי תערוכת־יחיד ראשונה שלו. עד ה־23 במאי.

● במוזיאון ומשכן תערוכתו של יעקב ויסנבורג (לולו) שתימשך עד ה־25 במאי. הוא מציג בעיקר קולאזים, שהם דרך הביטוי שלו לאחרונה.

לב פודולסקי בארטא, ירושלים

● עד סוף חודש מאי תימשך במוזיאון הקרמיקה (מוזיאון הארץ) ברמת־אביב תערוכת הקרמיקה של נינה זנגר, ילידת 1936, שעלתה ארצה ב־1966 ויוצרת בירושלים.

● במוזיאון לאמנות הדיוטה בחיפה. עד ה־3 ביוני תערוכה גרפיקה יפאנית בת־זמננו ובה 100 יצירות של 47 אמנים.

● במוזיאון בית אורי ורמי נהרשתן באשדות יעקב הקיבה"ם הערוכת תמונות שמן של הצייר הפריסי אינר שטוכל (עד ה־28.5).

● במשכן לאמנות עין־חרוד תערוכה רטרוספקטיבית של ההדס גרוסברד המציג עבודות מן השנים 1927—1974. תערוכתו תימשך עד ה־22 ביוני.

(המשך בעמוד הבא)

כששככו תרועות הפסטיבל

מאת **יעקב העליון**

עכשיו, כ„ששככו כבר תרועות הפסטיבל" (הזמר), ראוי לבחון בשקט את התופעה.

למרות הביקורת השלילית, נכון שפסטיבל זה מצליח לרתק מספר צופים גדול יותר מאשר כל תכנית אחרת. אלה, מפני שהם מתייחסים אליו ברצינות. אלה, מפני שהם מחפשים בלגלוג חומר לביקורת. האחרים רוצים להיות „IN", כלומר, לא לחוש עצמם „בורים", כשיתחיל לדבר בו למחרת.

הפועל היוצא: תכנית המושכת מאזינים וצופים רבים כל־כך, חייבת להיות מעולה.

עכשיו, הבה נחליט, כי כשמדברים על הצורך ברענון ובשנויים־לטובה — כתוכנים לכל התום בזיינו, בידור בכלל זה.

דבר החוזר על עצמו. במשך שנים רבות כל כך. באותה מתכונת בדיוק, אם לא נתייחס לשינויים בלוני־מהותיים שנעשו בו — סביר שיתאבן ויסתאב. בודאי שה„וותק" אינו מצדיק לו כל זכות־חזקה לנצח.

כשקם איש רשות השידור בתכנית „קלעים" בטלוויזיה כדי להגן על הפסטיבל מפני הביקורת שהושמעה עליו, השמיע שתי טענות עיקריות: הראשונה, כי מקנים לפסטיבל יותר חשיבות משהוא ראוי לה; השניה, כי הוא אירוע עממי שלא נועד דווקא לאניני טעם.

שתי טענות אלו נופלות.

לגבי הראשונה, נכון, אפשר להסכים כי הפסטיבל הפך לעסק שהזי קולו רדעמים מדי. המהומה, ניתן לומר, מחפה על העובדה שזו בסך הכל התחרות שמושמעים בה תריסר שירים בינוניים בדרך כלל, או פחות בינוניים או גרועים.

אבל עובדה היא שההתעניינות עצומה, כמעט אין בית שיושביו אינם מרותקים למכשיר הטלוויזיה או לרדיו כדי להאזין למישדר. מפני כך צריכה רשות השידור להתייחס להתעניינות ולנכונות להאזין, באותה מידה של כבוד שמתחייבת ממנה ולא לטעון כאילו שדורשים מן הפסטיבל יותר ממה שהוא יכול לתת באמת. יותר ממה שהוא באמת.

לגבי הטענה השניה: אין דבר מעורר תימה יותר מן הטענה לפיה בידור עממי הוא בידור למטומטמים. הגם שאותו איש שדיבר בזכות הפסטיבל, לא אמר דברים אלה. אני נוטל לעצמי זכות לפרש כך.

אין דרך קלה יותר למי שעושה שימוש בחומר גרוע מאשר לעשות שימוש בטענה כי החומר נועד לעם ולכן הוא נראה כפי שהוא נראה. דברים שכאלה, יש בהם משום זלזול באינטליגנציה של הציבור. דווקא חומר עממי חייב להיות מעולה. „שלמה המלך ושלמי הסנדלר" מצד אחד וכל הצגות הבידור העלובות שגודשות את במותינו מצד שני — נועדו לקהל עממי. האין הבדל ביניהן?

האם „קהל עממי" הוא הקהל שאנשי יוזמי ציבור מטמטמים אותו, בונים לו „אלילים" — אבנים ואנשפים חסרי־כשרון, כאלה המושמעים שוב ושוב באמצעי התקשורת?

האם צריך להלעיט יומם ולילה את „הקהל העממי" ביצירות בנות אלמוות, פרי הסראפה המופלאה של מלחמת יום הכיפורים, כמו „שלום לי התותחים והגופיות" (הקופץ עד מהרה לסיסמת פרסום של יצרן לבנים) — מפני שהוא „קהל עממי"?

האם לא מתגלה, בסופו של דבר, כי „הקהל העממי" זה היצור האלמוני, מנפץ בסופו של דבר את „אליליו", בועות הסבון, ונשאר נאמן לטובים המוכשרים? כמה שנים אנו מאזינים בהנאה לאריק איינשטיין, לחוה אלברשטיין — והיכן הם אותם „אלילים", שרשות השידור סייעה ליצירתם?

האם צריך לרדת אל „הקהל העממי" — שאני מכנה אותו הקהל התמים, או שיש לשאוף לטיפוח טעמו?

ושאלת־תם אחרונה: מהו בכלל קהל עממי?

★

כמעט נשכחנו...

פסטיבל הזמר הוא אחת התוכניות המרכזיות של השנה, אם לא העיקרית שבהן. היא נועדה לכל המאזינים ולא רק ל„קהל עממי" שקשה להפריד ממנו את „אניני הטעם". העובדה, לפיה נעדרים המוכשרים־באמת מן הפסטיבל; הביקורת על הפסטיבל, התאבנותו ללא שינוי צורה ותוכן — מחייבים את עורכיו ו/או את אלה העומדים מעליהם לחשוב על דרך אחרת ללכת בה.

שידור חגיגי כפסטיבל יום העצמאות, אינו חייב להיות תחרות לכשרונות צעירים — מתחילים. (גם זה אחד מנימוקי האיש שהצדיק במלוחיתה ביומו כמו שהוא). לשם כך קיימת תכנית „השואת ראשונות". שידור חגיגי כזה אינו יכול ליטול על עצמו סיכון של כשלון בבחירת השירים. ובפרט בהוכבם (ראה הגיבור ג'מילי, שבו, לדעתי, מתגלמת תופעה ישראלית שלילית כל־כך).

לשידור כזה, חייבים לברור את העילית שבזמר הישראלי, בשנה שקדמה לו, כדי להביא לציבור ביום העצמאות איכות — ולא להפך את קול הצופים והמאזינים ל„שדה נסיונות" נוסף על „מבצעי המתנים" ו„הפינות לשיפוטם".

שירים יפים כל כך יוצאים תוך עשרים של מחברים מתוכנים בכל שנה. מדוע לא יודקעו להם, כדי להנות את הציבור. רוצים תחרות? אפשר לעשותה כדי שהקהל יקבע מהו השיר היפה של השנה. איננו אוהדים אמצעי זה, אך כנראה שהוא מוסיף מתח הרצוי לרוב המצויינים.

פסטיבל הזמר צריך להיות כלי המבטא את הזמר הישראלי. לא כך הוא בצורתו הנוכחית.

נפתח!

הריכוז החדיש ביותר של רהיטי איכות למשרד

שבא

רחוב קרליבך 12
תל־אביב
טל. 262687

איך להתאים את ריהוט משרדך להרגליך האישיים. איך לבחור אביזרי ריהוט שיענו בשלמות על דרישות כמו יעילות. נוחות. מראה דקורטיבי וחוחות. איך לעצב את ה„אופי" של משרדך. בכל אלה ־ ישמחו אנשי המכירות של שבא לבוא לעזרתך.
שבא בהנהלתו של מר י. ליפשיץ מייצגת מפעלים גדולים המיצרים רהיטי איכות למשרד ומציעה לך מבחר גדול ומעניין של רהיטי משרד. טיפול אישי מסור. מחירים סבירים. אחריות מלאה ושרות מהיר.

סטודיו רם
עידן־יעבים לפרסום

مطابقة للأصل

هكذا من الأصل

ערב ערב

על ההסברים המוסיקליים ועל הנוער

מר יעקב מישורי (נגן הקרן הראשי בפילהרמונית) ענה לי, כמעט ולא ממקום הפילהרמונית, במכתבו ל„הדרך", מכתבים ל„ערב ערב" ב־18.5 על הערותי הביקורתיות (8.5 במדור ב„מעריב") בדבר הסבריו בעל־פה, בתוך מנחה, בקונצרט לנוער, כמו 2 של הפילהר־מונית.

מכיוון שהעניין הוא חשוב ובעל ערך עקרוני, אין ברצוני בשום פנים ואופן להעבירו אל פסים אישיים, שבו כתוב המכתב הנדון, בסיגנון רמזים של אינ־סינואציה אישית ובבשחוק קצת ילדותי וקצת חוצפני בחינה — אני יודע לא פחות ואף הרבה יותר ממך — אלא ברצוני לומר משהו לעצם העניין: אני ביקרתי את הסבריו של מישורי אך ורק לגבי הקונצרט הנדון לנוער בפיל־הרמונית ולא את נסיונו הפדגוגי בכללו. ואשר להרכב הנוער בקונצרטים לנוער בפילהרמונית ואופי ההסברים הדרושים לו, נכון הוא, שנוער בימינו אינו הנוער של שנות החמישים ושהוא נזון וחונך על צלילי מוסיקת בידור, פיזמון, פופ, רוק, סלחויה וכדומה.

אך מאידך, אין זה גם נוער של שכונות, או נוער שוליים, המבקר ברובו בפעם הראשונה בקונצרטים אלה — אלא זה ברובו נוער עירוני, כשחלק רב מכנו מגויס מתוך חברי „תנועת הנוער המוסיקלית", או בתי ספר ותיכונים עירוניים ומוסיקליים, וגם נ־כר, שב־חלקו למד או לומד מוסיקה ומעיד על כך הרכב התוכניות המורכבות, ש־מגישה לו הפילהרמונית וכן, עובדת הקשבתו היפה והשקט השורר באולם. ואם כך הדבר, כלל לא כל כך קשה יהיה לרכז את הקשבתו בהסבר היצי־רות המבוצעות על ידי הדגמות אי־אילו נושאים מוסיקליים (והרי שמענו כבר כנחים שונים בקונצרטים אלה, ואף היו טובים בעיניהם, והעניין לא התחיל וגם לא ייגמר עם יעקב מישורי). אין אני מתכוונת כאן לדברים ופיטפוטים מסביב היצירות, ואף לא להסברי „יבש על מונ־חים כ„אלגרו מולטו", או „אנדנטה קאנ־טאבילה" וכדומה, אלא גישתי היא — ובכך היא נבדלת מזו של מישורי — שהסברים מוסיקליים, בפרט כשזמן קצר־ביותר הוקצב להם, צריכים להינתן יותר על ידי הדגמה צלילית ופחות על ידי המלים, על ידי חדירה אל האוזן בעיקר, ואם להביא לפני נגינת היצירה הדגמות נושאים מתוכה, אחדים ומעטים, הסבר מרוכז ומועט בלבד, על האופי והצורה של היצירה המבוצעת, ואם לדעת להס־ביר כך — זה בוודאי יהיה יעיל. ואגב

אוליה זילברמן

מוסיקה

כך אפשר גם „לעורר תיאבון", „לזרות פלפלין", „לטפל בבדיחות והומור" — מי אומר שלא? אך כדי לשים פלפל צריך שימצא גם בשר לכך.

ועל כך, כיצד להסביר יצירות מוסיק־ליות בקונצרטים לנוער בפילהרמונית ובאילו אמצעים ליצור קשר בין המסביר לנוער, אני, מצידי, מייעצת למישורי לחשוב יפה־יפה ולא רק לרוץ לקרב הנוער „לשמוע דעתם והשקפתם בבדוק זה" ולהביא, בין היתר, לצדקת גישתו את עדותו של הנער בן ה־14, אשר הביא לקונצרט את אחיו בעל יפי הסבריו של המנחה ואשר ביקש חתימתו על תוכניה (כלל לא ידעתי שמישורי שייך ל„כוכבים"!) — אלא אני מייעצת לו גם לרדת לעומק של צביון וחינוך המוסיקה ולהשתדל גם להעלות את רמתו החינוכית המוסיקלית של הנוער בקונ־צרטים אלה.

הרסיטל לפסנתר של ורה לנגיל

באולם „רקנטי", במוזיאון תל־אביב הופיעה הפסנתרנית ורה לנגיל, אשר נחשבת לחלוצה בביצוע מוסיקה ישראלית לפסנתר ומוסיקה בת־זמננו: ברפרטואר שלה נמצאות יצירותיהם של כ־20 מלחינים ישראליים, אשר בחלקן הוקדשו לה ובחלקן בוצעו גם על ידה בנגינת בכורה, כאן ובסיוריה הנרחבים בחו"ל.

בין היתר השמיעה ורה לנגיל מו־סיקה בת־זמננו וגם יצירות ישראליות במרכזים בינלאומיים למוסיקה חדישה, בדארמשטאדט, רוטרדם, לחאן ובמקומות אחרים באירופה. ברסיטל שלה הפעם, השמיעה תוכנית מעורבת. אך, לצערי לא נזדמן לי להאזין לדביסי — ששה פרלודים, ולפרליוד, כוראל ופוגה של צ. פראנק. בתוצית הראשונה של ה־תוכנית — הסונטה ק. 570, בסי במול מז'ור, של מוצארט נוגנה בעדינות רבה של המגע, ופאנטאסיה בפה מינור של שופן עברה לטעמי קצת יותר מדי ב־אווירה חולמנית ובחלקה בטמפים איטיים מדי. אך בשלושה ביצועי בכורה בערב זה היתה ורה לנגיל במיטבה: בהעלו־תה את אותה האווירה, אשר יש בה משהו אנושי ורגשי בביצוע מוסיקה חדי־שה, משהו שאינו כתוב בתווים ובכתיבה הגראפית, המסוגל לקרב את המוסיקה לאוזן המאזין: אצל דה ליאב, ההולנדי, „מוסיקה לפסנתר" — בכתיבה פואינט־ליסטית שוררות נקודות של ניגודים די־נאמיים בין פורטה לפיאנו ועובי חדי־לול הדינקה; אצל האיטלקי, ברין, „5 ואריאציות" — הדים חזקים של אכספרסיוניזם של שנברג, בביצוע שהוא בחלקו דרמטי ובקטע קצר, גם „הוא" בביצוע בכורה, של אבידום, הישראלי, — „קטע עלישם שנברג" (על אותיות שמו, שהן בגרמנית מסמלים שמות תווים מוסיקליים) שהוא כעין דף מיומן, הגותי ויפה. כדאי היה גם על ידי אגודת הקומפוזיטורים הישראליים להזמין את ורה לנגיל לערבים של ביצועים חוזרים של יצירותיהם הנמצאים ברפרטואר שלה. הרי מוסיקה חדישה לפסנתר, בת זמננו, וזאת של המלחינים הישראליים נשמעת אצלנו לעתים רחוקות, וכדאי היה ל־מוסדות המוסיקה לטפל בכך באורח שיטתי.

סיור בתערוכות

(סוף מעמוד קודם)

● אב ובתו, עודד בורלא וליוזן בורלא עורכים תערוכת ציורים משותפת על הנושא ירושלים במוזיאון העירוני של בת־ים החל משבת הקרובה. האב מציג ציורי שמן. הבת — פאסטלים. התערוכה עד ה־2.6.

תערוכות חדשות

● בגלריה הקיבוץ ציור תיפתח בת"א תע־רוכה קבוצתית של 10 אמנים ידועים מן ה־קיבוצים ביניהם יחיאל שמי, משה קופפרמן, פראלטה, סבת ואילת התערוכה במאי ויוני.

● בבית זלמן שזר בירושלים (חובבי ציון 4) תיפתח במוצאי שבת תערוכתו של אריה בירהיי על נושאים יהודיים. (עד ה־6 ליוני).

● בבית יד לבנים בחולון, תערוכת צילומים (החל משבת) „אחי הלוחמים" של מיק ברנר.

● בגלריה לאמנות נויה בירושלים תיפתח בשבת תערוכתו של הצייר מאיטליה מריו דורפי. התערוכה עד ה־12 ליוני.

● בבית יד לבנים בפתח תקווה נפתחה אהבול תערוכתו של הצייר שמואל מעלה, אותו אין צורך להציג — התערוכה עד ה־8 ביוני.

● בשבת תיפתח בגלריה נחמני בכרמל, חיפה, תערוכת אטוח־טק וריקומים של יהודית פינס, ילידת גרמניה שחיה שנים רבות באוסטרליה ועלתה לישראל ב־1969. הציגה עד כה תערוכות־יחיד רבות. התערוכה עד ה־9 ליוני.

● תמונות בסגנון נאיבי מציג החל משבת רפאל רילא (ריכרד לאופר) בגלריה 119 ב־ת"א. התערוכה עד ה־31 למאי.

● בגלריה דוגש בירושלים נפתחת ב־18 לחודש תערוכתו של הצייר אלכסי שטוב פרין שתמונותיו הובאו ארצה מרוסיה. תמונותיו — מיתולוגיה אישית. התערוכה עד ה־1.6.

● וטוב, גלריה חדשה (בירושלים) „אימאז" (מלון שלום, בית וגן) בשבת היפתח בה תערוכת חיתוכי עץ של יעקב פינס ו־לב בזרולפקי. התערוכה עד ה־8 ביוני.

● במוצ"ש תיפתח בגלריה ישראלס בת"א תערוכת צבעי־שמן של יעקב גילדור. סוריא־ליסט בתפיסתו הציורית. התערוכה עד ה־1.6.

● בקיסריה בגבעת המנ' (החל משבת) תערוכת ציורי שמן של הניה בייכמן, שציר־ריה מוכרים, לצתים, ויטראז'ים. תערוכתה עד ה־10.6.

יעקב גילדור ב„ישראלס" ת"א

● בראשון לציון בבית ההרבות של מועצת הפועלים, היפתח בשבת תערוכתה של הציירת המנע כהבה, המציגה שמנים, גואשים, אקוורלים. עד ה־28 למאי.

● בגלריה אמני יפו תיפתח במוצאי שבת תערוכת הפסל אברהם רבב (עד ה־7.6). רבב הציג ברחבי אירופה ובארץ והקים אנדרטאות רבות. הוא חי בישראל מ־1959.

● בבית ז'בוטינסקי בת"א מוצגת תערוכתו של העולה החדש מגרוזיה יעקב פיצ'חדזה. הוא מציג עבודות שמן, פסטל, אקוורלים וחיתוכי־לינול. (עד ה־23.5).

● עד ה־30.5 תימשך בגלריה לאמנות ב־בית ליוויק בת"א תערוכת הפיסול של דבורה רזניק.

● עד ה־30.5 תימשך גם תערוכת הציור של גיטה חפץ בגלריה בית רוטשילד בחיפה.

גלריות וציירים המבקשים לשלוח הודעותיהם שבוע לפני הגילה ה־תערוכה למערכת „מעריב" בלבד. עליהם לציין תאריך פתיחת התערוכה ד ב ע י ל ת ה. ללא פרטים אלה לא נביא את האינפורמציה לפני הקוראים.

לנשים שאוהבות בעלים מרוצים

הבעל מרוצה כשאת נראית יפה ורעננה וזה קל עם מטבחי פנטהאוז. 7 דגמי Comini יפים שזכו להכרה בינלאומית. עיצוב של גדולי הארכיטקטים כגון: נינו מונטי. הפינוש היפה ביותר שאפשר לראות. יחידות מודולריות להתאמה לפי התכנית שלך. 10 דגמים בעץ טבעי. שילוב עץ ופורמאיקה וכו' והצבעים — חג לעיניים.

אחרי שתראו מטבחי "פנטהאוז" תשכחו את כל האחרים.

מטבחי "פנטהאוז"

תל־אביב רח' דיזנגוף 302 (ליד קולנוע פאר)

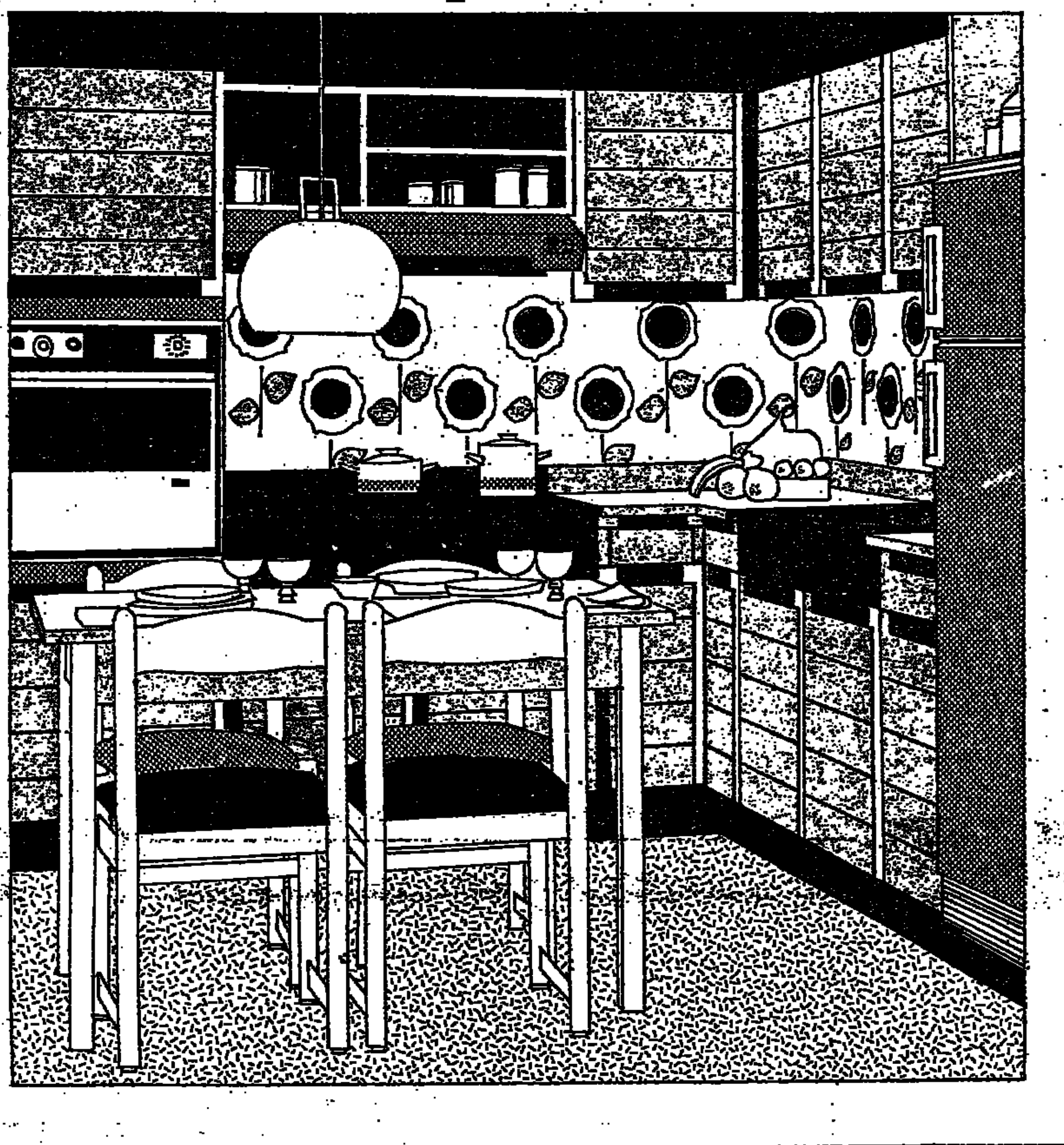

מועדון בר־מינן
החל משעה 21.00
ריקודים
לצלילי תקליטיה עשירה
*
הכניסה עם תעודת סטודנט בלבד!

חג השבועות
(24.5–28.5)
במלון
סט. טרופז
★★★★
אילת
הזמנת מקומות:
ת"א: 50393
אילת: 059-3777
059-3976—7

הסרט „בר־בר'ס"
ריקודים לגילאי 25 פלוס
לחברים בלבד
אוירה נעימה סולידית
מובטחת
תקליטיה עשירה
ת"א, בן־אביגדור 28 33295.70

השבוע
חדשות
מעולם
הצחוק
במעריב
לנוער

האגודה למען החייל. תל־אביב
מזמינה אותך
ל„ערב בינגו"
בבית החייל, רחוב ויצמן 60, ת"א
במוצ"ש 18.5.74 בשעה 8 בערב
●
בידור לכל המשפחה
●
פרסים יקרי ערך
המשחקים ינוהלו ע"י מנחה־בינגו ידוע בעברית ובאנגלית
דמי כניסה בסך 5.— ל"י מקנים זכות השתתפות ב־5 משחקים
*
ההכנסות במלואן לרווחת חיילינו

האגודה לקידום תרבות
התיאטרון לילדים ולנוער

„בת המלך"
(אגדת שלושה וארבעה)
מאת: ח. נ. ביאליק
עבוד ובמוי: אורנה פורת
תפאורה: דני קרוון
תלבושות: לידיה פנקוס גני
מוסיקה: גיל אלדמע
תנועה: רנה שרת   תאורה: בן ציון מוניץ
משתתפים (לפי הא"ב): גבריאלה אוהד, רזי אמיתי, ניסים גרמה, אהוד הרמג, שוקי וגנר, מלכה חג'בי, שלמה הזיז, אילנה כהן, ציון גוריאל, לאה נחום ואריה קסון.

19.5 אילת קולנוע אילת 10, 11.30
21.5 נתניה שרון 10.00
22.5 אשקלון אסתר 11.00

„תעלולי סקאפן"
19.5 עמק הירדן 10.30
20.5 אילת השחר 15.00
21.5 חולון ארמון 10.00
22.5 נתניה שרון 10.00
23.5 דימונה קולנוע אילת 10.00

„עולם הפנטומימה"
14.5 נתיבות נתיב יצחק 9.30
נתיבות נתיב אליהו 11.30
16.5 קרית מלאכי האחים 9.30
קרית מלאכי אלי כהן 11.30
19.5 חיפה ביה"ס תל־חי 9.30
חיפה בית אבא חושי 11.00
21.5 אילת אולם פלהמורה 4 הופעות

„מפלאותיה של לאה"
19.5 ב"ש ביה"ס קארו 9.30
21.5 פרחבים ביה"ס האזורי 12.00
חיפה ביה"ס מגינים 9.30
חיפה ביה"ס נתיבים 11.00

„מי אתה מסייה מולייר?"
17.5 יפו ביה"ס תיכון מקצועי 11.30
19.5 ר. אביב ח' הבינים 12.00 13.15
20.5 קרית גת מרכז הנוער 9.00
אופקים מרכז הנוער 11.30
22.5 רמת־גן ביה"ס ניצנים 8.30

„משפט בני היער"
(תיאטרון בובות)
17.5 רמת־גן בי"ס פרדס 8.30
גבעתיים ביה"ס כצנלסון 10.15
19.5 מעוגן קיבוץ יחיעם 10.00
מעוגן קיבוץ יחיעם 11.15
21.5 נוה אביבים בי"ס ארזים 9.00
ר"ג ביה"ס חשמונאים 11.15
23.5 צהלה ביה"ס צהלה 9.00
24.5 פ"ת ביה"ס הומרמן 11.00

עיריות, מועצות מקומיות וקיבוצים המעוניינים בהצגות ובמופעי צוות לקייטנות בחודשי הקיץ — נא להתקשר בכתב למשרד התיאטרון.

משרד החינוך והתרבות, רח' צבי ברוק 1 תל אביב, טל. 51409

כל המעונין במדבקת
„מקומך אתנו"
יפנה בכתב ל־ד.צ. 1074

בית הפלמ"ח כפר־קאסם
ביום ו' 17.5.74
בשעה 10.00 בערב
ערב בידור
עם
הזמר בדרן
דני חיימוב
ותזמורת
המלכותיים
בר — ריקודים

פטפונים B.S.R.‏ 144, 128 מקצועיים
(אפשרות לראש מגנטי) תצוגה ומכירה
פוטו־סטריאו ספורט רח' בן־יהודה 8 תל־אביב

בידור

לאן השבוע · לאן השבוע... לאן הערב

אריה אליאס בקומדיה הישראלית

אבא מצליח אבל עצבני

מאת: ד. לשם בימוי: אברהם ניניו

עם: ג'טה לוקה - חיים בנאי

עדה ספיר דוד ברקן פולי רשף ענת מיבר

נתניה „אסתר"	הערב 16.5	ב־9.30
חולון „רינה"	מחר יום ו' 17.5	ב־9.30
יפו „אלהמברה"	מוצ"ש 18.5	ב־9.30
מ.א. גליל תחתון	יום א' 19.5	ב־9.00
ק. שמונה „שגיר"	יום ב' 21.5	ב־8.30
אשדוד „דגון"	יום ד' 22.5	ב־9.00
כפר ורבורג „פסמן"	יום ה' 23.5	ב־9.00
חיפה „אורה"	יום ו' 24.5	ב־9.30
ירושלים „בית העם"	מוצ"ש 25.5	ב־8.30
גבעתיים „שביט"	יום א' 26.5	ב־9.30
קריית־ים „ניצן"	יום ב' 27.5	ב־9.30
פרדס חנה „דקל"	יום ד' 29.5	ב־8.30
עפולה „קולרון"	יום ה' 30.5	ב־8.30
יפו „אלהמברה"	יום ו' 31.5	ב־9.30

פרסום בלקין

הצגת בכורה ארצית ממוצאי שבת 17.5.74

בקולנוע „דרייב־אין" הצגה שניה 9.30

הוא צד את החיה האכזרית ביותר עלי אדמות... האדם עצמו!

ציד אדם

THE MAN HUNTER

* סנדרה די * רוי טהינס

סרט CIC בצבעים

תיאטרון לילך מציג:

גבי עמרני

בקומדיה המצליחה של אלי שגיא

בני הדוקטור

קרית־אונו „סביון" הערב 16.5 ב־8.30
הרצליה „דוד" ליל־שבת 17.5 ב־9.00
ת"א בית החייל מוצ"ש 18.5 ב־9.00
רחובות בית־העם יום א' 19.5 ב־8.30
הזמנה יוסי (לאו) 222445

הנהלה חדשה
תפריט חדש
הכל חדש
במסעדת
"דולפיני"
רח' ירמיהו 33, תל־אביב
טלפון 449722
★ ★
רוז'ה אינוז
מנהל מסעדות פאר
מזמינכם
לארוחות צהרים וערב.
של
מטעמי בשר ודגים
בנוסח
צרפת
במסעדת „דולפיני"

מוזיאון תל־אביב עירית תל־אביב

יום ג' 21.5.74 בשעה 8 בערב

אודיטוריום ע"ש ליאון ומטילדה רקנאטי

„תיבת הצעצועים"

באלט לילדים מאת קלוד דביוסי לפי ספרו של אנדרה הלה. ביצוע קונצרטנטי עם הקרנת האיורים המקוריים והטקסט של הליברט בצרפתית ובעברית.

כמו־כן: מוסיקה לצ'מבלו סולו ולחליל ולצ'מבלו מאת קופרן ורמו

בוריס ברמן (צ'מבלו ופסנתר), נאוטקה נישידה (חליל), אלי חפץ (קלרינט), חנן פרידמן (הצגרה), ויליאם קוויק (כלי הקשה).

הקונצרט מאורגן בשיתוף עם המכון הצרפתי בתל־אביב

כרטיסים: במוזיאון וב„אתיקו"

נתן גלבוע מציג:

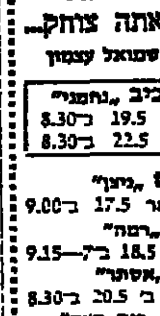

שמעון דז'יגן

בתכנית חדשה!

סאטע אתה צוחק...

בימוי: שמואל עצמון

תל־אביב „נחמני"
יום א' 19.5 ב־8.30
יום ד' 22.5 ב־8.30

קרית־ים „ניצן" מחר 17.5 ב־9.00
רמת־גן „רמה" מוצ"ש 18.5 ב־7—9.15
אשדוד „אסתר" יום ב' 20.5 ב־8.30
רחובות „בית העם" יום ג' 21.5 ב־8.30

ק"ם ה־101

מזמינך לבוא ולהנות
באוירה אינטימית
לצלילי הפסנתר
עם קלוד ומריו
בכבר מלכי ישראל 5
תל־אביב, טל. 226900

„עדלאידע"

ארגון תכנית אמנותיות
* לחתונות
* בר־מצוות
* נשפים
טלפון 54374

הגשש החיוור

יפו „אלהמברה" מחר יום ו' 17.5 ב־9.30
פ"ת „היכל" מוצ"ש 18.5 ב־9.30
גבעתיים „שביט" יום ו' 24.5 ב־9.30
חולון „רינה" יום א' 26.5 ב־9.30
רמת־גן „אורדע" יום ו' 31.5 ב־9.30

להקת בוורת

סיפורי פוגי

רחובות „בית העם" הערב 16.5 ב־8.30
באר־שבע „קרן" מחר 17.5 ב־9.30
ק. ביאליק „סביון" יום ו' 24.5 ב־9.30
יפו „אלהמברה" יום א' 26.5 ב־9—11
קרית שמונה „שגיר" יום ד' 29.5 ב־9

מצעד הסרט הטוב

אוטו פרמינגר
מציג את
היצירה
המוסיקלית
הבלתי
נשכחת
של
אוסקר המרשטיין

בר־כהן

כרמן ג'ונס

הרי בלפונטה·דורותי דנדריג'

CARMEN JONES

...ממוצאי שבת

קולנוע „תל־אביב" ת"א

...ינו
...וטלי
...בגלו
...והן למנת
4.00, 6.30, 9.00
...ד: קונצרט 8.00
קליאופטרה, ג'ינס
דקמרון האסו...

זאב רווח

הצגות אחרונות

בקומדיה המצליחה

פאפא ...

ה„פאפא" המבוקש ביותר!

זכרון־יעקב „שומרון" הערב יום ה' 16.5 ב־8.30
קרית־ביאליק „סביון" מחר יום ו' 17.5 ב־9.00
אוניברסיטת בר־אילן מוצ"ש 18.5 ב־9.30
טבריה „אביב" יום ג' 21.5 ב־9.00
ירושלים „בית העם" יום ד' 22.5 ב־8.30
פרדס־חנה „דקל" יום ה' 23.5 ב־8.30
כרטיסים: משרד „עתיד" 31688 ובכל המשרדים

בקרוב: הקומדיה המשגעת **נשבר לי...**

מפיק: אברהם לוריא

צוותא לתרבות מתקדמת

צוותא בשיתוף עם האנסמבל הקאמרי הישראלי

מגישים רסיטל מיוחד עם

ניקנור זבלטה

נבל

סדרה 11:11, עונה שלישית שחרית מס' 22

שבת 18.5.74 בשעה 11.11 בבוקר

התכנית:
1. י.ס. באך (1685—1750) — פרלודים (פנטסיה).
2. ג.ב. ויוטי (1755—1824) סונטה לנבל בסי במול מז'ור.
3. ר.ב. קרומפהולץ (1745—1790) אריה ווריאציות.
4. יוסף טל (1910) קונצ'רטו לנבל ואלקטרוניקה (1971) מוקדש לניקנור זבלטה — ביצוע בכורה בארץ.
5. ס. בקריסה (1898—1965) פרסיטה בדו מז'ור (1960).
6. א. גרנאדוס (1867—1916) שני ריקודים ספרדיים. א. הלפטר (1905) ריקוד הרועה.
7. ק. סלזדו (1885—1961) שני פרלודים.

הבלט הקלסי

לתושבי ת"א והסביבה

20.5.74 מוזיאון ת"א אולם רקנאטי 8.30 בערב מספר כרטיסים מצומצם ניתן להשיג ב„אומיון" „הדרן" ו„קסטל".
17.5.74 בית „פסמן" — כפר ורבורג
28.5.74 אמפיתאטרון נען ב־9.00 בערב כרטיסים במועצה האזורית גזר.
30.5.74 אולם התרבות יפעת 8.30 בערב
כרטיסי הנחה לועדי עובדים לפנות 03-266610.

מערכות סטראו לכל כיס

פוטו־סטראו בספורט ברחוב ... 8 ת"א

מועדון בר־מינן

ריקודים

בגלילי תקליטיה עשירה

חג השבועות
24.5 - 28.5
במלון
סט. טרופז
****
אילת
הזמנת מקומות:

ריקודים לגילאי 25 פלוס

השבוע־
חדשות
מעולם
הצחוק
במעריב

...ען החייל. תל־אביב
...מינה אותך
...בינגו"
: ויצמן 60. ת"א
בשעה 8 בערב
משפחה
... ערד
...ו ידוע בעברית ובאנגלית
...יוחת חיילים

מעונין במדבקת
קומך אתגר"
כתב ל־ד.צ. 1074

هكذا من الأصل

בידור

לאן השבוע • לאן השבוע • לאן השבוע • לאן השבוע • • • לאן השבוע • לאן השבוע

•וירנה לידי
•מוריס רונה
•אני קורדי

סיפורה של אהבה מוזרה מידי במאי „הזר

משחק לשניים

אונס שהפך לאהבה..!

הצגת בכורה ארצית בקולנוע „אורלי" תל־אביב מסרטי פילמנר
ממוצאי שבת 18.5 4.30—7.15—9.30

מעולם לא נהניתם מהפחד כמו בסרט זה!

אליזבט טילור
לורנס הרווי
ובילי וייטלאו

לילה 1000 עיניים

"NIGHT WATCH"

הצגת בכורה ארצית החל ממוצ"ש קולנוע „לימור" ת"א 4.30, 7.15, 9.30

An Avco Embassy Release

•ויליאם הולדן זוכה האוסקר על משחקו •אוטו פרמינג'ר •דון טיילור
בסרטו הבלתי נשכח והטוב ביותר של בילי וילדר

STALAG 17 סטלג 17

ממוצ"ש 18.5 בקולנוע „אלנבי" תל־אביב 4.30—7.15—9.30

סרט CIC

שמי תום. וכמו שאתם רואים אותי אני בן 37. עובד משרד הסעד מזה 17 שנה. רציני. אפשר לומר מסודר. והנה ערב אחד מופיעה בדלת נערה בת 17, קצת בהריון מתקדם ואומרת: אני שירלי ונשארת אצלך לפתות עד ה...לידה!! והשפה שהיא משתמשת. האזנים שלי מסמיקות כל פעם שהיא פותחת את הפה... ואפילו לא הזמנתי אותה להשאר לארוחת הבוקר והיא כבר מתמקמת בדירה שלי המסודרת והיפה (2 חדרים + הול) ומרגישה כמו בבית... נו, אתם סקרנים לשמוע מה קרה הלאה — זה כבר צריך לראות לבד... אז בואו לראות את שירלי הנפלאה שלי (המנבלת עדיין את הפה כרגיל) ואותי בקומדיה המבטיחה בידור משגע

„אולי תשארי לארוחת הבוקר"

ומובטח לכם שלא תצטערו...

שלכם כמו תמיד,
אילי (תום) גורליצקי

נ.ב. הכניסה מתחת לגיל 15 אסורה בהחלט — מטעמים מובנים.

זה הכל בנעריים
יהונתן גפן
דני ליטני

הערב יום ה' ת"א צוותא ב־9.00 בערב
יום ו' 17.5.74 ת"א צוותא ב־9.00 בערב

תיאטרון השמש
שירי תיאודוראקים
ליאור ייני
וחבורת תיאודוראקים

תדשו תקליט שירי תיאודורקיס בעברית בחנויות

יהוד „מרכז התרבות"	הערב 16.5	ב־8.00
תל־אביב „אהלי"	מחר 17.5	ב־10.00
חיפה „שביט"	מוצ"ש 18.5	ב־9.15
שאר־ישוב „בית העם"	יום ג' 21.5	ב־8.30

ליווי: התזמורת המקורית של תיאודורקיס

הצחוק יפה לבריאות...

א. דשא (פשנל) — איתן מגני מציגים:

"הפסטיבל הישראלי להומור"

תל־אביב „היכל התרבות" יום ה' 27.6
ירושלים „בנייני האומה" מוצ"ש 6.7

במסגרת הפסטיבל יתחרו אמנים־שחקנים בסיפור בדיחות והלצות. הקהל מוזמן לשלוח בדיחות ישנות וגם חדשות (כל אחד עד 5 בדיחות).

בדיחות אשר ייבחרו לביצוע יזכו את שולחיהן בתשלום מבוחך... על הבדיחות להגיע למשרד הנהלת הפסטיבל בשדרות נורדאו 95, תל־אביב, עד ל־20.5.74

(צחוק צחוק אך קבלנו ברצינות)

בית ציוני אמריקה

בשיתוף עם עירית ת"א־יפו האגף לתרבות, לנוער ולספורט

התערוכה הארצית ה־13 של ציירים ופסלים חובבים

תתקיים בבית ציוני אמריקה מה־9 עד ה־23 יוני 1974

היום האחרון לקבלת מוצגים הוא יום ראשון, 19.5, 17.00 - 20.30

תחרות בשיר וציור!

כתוב שיר או צייר ציור! (אחד) מגודל גלויה — ובכל צבע

על הנושא

„דוד מלך ישראל"

מתוך אגדות וסיפורי תיון

14 השירים והציורים אשר ייבחרו יפורסמו בלקט „הנות" מיוחד. וגם יזכו את מחבריהם מתוך הפרסים הבאים:

10 שיעורים אצל מורה — צייר, כלים לציור, צבעי שמן ומכחולים! — (הציורים לא יוחזרו).

את השיר או הציור יש לשלוח בצירוף דמי השתתפות בסך של —.10 לירות בשיק או המחאת דואר בלבד! לפקודת „הנות" טרקלין לאמנות ת.ד. 4818 תל־אביב.

ת"א „בנידור" מחר 17.5, 2 הצגות ב־9.45—11.45

עיריית ירושלים

שישו את ירושלים וגילו בה

ערב שירי ירושלים

ביצוע 12 שירי ירושלים שהוזמנו במיוחד לערב זה ביום ראשון, כ"ז באייר תשל"ד (19.5.74) בשעה 8.45 בתיאטרון ירושלים.

כרטיסים במשרדי כהנא ובריטאים.

מטה יום ירושלים

אלכוטו ד. קרסקי ושות. בסרט מציגים

אל פאצ'ינו

(הסנדק)

"פרנק

סרפיקו"

בבמוי: סידני לומט

מוסיקה: מיקיס תיאודורקיס

הוא סיכן את חייו כשסרב לקבל שוחד!

ספור אמיתי של שוטר שאהב לרקוד, התלבש כהיפי, ענד עגיל זהב ואהב נשים. חבריו השוטרים ראו בו סכנה — כי הוא היה שוטר ישר.

"SERPICO"

הצגת בכורה ארצית ממוצ"ש 18.5.74

דקל רח' יהודה המכבי 94 ת"א

9.30 ,7.00

חניה מובטחת

מכירת כרטיסים במשרדים החלה

פרסום גולן

תיאטראות ישראל

התיאטרון הלאומי הבימה	התיאטרון הקאמרי תל אביב	התיאטרון העירוני חיפה
דלתות דופקות — הערב 16.5 ● מוצ"ש 18.5	**מלון פלזה** — הערב 16.5	**מבקר המדינה** — הערב 16.5
הו, הו יוליה — הערב 16.5	**בטוב בעיניכם** — מוצ"ש 18.5	**סילבסטר 72** — יום ב' 21.5, מוצ"ש 25.5
כך אוהבים — מוצ"ש 18.5	**נעורי ורדה'לה** — הערב 16.5	**הצילו** — יום ב' 28.5
יום אחד לפני — מוצ"ש 9.30	**יעקבי ולידנטל** — מוצ"ש 18.5	

פרסום בלקין

תיאטרון רומנסרו מציג:

פסטיבל רומנסרו ספרדי

משתתפים: ר. בר־יוחנן, עוריאל אשרוב, גבי קריספין, שמעיה אשכנזי, שלינה אלמגור, לורה שחר, אביבה הד, אידה כהן, שמוליק בילו, שמעון אדרי, אדי כהן, יעקב בנאי, אביבה שמואלי, ניצה טרמיק, כוכבה הררי, שוש מוזס. במאי: ג'ק יעקב, ניהול מוסיקלי: ישי הולנדר, שמואל קובלסקי

לתושבי תל־אביב

"בית החייל" יום ב' ב־8.30 ● "אלהמברה" יום ד' 29.5 ב־8.30

כרטיסים: "יקרי" — לאן, כבר דיזנגוף סל. 222445 ויתר המשרדים. יפו: גומפיק, כוכבות, ארגונים וקבוצות מאורגנות יפנו למשרד "יקרי".

כפר־סבא "עמל" מחר 17.5 ב־9.00	באר־שבע "קרן" יום א' 26.5 ב־9.00
חיפה "ארמון" יום ה' 23.5 ב־9.00	אשדוד "אשדוד" יום ב' 27.5 ב־9.00
הרצליה "דוד" יום ו' 24.5 ב־9.00	קרית־אתא "שביט" יום ה' 30.5 ב־9.00
ים "בנייני האומה" מוצ"ש 25.5 ב־8.30	גבעתיים "שביט" יום ו' 31.5 ב־9.00

קרית־שמונה "שניר" יום א' 19.5 — 2 הצגות: ב־7.00—9.00

בחסות ראש העיר אברהם אלוני ● ההכנסות הן קודש לפעולות התרבות בעיר

המשרד: רח' אהרונוביץ 4, טלפון 283607, 266349.

תיאטרון אוהל מציג:

חוה אלברשטיין והפלטינה

ת"א בית ארלוזורוב (אוהל) מוצ"ש 18.5 ב־9.00

ראשון "בית העם" יום ה' 23.5 ב־8.30

חיפה "שביט" מוצ"ש 25.5 ב־9

כרטיסים בת"א: "לאן", "יקרי" ובמשרדי הכרטיסים. טל. "אהל" 28389

אילי גורליצקי, תמי ספיבק, דידי לוקוב

אולי תשאירי לארוחת בוקר?

אשקלון "רחל" הערב 16.5 ב־8.30

גבעתיים "דורי" מחר 17.5 ב־9.00

ת"א בית־דור מוצ"ש 18.5 ב־7.45—9.45

כרטיסים בת"א: "יקרי", "לאן" ר' בויתר הכרטיסים. טל. בת־דור 263178

הכניסה מגיל 15 אסורה!

תיאטרון יובל מציג:

בובות העץ של אריק

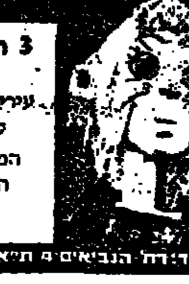

3 חודשים אחרונים להצגה זו

עיריות, מועצות פועלים, קיבוצים וקייטנות המעוניינים לרכוש את ההצגה יפנו למשרד התיאטרון

המשרד: רח' הנביאים 9 ת"א טל. 285761, 280071

שמעון ישראלי

בתכנית הבידור:

צפרים בראש

בליווי תזמורת

כפר דרום "אמנות לעם" הערב יום ה' 16.5 ב־9.00

חיפה בית רוטשילד מחר יום ו' 17.5 ב־9.30—11.30

האגודה לקידום אמנות לעם

מופעי תיאטרון, "רשת הקונצרטים" ותערוכות עיצוב

לשבוע: 16.5.74 — 23.5.74

מקום	מופע	ביצוע
יום ה' — 16.5		
צפת	מבקר המדינה	בביצוע: התיאט' העירוני חיפה
יהוד	שירי תיאודורקיס	בביצוע: תיאטרון השמש
האחוזות נ' כפר דרום	צפורים בראש	בביצוע: תיאטרון יובל
יום ו' — 17.5		
בית קמה	להקת הפלטינה	
יום א' — 19.5		
ערד	שלום, שלום	בביצוע: תיאטרון הבימה
רעננה	להקת הפלטינה	
יום ב' — 20.5		
מ.א. שרון תיכון	חוה אלברשטין והפלטינה	בביצוע: תיאטרון יובל
קרית־גת	מבקר המדינה	בביצוע: התיא' העירוני חיפה
יום ג' — 21.5		
מ.א. מבואות החרמון — שאר ישוב	שירי תיאודורקיס	בביצוע: תיאטרון השמש
אשדוד	מנורת הקסמים	בביצוע: תיאטרון מסכות
באר־שבע	ערב באך — פנינה קאנטסות רביעייה ישראלית חדשה	
המגד־השרון		
יום ד' — 22.5		
מ.א. חוף הכרמל	חוה אלברשטין והפלטינה	בביצוע: תיאטרון יובל
דימונה	מבקר המדינה	בביצוע: התיא' העירוני חיפה
אורים	מקהלת האקדמיה למוסיקה ע"ש רובין בירושלים	
יום ה' — 23.5		
בית־שאן	שירי תיאודורקיס	בביצוע: תיאטרון השמש
לוד	מבקר המדינה	בביצוע: התיא' העירוני חיפה
רמת־הנגב — רביבים	בובות העץ של אריק	בביצוע: תיאטרון יובל

תערוכה מס. 19 — (יעקב אייזנשר) בהדרכת הגב' טליה קיפר.

מקום	תערוכה	מועד
שדרות	בית התרבות	עד 19.5.74; שעות הביקור: 09.00—13.00, 17.00—22.00
קרית־גת	בית התרבות העירוני	19.5.74—26.5.74; ימי הדרכה להלמידים: 20—21.5.74; שעות הביקור: 09.00—13.00, 17.00—21.00

תערוכה מס. 20 — (לואיז שץ, עמי שביט) בהדרכת הגב' אתי בליצר

מקום	תערוכה	מועד
נהריה	מוזיאון עירוני	עד ה־17.5.74; שעות הביקור: ימים א'—ו': 10.00—12.00; ימים א' ר"ד: גם 16—18
עכו	בית התרבות העירוני	17.5.74—24.5.74; ימי הדרכה להלמידים: 20—21.5.74; שעות הביקור: ימים א'—ה': 10.00—12.00, 18.00—20.00; שבת: 10.00—12.00

לאן הערב

תל־אביב

בשעות: 4.30, 7.15, 9.30

היה וחן למות; הלילה האמריקאי; איזה בין כוכר; יורשת במלכודת; פרפר 4, 7, 9.30; רכבת ההקפה; גתניק עם רשיון אכזבי 6.30, 9.00; השגעון הגדול; שבח בשלג 7.15; יום הדמים 9.30; סידני וגינגס בכעורבולת החיים 4.30, 7.00, 9.00; סיפור באהבה; הדוח — מת; "דון דיואן 73"; כך היינו; בסוד התאומה

מרכז: הכופר 4.00, 7.30, 9.30

כתביך: אגרופנית על אופנוע

סטודיו: ספורים ארוטיים

סינמה 1: בלש ושמו מקיו

סינרמה: סטודנטית במלכודת

צדן: החלום המתוק 4, 7, 9

פאר: אהבת התיים

פריז: דיל פייבס 10, 12, 2, 4, 7.15, 9.30

צפון: אין עשן ללא אש

רכבת־אביב: צ'רלי ואריק

תכלת: הרולד ומוד

תל־אביב: ברשת המשפחה המובבת

הכר: [illegible]

יפו

גנה: האיש שלנו בולט 4.00, 7.15, 9.15

צליל: 4 זכובים על קטיפה

אפורה 4.00, 7.00, 9.15

בת־ים

בשעות: 7.15, 9.30

אורנים: הצגת הקולנוע האמריקנית

בת־ים: איש הצוות

סביון: רבי יעקב

עצמאות: האריי הכוחות חוזר

רמת־יוסף: והדוברמנים העוצים

חולון

בשעות: 7.15, 9.30

ארמון: סקורפיו

מגדל: חוקי לחיים

סבוי: רבי יעקב

רון: שחור לבן 7.15, 9.15

רינה: המקצף

רמת־גן וגבעתיים

בשעות: 7.15, 9.30

אואזיס: הלילה שרה בלום

אורדע: בתנקה בגימנסיה

אורלי: כלבי הקש

ארמון: פיס וסילי

גל אור: מה עשו לך סולנג'

הדר: יומו של הדולפין

לילי: מיני ומוסקוביץ

רמה: הארי הכוחות חוזר

רמת־גן: אני אוהב את גרושתי

שביט: גבר עם כבוד

קרית אונו

אור־און: הצגה 8.30

אור־יהודה

גולן: מסטנה 8.00

פתח־תקוה

ארזון: כל ממזר וכל פושע 8.15

הדר: גבר עם כבוד 3.30, 7, 9

היכל: הצגה באידיש

שלום: איזה מין פרופסור 7.00, 9.15

הרצליה

בשעות 7.00, 9.00

דניה: מלכודת לבייבי סיטר

דוד: קבוס 7, 9.15

היכל: האחים מסריניטי

תפארה: מכת ההרג

אשקלון

רחל: הצגה

כפר־סבא

הדר: השוטר מתחתן 8.15

עמל: זפרה 8.15

חן: עת לאהוב 8.30

נתניה

שרה: רבי יעקב 7.00, 9.15

חדרה

הדרה: הכבודים להאהה 4, 7, 9

חוף: "24 שעות של מהח" 7.00, 9.15

אופקים

בשעות: 7.15, 9.30

בית־העם מרחבים: הגבר השחור

כוכב: במבר אהודי

ירושלים

בשעות: 3.45, 7.00, 9.00

אדיסון: עיני אומרות אהבה

אורגיל: אין עשן ללא אש

אוריון: הארי הכוחות חוזר 4.00, 6.45, 9.00

אורנע: טיפול בהלם

ארנון: בבנות

הבירה: ליידי קרולין לאמב

חן: פרפר 4, 6.45, 9.15

ירושלים: התפוז המכני 6.45, 9.00

סמדר: מה תאמר לגברת ערומה

עדן: פיט גרס וביל הנער

רון: שוטרים ושודדים

רמלה

המגדל: המקצף 7.15, 9.30

לוד

אודלי: האקדח השחור 7, 9.15

נחל־זית: רחוב הגיהנום 7, 9

ראשון לציון

בשעות: 6.45, 9.00

נעמן: אני אוהב את גרושתי

ראשון: למות מאהבה

תפארת: הבלונדינית עם הנעל השחורה 7.00, 9.00

נס־ציונה

נגה: אלוהי הקרטה 8.30

רחובות

בית הפועלים: נקמת האשה האהובה 8.30

הדר: הבלונדינית עם הנעל השחורה 7.00, 9.15

חן: הבלש האמיץ שוהרץ 8.30

גדרה

בית־רחל: המטבח מהגלים 8.30

חיפה

בשעות: 4.00, 6.45, 9.00

אורדון: העבק 6, 9

אורה: כך היינו

אורלי: פיס וסילי

אמפיתאטרון: קאם באלו

ארמון: חיה וחן למות 4.00, 6.30, 9.00

בית־רוטשילד: קונצ'רט 8.00

גל־אור: קליאופטרה ג'ונס

חן: דקמרון האסור

כרמל־גנים: ההוד האמיץ

מוריה: יומנה של בתולה

מירון: ליל העקרב

נוף: המשחק נגמר 8.15

עצמון: פרפר 4, 6.30, 9.15

פאר: רוצחי המיסטר

רון: אהבת החיים

שביט: המפתח לקשר

נוה שאנן

עממי: שוק אנתה מאת

קרית חיים

בשעה 8.30

כרמי חוף: רבי יעקב

היכל: אגרופי הנמר

קרית ביאליק

סביון: רבי יעקב

קרית־ים

ג'יצן: זרע אנדרומדה 5, 8.30

קרית טבעון

זהר: תהלים בצמרת 6.30

יובל־אור: חיים בחופש 6.30

עכו

גן־עון: הלב הנאמן 6.45, 8.45

עפולה

בשעה: 9.15

חן: מלכודת לבייבי סיטר

קולרון: המתחפש

קרית שמונה

חרמון: תשוקה להלומים 6.15, 8.30

שניר: שובר הלבבות 8.30

אשדוד

אולימפיה: שירת אהבתי 6.30; הצגה גרוזינית 8.30

אסתר: חכם גמליאל 7.15, 9.30

אשדוד: לוחמי הקרטה 7.15; הירוס 9.30

דגון: מלכודת לבייבי־סיטר 7.15, 9.30

קרית־מלאכי

בשעות: 7.15, 9.15

בידור: אדי הבלש

הדר: בלש וכבוד קולומבו

פרדס־חנה

דקל: "7 הזקונים" 8.15

מועדון בר־מינן — דיקודים — לבלילי תקליטיה עשירה

חג השבועות (24.5—28.5) במלון סט. טרופז **** אילת — הזמנת מקומות

ארגון נכי צה"ל

מודה לגורמים שחברו יחדיו בהתנדבות ובמסירות והבטיחו הצלחת מסיבת יום העצמאות לחיילינו הפצועים שהתקיימה ב־12.5.74 במועדון כליף:

* סניף תל־אביב של ארגון השוטרים הבינלאומי
* הנהלת מועדון כליף וצוות העובדים
* מר יחזקאל כליף בעל אולמי ירון
* גב' הלנה אליאס, מר גימל, גב' בתיה נוימן, סלון וטורי

האמנים:

* דודו דותן
* בועז שרעבי
* אוה פרנסיס
* טריפונס
* אמני החוץ של מועדון כליף
* ענף הווי ובידור של צה"ל
* תזמורת חיל האויר
* צוות הנדסה

ב"תאו" הירושלמי

"6:6"

ערבית מוסיקלית מספר 7

מוצ"ש 18.5 בשעה שש ושש דקות בערב

הועדה המקומית לתכנון ולבניה גבעתיים

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

תיק בנין 3009

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה גבעתיים בקשה למתן הקלה לבניה על החלקה מספר 372 בגוש 6168 ברחוב כצנלסון 67 פנת רחוב ויצמן גבעתיים. לפי תכנית מפורטת בס' גב/264 החלקה הנ"ל נמצאת באיזור מיוחד ומותר לבנות עליה בנין של 7 קומות מגורים על קומה מפולשת ומסחרית. בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם לבנות קומת מגורים נוספת (שמינית).

לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לועדה תוך המועד של 15 יום, החל מיום הפרסום של הודעה זו. ואם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא בקשה זו לדיון בועדה המחוזית והיא תחליט בנדון.

חודש אייר תשל"ד — מאי 1974

קובא קרייזמן — יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה גבעתיים

ביחות במועדון התיאטרון

ת"א מנדלי 7 טל. 230038

המלחמה האחרונה (שם זמני)

לתושבי חיפה והקריות — מחר 17.5 "שביט" ב־9.15

במועדון התיאטרון — מחר יום ו' בחצות ● מוצ"ש ב־9.30

Lee עושה אנשים יפים.

תיאטרון הזמן מציג

בעל בקילואים

הערב קרית אונו "אור־און" 8.45

יום ו' 17.5 חיפה "אורה" 9.00

ת"א טל. 222795

סרטי חצות — סינמה 1 (יפו) הלילה 17.5 ב־10.00

עירית הרצליה — מועדון הסרט הטוב — הערב ב־9.00 בקולנוע "היכל" "בנות השטן".

החוג הסגור!! (לשעבר ממלון "רמת־אביב") נפגשים הערב ובכל חמישי בשנה במועדון "חצות וחצי" רח' המסגר 51, ת"א בתכנית הערב: הבדרן: אבי בהט — לחברי החוג בלבד

סינמטק — מרתף בקולנוע "תכלת" — "אבא של חייל"

אלברטו גרימלדי מציג

ספורים ארוטיים

עם: נינטו דאבולי ופרנקו ציטי — שבוע 2 — סטודיו תל־אביב

...כי שאתם רואים אותי אני בן... יך היעד... והנה ערב אחד מופיעה... בת 17, קצת בהריון מתקדם... שירלי ונשארת אצלך לפחות... והשפה שהיא משתמשת... ויקות כל פעם שהיא פותחת... ואפילו לא הזכירו אותה להשאר... בבית... צריך לראות... לראות את שירלי הנפלאה... עדיין את הנה כרויל ואותי... בטיחה בידור נושע

שארי לארוחת הבוקר"

שלא תצטערו... שלכם כמו תמיד, אילי ותמי גורליצקי

בריאות... "ישראלי להומור" ... יום ה' 27.5 ... נוצ"ש 6.7 ... הנהלת הפסטיבל בשדרות 20.5

هكذا من الأصل

שבוע היצוא תשל"ד

ייצוא שירותי הנדסה
מבוא לרעיון כלכלי גדול

ב"שירותי הנדסה בישראל" מדברים על "מחזור חו"ל" של 1.5 מיליון דולר, כאשר מתכוונים, בעצם, לייצוא בהיקף כזה בשנת 1973. אלא שהחברה, בה עובדים כ־420 עובדים, מהם כ־120 אקדמאים, רובם מהנדסים, מייצאת דווקא ידע ושירותי תכנון בתחומים הנדסיים מובהקים, ועל ה"דווקא ידע" שהם מייצאים זכו השנה בתואר "יצואן מצטיין".

היצוא המיוחד במינו של "שירותי הנדסה בישראל" נעשה למדינות שונות באפריקה, וכן לוונצואלה, גואינה ואיראן. החברה עובדת לפי פרוייקטים, כך שקשה להציג למנהליה את השאלה "באילו ארצות אתם עובדים?" משום שעם סיומו של כל פרויקט בארץ אחת, כסתיימת עבודתם שם, עד... הפרויקט הבא. כי במציאות התחרותית הקשה בין החברות לשירותי הנדסה בעולם, ההזמנות באות על סמך התוצאות הטובות של העבודות אשר בוצעו בעבר. "אנחנו לא מוכרים מוצרים, לכן שום איש יחסי ציבור, ולו המוכשר ביותר, לא יכול לעזור לנו", אומר אורי אבן, מעובדי החברה הבכירים.

כשה ליבנה והאלכסנדר גת, גם הם מה"בכירים" בחברה, נאותו לספר על מה שעומד מאחורי המושג של ייצוא ידע "שירותי הנדסה". "אנחנו חברת תכנון, העוסקת בתכנון מערכות תחבורה, דרכים ומחלפים. אנחנו מתכננים בניינים, גשרים, מערכות מים וביוב, מערכות חשמל, אינסטלציה ומיזוג אויר, ונותנים יעוץ במדעי ניהול, כלכלה ומחשב. מטרת החברה היא לתת שירותים הנדסיים בתכנון, המיועדים לפרויקטים כוללניים בעתות ההנדסה האזרחית והנדסה הסביבתית, החל מ־בדיקות כדאיות ראשוניות, דרך תכניות אב וכלה בתכנון המפורט והוצאת תכניות ביצוע".

כושר התחרות בחו"ל מושפע מהביסוס בארץ

"הנסיון לימד אותנו", אומר מר ליבנה, "כי לשם הגשת שירותים הנדסיים עבור מוסדות בחו"ל, עליך להציג עצמך שם עם עבר ביצועי בכל ההיקף הזה, אחרת אין מתייחסים אליך". "לכן", משלים אורי אבן, "חשוב לנו להתבסס בארץ, כי ככל שאנו תוקפים כאן יהודות מוצקים יותר, כן גדל כושר התחרות שלנו בחו"ל. ובחו"ל קיימת תחרות קשה על מוניטין".

היום נערך מאבק התחרות על מוניטין, אבל תחילתו של הסיפור בשנות החמישים, אז התגבש גרעין החברה. ממשרד לכבידות ה־תכנון כבישים התפתחה ה־חברה למשרד לתכנון כללי. התנופה העיקרית באה בשנת 1964, עם הגאות הכלכלית של אותן שנים בארץ. "בעקבות המיתון" אומר אורי אבן, "החשראת גורמים ממלכתיים, התחלנו להתארגן לעבודה בשווקים שמחוץ לתחומי ישראל". "במובן", משלים משה ליבנה, "כי האתגר המקצועי היה ההווה המניע הבסיסי לפריצת תחומי הארץ, מבלי להוריד מערכו של המניע הכלכלי".

היצוא הוא פונקציה של כוח אדם

"התרחבות שלנו לשווקי חוץ נעשתה מתוך הכרה, שלא ניתן לייצא ידע ושירותים הנדסיים ללא בסיס רחב ה־איתן במקצוע עצמו, כלומר — בארץ", מדגיש אורי אבן. "התחלנו לטפח את המוניטין המקצועי שלנו כאן. קלטנו עובדים מקצועיים בכירים, והרחבנו את תחומי הפעילות שלנו. היצוא שלנו מוגבל בהיקפו, מטבע היותו פונקציה של כוח אדם. לא ניתן להשוות את מחזור חו"ל שלנו אל מחזור היצוא של ההדרים, למשל, משום שאין בעבודה שלנו כל מרכיב של חומר, אלא ידע בלבד. אבל חשיבותו של ייצוא מסוג זה לטווח רחוק היא, כי הוא גורר אחריו גם ייצוא של מוצרים תעשייתיים מישראל, ואת מעבר לכל פרופורציה לגודל האבסולוטי של מחזור הייצוא שלנו".

דרוש מוסד לפיתוח חברות תכנון

— האם המוסדות הממלכתיים ערים לנושא ומגלים היענות? "במדינות המפותחות של המערב הכירו מזמן בחשיבות התמיכה הממלכתית בייצוא ידע ושירותים הנדסיים, והן מעמידות אמצעים לענין זה בצורת מימון ואשראי ללקוחות פוטנציאליים, על מנת שזה ישמש ראש גשר לייצוא התעשיה ומוצריה. אנחנו מרגישים, כי לפחות במשרד האוצר חלה תזוזה רצינית לקראת הכרה בחשיבותו המשמעותית של ייצוא מסוג זה. אבל לצערנו, אין היום כלי ממלכתי בישראל, שתפקידו לפתח חברות תיכנון ולבסס אותן בישראל מבחינה מקצועית וכלכלית ע"מ להוות את הבסיס לייצוא שירותים לחו"ל. מוסדות כאלה כבר הוקמו בענפי תעשיה וייצוא אחרים".

"הייניריך קרנציה תעשיות צמר בע"מ" - יצואן מצטיין

מר קרנציה מקבל את תעודת יצואן מצטיין מידי נשיא המדינה.

מפעלי הייניריך קרנציה בע"מ נמצאים בין המציגים הקבועים בתערוכות

אריגים בינלאומיות כמו למשל ה־INTERSTOFF בפרנקפורט.

מפעל זה הוא דינמי, מודרני ומתפתח ללא הרף.

במסגרת תכניות השיפורים של המפעל הוכנסו בו מכונות חדישות לייצור חוטים, יחידות בסוגן בישראל. המכונות האלו מייצרות כעת את כל תצרוכת החוטים של המפעל, שהיא כיום כ־2,000,000 מטר לשנה.

כמו כן הופעלו נולים חדישים אשר העלו את תפוקת המפעל לשיאים חדשים. המפעל מייצר מבחר עשיר של בדי הלבשה מצמר נקי וסוגים שונים של תערובות פוליאסטר/צמר בקשת גוונים מרהיבים המותאמות לייצור מכנסיים, חליפות, מקטורנים ומעילים.

הייניריך קרנציה בע"מ הכפילה בשנת 1973 את היצוא לעומת שנת 1972.

תחזית היצוא לשנת 1974 היא 3.500.000 $.

מכונות אלקטרוניות לניקוי חוטים היחידות במינן בישראל.

מראה כללי של המפעל החדש.

הרחבת היצוא בחברת "הזרע"

חברת "הזרע" מסכמת את שנת 1973 ביצוא בסך 1.900.000 דולאר ומעלה, כחצי מיליון דולאר מעל לאומדן.

היתה זו שנת ביקוש ער למוצרינו בארצות חוץ, אך לצערנו היתה זו גם שנת בצורת חמורה, ההתייקרות קיצונית של התשומות החקלאיות ומלחמה אכזרית ומתישה, אשר שיבשה את עבודות האסיף הניקוי המיון ולבסוף את המשלוחים לחו"ל — מוסר בן־צבי מצבע, מנהל מחלקת היצוא בחברת "הזרע".

קשיים ובעיות רבות התעוררו לפני החברה ורק במסירותם הרבה של עובדי המפעל אפשר היה להתגבר עליהם.

חברת "הזרע" שמה לה למטרה להגיע תוך 5 שנים ליצוא שנתי בסך 3.5 מיליון דולאר הודות למוניטין שרכשה בשוקי העולם אפשר לגשת לתכנית זו באופטימיות רבה.

ברשות חברת "הזרע" 5 חוות לגידול זרעים, המפוזרות מצפון הארץ עד לדרומה והיא מקיימת קשרים הדוקים עם מגדלים רבים בקיבוצים ובמושבים, המייצרים זרעים לפי הנחיות ובהתאם לחוזה. שטח הגידולים לזרעי ירקות בלבד מגיע בשנת 1974 ל־6000 דונם.

פיתוח המיכון, ייעול ופישוט תהליכי הייצור יאפשרו להחזיר את המשקים הקיבוציים למעגל של ייצור זרעים. דור צעיר של חקלאים בני קיבוצים יצטרפו לציבור מגדלי זרעים בתנאי שהעבודה תהיה מעניינת, המוצר מתוחכם והביצוע ממוכן בכל שלבי הייצור.

הרחבת היצוא מותנית בהרחבת חוג מגדלי זרעים מקצועיים ולשם כך אין להסס בכל מאמץ.

בשנת 1973 נשלחו זרעי החברה ל־32 ארצות בחמש היבשות ולמאות לקוחות, המפוזרים ברחבי העולם. זרעי "הזרע" מגיעים לארצות בעלות חקלאות מתפתחת ומתקדמת כאחת, והמשלוח של דוגמות לפני שנים מעשות, עברה החברה ליצוא של אלפי טונות.

החדרת הזרעים לשוקי העולם וקליטתם דורשת 2—3 שנים של השקעות ועבודה מרובה.

יצוא ל־32 ארצות

1973 1.880.000 $
1971 1.035.000 $
1965 320.000 $

הזרע
גידול מיון והספקת זרעים
חיפה, ת.ד. 1565 טלפון: 668171-4

ברכות לגדעון ילובסקי - ילואקספורט בע"מ
לקבלת התואר יצואן מצטיין לשנת 1973
מיצוא התחלתי של 1500 דולאר לייצוא של 3.685.344 דולאר

שפע ברכות
לגדעון ילובסקי - ילואקספורט
עם קבלת התואר
יצואן מצטיין 1973
עלו והצליחו!!
ידידיכם
א. ומ. שטרק
סוכנות כללית לביטוח — נס־ציונה

למשפחת ילובסקי
גדעון, מאירה ומשה
ברכות חמות
עם קבלת התואר
יצואן מצטיין 1973
ליוויט אתכם לאורך כל הדרך
ולכן
הצלחתכם הצלחתנו! חגכם חגנו!
אדיב ADIV
INTERNATIONAL FORWARDING AGENCIES LTD.

לגדעון ילובסקי - ילואקספורט בע"מ
אחולים לרגל קבלת התואר
יצואן מצטיין 1973
תודתנו נתונה לכם על היחס שזכינו לו
והמחירים ההגונים שקיבלנו
עבור השקדים שסיפקנו לכם
עלו והצליחו!!
ספקי ומגדלי שקדים
רצועת עזה

לגדעון ילובסקי -
ילואקספורט בע"מ
מיטב הברכות
לקבלת התואר
יצואן מצטיין

למנושלת ישראל
ולכל המשרדים והמוסדות
אשר ליוונו בהתפתחותנו
שלוחה תודתנו העמוקה
עבור הייעוץ, ההדרכה והעזרה הרבה,
אשר תרמו לקידום מפעלנו ולהתפתחות הייצוא
תודתנו שלוחה לכל מברכנו בכתב ובע"פ
גדעון ילובסקי - ילואקספורט בע"מ

לגדעון ילובסקי - ילואקספורט
שפע ברכות לקבלת התואר
יצואן מצטיין 1973
בה לחיל!
חורן סוכנויות בטוח בע"מ
מומחים בכל ענפי ביטוח

לגדעון ילובסקי - ילואקספורט
ברכת כה לחי!
מברכים:
שרות דלק
נס־ציונה בע"מ
תחנת דלק — שירותי סיכה — רחיצה
ותקרים — איזון גלגלים
נס־ציונה טל. 958185

למר
מנשה מולדבסקי
ולמר
יצחק מולד

אחולנו הלבבים ביותר
לדגל הבחרכם
ליצואן מצטיין
לשנת 1973

בורסת היהלומים הישראלית בע"מ

למר **ה. קרנציה**
איחולים לבביים
לרגל קבלת תואר
"יצואן מצטיין"
חב' ד"ר במה גוטליב

אגף האספקה והאחסנה
מכרז
החברה מזמינה בזה הצעות לייצור/אספקה כמפורט להלן:

מס' המכרז	הנושא
9558	נעלי כבל ומחברי מסמרות

לקבלת טופס המכרז ופרטים נוספים יש לפנות אישית החל מהיום בשעות 09.00—13.00 למח' המכרזים חיפה המשרד הראשי ליד תחנת-רכבת החדשה, או בכתב לפי הכתובת: חברת החשמל לישראל בע"מ, אגף האספקה והאחסנה מח' מכרזים ת.ד. 10 חיפה.
על ההצעות למכרז הנ"ל להגיע עד ליום 6.6.74 למשרדנו הראשי בחיפה.
אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

בס"ד 10.5.74
המועצה המקומית ראש-העין
מכרז פומבי מס' 5/74
המועצה המקומית מזמינה
הצעות מקבלנים להרכבת מדי מים בראש העין — שלב ה'
המפרט אפשר לקבל במזכירות המועצה בשעות ה' עבודה הרגילות תמורת —.30 ל"י שלא יוחזרו ולהגיש ההצעה לא יאוחר מיום 28.5.74 שעה 15.00
על המציע לצרף ערבות בנקאית בגובה 10% מערך ההצעה.
תנאי התשלום 60 יום לאחר אישור המהנדס.
אין המועצה חייבת לקבל ההצעה הזולה או כל הצעה שהיא.
יוסף מלמד, יו"ר המועצה המקומית

המועצה האזורית תמר
מכרז להתקנת ביוב
מתבקשות הצעות לבצוע עבודות התקנת ביוב בחניון עין גדי.
פרטים ניתן לקבל במשרדי המועצה האזורית תמר בשעות העבודה הרגילות תמורת —.60 ל"י שלא תוחזרנה.
את ההצעות יש להגיש עד יום חמישי 30.5.74 ל' משרדי המועצה האזורית, בנוה זוהר.
עם הגשת ההצעה יש להפקיד ערבות בנקאית בשעור של 10% מערך העבודה לתקופה של 4 חדשים.
עמוס גנור — ראש המועצה

רהוט מפלסטיק מוקצף
"מודלר" — שיטת רהוט המשלבת עצוב מקורי, מודולריות מירבית ומחירים נמוכים ביותר.
לדוגמה מספר אפשרויות:

ספריה	3.00X1.80 מ'	255 ל"י
מזנון	2.00X0.60 מ'	120 ל"י
ארון לילד	1.00X1.20 מ'	100 ל"י
מיטה	לא כולל מזרן	60 ל"י
שולחן	1.20X0.50 מ'	70 ל"י
בר	0.60X0.50 מ'	30 ל"י

"מודלר" — מרזוק 26, תל-אביב, טלפון 222286
פתוח בשעות 1—10 לפנה"צ, 4—7 אחה"צ

טייפ? טרנזיסטור?
אצלנו יותר זול!
פוטוריסטריאו פספורט
בן-יהודה 8, תל-אביב

עירית ת"א-יפו
האגף לתרבות לנוער ולספורט

"ידע-עם"
המרכז הארצי לחקר הפולקלור היהודי

היחידה לחקר הסיפור העממי מבני מיכה יוסף

ביום ראשון, כ"ז באייר תשל"ד, 19.5.74,
יתקיים
יום העיון השנתי הט"ז לחקר הסיפור העממי
בבית הסופר ע"ש ש. טשרניחובסקי, רח' קפלן 6, תל-אביב.

מושב ראשון — משעה 10.00
הנושא: **ל"ו צדיקים**
המנחה: מר אליהו אגסי
1. פרופ' דב נוי — מוטיב הצדיק הנסתר בסיפורי צדוק הדין.
2. מר חיים שוורצבוים — ל"ו צדיקים בפולקלור היהודי.
3. גב' עפרה מאיר — הגימור הסמוי בסיפורי האגדה התלמודית-מדרשית.
4. מר יצחק גנוז — ל"ו צדיקים בעיירות ליטא ורוסיה הלבנה.

מושב שני — משעה 15.00
הנושא: **רבבה של סיפורים בארכיון הסיפור העממי בישראל (אסע"י)**
המנחה: פרופ' דב נוי
1. גב' עליזה שנהר — עימות בין בת לאביה בסיפורי עם של עדות ישראל.
2. גב' עפרה גרף — האויקוטיפ הנובליסטי היהודי "בת הרב המלומדת שפני בוזמת לה" (א"ת 873+א"י).
3. מר אלעזר מרכוס — השימוש בסיפורי-עם של עדות ישראל בעבודה חינוכית.
4. גב' צפורה לוין — אגדות שלמה המלך.
5. מר שלמה יניב — אגדות עשרת השבטים.
6. גב' עדנה צליל — ההרכב האתני של סיפורי אסע"י: הרצוי והמצוי.

מושב שלישי — משעה 19.00
אגדת היהודי הנודד הנצחי — מפעל חייו של ד"ר יום-טוב לוינסקי ז"ל
1. מר ישראל ברטל — עיון בעזבונו של ד"ר לוינסקי.
2. גב' גליה הנרדוק — היהודי הנצחי באגדות סקנדינביה.
3. דוד כהן בהגיעו לגבורות, וקבלת פרס הפולקלור ע"ש ארסקי.
4. ד"ר ש.ז. כהנא — סיפורי חסידים ומספרם.
5. מר דוד כהן — אגדה חסידית.
המנחה: מר עמנואל ברצריון.

בית ציון
תכנית השבוע

יום ה' 16.5	בשעה 3 אחה"צ — בי"ס לבלט, התעמלות ג'ז בהדרכת לילי גמך. בשעה 5 אחה"צ — קורס לבריאות, תרבות הגוף והתעמלות בהדרכת מ. גביהו, י. לוף רד. רימון. בשעה 7 בערב — חוג ללימוד אספרנטו. חוג לאמנות הקולנוע — ערב קולנוע אמריקאי — בשעה 7 בערב — "רסיטל חיים" — עם ג'ק ניקולסון. בשעה 9 בערב — "הארת קייף" — עם אורסון וולס.
יום ו' 17.5	בשעה 10.30 בערב — "כמו חייל" — בביצוע אמנון ברטון, שלומית אהרון ורפי גרנות.
שבת 18.5	בשעה 7 בערב — מועדון הסרט הטוב — "השתיקה" — בימוי ברגמן עם איגריד טולין. בשעה 9.30 בערב — "כמו חייל" — בביצוע אמנון ברטון, שלומית אהרון ורפי גרנות.
יום א' 19.5	בשעה 8.30 בערב — מכון אדלר — פורום יעוץ להורים.
יום ב' 20.5	בשעה 3 אחה"צ — בי"ס לבלט, התעמלות ג'ז בהדרכת לילי גמך. בשעה 4 אחה"צ — סרט לילדים — "היידי בת ההרים" + פופאי. בשעה 8 בערב — ערב קריאה מטעם תנועת התלמידים המרכזית. בשעה 9 בערב — חוג ריקודי עם למבוגרים (לחברים בלבד).
יום ג' 21.5	בשעה 5 אחה"צ — מכון אדלר — פורום יעוץ לנוער.
יום ד' 22.5	בשעה 4 אחה"צ — סרט לילדים — "בנו של נטאילו" — הרפתקאות. בשעה 4 אחה"צ — אולפן לריקודי עם. בשעה 8 בערב — ערב תרבות — מטעם חברת "הסתדרות".
יום ה' 23.5	בשעה 3 אחה"צ — בי"ס לבלט, התעמלות ג'ז בהדרכת לילי גמך. בשעה 5 אחה"צ — קורס לבריאות, תרבות הגוף והתעמלות בהדרכת מ. גביהו, י. לוף רד. רימון. בשעה 7 בערב — חוג ללימוד אספרנטו. חוג לאמנות הקולנוע — בשעה 7 בערב ו בשעה 9 בערב.

מרכז לתרבות ולחינוך של ההסתדרות /
המחלקה לתרבות לנוער במועצת פועלי ת"א—יפו

משרד התקשורת
דרוש
שטח של 4 דונם בערך בפתח-תקוה
בגושים 6401 או 6389
הצעות בכתב הכוללות שם הבעלים, כתובתם, גוש, חלקה ושטח יש להפנות למח' הנכסים מחוז תל-אביב והמרכז ת"ד 29822 תל-אביב 61 290 טל. 03-53853.
מתקבלות הצעות גם ממתווכים אולם משרד התקשורת אינו משלם דמי תיווך.

משטרת ישראל

משטרת ישראל מבקשת את עזרת הציבור בחיפושיה אחרי
הנעדר חיים בן יעקב ספוואק
אשר יצא את ביתו בבאר-שבע, רחוב מבצע נחשון 18/16 בתאריך 23.4.74 ומאז נעלמו עקבותיו.
תיאורו: בן 19 שנה, גובה: 165 ס"מ, מבנה גוף: רזה, פנים: מאורכים, גון הפנים: בהיר, שיער: שחור, מצח: רחב, עיניים: כחולות, אף: קטן, שפתיים: דקות, מדבר: עברית ורוסית.
כל היודע דבר על מקום הימצאו או שראה אותו לאחר התאריך 23.4.74 מתבקש להודיע למטה הארצי מדי"מ/דרושים באמצעות תחנת המשטרה הקרובה.

משטרת ישראל

משטרת ישראל מבקשת את עזרת הציבור במאמציה
לזהות גופת גבר אלמוני
אשר נמצא בחוצות דרכים בתל-אביב דרך פתח תקוה פינת צ'לנוב בתאריך 3.5.74.
תאורו: כבן 50 שנה, לבוש: חולצה כחולה מכנסיים אפורים ונעליים בצבע בג' נראה בהדרה האשכנזית.
כל אדם אשר יכול לעזור בזיהוי הגופה מתבקש לפנות למכון לרפואה משפטית, צומת אבו-כביר ת"א או למדי"מ/דרושים באמצעות תחנת המשטרה הקרובה.

משרבות סטריאו
מ-750 ל"י
פוטוריסטריאו פספורט
בן-יהודה 8 ת"א

מבחר ספרי סברה למבוגרים ולילדים

ספר פרס בתחרות התרבות אמריקנית-ישראלית למלגת
ראובן-בעברית
הספר נכתב בידי הצייר הישראלי הנודע ראובן רובין.
ויוצא לאור לרגל מלאת 80 שנה לאמן, שהוכתר כחתן פרס ישראל לאמנות בשנת ה-25 להקמת המדינה.
בספר 232 עמודים בגודל 32 על 24 ס"מ, מכיל
88 תמונות רישומים בשחור לבן (דופלקס)
48 תמונות צבעוניות, על נייר משובח ובכריכה קשה ומהודרת.
המחיר 80 ל"י. להשיג בחנויות הספרים
או במשרד בית ההוצאה, רח' קרליבך 29 תל-אביב.

פנה עוד היום
לקבלת קטלוג מלא של ספרי סברה
רח' קרליבך 29 תל-אביב, טל. 260281
SABRA BOOKS

מרכז זלמן שזר

מתכבדים להזמינך לתצוגת ציוריו של
אדל ברודי
"תמונות בנושאים יהודיים"
פתיחת התערוכה במוצאי שבת כ"ו באייר תשל"ד (18.5.74) בשעה 8.30 בערב, במרכז זלמן שזר, רחוב חובבי ציון 4, ירושלים.
התערוכה תהיה פתוחה עד יום חמישי ט"ז בסיון תשל"ד (6.6.74) בין השעות 9.00 בבקר — 10.00 בלילה.
בימים הבאים התערוכה תהיה סגורה:
יום ששי (24.5) משעה 1.00 אחה"צ עד מוצ"ש (25.5) 8.30 בערב. יום ראשון (26.5) משעה 1.00 אחה"צ עד מוצאי שבועות (27.5) בשעה 8.30 בערב. יום חמישי (30.5) משעה 3.00 אחה"צ עד מוצ"ש (1.6) 8.30 בערב.

דלק
מכרז מכירה מס' 1/74
החברה מעמידה בזה למכירת מכונות משרדיות משומשות כדלהלן: —
א. מכונות כתיבה משומשות בדגמים שונים בעברית ובאנגלית.
ב. מכונות חישוב משומשות ידניות וחשמליות.
את המכונות ניתן לראות במשרד "דלק" תל-אביב, רח' אחוזת בית 6, קומה 5 חדר 502 בתאריכים 19.5.74, 20.5.74 ו-21.5.74, בין השעות 9.00—12.00.
את ההצעות יש לשלוח לפי הכתובת: "דלק" חברת הדלק הישראלית בע"מ, רח' אחוזת בית 6, תל-אביב ת"ד 1831 ולציין על המעטפה מכרז מס' 1/74.
על מגיש ההצעה לצרף להצעתו ערבות בנקאית או המחאה בנקאית בגובה 10% מערך הצעתו, אחרת לא תדון החברה בהצעה.
הצעות תתקבלנה עד ליום 23.5.74.
אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה אחרת.

משרד התקשורת
דרוש
שטח של ארבעה דונם בערך בהרצליה
על השטח להיות בקרבת שכונת שביב בהצטלבות הגושים 6663, 6536 ו-6577.
הצעות בכתב הכוללות שם הבעלים, כתובתם, גוש, חלקה ושטח יש להפנות למח' הנכסים מחוז ת"א והמרכז ת.ד. 29822 תל-אביב 61 290 טל. 03-53853.
מתקבלות הצעות גם ממתווכים, אולם משרד התקשורת אינו משלם דמי תיווך.

"אגרקסקו" חברה ליצוא חקלאי בע"מ
רחוב הארבעה 20 תל-אביב טל. 264264
מכרז
מוזמנות בזה הצעות לאספקת הפריטים המפורטים להלן:
* **נייר עתון בגליונות**
* **נייר גלי גריספרוף**
* **נייר גריספרוף מולבן בגליונות**

מפרטים כנ"ל אפשר לקבל בין השעות 08.00—12.00 במשרדנו במחלקה לחמרי אריזה.
על המציע יהיה להפקיד בידי חברת "אגרקסקו" ערבות בגובה 10% מערך הצעתו. על המציע לציין על גבי המעטפה מספר המכרז ולאחוז בה בתחתית הצעתו על המעטפה להיות ללא שם או אפשרות זיהוי.
התאריך האחרון להגשת ההצעות נקבע ליום 23.5.74 שעה 10.00 לתיבת המכרזים הנמצאת במזכירות החברה. הצעות אשר תוגשנה לאחר התאריך והשעה כמפורט לעיל לא תשתתפנה במכרז.
אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא. כמו כן אנו מציעים למכירת שקיות פוליאטילן מודפסות במידות שונות. דוגמאות אפשר לקבל במחסן החברה בלוד, אזור התעשיה מול בית הרושת קרגל.
המחלקה לחמרי אריזה

עוד היום
תוכל למסור מודעת מלים לפרסום ב"לוח מעריב" לגליון של מחר ותכלל אוטומטית בהגרלת

25 שנה לוח מעריב
פרסים ב: 55 אלף ל"י

הפרס החדשי הגדול של החודש הראשון:
מכונית "פיאט 126"

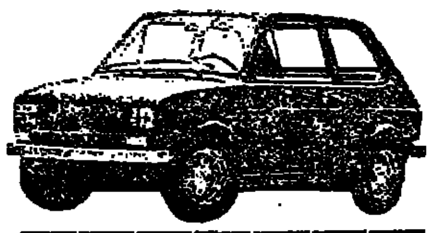

FIAT 126

ההגרלה החודשית הראשונה
תיערך ביום א' 19.5.74

משרד הפנים
יצאה לאור
חוברת עידכון מס' 1 לדיני עליה ומרשם
בעריכת עו"ד צבי פריזר
הכוללת חוקים, תקנות וצוים בנושאי עליה ומרשם וכן חיקוקים בעלי זיקה לעליה ומרשם.
חוברת העידכון יצאה לאור בהוצאת האגף לעליה ומרשם ולשכת היועץ המשפטי של משרד הפנים.
ניתן לרכשה תמורת 25 לירות בהוצאה לאור של משרד הבטחון, רחוב ב' מס' 29, הקריה, תל-אביב, או בחנויות המוכרות פרסומי ממשלה.
כמו כן מודיעים שניתן לרכוש את דיני עליה ומרשם לפי הכתובת דלעיל.

מרכז ההסברה
כנס מרצים ארצי
יערך ביום חמישי 16.5
בבית סוקולוב בתל-אביב
בתכנית:
16.30—17.30 — מר ארנון גפני, מנהל אגף התקציבים במשרד האוצר — על תקציב הבטחון.
18.00 — 19.00 — שר האוצר מר פנחס ספיר — שאלות ותשובות.
המוזמנים מתבקשים לדייק

עירית חיפה
מודעה עירונית מס' 46/74
בדבר בצוע עבודות פנוי אשפה ממחנה דוד ובית הספר הימי בכפר סמיר
1. עירית חיפה מזמינה בזה הצעות מאת קבלנים המעונינים בבצוע עבודות פנוי אשפה ממחנה דוד ובי"ס הימי בכפר סמיר.
2. את ההצעות יש להגיש על גבי טפסים שאפשר לקבלם במשרדי [illegible]
3. [illegible]
4. [illegible]
5. אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה.

י. [illegible]
סגן ראש העיריה

אגודת הסטודנטים
אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
בזאר מכירות
יום הסטודנט תשל"ד
4.6.1974
חברות המעונינות להשתתף בתצוגת מוצרים בבזאר יום הסטודנט יפנו לאגודת הסטודנטים בבאר-שבע, טל. 057-70214 בשעות 08.00—12.00

[illegible] الأصل

מ"-יצואן מצטיין

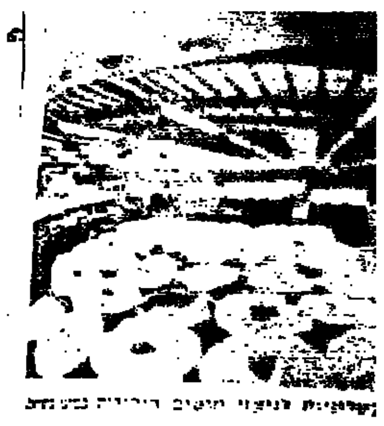

$1.880.000
$1.035.000
$ 320.000
דול חיון והספקת יהלומים
פורט בע"מ
לשנת 1973
דולאר 3.685.34
ספורט בע"מ
קבלת התואר
טיין 1973
על היחס שזכינו
הגונים שקיבלנו
שסיפקנו לכם
עלו והצליחו!
קי ומגדלי שקד
רצועת עזה
יתנו העמוקה
הדרכה והעזרה הרבה
ופעלנו ולהתפתחות הייצוא
כל מברכנו בכתב ובע"פ
ילובסקי - ילואקספורט בע"מ

هكذا من الأصل

מטבחי טופז

באספקה מיוחדת!
תוך 60 יום בלבד!

✶ עיצוב חדיש ומודרני להידור ונוחיות עקרת הבית ✶ מטבחי טופז עם חזית עשויה פנל ומצופים פורמייקה בחלקם הפנימי והחיצוני ✶ מטבחי טופז עם אביזרי פירזול מתוצרת חוץ.

תצוגה ומכירה:
- בתל־אביב: בן־יהודה 16, טל' 52630
- ברמת־גן: ביאליק 1 (מול הסופרמרקט)
- ראשון־לציון: ז'בוטינסקי 30
- בת־ים: רוטשילד 22
- פ"ת: רהיטי המרכז חובבי ציון 27

חלום שנתגשם
DIESEL 6 HP

סוף סוף הגיע מנוע ים חצוני דיזל 6 HP השווה בעצמתו למנוע בנזין 15 HP. הצרוכת סולר לשעה 49 אג' מתאים במיוחד לסירות דיג וסירות עבודה בנמלים.

הספקה ותצוגה במקום
כן ניתן להשיג מנועים בעלי עצמה של 10 HP ו־16 HP דיזל
לפרטים נא לפנות במקום:
R.M.Z. סלמה 91, תל־אביב טלפון 825018.

מחקר דעת קהל* מוכיח את "שידעת מזמן"

"זהר לינקולן"
פאר תוצרת צרפת. מכונת כביסה סופר־אוטומטית. קומפקטית ומהודרת. מגוון עשיר של תוכניות כביסה. משוכללת, יציבה ושקטה.

"זהר תלימטיק"
הדגם החדיש במשפחת זהר. סופר־אוטומטית, 20 תוכניות כביסה. תוף ומיכל עשויים פלדת אל־חלד.

"זהר קומפקט"
הדגם הפופולרי ביותר של זהר. פועל באמינות ובנאמנות בעשרות אלפי בתים בישראל.

"הקניה הטובה ביותר"
זהר - מכונת כביסה עם 60,000 הממליצות

אמריקן־דר דירות
המשרד הגדול ברעננה לדירות ומקרקעין
שמח להודיע לקהל לקוחותיו ומכריו
עברנו למשרדנו החדש
רעננה
רחוב אחוזה 115, פינת רחוב המעלות
ברשותנו מבחר גדול של דירות פאר וקוטג'ים
בכל הגדלים ובמחירים סבירים
בואו לגור ברעננה בין גנים וירק

משרד העבודה · משרד החינוך והתרבות
המכון הממשלתי להכשרה מקצועית
המחלקה להכשרת מורים

אוניברסיטת בר־אילן
בית־הספר לחינוך
המכון להשתלמות מורים

מודיעים על המשך ההרשמה לסמינר
להכשרת **"הנדסאים להוראה"**
לבתי הספר המקצועיים־מכניים העל־יסודיים
- תנאי הקבלה — יתקבלו בעלי תואר „הנדסאי", לאחר שיעברו ועדת קבלה.
- משך הסמינר — הסמינר יימשך כשנה בלימודי ערב (בנים־שלושה מפגשים בשבוע).
- הרשמה — טפסי הרשמה ניתן לקבל ע"פ פניה למדור להשתלמות מורים באוניברסיטת בר־אילן, בבנין ביה"ס לחינוך, חדר 104, בימים א'—ה' בין השעות 9.00—15.00, או בטלפון 752119.

שוב ניתן להשיג בחנויות!
ROCKET WD-40

למעבדות חשמל, פקוד ובקרה, ולחלקי מתכות ברזליות ואל־ברזליות
- ★ מונע חלודה וקורוזיה
- ★ דוחה רטיבות
- ★ משחרר ברגים „תפושים" בחלודה
- ★ נותן שמן דק למכניזמים עדינים

כתוב לנו או התקשר טלפונית, ונשלח לך פרוספקטים
קליין־בורן
תל־אביב, רח' ישראל בק 3, טל. 31214 ת.ד. 16265

משרד
בצפון תל־אביב
כ־200 ממ"ר
מחולק ל־10—12 חדרים קטנים,
קומת קרקע נמוכה, חלונות בחוץ, מזגנים,
3 קווי טלפון
למכירה
במחיר סביר
קונים רציניים בלבד יפנו
סימן בע"מ, פסג' אלנבי 113 לפנה"צ.

חיסול
רהיטים עתיקים וחפצי אמנות
לרגל פרישה לגימלאות
המחירים יותר זולים מלפני שנה
ברגר — גורדון 55 ת"א, טל. 286658
10.00-13.00 ,17.00-19.00

למכירה טרקטור
D-6 קטרפילר
להתקשר עם גד חובר גל־און
טל. 051-91075

סיורים יומיים ברכב מדברי
דה־לוקס
סנטה קתרינה, שארם א־שייך, אילת והסביבה

ג'וני סיורי מדבר
אילת, מרכז מסחרי ת.ד. 261, טל. 2211 (059)

הנהג,
עצירת רכבך לחייל.
זכות היא ולא חובה

עירית תל־אביב־יפו

מכרז פומבי מס' 41/74

סלילת כבישים חדשים וריצוף מדרכות ברחובות לפין (372) ורח' עצמון (373)

עירית תל־אביב—יפו, מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים לסלילת כבישים חדשים וריצוף מדרכות ברחובות לפין (372) ורח' עצמון (373).

את הפרטים, תנאי המכרז וטופסי הצעות המחיר אפשר לקבל תמורת תשלום של 75.— לירות ב־קופת מינהל ההנדסה, שד' קרן קיימת 68, בכל יום חול בשעות 9.00—12.00 לפני הצהרים חוץ מיום ו'. תשלום זה אינו מוחזר לקבלן.

תנאי התשלום: בהתאם לטבלת התשלומים ש־בתנאי המכרז.

רשאים להשתתף במכרז זה רק קבלנים רשומים לעבודות נשוא המכרז בהתאם לחוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאים תשכ"ט—1969.

על המציע לצרף אישור מתאים על רישומו וסיווגו, אחרת לא תדון ועדת המכרזים בהצעתו.

כל המעוניין להשתתף במכרז, יגיש לעיריה את הצעת המחירים בשני העתקים על גבי הטופסים ש־הומצאו לו וישלח אותם בדואר רשום במעטפת ההצעה שהומצאה לו, למזכיר העיר תל־אביב—יפו, ככר מלכי ישראל, עד יום 5.6.74.

סיורת התחה, תכניות והתרשימים הנוגעים ל־ביצוע העבודה של מכרז זה, כמו כן הסברים ופרטים נוספים אפשר לקבל במינהל ההנדסה — מחלקת הדרכים, שד' קרן קיימת 68, (חדר מס' 213) בשעות 9.00—12.00 בצהרים.

על מגיש ההצעה לצרף ערבות כמפורט בתנאי המכרז.

את ההצעה יש להגיש בהתאם לתנאי המכרז וכל שנוי בתנאים אלה עלול לגרום לבטול ההצעה.

הרשות בידי העיריה לחלק את העבודה בין שני קבלנים או יותר.

אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

כ"ד אייר תשל"ד
16.5.74

שלמה להט — ראש העיריה

הופיע מעריב לנוער

בגליון השבוע: 32 עמודים

יהודית חלבני - "נערת השנה"

סיכום מיבצע „נער השנה 1973" שנערך על ידי מערכת „מעריב לנוער", בהשתתפות המועצה לשירותי התנדבות, חברת „אמפא" וחב' אר.סי.אי.

טיסנים ברוח	ממציאים צעירים
מחקר נוער: המחנך — דמות חינוכית?	נוער בעולם: הגורל האכזר של משפחת קנדי
חדשות לנוער	חדשות מעולם הצחוק
בידור־עשרה	מה חדש במדע
סיפור בהמשכים: „לני"	תוצאות תחרות החיבורים

בין פותרי החידות בגליון זה יוגרלו 10 תקליטונים מתוצרת **RCA**

להיטו של נילסון „שחר" מתוך פס־קול הסרט „בנו של דראקולה" בהשתתפות רינגו סטאר

לוח מעריב

אלה שימסרו מודעות מלים ל„לוח מעריב" לגליון של מחר ישתתפו בהגרלת הפרס החדשי הגדול שתיערך ביום א' 19.5.74

מכונית „פיאט 126"

משטרת ישראל

המטה הארצי / אגף המנהלה

מכרז מס' 21/74

1. משטרת ישראל מזמינה בזה הצעות מחירים להספקת:
   א. 3000 גופיות חורף במידות 44, 42, 40, מהם 70% עם שרוול ארוך, 30% שרוול קצר.
   מועד האספקה: ינואר 1975.
2. 3000 תחתוני חורף במידות 42, 40, 38. הציוד הנ"ל צריך להיות בהתאם למפרט אשר אפשר לקבל במשרדנו בין השעות 08.00—13.00 רח' אמץ 4 יפו.
3. המועד האחרון להגשת ההצעה הנו בתאריך 23.5.74 בשעה 12.00.
4. נא לפרט בהצעה: א. מחיר (כולל מיסים). ב. הרכב התומר.
5. ההצעות יש להגיש במעטפה סגורה מסומנת: — „הצעת מחירים למכרז 21/74 לפי העמנו: — שיך לראח, ירושלים.
6. אין משטרת ישראל מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.
7. המשטרה שומרת לעצמה הזכות לדרוש ערבות למלוי ההזמנה והנאותה.
8. הובת ביול החוזה תחול על הזוכה במכרז.
9. בדיקות התאמה למוזמן תהיינה ע"ח הספק.

ראש מדור תקניות

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי־מחוזי, מחוז חיפה

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, הופקד שינוי תכנית מפורטת הנקרא „תכנית מס' ג/747 — טירת הכרמל מרכז" — המהווה שינוי לתכנית שיכון ציבורי בטירת הכרמל מס' 2/20/1 — ביחד עם התשריט המצורף אליו.

אלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית:
גוש טירת כפר בנוי חלק מגוש בלתי מוסדר.
גוש 10714 חלקות 6—21, 23, 24;
חלקי חלקות 4, 5, 25, 37, 38, 56, 68—70, 170.
גוש 10715 חלקות 12—18;
חלקי חלקות 10, 19, 20, 24, 51.

עיקרי הוראות שינוי התכנית הם:
ליעד שטחים לאזור מגורים ג', אזור מגורים מיוחד, שטח מסחרי אזור לבניני ציבור בעלי אופי מסחרי, שטח לבניני ציבור מיוחדים, שטח צבורי פתוח דרכים ותניה בטירת הכרמל המוזרחת ע"י הכפר הבנוי.

כל מעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן ועדה מקומית, או מהנדס ועדה מקומית, שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו; רשות מקומית, לרבות ועד מקומי כאמור בסעיף 3 לפקודת המועצות המקומיות, שאזור שיפוטה כלול בתחום התכנית או גובל אותו; גוף ציבורי או מקצועי כמפורט בצו התכנון והבניה (קביעת גופים ציבוריים לענין הגשת התנגדות לתכנית) תשל"ד—1965, וכן כל משרד ממשרדי הממשלה, רשאים, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה.

ד"ר נפתלי אילתי
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז חיפה

תאריך: י"ז אייר תשל"ד, 9.5.74

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי־מחוזי, מחוז חיפה

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, הופקד שינוי תכנית מפורטת הנקרא „תכנית מס' ג/705א' — שכונה בטירת הכרמל המזרחית" — המהווה שינוי לתכנית שיכון ציבורי מס' 2/20/1 — שאושרה ביום 19.1.66 — ביחד עם התשריט המצורף אליו.

אלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית:
גוש 10690 חלקי חלקות 14—21, 27;
גוש 10714 חלקי חלקות 58, 60, 106;
גוש 10689 חלקי חלקות 68.

עיקרי הוראות שינוי התכנית הם:
ליעד, מצפון לשטח בית הקברות היהודי, שטחים לאזורי מגורים ג', שטח לבניני ציבור, שטח ציבורי פתוח, דרכים ומגרשי חניה.

כל מעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן ועדה מקומית, או מהנדס ועדה מקומית, שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו; רשות מקומית, לרבות ועד מקומי כאמור בסעיף 3 לפקודת המועצות המקומיות, שאזור שיפוטה כלול בתחום התכנית או גובל אותו; גוף ציבורי או מקצועי כמפורט בצו התכנון והבניה (קביעת גופים ציבוריים מקצועיים לענין הגשת התנגדות לתכנית) תשל"ד—1974, וכן כל משרד ממשרדי הממשלה, רשאים, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה.

ד"ר נפתלי אילתי
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז חיפה

תאריך: ז' אייר תשל"ד 28.4.74

המועצה המקומית קרית־מלאכי

מכרז חוזר 5/74

המועצה המקומית קרית מלאכי מזמינה בזאת הצעות לבצוע עבודות במשרדה בפיתוח רצוף הזמני, אינסטלציה, בינוי וביצוע עבודות חשמל ואחרות.

תיק המכרז ניתן להשיג במחלקה הטכנית בשעות העבודה הרגילות, תמורת תשלום בסך — 50 לירות שלא תוחזרנה.

את ההצעות יש להגיש על הטפסים הכלולים בתיק המכרז בצרוף ערבות או המחאה בנקאית בשעור 5% מערך ההצעה. לתקופה של 3 חודשים מתאריך הגשת ההצעה באמצעות דואר רשום ובציון מספר המכרז על המעטפה לא יאוחר מיום 25.5.74.

המועצה אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או הצעה כל שהיא.

דוד עבודי
יו"ר המועצה המקומית

עירית הרצליה

מכרז פומבי מספר 5/10/74

עירית הרצליה מכריזה בזה על קבלת הצעות בדבר מכירת מכונית, פרטי רגיל, מדגם

פיג'ו 504
שנת היצור: 1970
מספר רשום: 666—275.

את המכונית אפשר לראות בכל יום בין השעות 08.00—16.00, במגרש מכבי אש הנמצא בשדרות שבעת הכוכבים (ע"י בית „אורט") בהרצליה.

פרטים נוספים, אפשר לקבל במחלקת המשק, ברחוב סוקולוב 11, (בנין לרקו), כל יום בין השעות 8.00—14.00.

על מגיש ההצעה לצרף ערבות בנקאית לטובת העיריה, בשיעור של 10% מערך הצעתו, לתקופה של 4 חודשים.

עובדי עיריה או הקשור בחוזה עם העיריה, אינו רשאי להשתתף במכרז.

כל המעונין להשתתף במכרז, יגיש לעיריה את הצעתו במעטפה סגורה, בציון מכרז מספר 5/10/74, וישלח אותה בדואר רשום למשרדי העיריה, לא יאוחר מיום ראשון י"ב תמוז תשל"ד 2.6.74.

אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

יוסף נבו
ראש העיריה

לתושבי חיפה והצפון

בחודש יוני 1974 יפתחו כיתות למוד בתנאי תשלום מיוחדים

- אלקטרוניקה סוג 1 — 14.7
- שרטוט טכני — 30.7
- חשמלאים מוסמכים — 21.7
- חשמלאים ראשיים — 21.7
- אלקטרוניקה סוג 3 — 28.7

לחיילים משוחררים ע"פ החוק לימודים חינם

פרטים והרשמה: חיפה רחוב הנביאים 20 קומה ד' טל' 666182, 664671
בימים א'—ה' בשעות 08.00—19.00
בימי ו' בשעות 08.00—13.00

משרד העבודה · המרכז להשתלמות מקצועית משולבת · אורט ישראל

מערבות סמראו לכל כיס
פוטו — סטראו ספפורט
בן יהודה 8, תל־אביב

מהי התשובה לטרור?

על כך ועל עצם בעיית קיומנו קרא בספר

הבטחון הלאומי של ישראל

שנכתב בידי איש מקצוע במחקר בטחוני, ששמו לא ניתן לפירסום.

אבד שעון־זהב
ביום ג' 14.5.74 בתערוכת אביב בת"א, שד' הר. המוצא הישר מתבקש לצלצל 444036 ויבוא על שכרו.

מעוניינים לרכוש מכונה להנה"ח „אוליבטי"
לפנות טל. 250411

דרושים

מהנדסים · טכנאים · בינאים · שרטטים · מחסנאים • • • מנהלים · פקידים · לבורנטים · אסיסטנטים · סוכנים • • •

לתעשית מכשירים מדוייקים

דרושים עובדים

במקצועות הבאים:

★ **מפעילי JIG BORER**
להפעלת JIG BORER על סקלות אופטיות בדיוק של 0.001 מ"מ.

★ **חרטים**
להפעלת מחרטות מסוג SCHAUBLIN HARDINGE, בדיוק כרסום של 0.005 מ"מ.

★ **כרסמים**
להפעלת כרסומות מסוג ACIERA, BRIDGEPORT בעלות דיוק כרסום של 0.005 מ"מ.

★ **משחזים**
להפעלת משחזות מסוג STUDER, TRIPET. השחזה עגולה ושטוחה ומשחזות כלים. דיוק השחזה של 0.001 מ"מ.

★ **מסגרים מעולים**
לעבודות מסגרות מעניינות.

★ **מבקרים**
לבקורת מוצרים מדוייקים תוך שמוש במכשירים מודרניים ומיוחדים. בוגרי בי"ס מקצועי בשטח המתכת. המועמדים יוכשרו למילוי תפקידם על ידי מומחים בשטח הבקורת.

— • —

על המעוניינים לפנות בכתב אל: ת.ד. 75 יהוד מיקוד 56 100, או בטלפון 757211 מחלקת כח־אדם.

דרושה כתבנית מעולה
אינטליגנטית ומנוסה
לעבודה במערכת עיתון
רק בעלות נסיון של חמש שנים לפחות יפנו בכתב יד לת.ד. 1194, תל־אביב, 61 000.
סודיות מובטחת

לחברת משמר

דרושים

1. **אנשי אבטחה לנמל אשדוד**

הכישורים הדרושים:
- יוצאי צבא ששרתו ביחידות קרביות.
- סוג בריאות גבוה.
- מקום מגורים מחוץ לאשדוד.
- גיל עד 45.
- ידיעת השפה העברית.

תנאים מצויינים למועמדים המתאימים

לפנות אישית לסניפינו:
באר־שבע: רחוב הפלמ"ח 83, טלפונים 057-78633/74331.
אשקלון: דרך הנצחון 7/2 שכונת שמשון, טלפון 051-5155.
תל־אביב: בלפור 9, טלפונים 03-281125/6.

האם את/ה משכנע/ת בשיחה?
עתון כלכלי יומי מחפש
איש/אשת מכירות
למחלקת המודעות והמנויים
*
נא לפנות בכתב יד, תוך ציון פרטים מלאים על עיסוקים עד כה, עם דרישות שכר, אל ת.ד. 1194 תל־אביב 61000.
סודיות מובטחת

דרוש
מדריך למכונאות רכב וטרקטורים
לבית הספר להנדסאים הקלאיים „דרנתן" ליד עכו
מועמדים מתאימים יפנו אל הנהלת בית הספר בכתב או בטלפון 3—04-912242.

מחפשים
בעל מקצוע להפעלת בית־דפוס
כישורים: עדיף סדריה, מעמד, מהימן בעל ערבויות (המלצות, מסודר ואחראי).
תשובות בכתב־יד נא לשלוח לת.ד. 1194, תל־אביב 61000.
סודיות מובטחת

לחברת יבוא בתל־אביב
דרושות:
מנהלת חשבונות
פקידה מנוסה
למשרה מלאה
לפרטים נא לפנות לטלפון 38525 ת"א

למוסד מוסיקאלי חדש מבוקש מועמד למשרת
מנהל אדמיניסטרטיבי
הכישורים הדרושים:
— כושר ארגון וניהול
— ידיעת השפות עברית ואנגלית על בוריין (רצוי שפות נוספות)
— רצויה ידיעה בסיסית בתחום המוסיקה.

בתשובות נא לפנות בכתב־יד עם קורות חיים ופרטי נסיון קודם לת.ד. 11178, תל־אביב.
סודיות מובטחת

דרושה מזכירה ליום שלם
הדפסה וידיעת אנגלית מכרתית.
לפנות: טל. 441392 או בכתב ת.ד. 339 ת"א „עבור מזכירה".

מלונות דן
למלון דן כרמל בחיפה דרושים
* **מנהלת משק**
* **NIGHT AUDITOR**
רצוי בוגר תדמור
לקביעת ראיון נא להתקשר למנהל המלון טלפון 04-862111

למשרד ארכיטקט בתל־אביב דרוש
הנדסאי ארכיטקטורה
עם נסיון של 3 שנים לפחות
לכתוב: סניף „מעריב" שד' רוטשילד 33 ת"א למספר ר/5345/6.

מורה לתנ"ך בחיפה
דרוש לבי"ס ערב
בעלי נסיון בהכנה לבגרות יתקשרו בטלפון 04-669041

מזכירה
לחצי משרה
למוסד צבורי הקשור עם אמריקה הלטינית
הכשורים הדרושים:
* ידיעת עברית על בוריה
* ידיעת השפה הספרדית רצויה
* כתבנות
נא לפנות בכתב לת.ד. 14211 תל־אביב

דרוש מהנדס או הנדסאי
סטטיקאי צעיר לעבודה זמנית ומעניינת בבנבי שלדה
טל. 239833 בין 6—7 בערב

למשרד רואה חשבון דרושה פקידה
לחצי יום, בעלת כושר הדפסה מעולה ולעבודות משרדיות שונות
להתקשר 280523 ת"א

דרוש/ה עורך/ת דין
עם נסיון בשטח האזרחי
לטלפון 240018, 230148, 867751

לנגריה משוכללת
דרוש נגר בנין
טל. 58312, 253954

[illegible]

هكذا من الأصل

לוח מעריב

המשרד הראשי: בית מעריב רחוב קרליבך 2;
הסניף המרכזי לקבלת מודעות בת"א: שדרות רוטשילד 33.
מ־8 בבוקר עד 6 בערב

מחיר מלה: ביום חול — 1.90 ל"י; בערבי־שבתות וחגים — 2.50 ל"י

דירות

[illegible]

קבלני בנין

[illegible]

דירות למכירה

[illegible]

דירות להשכרה

[illegible]

דירות מרוהטות

[illegible]

חדרים מרוהטים

[illegible]

ביקוש דירות

[illegible]

דירות להחלפה

[illegible]

התקשרויות ועסקים

[illegible]

וילות ובתים

[illegible]

נופש

[illegible]

הצעות עבודה

[illegible]

25 שנה לוח מעריב
פרסים ב־ 55 אלף ל"י

אתמול זכתה ב־ 100.- ל"י המודעה:

קנה!!! מקררים משומשים! במחיר גבוה ובמזומן מיד! 829554

המודעה נמסרה ע"י מירון הרשקוביץ "קרור לווינסקי" רח' לוינסקי 92 ת"א

בכל יום זוכה מוסר מודעה אחד ל"לוח מעריב" ב־100 ל"י במזומנים ובכל יום שני זוכים חמישה מוסרי מודעות ב־100 ל"י כל אחד.

כל מוסרי המודעות ל"לוח מעריב" — כולל אלה שזכו בהגרלה היומית — משתתפים בהגרלת הפרס החדשי הגדול שתיערך ביום א' — 19.5.74: "פיאט 126".

FIAT 126

ראה בעמוד 24

ביקוש עבודה

[illegible]

שרותי רכב

[illegible]

מכוניות למכירה

[illegible]

מכוניות להשכרה

[illegible]

אופנועים וקטנועים

בי.אס.איי. 3½ כ"ס 1964 מסם למגר שנה מל' 723084.

ביקוש מכוניות

[illegible]

אביזרי רכב

[illegible]

עסקים

[illegible]

חנויות

[illegible]

אולמות

[illegible]

לוח ירושלים

דירות למכירה

דירות 3 חדרים מתוכננת טוב, ק"ג, עירגנים. 416358

[illegible]

דירות מרוהטות

[illegible]

ביקוש דירות

[illegible]

שרותים

[illegible]

מכירות

[illegible]

הצעות עבודה

[illegible]

ביקוש עבודה

[illegible]

מכוניות למכירה

[illegible]

הלוואות

[illegible]

לוח חיפה

קבלני בנין

[illegible]

דירות למכירה

[illegible]

הצעות עבודה

[illegible]

ביקוש עבודה

[illegible]

מגרשים

[illegible]

משרדים

[illegible]

מחסנים

[illegible]

מכוניות למכירה

[illegible]

קטנועים

[illegible]

טלוויזיות

[illegible]

מכירות

[illegible]

מקררים

[illegible]

טרקטורים

[illegible]

טיולים

[illegible]

שרותים

[illegible]

משרדים

[illegible]

מחסנים

[illegible]

מגרשים

[illegible]

קניות

[illegible]

למנהלנו
מר ישעיהו ירקוני ומשפחתו
אתך אנו באבלך במות עליך
אביך
משה ירקוני ז"ל
חברת רגבים

למנהלנו
מר ישעיהו ירקוני
תנחומינו הכנים ביגונך
במות אביך
משה ירקוני ז"ל
מלון עציון, אילת

לידידנו
שייקה ירקוני
השתתפותנו הכנה ביגונך
במות אביך היקר
משה ז"ל
אני ומשה קידר

למנהלנו **בנימין ירקוני**
אתך באבלך הכבד במות עליך
אביך היקר ז"ל
צוות עובדי אתא דיזנגוף

למשפחת גרוסמן
אתכם אנו באבלכם על מותו של
מר פנחס גרוסמן ז"ל
התאגדות ישראלית לברידג'
סניף הרצליה

לסרן זלמן בלומנפלד
אתך באבלך במות
אמך
מפקד וחיילי היחידה

למשפחת בן־אבי
משתתפים בצערכם על פטירתו הפתאומית של יקירכם
ד' יחיאל בן־אבי
ב"ר אברהם ז"ל
דיירי הבית
ברח' רמברנדט 22 ת"א

לדליה אייל ומשפחתה
משתתפים באבלך הכבד במות
האב
כשמחות: אהרון, סימון

עירית ירושלים
מטה יום ירושלים

ועד המשפחות השכולות משחררי ירושלים

מתכבדים להזמינכם ל־
עצרת זכרון
לזכר 181 גבורינו
שחרפו נפשם ונפלו על שחרורה של ירושלים במלחמת ששת הימים.

הטקס יתקיים ביום שני, כ"ח באייר תשל"ד 20.5.74, בשעה 3.15 אחה"צ, בגבעת התחמושת בירושלים.

למשפחת רוזין (שטמרלינג)
אנו משתתפים בצערכם הכבד
על מותו הטרגי של
זיגי ז"ל
משפחת קריזר
משפחת קורנברג

לד"ר ישראל־לוי היקרה
קבלי את רגשי צערנו על מות
אחיך
דיירי הבית, רח' לוי יצחק 10
תל־אביב

לניסימוב דוד ומשפחתו
אתך אנו באבלך במות
אביך
בית מפעלי תובלה בע"מ

לחברנו חיים ויעקבים ומשפחתו
השתתפותנו הכנה באבלכם הכבד
בנפול בנכם
אפרים הי"ד
במלחמת יום הכפורים
חברים לעבודה
אורלינגר קואופרטיב "חי"

המועצה האזורית סולם־צור
בגליל המערבי
טל: 04-922282/3

בנין 3 מקלטים בבתי ספר
מכרז מספר 5/74

המועצה האזורית סולם צור מזמינה קבלנים רשומים כחוק (בפנקס רשום הקבלנים) להגיש את הצעותיהם לבנית 2 מקלטים בשטח של 95 מ"ר, וכן מקלט אחד בשטח של 136 מ"ר.

תיק להגשת הצעות ניתן לקבל במשרדי המועצה האזורית סולם־צור החל מיום 14.5.74, בשעות העבודה הרגילות, תמורת תשלום של —.200 ל"י אשר לא יוחזרו.

מחיר היחידה בהצעות יבוסס על כתב יוקר הבניה שיהיה בתוקף החל בחודש יוני.

המועצה שומרת לעצמה את הזכות לחלק את העבודה בין כמה קבלנים. את ההצעות יש להגיש ע לגבי סופי הכבוד עם סימון מספר המכרז על המעטפה ובתוכה, עד לתאריך 3.6.74 שעה 12.00, בצירוף ערבות בנקאית בשעור של 5% כערך ההצעה. במקרה שלא תצורף ערבות בנקאית לא תדון ההצעה.

תנאי תשלום:

א. במזומנים 60% כערך העבודה שבוצעה לפי השבונות חלקיים מאושרים ע"י המהנדס בצירוף אישורים של הג"א — הנדסת מקלטים — עבור ביזוד הרצפה והקירות, קבלה ברזל ברצפה, קירות וגג וכן תוצאות בדיקה הבטונים שנלקחו תוך כדי יציקות הרצפה, קירות גג שכבי"ב.

ב. 40% הנותרים — אחרי הגשת חשבונות סופיים כאושרים ע"י המהנדס לכשך 4 חדשים.

ג. עם הגשת חשבון סופי על הקבלן לצרף ערבות בנקאית בשעור 10% מערך ההצעה לתקופה שנת האחריות.

בכבוד רב,
צבי בן־ישי, ראש המועצה

הלואה וחסכון חקלאי נס־ציונה
אגודה שתופית בע"מ
כל חברי האגודה מוזמנים בזה
לאספה הכללית השנתית

שתתקיים ביום הרביעי, ח' סיון תשל"ד (29.5.74), בשעה 6 אחה"צ, במשרדנו, רח' רוטשילד 2, נס־ציונה.

סדר היום:

1. דו"ח ההנהלה ודואה החשבון לשנים 1972 ו־1973.
2. בחירת יו"ר ומזכיר.
3. אשור המאזנים לשנים 1972—1973.
4. אשור התקציב לשנת 1974.
5. אשור קבלת חברים.
6. בחירות חלקיות להנהלה, למועצה ובחירת ועדת הבקורת.

הערה: במקרה ולא יבואו לאספה מספר תוקי של חברים, תתקיים אספה שניה ביום הראשון, כ"ז סיון תשל"ד (16.6.74) באותה השעה, באותו המקום ולפי אותו סדר היום ותהיה חוקית בכל מספר החברים שישתתפו בה.

בכבוד רב,
ההנהלה
13.5.74

כתיבה במכונה תלמדו ב־12 שעות
בבי"ס למסחר "רימון" הי"א, רח' דיזנגוף 85, טל. 281985
שיטה צירות — פיקוח ממשלתי

כלי נגינה

מכוניות כביסה

תריסים

הלוואות

תעודות מלווה

בולים

טרקטורים

שידוכים

חוגים

שונות

דורשי עבודה

מקררים

מטבעות ומדליות

חיות בית

סירות

שטיחים

השבוע — המתנך — דמות חינוכית? במעריב לנוער

נזעמים ממעשה הרצח והטרור במעלות.

פעולתו המתרידה של הארגון הטירוריסטי מתבלת בסיכויי ההדברות הפוליטית וביחסי האנוש בין יהודים וערבים.

יתעלה הציבור הישראלי מעל רגשי נקם פרימיטיביים.

תנהל הממשלה בתבונה, מדיניות של השגת שלום תמורת ויתורים טריטוריאליים

מוקד

העובדה:
אין כפרסום ב"לוח מעריב" — כל המפרסם בו נוכח בכך

הבקשה:
אנא הקדם ככל האפשר במסירת מודעתך ל"לוח מעריב" של ערב שבת בראשית השבוע ולא בסופו — למען לא תאחר את המועד.

מעריב — המשרד הראשי: בית מעריב רח' קרליבך 2.
הסניף המרכזי לקבלת מודעות בת"א: שדרות רוטשילד 33.
בי"ס במוקד עד 8 בערב
מחיר מלה: ביום חול — 1.90 ל"י; בערב־שבתות וחגים — 2.50 ל"י

טלויזיות

רהיטים

מכירות

משרד הבטחון / המנהלה על המכירות
מכרז מספר 5/74/5

משרד הבטחון / המנהלה על המכירות
מכרז מספר 30/74/6

משרד הבטחון / המנהלה על המכירות
מכרז מספר 33/74/5

משרד החקלאות
האגף לנכסים בינוי ומשק
מכרז מס' 2040—74

משרד הבטחון / המנהלה על המכירות
מכרז מספר 19/74/5

משרד הבטחון / המנהלה על המכירות
מכרז מספר 21/74/5

הרשות לחינוך והכשרה ימיים
מודיעה על פתיחת
קורס
לקציני מכונה

מתקבלים משוחררי צה"ל בעלי בריאות תקינה, בוגרי בתי"ס מקצועיים 4 שנתיים ותלת שנתיים (למעט חניכות), בעלי תעודה טובה במגמות המתאימות. כן מתקבלים בוגרי בתי"ס תיכוניים שיוכשרו למקצועות המתכת לפני כניסתם לקורס.

למהנדסי מכונה והנדסאי מכונה מסלולים מקוצרים.

לפרטים נוספים פנה למשרדינו:
בתל־אביב: במשרדי התבל הימי לישראל, רחוב אחד העם 15, בימי ב' בין השעות 09.00—13.00.
בחיפה: רחוב נתן (קויזרמן) 11, ליד כיכר פריז בימי א'—ה' בין השעות 08.00—14.00.
לנוחותך תוכל גם לשלוח הספח המצורף.

היה קצין בצי הסוחר!

לכבוד הרשות לחינוך והכשרה ימיים — ת.ד. 1909
חיפה 31000
הנני מעונין בפרטים נוספים על קורס קציני המכונה.
שמי ______ כתובתי ______
השכלתי ______ גילי ______
תאריך ______ חתימה ______
מע' מאי

לפגו,
נסה לחשוב איך [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

مكتبة [illegible] الأصل

هكذا في الأصل

דרושים

מנהלים · פקידים · לבורנטים · אקסטנטים · סוכנים · מהנדסים · טכנאים · ... · שרטטים · מחסנאים

עירית ירושלים
מכריזה בזה
על משרות פנויות של: —

1. **מנהל בי"ס תיכון ערב דתי „גבע"** במחלקה לחינוך (מכרז מס' 60/74). הדרגה: דרגה בדירוג עובדי הוראה + גמול ניהול.
2. **מנהל בי"ס תיכון עירוני מקצועי** במחלקה לחינוך (מכרז מס' 68/74). הדרגה: דרגה בדירוג עובדי הוראה בהתאם לכשירויות המועמד + גמול ניהול.
3. **עוזר למנהל** במחלקה לשרותי הנדסה (מכרז מס' 28/74). הדרגה: י"ד—ט"ז (יה דלת—טית וו) של הדירוג האחיד.
4. **אחראי לעניני כח השבחה** במחלקה לתכנון העיר (מכרז מס' 67/74). הדרגה: 4—2 בדירוג האקדמאים במח"ר.
5. **עוזר לריכוז מידע ואסוף נתונים** במחלקה לתכנון העיר (מכרז מס' 53/74). הדרגה: 1—2 בדירוג האקדמאים במח"ר.
6. **עוזר למנהל היח' לבתי"ס על־יסודיים והינוך משלים במזרח י-ם** במח' לחינוך (מכרז מס' 13/74). הדרגה: י"ב—י"ג (יוד בית—יוד גימל) של הדירוג האחיד או דירוג מקצועי מקביל.
7. **מרכז למקרים ארציים והשתייכויות** במחלקה לשרותי משפחה וקהילה (מכרז מס' 35/74). הדרגה: 2 בדירוג העובדים הסוציאליים.
8. **מרכז מתנדבים** / הלשכה לעליה וקליטה במינהל הכללי (50% משרה) (מכרז מס' 58/74). הדרגה: 1—2 בדירוג האקדמאים במח"ר או דרגה מקבילה בדירוג האחיד.

פרטים נוספים על אודות המשרה והמרכז טפסים להגשת מועמדות אפשר לקבל בלשכת נהל שרות העיריה, רחוב יפו 22, חדר 213, קומה שניה.
בעלי הכשירויות הדרושות מתבקשים להגיש בקשותיהם לנהל שרות העיריה עד יום ראשון ה' בסיון תשל"ד (26.5.1974).

המנהל הכללי

ירושלים, כ"ב באייר תשל"ד
14 במאי 1974

עירית קרית־אתא
דרושים:

1. **מדריך מרכז למפעל מע"ש**
2. **מדריך מקצועי למפעל מע"ש**
3. **מדריך מקצועי לחשמל בבי"ס „מפתח"**

דרישות המשרה:
לסעיף 1. השכלה של בית ספר מקצועי תלת שנתי; נסיון של שנה לפחות בעבודת הדרכה למע"ש
לסעיף 2. בוגר בית ספר מקצועי במקצועות מתכת, נסיון של שנה בעבודת הדרכה במע"ש
לסעיף 3. בוגר בית ספר מקצועי במגמת חשמלאות עם נסיון הדרכה והוראה במגמת החשמלאות.

המעונינים יגישו מועמדותם בכתב בצירוף תולדות חיים, תעודות המעידות על השכלה ונסיונם בעבודה למזכיר העיריה עד יום שישי 31.5.74.

צבי הרר ראש העיריה

עירית ירושלים
דרושים
לעבודה במחלקת התברואה
רופאים וטרינריים

הדרגה: דרגה בדירוג הרופאים הוטרינריים בהתאם לכשירויות המועמד.

המעונינים מתבקשים לפנות ליחידת המנגנון, רחוב יפו 22, חדר 209, בימים א', ב', ד', בין השעות 08.00—12.00.
ירושלים, כ"ב באייר תשל"ד
14 במאי 1974

המנהל הכללי

לחברת בטוח דרוש
* **בודק/ת פוליסות** רכב ותאונות
* **מחשב/ת** פוליסות רכב ותאונות

להתקשר לטלפון 621057

למשרד עורך דין באשדוד
דרוש
עורך דין מתחיל
להתקשר בין השעות 8.00—1.00 4.00—7.00
פרט ליום שישי טלפונים 055-24905 055-31151

משרד הבריאות **עירית חיפה**
מכרז עירוני מס' 45/74
הועד המנהל של ביה"ח העירוני־ממשלתי רוטשילד מכריז בזה על משרה פנויה של:
מנהל בית־חולים
עירוני - ממשלתי רוטשילד

תאור התפקיד: מנהל ביה"ח של 400 מיטות. ארגון הפעולות הרפואיות והמינהליות של ביה"ח ופיקוח עליהן.
תכנון ותיאום של פעולות המחלקות בביה"ח ואחריות לביצוע מדיניות משרד הבריאות ועירית חיפה בטיפול בחולים במסגרת היחידה כולה.
אחריות לביצוע תקציב ביה"ח בהתאם לחוק התקציב.
אחריות לרשום תנועת החולים ביחידה כולה, מסירת ידיעות עליה לרישום ולמסירת ידיעות בכתב ובע"פ המתעברות ע"י המחלקות לממונים על העובדים ולכל אדם שהוסמך לקבלה כחוק.
אחריות לכח אדם (טיפול בקבלת עובדים חדשים, בפיטורי עובדים, בשפיטתם, באישור חופשות) ולמשמעת העבודה ביחידה כולה.
אחריות לכל המבנים והציוד הרפואי והמשקי של ביה"ח, להחזקתם במצב תקין, להחלפתם, להסלכתם ולתיקונם.
פיקוח על הרמה המקצועית של פעולות ביה"ח ועל תוצאותיהן.
אישור פעולות וטיפולים מיוחדים הניתנים לחולי המוסד.
ייצוג ביה"ח בפני מוסדות חוץ וגופים משפטיים בכפיפות להוראות הממונים עליו.
ביצוע פעולות „אד הוק" לפי הוראות הממונים.
דרישות המשרה: רשיון ישראלי לעסוק ברפואה.
נסיון של שנים רבות (10 שנים לפחות) בניהול יחידה רפואית.
תואר מומחה באחד הנושאים הרפואיים.
ידיעות בניהול אדמיניסטראטיבי של ביה"ח.
התמצאות ביסודות הרפואה הציבורית.
הכרת המבנה הארגוני והתפעולי של משרד הבריאות ושל בתי־חולים בפרט.
הכרת החוקים והתקנות המתייחסים לאישפוז ולטיפול בחולים בארץ.
ידיעת השפה העברית וכן שתי שפות זרות נוספות כדי קריאת חומר מקצועי.
כושר לקיים יחסי אנוש תקינים.
כושר ארגון, ניהול ופיקוח
סודיות מובטחת
המעונינים יפנו בכתב, בצירוף תולדות חיים והעודות מתאימות למנהל המנגנון, בנין העיריה חדר 305, לא יאוחר מ־30 ביוני 1974.

כ. בר רב האי — מ"מ
יו"ר הועד המנהל של ביה"ח רוטשילד

בחיפה
דרושים
★ **מורים** בעלי נסיון הוראה
★ **מעצב פנים** לקורס עצוב פנים
★ **מהנדס חשמל** לקורס חשמלאים מוסמכים
★ **פקידה**
הכישורים: בוגרת תיכון, הדפסה במכונה
★ **תניכה**

נא לפנות אישית למשרדנו
חיפה, רח' הנביאים 20 קומה ד'
טל. 666182, 664671.

המכון להשתלמות מקצועית משולבת
משרד העבודה
תנואל אורט ישראל

מחלקת המעליות
לסניפנו בחיפה דרושים:
● **מרכיבי מעליות**
● **עוזרים למרכיבי מעליות**
● **חשמלאים ומסגרים**

לקביעת ראיון נא להתקשר 04-520021, 04-87951

לחברה מסחרית בתל־אביב
דרושׁ
מנהל חשבונות
סוג ד' עם שלש שנים נסיון לפחות
*
לפנות לקביעת ראיון לטלפון 230040
בשעות 9.00—13.00

דרוש/ה מנהל/ת חשבונות
נסיון בהנה"ח שלוש שנים לפחות
סוג — ג'—ד'
ידיעה באנגלית/צרפתית.
לפנות טלפון: 612878—03.

עירית פתח־תקוה
לעירית פתח־תקוה
דרוש מנהל בית נוער

הכישורים הדרושים: השכלה פדגוגית ברמה של מורה מוסמך בעל נסיון בעבודה חנוכית במסגרת החנוך המשלים של 3 שנים לפחות.
המשרה היא מלאה והדרוג יקבע בהתאם לכשוריו של המועמד.
את ההצעות יש להפנות למנהל המנגנון בעירית פתח־תקוה עד ליום 1.6.74.

י. פיינברג — ראש העיריה

למוסד ציבורי בתל־אביב
דרוש
מנהל מדור לאחסנה ושימות איחסון

תאור התפקיד:
— תכנון מערכי מחסן ושיטות אחסנה
— עיבוד תקנים / רמות מלאי
— ידיעה מקיפה בנוהלים אפסנאים.
— בעל נסיון של 5 שנים בעבודה מעשית.

נא לפנות לת.ד. 16250 ת"א
ולציין „מחלקת־המנגנון".
— סודיות מובטחת —

עירית ירושלים
דרושים
לעבודה במחלקת לחנוך
מורים ומדריכים מקצועיים
למערכת החינוך המקצועי עירוני
במקצועות ההוראה העיוניים, ההומניים והריאליים ובמגמות המקצועיות:

עץ	חשמל
מתכת	שרטוט בנין

מורים/מדריכים מקצועיים בעלי רשיון הוראה/הדרכה קבוע, המעונינים להגיש מועמדותם למשרה מלאה או חלקית, או בקבלת פרטים נוספים, יפנו אל האגף לחינוך על יסודי / המחלקה לחינוך, רחוב יפו 34, חדר 33, טלפון: 224361, 232435.

SALES ENGINEER

For International Distributor
of Electronic Components
TEL AVIV OFFICE

Most Have Familiarity With Components.

Fluent English and Hebrew.

Qualified Applicants Should Contact
Me. B. Glassman, Schweber Electronics
03—451103 — 442219.

לחברה צעירה ודינמית
דרושים
✱ **אינסטלטורים**
✱ **חשמלאים**
ועוזרים
לאינסטלטורים ולחשמלאים
רצוי מאזור רמלה והסביבה.
טל. 965802, בין השעות 8.00—3.30
ת.ד. 175 רמלה

דרוש
קצין בטיחות מוסמך
תנאים טובים לאיש המתאים.
לפנות בכתב „תפארה המכונית"
רחוב יצחק שדה 34 תל־אביב

למשרד רואי חשבון בגודל בינוני
דרוש
בוחן מרכז (סמי סניור)
אפשרות להתמחות ולהתקדמות
טלפון 611851 ת.ד. 29816 תל־אביב

המועצה המקומית קרית־מלאכי
המחלקה לחינוך ולתרבות
דרושים מורים
לבית הספר התיכון מקיף כללי
שש שנתי

דרושים לשנת הלמודים תשל"ה — מורים ומדריכים במקצועות הבאים:

מכניקה	אופנה
כלכלת בית	תפירה
מתימטיקה	מלאכה (עץ ומתכת)
גיאוגרפיה	מורים לחנוך
חשמל	מיוחד
עברית	הנהלת חשבונות
כתבנות	

המעונינים יפנו בכתב לבית הספר התיכון כללי, רח' ארלוזורוב, טלפון — 055-96287.

משה קצב — מ.מ. ראש המועצה

מדרשית נעם, פרדס חנה
ת.ד. 25 טל. 063-77213
לקראת שנת הלימודים תשל"ה
דרושים
א. מרכז הדרכה
ב. מתקן פנימיה

הכישורים:
בן תורה ויר"ש שלם, בעל נסיון חינוכי עם תלמידים בגיל 14—18.
המועמדים המתאימים מתבקשים לפנות בכתב אל ראש הישיבה והמנהל הפדגוגי, מדרשית נעם, פרדס חנה, ת.ד. 25 בצירוף: א. תולדות חיים מפורטים; ב. צילומי תעודות השכלה; ג. המלצות ממקומות עבודה קודמים; ד. תמונת פספורט. לרשות המועמדים שימצאו ראויים ותעמודנה דירות־שרד מרווחות בשיכון הסגל ב„קרית המדרשיה". תנאי שכר טובים.

דרושה
מזכירה
למנהל המפעל
באזור התעשיה חולון

הכישורים הדרושים:
✱ ניהול משרד
✱ ידיעת השפות אנגלית ו/או גרמנית
✱ הדפסה עברית ואנגלית

המעונינות מתבקשות לכתוב לת.ד. 1969 ת"א למחי' כח אדם ולפרט קורות חיים ונסיון קודם.

עירית חיפה
האגף לחינוך — המח' לארגון וכח אדם
בית הספר התיכון לטכנאים
ע"ש א' שוב — קרית שפרינצק
דרושים
1. **מהנדס אלקטרוניקה**
להוראה בכיתות גבוהות וריכוז המקצוע
2. **הנדסאי / טכנאי לחשמל או למיכשור ובקרה**
להוראה במעבדות — הנע חשמלי, אלקטרופניאומטיקה ופיקוד ובקרה.
מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות להנהלת בית הספר — חיפה, מחנה דוד, רח' דוד המלך, טלפון: 524310. סודיות מובטחת.

לחברה בתל־אביב
דרוש
מנהל חשבונות
סוג ד'
עם נסיון בתעשיה
לפנות בכתב לת.ד. 20131 תל־אביב.

לחברת ביטוח בתל־אביב
דרושה
כתבנית פוליסות רכב
בעלת נסיון
לפנות לתמר, טל' 614431

למוסך המרכזי של „פיאט" בתל־אביב
דרושה טלפוניסטית
★
לפנות אישית למר חיימוביץ
רח' גיבורי ישראל 109 ת"א

דרושה
כתבנית מנוסה
לעבודה בלתי מפוצלת
(בקיץ סגור בימי שישי)
לפנות ת.ד. 29816 ת"א טל. 611851

עירית ירושלים
מכריזה בזה
על משרות פנויות של: —

1. **מהנדס מפקח ראשי/אגף הדרכים** במחלקה לשרותי הנדסה (מכרז מס' 6/74) הדרגה: 5—6 בדירוג המהנדסים.
2. **מהנדס כבישים/אגף הדרכים** במחלקה לשרותי הנדסה (מכרז מס' 39/74). הדרגה: 4 בדירוג המהנדסים.
3. **מהנדס בטיחות** במחלקה לשרותי הנדסה (מכרז מס' 43/74). הדרגה: 4 בדירוג המהנדסים.
4. **מהנדס תנועה** במחלקה לשרותי הנדסה (מכרז מס' 38/74). הדרגה: 4—5 בדירוג המהנדסים.
5. **מהנדס בנינים מסובכים** במחלקה לשרותי הנדסה (מכרז מס' 37/74). הדרגה: 4—5 בדירוג המהנדסים.
6. **מהנדס מפקח/אגף הדרכים** במחלקה לשרותי הנדסה (מכרז מס' 37/74). הדרגה: 4 בדירוג המהנדסים.
7. **ראש צוות לתכנון פיזי** במחלקה לתכנון העיר (מכרז מס' 63/74). הדרגה: דרגה בדירוג המהנדסים בהתאם לכשירויות המועמד
8. **אדריכל או כלכלן** במחלקה לתכנון העיר (מכרז מס' 32/74). הדרגה: דרגה בדירוג המהנדסים בהתאם לכשירויות המועמד.
9. **מפקח רישוי** במחלקה לתכנון העיר (מכרז מס' 65/74). הדרגה: 2—4 בדירוג ההנדסאים והטכנאים.
10. **עוזר מחשב כמויות** במחלקה לשרותי הנדסה (מכרז מס' 52/74). הדרגה: י"ב—י"ג (יוד בית—יוד גימל) של הדירוג האחיד.

פרטים נוספים על אודות המשרה והמרכז טפסים להגשת מועמדות אפשר לקבל בלשכת נהל שרות העיריה, רחוב יפו 22, חדר 213, קומה שניה.
בעלי הכשירויות הדרושות מתבקשים להגיש בקשותיהם לנהל שרות העיריה עד יום ראשון ה' בסיון תשל"ד (26.5.1974). המנהל הכללי
ירושלים, כ"ב באייר תשל"ד
14 במאי 1974

המועצה המקומית קרית־מלאכי
המחלקה לחינוך ולתרבות
דרושים מורים
לשנת הלימודים תשל"ה
לבית הספר התיכון הדתי מקיף שש שנתי
דרושים מורים ומדריכים במקצועות הבאים:

אנגלית	ביולוגיה
מתימטיקה	כימיה
היסטוריה	פיסיקה
ציור אופנה	אלקטרוניקה
ותולדות הלבוש	

המעונינים יפנו בכתב אל בית הספר התיכון דתי, רח' וייצמן, טלפון — 055-69409.

משה קצב — מ.מ. ראש המועצה

לחברת תיירות דרוש/ה
בוגר/ת אוניברסיטה

המעורה במוסדות הוראה ומדע, לשם עידוד וטפוח בענף חדש ומענין בשטח התיירות.
ידיעת השפות העברית והאנגלית על בורין הכרחית. רצוי ידע בשפות נוספות.
מקום העבודה בתל־אביב.
סיכויי התקדמות טובים לאדם המתאים.
המעונינים/ות ישלחו נא קורות חייהם בכתב יד לת.ד. 11106, תל־אביב.

לחברת יבוא
דרושה
מזכירה מעולה
כישורים: נסיון ביבוא, שליטה בשפות עברית ואנגלית כולל הדפסה במכונת כתיבה. רצוי נסיון בהפעלת טלקס.
שעות עבודה נוחות
נא לפנות טל' 293998

לחברת אינטרטורס
דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות עצמאי/ת
בעל/ת ידע מקצועי ונסיון
לעבודה מלאה או חלקית (5—6 שעות)
עדיפות לנסיון במשרד נסיעות או במלונאות.
✱
נא לפנות בכתב בפירוט נסיון קודם והמלצות לחברת אינטרטורס, שדרות רוטשילד 42, ת"א.